

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

SAMENVATTING	3
JAARVERSLAG	8
PROGRAMMAVERANTWOORDING	9
<u>Programmalijn Aantrekkelijk eiland</u>	
Openbare orde en veiligheid	10
Mobiliteit	13
Ruimte en wonen	15
Leefomgeving	19
Bedrijvigheid	22
<u>Programmalijn Vitaal eiland</u>	
Blijvend ontwikkelen	26
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	29
Gezondheid en welzijn	33
De inwoner in regie	35
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	37
<u>Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland</u>	
Duurzame ontwikkeling	41
<u>Programmalijn Betrokken eiland</u>	
Dienstverlening	45
Bestuurs- en kabinetszaken	49
OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	51
OVERZICHT OVERHEAD	53
PARAGRAFEN	55
Bedrijfsvoering	56
Financiering	65
Grondbeleid	70
Lokale Heffingen	73
Onderhoud Kapitaalgoederen	78
Verbonden Partijen	85
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	96
Regionale ontwikkelingen	103
JAARREKENING	104
Overzicht van Baten en Lasten	105
Analyse begrotingsafwijkingen	107
Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening t.o.v. begroting)	108
Aanwending onvoorzien	130
Overzicht incidentele baten en lasten	131
Overzicht structurele mutaties reserves	138
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	139
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	140
TOELICHTING OP DE BALANS	142
SISA VERANTWOORDING	171
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	189
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA PER TAAKVELD	192

Inhoudsopgave

BIJLAGEN.....	194
Rechtmatigheidsverantwoording	195
Financieel overzicht sociaal domein	196
Mutaties reserves begroot t.o.v. werkelijk	197
Smart Water	198
Besteding Web-middelen	199

Samenvatting

In vogelvlucht een terugblik op de resultaten en ontwikkelingen.

Het jaar 2023 was een dynamisch jaar, waarin weer veel werk is verzet. Een jaar ook van verkiezingen voor zowel de Provinciale Staten en Eerste Kamer als voor de Tweede Kamer. De uitslag leidde tot een substantiële verandering in de politieke vertegenwoordiging. En ook tot een lange formatie voor een nieuw kabinet. Daarbij zijn de opgaven voor ons als gemeente er niet minder uitdagend op geworden. We zien steeds meer complexe, lange termijnopgaven zich aandienen. Bijvoorbeeld op het gebied van migratie, zorg en wonen. Dat vraagt het nodige van onze uitvoeringskracht en van het bestuurlijk vermogen om dit in goede banen te leiden.

Bijgaand treft u aan de jaarstukken 2023 van de gemeente Goeree-Overflakkee. In deze jaarstukken leggen we verantwoording af over onze gemeentelijke inspanningen en de besteding van de middelen in 2023.

Hieronder wordt in vogelvlucht teruggekeken op de resultaten en ontwikkelingen van dit afgelopen jaar.

Een overschot als resultaat

In navolging van 2022 is het overschot op de jaarrekening 2023 met € 13,5 miljoen fors te noemen. Een belangrijk deel kan opnieuw worden verklaard door de van het Rijk ontvangen vergoeding voor het opvangen van de Oekraïense vluchtelingen. Deze was meer dan toereikend. Verder is een hogere werkelijke totaalopbrengst geboekt voor de leges bouwactiviteiten. Binnen het sociaal domein is per saldo sprake geweest van een onderbesteding. Ook kan worden vermeld dat de eind december ontvangen hogere algemene uitkering gemeentefonds van incidentele invloed is geweest op het gerealiseerde overschot.

Ten aanzien van de beleidsmatige voortgang staan veel van de in het jaarverslag onder de programmaverantwoording opgenomen doelstellingen op groen. Dit betekent dat het merendeel van deze doelstellingen zijn behaald. In de toelichting wordt per thema hiervoor een verklaring gegeven.

Alles overziend zijn we als college en directie content met hetgeen in 2023 is behaald. We zijn trots op onze medewerkers die hieraan hebben bijgedragen.

De huidige financiële positie van onze gemeente is tot op heden prima. Het maken van toekomstige keuzes is noodzakelijk om dit zo te houden.

Op basis van deze jaarstukken staat onze gemeente er in financiële zin prima voor. Op nagenoeg alle financiële kengetallen scoort onze gemeente beter dan gemiddeld. Deze kengetallen zijn terug te vinden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Door het financiële resultaat zijn onze reserves verder toegenomen. De solvabiliteit is gestegen van 54% naar 58%. Kortom: we hebben ons huishoudboekje goed op orde.

Tot zover een positief verhaal. Maar om financieel gezond te blijven moeten we als gemeente scherpe keuzes gaan maken. Voor de komende jaren duiken we namelijk in de rode cijfers als er geen keuzes worden gemaakt. Op basis van de huidige meerjarenbegroting 2024-2027 wordt een toenemend tekort voorzien van meer dan € 8 miljoen richting 2026 en verdere jaren. Hier liggen twee oorzaken aan ten grondslag.

1. Het Rijk is van plan om de algemene uitkering uit het gemeentefonds te gaan verlagen met ingang van 2026. Voor onze gemeente gaat het om een jaarlijkse verlaging van grofweg € 4,5 miljoen.
2. We staan de komende jaren voor forse investeringen. O.a. kunnen worden genoemd: Investeren in woningbouw en in infrastructuur. Het vervangen en/of renoveren van een aantal schoolgebouwen. Investeringen in de havens en de kades.

Juist om bovenstaande redenen heeft ons college in 2023 een uitvoeringsprogramma opgesteld. Het betreffen opgaves met maatschappelijke en/of bestuurlijke urgentie met als basis het coalitieprogramma. Binnen dit uitvoeringsprogramma is een prioriteringsslag gemaakt, mede gelet op onze toekomstige financiële polsstok en benodigde capaciteit. In het verlengde daarvan zijn we dit jaar ook gestart met een

Samenvatting

project 'samen keuzes maken'. De uitkomsten van de eerste ophaalronde worden aan uw raad gepresenteerd. Dit vindt plaats in dezelfde vergadering, waarin deze jaarstukken in uw raad worden behandeld. Hierin wordt ook betrokken de uitvoering van de door uw raad aangenomen motie van de SGP. In deze motie wordt verzocht om te komen tot scenario's inclusief een doorvertaling van de investeringslasten richting 2040.

Overigens zijn wij geen uitzondering. Vier op de vijf gemeenten verwachten tekorten in de komende jaren.

Welke resultaten of gebeurtenissen in 2023 springen in het oog.

Een opsomming van, in 2023, behaalde resultaten en/of opmerkelijke gebeurtenissen.

- Verdere realisatie 111 flexwoningen in samenwerking met Oost West Wonen (oplevering 2024)
- Daling geweldsmisdrijven en woningdiefstallen. Lichte stijging winkeldiefstallen
- Start opstellen kaders en voorwaarden voor uitbreiding fietslaadpunten
- Presentatie 'harde' woningbouwplannen, in totaal ruim 2.600 woningen komende jaren.
- Achterstand taakstelling statushouders, gerealiseerd is 97 (72% van de 134).
- Bestendige lijn verstrekte startersleningen (2023: 33, 2022: 31)
- Verdere aanpak opstellen Integraal Maatschappelijk Beleidskader Openbare Ruimte
- Forse afname vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte.
- Komen tot Strategische Havennota.
- Genomen vervolgstappen projecten 'Samen zien', integrale aanpak verslavingszorg
- De BV Webego is opgeheven en is per 1-1-2024 verdergegaan onder de naam GO-werkt.
- Percentage voortijdige schoolverlaters is 1,8% lager dan gemiddeld in regio Rijnmond (2,9%)
- Toename project- en prestatiesubsidies maatschappelijke initiatieven.
- Verdere uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.
- Duurzaamheidsmaatregelen diverse gemeentelijke gebouwen.
- Verdere uitvoering investeringsplan voetbalaccommodaties.
- Meer gehouden inwonersavonden (2023: 11, 2022: 5)
- Toename percentage werkzame beroepsbevolking (2023: 75,4%, 2022: 74,1%)
- Lichte daling personen met bijstandsuitkering
- Daling aantal jongeren met jeugdhulp tot en met 18 jaar (2023: 8,9%, 2022: 10,2%)
- Daling verstrekte duurzaamheidsleningen (2023: 152, 2022: 181, 2021: 76).
- Diverse participatietrajecten
- Aan gestelde normen dienstverlening incl. bereikbaarheid wordt nagenoeg voldaan.
- Voorbereiding en Presentatie startnotitie gebiedsontwikkeling nieuw gemeentehuis.

Een rekeningresultaat met een zeer voordelig saldo

De jaarrekening 2023 sluit met een voordelig saldo van afgerond € 13,45 miljoen. In de jaarrekening wordt op hoofdlijnen een verklaring gegeven van dit resultaat. Deze verklaring is opgenomen onder de 'toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2023 ten opzichte van de begroting 2023). De financiële analyses geven de belangrijkste afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 100.000 laten we doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Het resultaat ziet er als volgt uit.

2023	Primitieve begroting	begroting na wijziging	jaarrekening	verschil
Totaal lasten	144.348.900	166.464.200	161.987.158	4.477.042
Totaal baten	145.596.600	164.959.400	178.013.259	13.053.859
Geraamd/gerealiseerd saldo baten en lasten	1.247.700	-1.504.800	16.026.102	17.530.901
Mutaties reserves	-1.247.700	1.504.800	-2.572.483	-4.077.283
Geraamd/gerealiseerd resultaat	0	0	13.453.619	13.453.619

Samenvatting

Een verklaring van het resultaat van deze jaarrekening

In totaal is afgerond € 4,5 miljoen minder uitgegeven en € 13,1 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Verder is per saldo, € 4,1 miljoen, minder gestort in reserves dan geraamd.

De belangrijkste afwijkingen op hoofdlijnen worden hierna opgesomd.

Een positief bedrag staat voor minder lasten/meer baten. Een negatief bedrag staat voor meer lasten/minder baten.

Programma	Thema	Product/activiteit	Bedrag in €	per saldo	
Aantrekkelijk eiland	Openbare orde en veiligheid	Geen bijzonderheden			
	Mobiliteit	Geen bijzonderheden			
	Ruimte en wonen		Beheer - Exploitatie Fort Pr. Frederik	237.000	voordeel
			Diverse anterieure overeenkomsten	251.000	voordeel
			Leges bouwactiviteiten	1.528.000	voordeel
			Tussentijdse winstnemingen grexen	1.105.000	voordeel
	Leefomgeving		Onderhoud wegen	-262.000	nadeel
			Onderhoud openbaar groen	-243.000	nadeel
			Onderhoud bruggen	208.000	voordeel
	Bedrijvigheid		Bevordering toerisme	335.000	voordeel
Vitaal eiland	Blijvend ontwikkelen	Wet participatiebudget	490.000	voordeel	
	Gemeenschapszin en sociale veiligheid	Toerekening multifunctionele accommodaties	305.000	voordeel	
		Leefbaarheid en vitaliteit	236.000	voordeel	
	Gezondheid en welzijn	Minimabeleid en schuldhulpverlening	241.000	voordeel	
		Sportaccommodaties	286.000	voordeel	
	De inwoner in regie		Vreemdelingen	270.000	voordeel
			Opvang vluchtelingen Oekraïne	6.113.000	voordeel
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode		WWB: algemene bijstand	256.000	voordeel	
		WMO-begeleiding en dagbesteding	429.000	voordeel	
		Uitvoeringsbudgetten	394.000	voordeel	
Duurzaam eiland	Duurzame ontwikkeling	Energie - diversen	244.000	voordeel	
Betrokken eiland	Dienstverlening	Geen bijzonderheden			
	Bestuurs- en kabinetszaken	Geen bijzonderheden			
Alg. dekkingsmiddelen	Financieel beleid	Algemene uitkering	1.177.000	voordeel	
		OZB	238.000	voordeel	

Meer gedetailleerde informatie, inclusief een toelichting, treft u aan in de jaarstukken onder de 'toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2023 ten opzichte van de begroting 2023)'.

Ons voorstel voor bestemming van het gerealiseerd resultaat

Het uiteindelijk gerealiseerde resultaat en daarmee het rekeningsaldo bedraagt afgerond € 13.450.000 positief. Dit resultaat willen we als volgt bestemmen.

1	Resultaat	13.453.600
2	Resultaatbestemming	
	Decembercirculaire Algemene Uitkering	511.900
	Erfgoedlijnen	145.400
	Cultuureducatie met kwaliteit (CMK)	38.300
	Cultuurbudget	58.800
	Cultuurhistorische waardering kerkenpaden	50.000
	Wet Inburgering	270.000
	Uitvoeringsbudgetten t.b.v. IZA-doelstellingen	281.900

Samenvatting

	Onderhoud havens	208.500
	Gebiedsvisie Middelharnis/Sommelsdijk	44.000
	Zandsuppletiefonds	65.000
3	Toevoeging Reserve Sociaal Domein	1.031.800
4	Vorming nieuwe bestemmingsreserve Beeldende kunst	12.500
5	Toevoeging reserve Opvang vluchtelingen	5.721.700
6	Overboeking van reserve grondbeleid naar reserve bedrijventerreinen	0
7	Per saldo nog te storten in de reserve kapitaallasten	5.013.800

U ontvangt bij de aanbieding van deze jaarstukken een afzonderlijk onderbouwd voorstel van ons college.

Nieuw: een verplichte rechtmatigheidsverantwoording door ons college.

Met ingang van het verslagjaar 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording een verplicht onderdeel van de jaarstukken geworden. De verantwoording bestaat uit 2 delen:

1. In de jaarrekening heeft het college de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waarin wordt aangegeven in hoeverre de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Om rechtmatig te zijn, moet binnen de door uw raad vastgestelde goedkeuringsgrens van worden gebleven. Als grens is vastgesteld: 1% met betrekking tot fouten en 3% met betrekking tot onzekerheden.
2. In de paragraaf bedrijfsvoering is een toelichting opgenomen op de (niet geaccepteerde) fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording, waaronder maatregelen om de fouten in de toekomst te voorkomen.

In de verantwoording is door het college aangegeven dat de verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties 2023 rechtmatig tot zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Doordat het college met de rechtmatigheidsverantwoording zelf een verantwoording aflegt over de naleving van wet- en regelgeving verandert het oordeel van de externe accountant. De accountant geeft geen oordeel meer af over rechtmatigheid. Wel kijkt de accountant naar de getrouwheid van de jaarstukken. Aangezien de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is van de jaarrekening, controleert de accountant ook of de door het college opgestelde verantwoording getrouw is. Versteegen Accountants zal in haar rapport van bevindingen een oordeel geven over de rechtmatigheidsverantwoording.

Een korte samenvatting en conclusies van deze jaarrekening

De financiële jaarrekening en daarmee ook de financiële positie levert het volgende beeld op:

- Een positief saldo van 13,5 miljoen euro door:
 - Incidentele meevallers aan de batenkant, met name door: overschot op middelen opvang Oekraïense vluchtelingen;
 - hogere legesopbrengst omgevingsvergunningen;
 - hogere algemene uitkering op basis van decembercirculaire.
- Lagere uitgaven met name binnen het sociaal domein
- Onze langlopende schulden zijn verder gedaald (van € 34,8 miljoen naar € 31,8 miljoen);
- Onze reserves (incl. gerealiseerd resultaat) zijn gestegen van € 116,2 miljoen naar € 132,2 miljoen;
- Onze reserves per inwoner bedragen € 2.550 (was eind 2022 € 2.252);
- Woonlasten voor onze inwoner lager dan het landelijk gemiddelde;
- Een stijging van ons weerstandsvermogen;
- Solvabiliteitsratio is verder gestegen en valt onder de categorie minst risicovol.

Leeswijzer van deze jaarstukken

Samenvatting

In deze jaarstukken leggen we eerst in de programma's met bijbehorende thema's verantwoording af over de gemeentelijke inspanningen en de besteding van middelen in 2023.

Per thema zijn (beleids)indicatoren opgenomen. Diverse indicatoren zijn ook wettelijk voorgeschreven. Deze indicatoren zijn gekoppeld aan de belangrijkste subdoelen per thema. De resultaten hiervan treft u aan het eind van ieder thema aan. Daar waar de bron 'waarstaatjegemeente.nl' wordt genoemd, zijn nog niet alle indicatoren actueel weergegeven. De reden hiervoor is dat bij de bron de status in die gevallen nog niet op definitief is gezet. Dit verklaart waarom nog niet alle indicatoren in 2023 van een getal of waarde zijn voorzien.

Na de programmaverantwoording volgen de paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken. Met de paragrafen is een groot financieel belang en/of politieke betekenis gediend. De paragrafen geven dan ook extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie. De programmaverantwoording en de paragrafen vormen gezamenlijk het jaarverslag.

Na het jaarverslag volgt de financiële jaarrekening. Belangrijke onderdelen zijn:

- Het overzicht van baten en lasten inclusief een analyse van de begrotingsafwijkingen. In dit onderdeel is ook een apart overzicht inclusief toelichting opgenomen van alle investeringen uitgesplitst per thema;
- De balans inclusief toelichting, waaronder ook een overzicht van de reserves en voorzieningen;
- De rechtmatigheidsverantwoording;
- Diverse bijlagen.

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarverslag

gemeente
Goeree-Overflakkee

Programmaverantwoording

1. Openbare orde en veiligheid

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Streven naar een hoog gevoel van veiligheid. (91% van de inwoners voelt zich veilig in zijn/haar buurt, bron: burgerpeiling 2021).
-------------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Terugdringen van ingrijpende misdrijven (High Impact Crimes).	Zorgen dat inrichting en beheer van openbare ruimte positieve invloed heeft op de veiligheid.		Voorlichting ter voorkoming van digitale criminaliteit.	Stimuleren aangiftebereidheid.
				Werken aan een buurtpreventieteam in elke kern.
				Aansturen op voldoende beschikbare politie en BOA's. Ook in de zomerperiode en bij evenementen.
Komen tot een integrale aanpak van zorg en veiligheid. <i>(de uitvoering van dit doel heeft nauwe relatie met het thema ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode).</i>		Sturen op werven en behouden van brandweervrijwilligers.		Signaleren van en interveniëren op polarisatie en radicalisering.
		Zorgen dat hulpverlening minstens op gelijk niveau blijft.		
		Erop aandringen dat aanrijdtijden van de hulpdiensten verbeteren.		

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Signaleren, stoppen en negatieve gevolgen verminderen van overlastgevende jeugd.	Bestrijden overlast horecabezoekers in samenwerking met horeca-ondernemers.			
	Het op de goede plekken inzetten op het bestrijden van wapenbezit, alcohol- en drugsgebruik onder jongeren/jong volwassenen.			
Afremsen van georganiseerde criminaliteit.	Verbeteren van informatieposities en het versterken van barrières.			Sturen op goede voorlichting door of samen met andere organisaties.
	Aandacht blijven geven aan ondermijning om de toename van hedendaagse vormen van criminaliteit af te remmen.			Trainen van het gemeentebestuur ter bevordering integriteit en tegengaan van ondermijning.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Openbare orde en Veiligheid					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Terugdringen van ingrijpende misdrijven (High Impact Crimes).	W.08 Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	WSJG - BBV			< 0,3
		2023	0,6	2,5	
		2022	0,4	2,3	
	W.09 Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	WSJG - BBV			< 2,5
		2023	2,6	4,3	
		2022	3,2	4,5	
	W.10 Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	WSJG - BBV			< 0,9
		2023	0,9	1,3	
		2022	1,3	1,4	
Komen tot een integrale aanpak van zorg en veiligheid.	Aantal vrijwilligers aangemeld voor inzet t.b.v. burger AED	Meldkamer ambulance / Hartslaq.nu ¹			>783
		2023	n.b.	n.v.t.	
		2022	718	n.v.t.	
	2021	713	n.v.t.		
	Alle afspraken uit het Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid (IVB) zijn tot uitvoering gebracht	Uitvoeringsprogramma IVB			100%

¹ Deze gegevens worden niet meer geregistreerd m.i.v. 1 januari 2023.

Wat heeft het gekost?

Openbare orde en veiligheid	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	5.271.600	5.614.700	5.257.644	357.056
Totaal Baten	-227.600	-231.500	-233.723	2.223
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	5.044.000	5.383.200	5.023.921	359.279
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	5.044.000	5.383.200	5.023.921	359.279

Overzicht onderliggende producten						
Openbare orde en veiligheid	LASTEN 2023			BATEN 2023		
	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Crisisbeheersing en brandweer	3.567.700	3.459.588	108.112	-155.200	-160.571	5.371
Openbare orde en veiligheid	2.047.000	1.798.056	248.944	-76.300	-73.152	-3.148
Totaal	5.614.700	5.257.644	357.056	-231.500	-233.723	2.223

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

2. Mobiliteit

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Veilige, gezonde en duurzame bereikbaarheid van het eiland.
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Toename bereikbaarheid en verbondenheid dorpen, waarbij mobiliteit de basis is voor nieuwe ontwikkelingen.	Inzetten op bereikbaarheid GO tijdens onderhoud/renovatie aan de A29 (Haringvlietbrug en Heinenoordtunnel).	Vergroten bereikbaarheid voor behoud scholen en ziekenhuis.		
	Versterken van (snel)fiets- en OV-verbindingen.			
Komen tot veilige en sociale mobiliteitsoplossingen.	Blijvend aandringen op betere veiligheid en doorstroming N59, N57 en N215.		Veranderen van mobiliteitsgedrag.	Vervullen van een voorbeeldfunctie als organisatie in gebruik van duurzame mobiliteit.
	Waar mogelijk vrachtverkeer en recreatieverkeer weren uit de kernen.		Ontwikkelen beleid voor laadinfrastructuur.	
	Realiseren veilige (school-) fietsroutes en oversteekplaatsen.		Uitbreiden aantal fietslaadpunten.	
	Opstellen van een kostenverhaal om te zorgen dat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan bovenwijkse (mobiliteits)kosten.			
	Hanteren van 30 km/u in bebouwde kom als uitgangspunt.			
	Ontsluiting van bedrijventerreinen goed regelen.			

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Uitbreiden aantal fietslaadpunten.	Voor het uitbreiden van het aantal fietslaadpunten dienen kaders en voorwaarden te worden opgesteld, om een wildgroei aan punten te voorkomen. Het opstellen van deze randvoorwaarden neemt enige tijd in beslag. Ondertussen worden verzoeken van buitenaf daar waar mogelijk uitgevoerd. Waar mogelijk en wenselijk nemen wij fietslaadpunten op binnen projecten en gebiedsontwikkeling.

Beleidsindicatoren

Mobiliteit					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Komen tot veilige en sociale mobiliteitsoplossingen.	Aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners	WSJG - OOV			
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	< 524,1
		2022	599,4	693,8	
		2021	636,5	653,6	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Mobiliteit	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting +/- Jaarrekening
Totaal Lasten	603.700	1.012.000	1.022.890	-10.890
Totaal Baten	-215.300	-215.300	-249.688	34.388
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	388.400	796.700	773.202	23.498
Storting in reserves	-	77.500	77.500	-
Onttrekking aan reserves	-42.600	-101.400	-8.150	-93.250
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	345.800	772.800	842.552	-69.752

Overzicht onderliggende producten						
Mobiliteit	LASTEN 2023			BATEN 2023		
	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Parkeervergunningen	-	-	-	-12.400	-21.661	9.261
Verkeer en vervoer	1.002.200	1.018.525	-16.325	-202.900	-228.026	25.126
Parkeren	9.800	4.364	5.436	-	-1	1
Totaal	1.012.000	1.022.890	-10.890	-215.300	-249.688	34.388

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

3. Ruimte en wonen

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Realiseren van extra woonruimte waarbij we streven naar voldoende en duurzame woningen voor alle doelgroepen.
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Bouwen van woningen in elke kern met daarbij ruime aandacht voor sociale woningbouw.	Als het wettelijk haalbaar is: opnemen in de prestatieafspraken met stakeholders dat woningen bij voorkeur worden toegewezen aan eigen inwoners en mensen met sociaal-economische binding.	Samen met de partners de Wooncoalitie Goeree-Overflakkee continueren en verder verbreden. Daarbij inzetten op het versnellen van de woonopgave.		Instellen klankbordgroep ruimte en wonen vanuit de raad.
	Opstellen van een planologisch kader, voor een kwalitatieve en kwantitatieve afweging. Dit kader dient voor de realisatie van 2500 woningen tot 2030. Dat gebeurt in 2022-2024 passend binnen de omgevingsvisie/ omgevingsplannen.			
	Waar nodig inzetten op actieve grondpolitiek aan de hand van de toe te passen criteria van de nota grondbeleid.			

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
	Gefaseerd aanpakken van permanente bewoning recreatieterreinen. Per park de mogelijkheden in kaart brengen met aandacht voor zaken als 'omzetten naar woonbestemming', 'arbeidsmigranten' en 'voorwaarden provincie'.	Realiseren van voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten op basis van het vastgestelde beleidsplan.		
Behouden eigenheid karakters en aanzichten van de dorpskernen, buurtschappen en landschappen.	Proactief zoeken naar mogelijkheden om verpaupering tegen te gaan.	Zorgen voor voldoende aanbod en differentiatie in woontypen en woonmilieus. Basis hiervoor vormen de gemaakte prestatieafspraken en uitkomsten onderzoek woonbehoefte.	Zoeken naar mogelijkheden om de uitvoering van plannen te combineren met een kwaliteitsimpuls van de omgeving (meekoppelkansen, o.a. met uitvoering IHP).	Per kern volledig maken van dorpsprofielen.
	Inzetten op een woonomgeving met een schone, groene en fraaie uitstraling. Zowel bij bestaande bouw als bij nieuwbouw.	In woonbuurten en op ontmoetingsplaatsen streven naar mix van leeftijdsgroepen.	Terugkomen van groen, als er groen gekapt of verwijderd wordt. En/of wordt bij het kappen van bomen gezocht naar CO2-compenserende maatregelen.	Toetsen nieuwe plannen aan dorps- en landschapsprofielen.
	Vergroenen van woonwijken inpassen in (bestaande) beleidsnota's.		Uitvoeren van ecologisch bermonderhoud.	Correct verankeren van de landschapsbiografie in de omgevingsvisie.
	Inzetten op kwalitatieve groei voor kwantitatieve groei.			
	Beschermen, waarderen en laten beleven van cultuur historisch erfgoed.			

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- DCMR Milieudienst Rijnmond
- Suijssenwaarde BV en CV

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Ruimte en wonen					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Bouwen van woningen in elke kern met daarbij ruime aandacht voor sociale woningbouw.	W.36 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	WSJG - BBV			Norm bestendigen
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2022	9,6	9,3	
		2021	11,2	8,9	
	Startersleningen (aantal)	Administratie gemeente			15
		2023	33	n.v.t.	
		2022	31	n.v.t.	
	Blijversleningen (aantal)	Administratie gemeente			5
		2023	0	n.v.t.	
2022		0	n.v.t.		
Behouden eigenheid karakters en aanzichten van de dorpskernen, buurtschappen en landschappen.	Aanvragen omgevingsvergunningen (aantal)	Administratie gemeente ²			600
		2023	520	n.v.t.	
		2022	783	n.v.t.	
	Gemiddelde doorlooptijd alle aanvragen omgevingsvergunning (dagen)	Administratie gemeente			45
		2023	48	n.v.t.	
		2022	48	n.v.t.	
		2021	50	n.v.t.	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² Per 1 september 2023 is overgegaan op een nieuw systeem voor omgevingsvergunningen. Het aantal in 2023 heeft alleen betrekking op het oude systeem.

Wat heeft het gekost?

Ruimte en wonen	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	8.725.500	10.952.500	10.067.252	885.248
Totaal Baten	-4.538.500	-5.837.000	-7.715.523	1.878.523
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	4.187.000	5.115.500	2.351.729	2.763.771
Storting in reserves	-	200.000	1.304.642	-1.104.642
Onttrekking aan reserves	-35.100	-1.111.600	-1.078.650	-32.950
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	4.151.900	4.203.900	2.577.721	1.626.179

Overzicht onderliggende producten						
Ruimte en wonen	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Voormalig woning havenmeester	10.400	9.346	1.054	-9.400	-9.458	58
Cultureel erfgoed	495.400	387.735	107.665	-35.600	-58.944	23.344
Fort Prins Frederik	615.100	305.406	309.694	-142.700	-23.655	-119.045
Gebiedsontwikkeling	76.900	67.925	8.975	-20.000	-20.000	-
Milieubeheer	2.021.400	1.999.245	22.155	-	-	-
Ruimtelijke ordening	1.699.200	1.867.984	-168.784	-387.000	-599.773	212.773
Wonen en bouwen	2.920.600	3.144.965	-224.365	-2.346.900	-3.767.053	1.420.153
Grondexploitatie	3.113.500	2.284.646	828.854	-2.895.400	-3.236.641	341.241
Totaal	10.952.500	10.067.252	885.248	-5.837.000	-7.715.523	1.878.523

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

4. Leefomgeving

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	1. De inwoner waardeert het wonen in de buurt met een 8 of hoger (laatste burgerpeiling (2021) 8,1). 2. 50 kg restafval per inwoner in 2025.
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
Wat gaat het college daarvoor doen?				
1. Waarborgen van de vitaliteit, kwaliteit en functionaliteit van de leefomgeving.	In overleg met de dorpsraden verbeteren van de uitstraling van de entrees en de stads- en dorpsharten.	Geven van prioriteit in de leefomgeving aan spelen, wandelen en fietsen.	Komen tot evenwichtig groenbeheer, met aandacht voor biodiversiteit.	
	Stimuleren van het nemen van verantwoordelijkheden door alle betrokken partijen met betrekking tot de kwaliteit en kwantiteit van leefomgeving en water.	Samen met overheidsinstanties aandacht geven aan waterveiligheid (zeedijken, civiele kunstwerken, oevers en waterpartijen).		
	Uitvoeren van reconstructieprojecten waarbij aandacht is voor herontwikkeling van de openbare ruimte (incl. civiel-technische kunstwerken).			
	Uitvoeren van regulier onderhoud om te voldoen aan de normen van schoon, heel en veilig en aan de vastgestelde beeld- en omgevingskwaliteit met ruimte voor groen en spelen (IMBK).			

Wat wil de raad bereiken?	Programmaliijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
2. Komen tot een reductie van afval.	Evaluëren in 2022-2023 van huidige inzamelmethode van het grondstoffenbeleid, voor invoering omgekeerd inzamelen.		Streven naar het doel dat de openbare ruimte vrij is van (zwerf)afval door efficiënte en duurzame inzameling bij/door bewoners en eigen dienst.	Helder communiceren en rapporteren rond de uitvoering van de afvalscheiding.
	Onderzoeken mogelijkheden om te stoppen met losse PMD-zakken in het straatbeeld.			

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Komen tot evenwichtig groenbeheer, met aandacht voor biodiversiteit.	Dit aspect wordt voor een deel meegenomen in het IMBK. Na vaststelling hiervan kan geïnvesteerd worden in de momenteel ontbrekende kennis en capaciteit om het subdoel uit te voeren binnen de organisatie.
Uitvoeren van regulier onderhoud om te voldoen aan de normen van schoon, heel en veilig en aan de vastgestelde beeld- en omgevingskwaliteit met ruimte voor groen en spelen (IMBK).	De beeldkwaliteit wordt uitgewerkt in het IMBK om deze te herijken en af te stemmen met de doelen, begroting en de capaciteit (vast/flexibel). Dit vanuit de visie een biodiverse leefomgeving (schoon en heel) is waardevol in zichzelf én onmisbaar voor onze gezondheid en welzijn op de lange termijn (veilig). Binnen wegen is een achterstand aanwezig van 13% D-kwaliteit. Hierdoor is de veiligheid in het gedrang gekomen.
Streven naar het doel dat de openbare ruimte vrij is van (zwerf)afval door efficiënte en duurzame inzameling bij/door bewoners en eigen dienst.	Binnen het Groenkwaliteitsplan is de beeldkwaliteit vastgelegd. Binnen het IMBK wordt de beeldkwaliteit voor zwerfafval heroverwogen. Een OR die vrij is van zwerfafval is A+ niveau, momenteel is er gekozen voor A-B niveau.
Onderzoeken mogelijkheden om te stoppen met losse PMD-zakken in het straatbeeld.	De raad heeft besloten om door te blijven gaan met de PDM-zakken en het aangepaste inzamelingsbeleid. In die zin is de doelstelling niet behaald maar gewijzigd.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- RAD HW B.V.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Leefomgeving						
Doel	Indicator	Bron			Norm	
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling	
Het waarborgen van de vitaliteit, kwaliteit en functionaliteit van de leefomgeving.	De wegen voldoen gem. aan het kwaliteitsniveau B (Basis) (%)	Wegenbeheerplan 2018-2022			100%	
	Het openbare groen voldoet gem. aan het kwaliteitsniveau A of A-B (%)	Groenkwaliteitsplan 2016 A - centrum A-B voor woonwijken			100%	
	De kunstwerken voldoen gem. aan de kwaliteitsniveaus A of B of C	Beheerplan Kunstwerken 2018 (een nieuw beheerplan is in ontwikkeling)			100%	
	W.11 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners	WSJG - BBV	2023	3,1	5,8	5,0
		2022	5,6	6,0		
		2021	4,6	6,0		
Komen tot een reductie van afval.	W.33 Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	WSJG - BBV	2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	50 kg / inwoner (2025)
			2022	108	148	
			2021	189	164	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Leefomgeving	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	27.800.100	29.449.800	30.094.548	-644.748
Totaal Baten	-14.826.300	-15.020.100	-15.758.967	738.867
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	12.973.800	14.429.700	14.335.581	94.119
Storting in reserves	107.600	107.600	107.600	-
Onttrekking aan reserves	-6.400	-840.400	-718.829	-121.571
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	13.075.000	13.696.900	13.724.352	-27.452

Overzicht onderliggende producten						
Leefomgeving	LASTEN 2023			BATEN 2023		
	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Taakveld						
Voormalige werkplaatsen	24.600	22.888	1.713	-	-2.585	2.585
Verkeer en vervoer	11.608.400	11.632.049	-23.649	-599.900	-739.700	139.800
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	6.000	2.380	3.620	-60.100	-55.941	-4.159
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.347.600	5.596.901	-249.301	-327.500	-393.080	65.580
Riolering	4.540.100	4.924.832	-384.732	-6.016.800	-6.571.493	554.693
Afval	6.795.800	6.787.313	8.487	-6.970.600	-6.919.583	-51.017
Milieubeheer	49.500	23.455	26.045	-	-	-
Begraafplaatsen	1.077.800	1.104.730	-26.930	-1.045.200	-1.076.586	31.386
Totaal	29.449.800	30.094.548	-644.748	-15.020.100	-15.758.967	738.867

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

5. Bedrijvigheid

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Een gebalanceerde brede welvaart.
-------------------------------	-----------------------------------

Wat wil de raad bereiken?	Programmaliijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Een stimulerend ondernemersklimaat.	Uitbreiden van bedrijventerreinen, bij voorkeur in de buurt van de uitvalswegen op ons eiland.	Zorgen voor een goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt (samenwerking 3 O's).	Stimuleren en ondersteunen van innovatieve ontwikkelingen van ondernemers.	Opzetten en uitvoeren van een actieplan per bedrijventerrein.
	Bijdragen aan een kwaliteitsimpuls voor bestaande bedrijventerreinen.	Gemeentelijke inzet plegen voor behoud van het ziekenhuis op G-O.		Ondersteunen van vooral het MKB met goede vestigingsvoorwaarden.
	Instandhouden van gratis parkeren voor inwoners en bezoekers.			Uitvoeren van een jaarlijkse evaluatie van het bedrijvencontactpunt samen met ondernemers.
	Bijdragen aan en ondersteunen van projecten in centra ter stimulering van economische ontwikkeling met o.a. de ondersteuning van de verschillende bedrijven investeringszones.			Werken volgens de integrale ondernemersbenadering.
	Faciliteren en stimuleren van schone en veilige winkelgebieden en (duurzame) bedrijventerreinen o.b.v. Keurmerk veilig ondernemen.			Uitvoeren en monitoren detailhandelsvisie.
				Blijvend aandacht houden van het belang van lokaal inkopen.

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Recreatie en toerisme is eilandbreed meer in balans.	Inzet op kwaliteitsverbetering van bestaand verblijfsrecreatie-aanbod.		Integraal benaderen van toerisme met specifieke aandacht voor duurzaamheid en in optimale interactie met natuur.	Vertalen van de recreatievisie naar concreet beleid en uitvoering.
	Stimuleren dat het toeristisch product beter gespreid wordt/is over het gehele eiland, door het stimuleren van recreatieve ontwikkelingen in het midden en de oostkant van ons eiland.			
	Aantrekkelijk maken en/of houden van strandopgangen en stranden en ontwikkelen van binnenstranden.			
	Onderzoek doen naar mogelijkheden van recreatief medegebruik van de natuur.			
	Ruimte blijven behouden voor recreatief kamperen.			
Medewerking verlenen aan een toekomstbestendige landbouw en visserij.	Opkomen voor het behoud van het maritiem cluster te Stellendam.	Uitvoeren van de op 7 juli 2022 aangenomen raadsmotie 'gebiedsgerichte aanpak 'stikstof op Goeree-Overflakkee'.	Aandacht voor zoetwatervoorziening en agrarische bedrijven.	
	Scherp sturen op het nakomen van afspraken om het Slijkgat op de overeengekomen diepte te houden.		Ruimte bieden aan duurzame agrarische ondernemers en innovatieve landbouw.	
			Inzetten op innovatie binnen de landbouw en visserij.	

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Bedrijvenpark Oostflakkee beheer BV en CV (BPO)
- United Fish Auctions N.V. (UFA)

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Bedrijvigheid					
Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
Een stimulerend ondernemersklimaat.	W.14 Functiemenging <i>De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.</i>	WSJG - BBV 2023 2022 2021	n.n.b. ¹ 49,0% 48,7%	n.n.b. ¹ 53,8% 53,3%	> 48,9%
	W.16 Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV 2023 2022 2021	n.n.b. ¹ 171,7 162,2	n.n.b. ¹ 174,1 164,9	> 162,8
	W.21 Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV 2023 2022 2021	n.n.b. ¹ 680,3 669,7	n.n.b. ¹ 825,4 805,7	> 673,5
	W.24 Netto arbeids-participatie <i>Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële)beroepsbevolking.</i>	WSJG - BBV 2023 2022 2021	75,4 74,1 73,6	73,1 72,2 70,4	> 73,6
Recreatie en toerisme is eilandbreed gestabiliseerd en verbreed.	Toeristische overnachtingen en bestedingen <i>(1x per 2 jaar vindt monitoring plaats)</i>	Eigen onderzoek 2022 n.b. 2020 2 mln. overnachtingen 64,3 mln. bestedingen			> voorgaand jaar
	Aantal verbeterde parken en voorzieningen	Analyse van ontwikkelingen door VEERO 2023 2022 2021	n.b. 7 4	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	> dan peil 1 januari 2019
	Aantal blauwe vlaggen en strandkeurmerken	Administratie gemeente 2023 2022 2021	7 7 8	195 189 183	> 2
	Aantal verbeterde stranden en strandopgangen	Administratie gemeente 2023 2022 2021	n.b. 0 3	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	> 3
	Schone opgangen en stranden	Keuringen schoonste strand van Nederland 2023 2022 2021	n.b. 9,5 9,1	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	Gem. >8 per opgang in keurings-rapporten
	Concrete uitwerkingsdocumenten en projecten	Toeristisch-recreatieve visie GO 2025 2023 2022 2021	n.b. 3 4	n.v.t. n.v.t. n.v.t.	> 1

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Bedrijvigheid	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	5.100.400	5.460.000	4.958.114	501.886
Totaal Baten	-5.250.200	-5.780.700	-5.851.591	70.891
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-149.800	-320.700	-893.477	572.777
Storting in reserves	1.249.500	2.172.200	2.172.798	-598
Onttrekking aan reserves	-421.000	-746.000	-530.477	-215.523
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	678.700	1.105.500	748.843	356.657

Overzicht onderliggende producten						
Bedrijvigheid	LASTEN 2023			BATEN 2023		
	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Taakveld						
Grevelingenfonds	182.000	180.260	1.740	-182.000	-180.260	-1.740
Strandbewaking	195.700	176.198	19.502	-	-3.920	3.920
Recreatieve havens	1.393.700	1.285.413	108.287	-297.400	-295.776	-1.624
Economische ontwikkeling	416.000	408.125	7.875	-68.600	-89.101	20.501
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	72.700	69.716	2.984	-189.800	-181.224	-8.576
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	331.500	363.486	-31.986	-301.500	-323.514	22.014
Bevordering toerisme / Gebiedsgerichte aanpak	2.027.000	1.561.850	465.150	-4.720.600	-4.720.101	-499
Stranden en (openlucht) recreatie	841.400	913.067	-71.667	-20.800	-57.696	36.896
Totaal	5.460.000	4.958.114	501.886	-5.780.700	-5.851.591	70.891

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

6. Blijvend ontwikkelen

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Met elkaar vormen we een samenleving waarin iedereen voor zichzelf en zijn naasten een goede kwaliteit van leven kan creëren.
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
We ondersteunen inwoners die hun talenten willen ontdekken en ontplooiën, zodat zij zich een leven lang kunnen ontwikkelen.	Wat gaat het college daarvoor doen?			
		Faciliteren van een passende en ondersteunende leeromgeving.		
	Inzetten op een passende arbeidsontwikkeling.			
		Het stimuleren van een sluitende verbinding tussen kinderopvang, onderwijs en jeugdhulp.		
	Zorgen voor een versterking van de verbinding Onderwijs, Ondernemers en Overheid via Regiodeal, inclusieve arbeidsmarkt en methodische arbeidsontwikkeling.			
	Stimuleren van huisvesting bibliotheek op iedere school en in project Diekhuus.			
		Preventief en curatief opzetten talentontwikkeling (OKO).		
		Voortzetten van het programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit'.		
	Herijken van de onderwijsvisie vroegtijdig signaleren en aanpak uitval leerlingen.			

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Herijken van de onderwijsvisie vroegtijdig signaleren en aanpak uitval leerlingen.	De herijking van de aanpak uitval leerlingen (met daarbij impliciet het vroegtijdig signaleren van de symptomen die leiden tot uitval) wordt vormgegeven door de methodiek Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL). Deze methode is effectief

gebleken om leerlingen in het voortgezet onderwijs te begeleiden en het verzuim terug te dringen en is de enige erkende interventie op het gebied van ziekteverzuim op school in Nederland. Deze methode wordt in 2024 ingevoerd.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Webego BV

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Blijvend ontwikkelen					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
We ondersteunen inwoners die hun talenten willen ontdekken en ontplooiën, zodat zij zich een leven lang kunnen ontwikkelen.	W.17 Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	WSJG - BBV			
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	≤ 0,4
		2022	0,8	4,2	
		2021	0,0	2,7	
	W.18 Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	WSJG - BBV			
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	≤ 8
		2022	19	24	
		2021	18	20	
	W.19 Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% deelnemers aan het VO en MBO)	WSJG - BBV			
		2022/2023	1,8	2,4	≤ 1,0
	2021/2022	1,9	2,4		
	2020/2021	1,7	1,9		
W.21 Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV				
	2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	> 673,5	
	2022	680,3	825,4		
	2021	669,7	805,7		
W.24 Netto arbeidsparticipatie	WSJG - BBV				
<i>Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële)beroepsbevolking.</i>		2023	75,4	73,1	> 73,6
		2022	74,1	72,2	
		2021	73,6	70,4	
W.28 Personen met een lopend re-integratietraject per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	WSJG - BBV				
	2023	260,6	191,5	< 163,1	
	2022	215,4	197,7		
	2021	213,5	197,7		
Voldoen aan de zorgplicht	Administratie gemeente				
	2023	100%	n.v.t.	100%	
	2022	100%	n.v.t.		
	2021	100%	n.v.t.		
Alle kinderen van alle 32 basisscholen op GO hebben bij het verlaten van de basisschool een diploma	Jaarverslag stichting Muziekgebouw GO				
	2022-2023	32	n.v.t.	32	
	2021-2022	32	n.v.t.		
	2020-2021	32	n.v.t.		

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

Wat heeft het gekost?

Blijvend ontwikkelen	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting +/- Jaarrekening
Totaal Lasten	16.462.900	16.961.700	16.671.432	290.268
Totaal Baten	-2.431.300	-2.092.400	-2.986.282	893.882
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	14.031.600	14.869.300	13.685.150	1.184.150
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-120.300	-261.400	-261.400	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	13.911.300	14.607.900	13.423.750	1.184.150

Overzicht onderliggende producten						
Blijvend ontwikkelen	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Openbaar onderwijs	126.700	131.696	-4.996	-	-	-
Onderwijshuisvesting	2.680.200	2.523.648	156.552	-56.300	-62.343	6.043
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.156.600	3.012.773	143.827	-1.064.500	-1.311.699	247.199
Cultuur en erfgoed	195.900	202.807	-6.907	-	-	-
Media	1.146.700	1.250.793	-104.093	-30.700	-81.948	51.248
Samenkracht en burgerparticipatie	216.600	195.276	21.324	-6.000	-6.858	858
Begeleide participatie	6.973.700	7.379.267	-405.567	-873.900	-1.510.926	637.026
Arbeidsparticipatie	2.465.300	1.975.172	490.128	-61.000	-12.508	-48.492
Totaal	16.961.700	16.671.432	290.268	-2.092.400	-2.986.282	893.882

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

7. Gemeenschapszin & sociale veiligheid

Voortgang subdoelen

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
Wat gaat het college daarvoor doen?				
We stimuleren gemeenschapszin, zodat inwoners elkaar leren kennen en naar elkaar omzien.	Stimuleren van de leefbaarheid en vitaliteit in de dorpen.	Inzetten op een inclusieve samenleving o.a. gelet op LHBTI+ en bereikbaarheid.		Doorontwikkelen platform Samen0187.
	Stimuleren van ontmoeting in de openbare ruimte.	Stimuleren van de inzet van kunst, cultuur en erfgoed om te ontmoeten en te verbinden.		Binnen de raadsperiode 2022-2026 worden alle kernen minstens eenmaal door raad en college bezocht.
	Stimuleren van kansrijke initiatieven vanuit de samenleving. Ook wat betreft evenementen.			
	Inzetten van maatschappelijk vastgoed (inclusief IHP) ten behoeve van gemeenschapszin.	Faciliteren van ontmoeting tussen jong en oud.		
	Komen tot harmonisatie overige buitensport.	Blijvende aandacht voor 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)'. Via OKO stimuleren dat activiteiten aansluiten bij de belevingswereld van jongeren.		
				Jongeren betrekken bij maatschappelijke vraagstukken.

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Komen tot harmonisatie overige buitensport.	<p>De harmonisatie van de overige buitensport is een vergelijkbare opgave als de harmonisatie voetbalaccommodaties. De overige buitensport betreft o.a. de tennisbanen, en de accommodaties voor hockey, atletiek, korfbal en honkbal.</p> <p>Inmiddels heeft uw raad de sport- en bewegagenda 'Sportief Vitaal' vastgesteld en geven wij hier invulling aan.</p> <p>Ook hebben wij het NOC*NSF in samenwerking met Verian opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar het sport- en beweggedrag van de inwoners van Goeree-Overflakkee. De onderzoeksfase loopt van april 2024 tot september 2024. De onderzoeksresultaten worden opgeleverd in een rapportage.</p> <p>Met deze resultaten kan vanaf 2025 opnieuw worden onderzocht welke sportaccommodaties er nodig zijn om de ambities met betrekking tot sport en bewegen van Goeree-Overflakkee te verwezenlijken. Hierbij is het noodzakelijk dat het fysieke en het sociale domein samen optrekken en geldt de kanttekening dat in ons uitvoeringsprogramma deze opgave gemotiveerd een lagere prioriteit is gegeven.</p>

Beleidsindicatoren

Gemeenschapszin & sociale veiligheid					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
We stimuleren gemeenschapszin, zodat inwoners elkaar leren kennen en naar elkaar omzien.	Aantal verleende vrij-bestedbare budgetten aan de kernen met een platform op basis van ingediende	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			14
		2023	14	n.v.t.	
		2022	14	n.v.t.	
		2021	14	n.v.t.	
		<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			
		<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			
	Verleende subsidies uit het leefbaarheidsfonds Middelharnis en Sommelsdijk	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			5
		2023	3	n.v.t.	
		2022	3	n.v.t.	
		2021	3	n.v.t.	
		<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			
		<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			
Verleende projectsubsidies: kern-gebonden en maatschappelijke initiatieven	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			50	
	2023	27	n.v.t.		
	2022	21	n.v.t.		
	2021	9	n.v.t.		
	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>				
	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>				
Verleende prestatiesubsidies maatschappelijke initiatieven	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>			7	
	2023	10	n.v.t.		
	2022	3	n.v.t.		
	2021	5	n.v.t.		
	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>				
	<i>Collegebesluiten / administratie gemeente</i>				

Doel <i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	Indicator <i>W staat voor wettelijke indicator</i>	Bron			Norm <i>Doelstelling</i>
		Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	
	Het aantal georganiseerde inwonersavonden per kern	<i>Administratie gemeente (KBW)</i> Gemiddeld 1 per kern. 2023 11 inwonersavonden 2022 5 inwonersavonden			14
	Aantal matches Govoorelkaar.nl	<i>GOvoorelkaar.nl</i> 2023 288 ¹ n.v.t. 2022 n.b. n.v.t. 2021 448 n.v.t.			400
	Taakstelling statushouders	Taakstelling Ministerie van Veiligheid en Justitie en gemeentelijke administratie 2023 97 (72% van 134) 2022 77 (79% van 98) 2021 62 (87% van 71)			100%
	Het aantal georganiseerde eilandelijke bijeenkomsten dorpsraden	<i>Administratie gemeente (KBW)</i> 1 bijeenkomst met college, 1 gezamenlijke dorpsradenbijeenkomst en 1 themabijeenkomst met raad <i>In najaar 2023 is één gezamenlijke dorpsradenbijeenkomst georganiseerd.</i> <i>In 2023 zijn er 4 kerncontactbezoeken geweest waar de dorpsraden het middagprogramma verzorgen en de dorpsraden raad/college/directie elkaar ontmoeten.</i> <i>In 2022 kennismakingsbijeenkomst met dorpsraden en raad/college/directie.</i>			2 3
	Het openstellen van particuliere monumenten op de Open Monumentendag	<i>Publicaties in de media</i> 2023 33 n.v.t. 2022 34 n.v.t. 2021 28 n.v.t.			25
	Bezoekersaantallen van de molens op GO tijdens de jaarlijkse 3 open zaterdagen	<i>Jaarverslag Molenstichting GO</i> 2023 Geen n.v.t. 2022 Geen n.v.t. 2021 Geen n.v.t.			13.000
	Bezoekersaantallen Ouddorps raad- en Polderhuis	<i>Jaarverslag Oudd. Raad- & Polderhuis</i> ² 2017 t/m '23 n.b. n.v.t. 2016 2.500 n.v.t.			2.500
Leden Bibliotheek ZH-Delta	<i>Jaarverslag Bibliotheek ZH-Delta</i> 2023 26.525 n.v.t. 2022 26.525 n.v.t. 2021 25.889 n.v.t.			25.000	
Bezoekersaantallen streekmuseum	<i>Jaarverslag Streekmuseum</i> 2023 6.320 n.v.t. 2022 3.100 n.v.t. 2021 2.828 n.v.t.			5.000	

¹ I.v.m. tijdelijk ontbreken matchmaker (januari t/m juli) aantallen in 2023 lager dan gebruikelijk.

² Het Ouddorps Raad- en Polderhuis heeft aangegeven niet te beschikken over gegevens van bezoekersaantallen. Vanaf de samenwerking en het gezamenlijk ontvangen van bezoekers met de Bibliotheek in het Raad- en Polderhuis in 2016, wordt geen entree meer geheven voor een bezoek aan het museum/bezichtiging van de collectie. Bezoek aan het museum/Raad- en Polderhuis is gratis. Wel zou, aan de hand van de agenda/de gesloten huw elijken/georganiseerde museum-activiteiten, een inschatting gemaakt kunnen worden van de speciaal door het museum georganiseerde activiteiten. Dit zou echter een incomplete weergave van het bezoekersaantal zijn.

Wat heeft het gekost?

Gemeenschapszin & sociale veiligheid	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting -/ - Jaarrekening
Totaal Lasten	7.104.000	7.705.000	7.219.050	485.950
Totaal Baten	-986.500	-1.389.200	-1.888.028	498.828
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	6.117.500	6.315.800	5.331.022	984.778
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-18.300	-18.300	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	6.117.500	6.297.500	5.312.722	984.778

Overzicht onderliggende producten						
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Sportbeleid en activering	453.700	477.836	-24.136	-	-39.460	39.460
Sportaccommodaties	2.840.900	2.837.877	3.023	-424.400	-536.104	111.704
Cultuur en erfgoed	473.700	329.898	143.802	-63.200	-67.785	4.585
Musea	581.100	288.612	292.488	-100.800	-81.523	-19.277
Cultureel erfgoed	33.800	30.783	3.017	-100.100	-105.412	5.312
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	500	196	304	-	-	-
Samenkracht en burgerparticipatie	3.296.900	3.234.970	61.930	-700.700	-1.057.745	357.045
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	24.400	18.879	5.521	-	-	-
Totaal	7.705.000	7.219.050	485.950	-1.389.200	-1.888.028	498.828

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

8. Gezondheid en welzijn

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Met elkaar vormen we een samenleving waarin inwoners gezond in het leven staan, goed in hun vel zitten en weerbaar zijn.
-------------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
We dagen inwoners uit om gezonde keuzes te maken, zodat iedereen een zo vitaal mogelijk leven leidt.	Aandacht voor toegankelijkheid van de openbare ruimten voor mensen met een beperking.	Stimuleren van een gezonde kindomgeving (fysieke & sociaal).	Zorgen voor ondersteuning van minima bij duurzaamheidsopgave en energietransitie.	Stimuleren van sociaal maatschappelijke initiatieven m.b.t. het voorkomen van problematische schulden (energie)armoede.
	Stimuleren van rookvrije omgevingen.	Bevorderen van een gezonde leefstijl via Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).		Opstellen van een uitvoeringsagenda sportbeleid.
	Aandacht hebben voor openbare ruimtes die (fysieke) beweging stimuleren.	Stimuleren van beweging van en voor iedereen.		Samenwerking stimuleren tussen jongerenwerkers en partners zoals verenigingen, kerken en welzijnswerk.
		Via OKO stimuleren dat jongeren aan activiteiten deelnemen.		
		Implementeren Kansrijke start (eerste 1000 dagen preventie).		
		Stimuleren van een dekkend en soepel voorliggend veld.		
		Deelname project Toekomstbestendig Leven (verschillende werkgroepen).		

Beleidsindicatoren

Gezondheid en welzijn					
Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
We dagen inwoners uit om gezonde keuzes te maken, zodat iedereen een zo vitaal mogelijk leven leidt.	W.20 Niet wekelijkse-sporters	WSJG - BBV ²			≤ 58,6
		2023	Geen	Geen	
		2022	58,6	46,4	
	W.32 Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement (per 10.000 inwoners)	WSJG - BBV			≤ 570
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2022	540	710	
	W.37 Demografische druk (%) Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar	WSJG - BBV			Norm bestendigen
		2023	79,1	70,3	
		2022	78,9	70,3	
		2021	78,7	70,1	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² Dit onderzoek vindt 1x in de 2 jaar plaats.

Wat heeft het gekost?

Gezondheid en welzijn	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting +/- Jaarrekening
Totaal Lasten	8.251.500	12.321.200	11.612.638	708.562
Totaal Baten	-1.650.700	-1.984.300	-2.336.421	352.121
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	6.600.800	10.336.900	9.276.217	1.060.683
Storting in reserves	-	2.341.200	2.341.200	-
Onttrekking aan reserves	-	-278.500	-148.174	-130.326
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	6.600.800	12.399.600	11.469.243	930.357

Overzicht onderliggende producten						
Gezondheid en welzijn	LASTEN 2023			BATEN 2023		
	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Sportbeleid en activering	81.900	72.320	9.580	-278.600	-250.548	-28.052
Sportaccommodaties	3.585.300	3.392.393	192.907	-1.603.700	-1.761.368	157.668
Samenkracht en burgerparticipatie	834.000	919.887	-85.887	-	-38.523	38.523
Wijkteams	324.000	128.285	195.715	-	-70.182	70.182
Inkomensregelingen	5.202.200	4.961.266	240.934	-102.000	-95.449	-6.551
Volksgezondheid	2.293.800	2.138.487	155.313	-	-120.351	120.351
Totaal	12.321.200	11.612.638	708.562	-1.984.300	-2.336.421	352.121

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel "analyse verschillen begroting – jaarrekening". Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

9. De inwoner in regie

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Met elkaar vormen we een samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk vanuit eigen kracht keuzes maakt en zelf de kwaliteit van leven vergroot.
-------------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
We versterken het netwerk van informele en formele ondersteuning, zodat inwoners op een toegankelijke manier hulp kunnen vragen. Vanuit zelfregie houden zij zo grip op hun leven.		Faciliteren en stimuleren van het versterken van het netwerk van informele en formele ondersteuning.		Faciliteren dat iedereen mee kan doen aan de maatschappij.
		Stimuleren van gebruik respijtzorg en mantelzorgondersteuning.		Doorontwikkelen Samen0187 als platform waar mensen informatie kunnen vinden om langer zelf in regie te kunnen zijn.
		Faciliteren en stimuleren van de eigen kracht en oplossend vermogen van onze inwoners.		

Beleidsindicatoren

De inwoner in regie					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
We versterken het netwerk van informele en formele ondersteuning, zodat inwoners op een toegankelijke manier hulp kunnen vragen. Vanuit zelfregie houden zij zo grip op hun leven.	Zorg aan een hulpbehoevende naaste (mantelzorg) (laatste 12 maanden)	WSJG - Burgerpeiling			> 47%
		2023	70%	55%	
		2022	Geen	49%	
	Mantelzorger voelt zich (soms/vaak) belemmerd in dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan naaste	WSJG - Burgerpeiling ²			< 29%
		2023	36%	30%	
		2022	n.v.t.	n.v.t.	
	W.23 Kinderen in uitkeringsgezinnen (% kinderen tot 18 jaar)	WSJG - BBV			≤ 4%
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2022	4	6	
	W.27 Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners	WSJG - BBV			≤ 161,1
		2023	151,1	344,8	
		2022	155,3	366,7	
		2021	174,3	431,2	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² De gegevens over 2021 en 2022 zijn niet vergelijkbaar vanwege andere antwoordcategorieën sinds september 2022.

Wat heeft het gekost?

De inwoner in regie	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	4.957.400	11.797.500	11.051.473	746.027
Totaal Baten	-84.900	-5.100.500	-10.812.617	5.712.117
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	4.872.500	6.697.000	238.855	6.458.145
Storting in reserves	-	5.849.200	5.849.200	-
Onttrekking aan reserves	-	-1.531.200	-1.155.815	-375.385
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	4.872.500	11.015.000	4.932.241	6.082.759

Overzicht onderliggende producten						
De inwoner in regie	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Samenkracht en burgerparticipatie	8.118.100	7.390.926	727.174	-5.015.600	-10.737.005	5.721.405
Wijkteams	535.400	509.197	26.203	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen WMO	3.144.000	3.151.349	-7.349	-84.900	-75.612	-9.288
Totaal	11.797.500	11.051.473	746.027	-5.100.500	-10.812.617	5.712.117

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

10. Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Met elkaar vormen we een gemeenschap waarin we als gemeente omzien naar inwoners die een kwetsbare periode doormaken, waardoor iedereen kan meedoen als gerespecteerd lid van de samenleving.
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
We bieden waar nodig adequate en toegankelijke ondersteuning en zorg, zodat inwoners in een kwetsbare periode in hun leven zo goed mogelijk worden geholpen.		Inzetten op een efficiënte verbinding tussen Jeugdhulp en Onderwijs.		
		In blijven zetten voor een toegankelijk en kwalitatief goed jeugdhulpstelsel.		
		Zorgen dat laagdrempelige en vindbare jeugdhulp bij huisarts door POH-GGZ Jeugd (praktijkondersteuner bij de huisarts) wordt ingevoerd.		
		Onderzoeken of er voldoende passende woonvormen zijn voor kwetsbare inwoners of inwoners in kwetsbare situaties.		
		Zorgen voor een passend zorgaanbod voor iedereen.		
		Inspelen op de toename van zorg/ondersteuning door vergrijzing via het programma Toekomstbestending leven.		
		Ontwikkelen van langdurige zorg voor en sociale benadering van mensen met dementie.		
		Stimuleren van integrale samenwerking van partijen binnen het zorg- en het veiligheidsdomein.		

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
	Coördineren van de uitvoering van het convenant woonoverlast.			
		Zorgen voor invoering van de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (WAMS).		

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Passende woonvormen voor kwetsbare inwoners	Onder dit thema valt de uitvoering van de regeling huisvesting aandachtsgroepen (RHA). Daarin begrepen is de huisvesting van Oekraïners, statushouders en vluchtelingen alsmede de specifieke doelgroepen die onder de noemer van Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen vallen. Het onderzoeken of er voor de gehele doelgroep RHA passende woonvormen zijn, is in 2023 niet afgerond en zal met het opstellen van de Woonvisie met Zorg en Welzijn, gecombineerd met het uitvoeringsprogramma in 2024 en volgende jaren, verder ingevuld worden.
Zorgen voor invoering van de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein (WAMS).	De beoogde inwerkingtreding van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) is verschoven van 1 januari 2024 naar 1 juli 2024. De voorbereidende werkzaamheden zijn nog niet afgerond.

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- GGD Rotterdam-Rijnmond
- Jeugdhulp Rijnmond
- Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland B.V. (GVC)
- Stichting CJG Rijnmond

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode					
Doel <i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	Indicator <i>W staat voor wettelijke indicator</i>	Bron			Norm <i>Doelstelling</i>
		Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	
We bieden waar nodig adequate en toegankelijke ondersteuning en zorg, zodat inwoners in een kwetsbare periode in hun leven zo goed mogelijk worden geholpen.	W.06 Totaal aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren van 12 tot 18 jaar	WSJG - BBV			≤ 2
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2022	6	8	
		2021	5	8	
	W.22 Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	WSJG - BBV			≤ 0%
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹	
		2022	1	1	
	W.29 Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp (%)	WSJG - BBV			≤ 8,9%
		2023	8,9	11,1	
		2022	10,2	13,4	
	W.30 Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming (%)	WSJG - BBV			≤ 1,2%
		2023	0,9	1,0	
		2022	0,9	1,2	
	W.31 Jongeren (12 t/m 22 jaar) met jeugdreclassering	WSJG - BBV ²			≤ 0,1%
		2023	geen data	0,3	
2022		geen data	0,3		
		2021	geen data	0,3	

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² Er zijn geen cijfers voor onze gemeente bekend, omdat onze gemeente geen Halt vestiging heeft.

Wat heeft het gekost?

Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil Begroting +/- Jaarrekening
Totaal Lasten	32.684.900	36.045.300	34.552.661	1.492.639
Totaal Baten	-9.183.400	-12.012.000	-12.482.572	470.572
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	23.501.500	24.033.300	22.070.090	1.963.210
Storting in reserves	-	1.193.400	1.193.430	-30
Onttrekking aan reserves	-266.500	-1.147.500	-936.000	-211.500
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	23.235.000	24.079.200	22.327.520	1.751.680

Overzicht onderliggende producten						
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Antidiscrimatiebeleid	25.700	1.785	23.915	-	-	-
Samenkracht en burgerparticipatie	594.600	524.324	70.276	-	-	-
Wijkteams	3.570.400	3.437.056	133.344	-1.493.400	-1.775.360	281.960
Inkomensregelingen	11.347.700	10.930.399	417.301	-10.235.300	-10.206.549	-28.751
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	83.900	63.974	19.926	-	-	-
Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-
Hulp bij het huishouden (WMO)	3.511.400	3.419.476	91.924	-242.100	-302.210	60.110
Begeleiding (WMO)	2.433.900	2.274.557	159.343	-	-	-
Dagbesteding (WMO)	2.172.900	1.823.659	349.241	-	-	-
Overige maatwerkarrangementen WMO)	195.600	294.898	-99.298	-	-46.569	46.569
Jeugdhulp begeleiding	2.053.400	2.250.334	-196.934	-	-	-
Jeugdhulp behandeling	2.177.500	2.472.330	-294.830	-	-	-
Jeugdhulp dagbesteding	1.279.600	1.465.105	-185.505	-	-	-
Jeugdhulp zonder verblijf overig	115.900	682.110	-566.210	-	-	-
Pleegzorg	627.400	405.075	222.325	-	-	-
Jeugdhulp met verblijf overig	2.381.100	1.914.517	466.583	-	-	-
Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	855.600	247.643	607.957	-	-	-
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	543.600	520.738	22.862	-	-	-
Beschermd wonen (WMO)	41.800	-	41.800	-	-	-
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	135.000	-	135.000	-	-	-
Jeugdbescherming	1.330.000	1.483.963	-153.963	-	-93.608	93.608
Jeugdreclassering	175.000	-	175.000	-	-	-
Volksgezondheid	393.300	340.717	52.583	-41.200	-58.275	17.075
Totaal	36.045.300	34.552.661	1.492.639	-12.012.000	-12.482.572	470.572

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

11. Duurzame ontwikkeling

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	1. Een gezondere en mooiere leefomgeving en behoud van flora en fauna. 2. Goed rentmeesterschap. 3. Balans tussen planten en dieren en hun omgeving.
-------------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
1. Komen tot innovatieve opwek, besparing en opslag van energie. Voldoen aan eisen klimaatakkoord.	Samen met pandeigenaren en bewoners opstellen visie voor verduurzaming van de verschillende kernen en de bebouwing in het buitengebied.	Behouden en/of uitbreiden van de duurzaamheidslening.	Verder verduurzamen van gemeentelijk vastgoed.	Verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van duurzaamheid, maar niet voorop lopen.
	Voorkomen dat er extra windturbines komen.	Stimuleren van woningisolatie en energiebesparende maatregelen en bestrijden energiearmoede.	Inzetten op het vergroten van de netwerkcapaciteit, mede door lobby's en faciliteren in vergunningtrajecten.	Samen met pandeigenaren en bewoners opstellen van klimaatplannen van de verschillende kernen en de bebouwing in het buitengebied.
	Geen zonnevelden op landbouwgrond.		Uitvoeren en periodiek actualiseren van de RES en de transitievisie warmte.	
	Zoveel als mogelijk inzetten op dubbel ruimtegebruik.		Stimuleren en faciliteren van duurzame en aardgasvrije gebouwde omgeving. Hieronder valt het uitvoeren van het project Stad aardgasvrij.	

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
			Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor schone mobiliteit, waaronder opstellen regionaal mobiliteitsprogramma.	
2.Komen tot een circulair eiland.			Stimuleren van circulariteit en vooral circulair bouwen.	Inzetten op een circulaire gemeentelijke organisatie.
			Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor een circulaire aanpak grote economische sectoren, MKB, kantoren en recreatie.	
3.Komen tot het herstel en versterking van het natuurlijk kapitaal.	Uitvoeren van ecologisch bermonderhoud.		Treffen van klimaatadaptieve maatregelen in het kader van de Regionale Adaptie Strategie (RAS).	
			Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor verduurzaming van de agrarische sector.	

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Uitvoeren en periodiek actualiseren van de RES en de transitievisie warmte.	Tijdens de vaststelling van de Transitievisie Warmte (TVW) is een voorbehoud van financiering gemaakt voor de eerste fase van uitvoering. Hierin is gesteld dat de uitvoering afhankelijk is van de door het kabinet beloofde tegemoetkoming in de uitvoeringslasten (capaciteit) van het klimaatakkoord. De tegemoetkoming voor 2023-2025 is in april 2023 toegezegd en inmiddels ontvangen. Er is een plan opgesteld voor de toekomstige capaciteit op duurzaamheid. Op dit moment wordt de extra benodigde capaciteit intern en extern geworven.
Inzetten op het vergroten van de netwerkcapaciteit, mede door lobby's en faciliteren in vergunning	Door team duurzaamheid wordt onderzocht of een integratie van de verschillende thema's binnen de

trajecten.	energietransitie leidt tot betere perspectieven op het gebied van netcapaciteit, ruimte voor initiatief, kansgelijkheid in de energietransitie en ruimte voor innovatie. Doel is hierover in 2024 en koersbesluit te nemen.
Stimuleren en faciliteren van initiatieven voor schone mobiliteit, waaronder opstellen regionaal mobiliteitsprogramma.	<p>Overheden hebben in het klimaatakkoord afgesproken een landelijk dekkend geheel van zogenaamde Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP) te ontwikkelen. Het RMP is een instrument om op regionaal schaalniveau toekomstbestendige bereikbaarheidsoplossingen te realiseren die bijdragen aan de transitie naar een duurzaam en zorgeloos mobiliteitssysteem. Goeree-Overflakkee is één van de regio's. Uitvoering is afhankelijk is van de door het kabinet beloofde tegemoetkoming in de uitvoeringslasten (capaciteit) van het klimaatakkoord.</p> <p>De tegemoetkoming is in april toegezegd. Op dit moment werken we aan een plan voor de toekomstige capaciteit op duurzaamheid.</p> <p>Het RMP wordt gekoppeld aan de op te stellen mobiliteitsvisie, het strategisch verkeers- en mobiliteitsplan en de omgevingsvisie. Het proces om het strategisch verkeers- en mobiliteitsplan aan te besteden loopt.</p> <p>Er wordt ook gewerkt aan de laadvisie. In de Nationale Agenda Laadinfrastructuur is opgenomen dat iedere gemeente die moet opstellen om ervoor te zorgen dat gemeenten de groei van elektrisch vervoer (EV) goed kunnen faciliteren.</p>

Bij het bereiken van de met dit thema beoogde effecten zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

- Coöperatie Deltawind U.A.

Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Beleidsindicatoren

Duurzame ontwikkeling						
Doel	Indicator	Bron			Norm	
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>	
Komen tot innovatieve opwek en opslag van energie. Voldoen aan eisen klimaatakkoord.	Duurzaamheidsleningen (aantal)	<i>Administratie gemeente</i>			Max. is € 25.000,- per lening	
		2023	152	n.v.t.		
		2022	181	n.v.t.		
	W.34 Hernieuwbare elektriciteit (%)	<i>WSJG - BBV</i>			Energie-neutraal	
		2023	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹		
		2022	n.n.b. ¹	n.n.b. ¹		
	Energieverbruik woningen op Goeree-Overflakkee		<i>Klimaatmonitor</i>			≤ jr. 2019
			2023	n.n.b. ²		
			2022	783 TJ aardgas 216 TJ elektra		
2021			895 TJ aardgas 229 TJ elektra			
Cijfers in Terajoule (TJ). Aardgasgebruik is temperatuurgecorrigeerd.						

¹ Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar op de website Waar Staat Je Gemeente.

² Deze gegevens zijn nog niet beschikbaar bij de Klimaatmonitor.

Wat heeft het gekost?

Duurzame ontwikkeling	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil Begroting -/ -Jaarrekening
Totaal Lasten	678.700	2.489.300	3.466.836	-977.536
Totaal Baten	-211.500	-1.803.300	-3.003.235	1.199.935
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	467.200	686.000	463.601	222.399
Storting in reserves	204.200	972.900	912.668	60.232
Onttrekking aan reserves	-271.600	-1.080.600	-1.004.421	-76.179
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	399.800	578.300	371.848	206.452

Overzicht onderliggende producten						
Duurzame ontwikkeling	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Klimaatbeleid	2.489.300	3.457.432	-968.132	-1.803.300	-3.003.235	1.199.935
Deltaprogramma Ruimtelijke (klimaat)adaptatie	-	9.404	-9.404	-	-	-
Totaal	2.489.300	3.466.836	-977.536	-1.803.300	-3.003.235	1.199.935

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

12. Dienstverlening en participatie

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Betrokken en toegankelijke dienstverlening. (beoordeling digitale dienstverlening 6,9 en communicatie / voorlichting 6,5 ruim voldoende beoordeeld. (bron: burgerpeiling 2021).
-------------------------------	---

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Professionele dienstverlening die aansluit bij de behoefte in de samenleving, ook als die verandert.	Inzetten op klantgerichte houding/hospitality van de ambtelijke organisatie.			
	Inzetten op nieuwe huisvesting voor de gemeentelijke organisatie in combinatie met andere voorzieningen.			
	Opstellen van een verbeterplan na onderzoeken naar de kwaliteit van de dienstverlening.			
	Aandacht hebben in correspondentie voor laaggeletterden en mensen die minder digitaal vaardig zijn.			
	Zorgen dat online informatie beter vindbaar is.			
	Snelle en leesbare beantwoording aan inwoners. Niet alleen een ontvangstbevestiging.			
				Mogelijkheden en wensen voor spraakroutering en chatbot worden onderzocht.
De communicatiewijze van de gemeente is professioneel.				Benutten van eenvoudige taal, zodat deze voor iedereen in onze gemeente begrijpelijk is.
				Stimuleren en monitoren van de inzet van digitale communicatiemogelijkheden.

Toelichting bijzonderheden / afwijkingen

Subdoelen	Toelichting bijzonderheden / afwijkingen
Mogelijkheden en wensen voor spraakroutering en chatbot worden onderzocht.	<p>Spraakroutering via telefonie wordt meegenomen in de uitvraag voor een nieuw telefonieplatform. Implementatie van spraakroutering heeft een lagere prioriteit binnen het functioneren van het telefonieplatform en heeft daarom niet in 2023 plaatsgevonden.</p> <p>De inzet van chatbot voor telefonie wordt ook meegenomen in de uitvraag voor een nieuw telefonieplatform. Ook voor de chatbot geldt dat dit binnen de implementatie van het nieuwe platform geen prioriteit krijgt.</p> <p>Onze hoogste prioriteit is het implementeren van een goede telefonieoplossing. Vanuit daar zetten we nieuwe stappen. Implementatie van het nieuwe telefonieplatform zal naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 plaatsvinden.</p>

Beleidsindicatoren

Dienstverlening en participatie					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Een mate van dienstverlening die aansluit bij de behoefte in de samenleving, ook als die verandert.	Bereikbaarheid telefonie binnen 30 seconden	<i>Administratie gemeente</i>	2023 82%	n.v.t.	85%
			2022 77%	n.v.t.	
			2021 72%	n.v.t.	
	Eerstelijns afhandeling	<i>Administratie gemeente</i>	2023 65%	n.v.t.	60%
		2022 67%	n.v.t.		
		2021 65%	n.v.t.		
	Bereikbaarheid chat (gemiddelde eerste reactietijd)	<i>Administratie gemeente</i>	2023 5 min, 6 dec	n.v.t.	30 sec.
			2022 6 min, 16 sec	n.v.t.	
			2021 2 min, 53 sec	n.v.t.	
	Reactietermijn social media binnen 2 uur (gedurende openingstijden)	<i>Administratie gemeente</i>	2023 84%	n.v.t.	85%
			2022 83%	n.v.t.	
			2021 76%	n.v.t.	

Doel	Indicator	Bron			Norm
De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator	W staat voor wettelijke indicator	Periode	Goeree-Overflakkee	Landelijk gemiddelde	Doelstelling
	Kwaliteitswaardering voor levering producten en diensten via contactkanalen	<i>Administratie gemeente</i>			> 8,0
		2023			
		Balie	8,5	n.v.t.	
		Telefoon	7,0	n.v.t.	
		Website	6,1	n.v.t.	
		E-form.	6,4	n.v.t.	
		Chat	6,4	n.v.t.	
		Facebook	7,5	n.v.t.	
		X	-	n.v.t.	
		2022			
		Balie	9,6	n.v.t.	
		Telefoon	6,8	n.v.t.	
		Website	5,1	n.v.t.	
		E-form.	9,3	n.v.t.	
		Chat	7,9	n.v.t.	
		Facebook	9,5	n.v.t.	
		X	10,0	n.v.t.	
	Waardering digitale dienstverlening	<i>WSJG - Burgerpeiling</i>			> 7,5
		2023	7,00	6,86	
		2022	Geen	6,72	
		2021	6,90	6,96	
De communicatiewijze van de gemeente is professioneel.	Mate van waardering communicatie en voorlichting vanuit de gemeente (cijfer).	<i>WSJG - Burgerpeiling</i>			> 6,7
		2023	6,30	6,35	
		2022	Geen	6,31	
		2021	6,50	6,64	

Wat heeft het gekost?

Dienstverlening	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	1.683.100	2.161.500	2.169.068	-7.568
Totaal Baten	-471.600	-731.600	-793.203	61.603
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.211.500	1.429.900	1.375.864	54.036
Storting in reserves	-	359.000	359.000	-
Onttrekking aan reserves	-	-44.100	-44.100	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	1.211.500	1.744.800	1.690.764	54.036

Programma: Betrokken eiland

Portefeuillehouder: Ada Grootenboer – Dubbelman /
Henk van Putten

Overzicht onderliggende producten						
Dienstverlening	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Verschil	Begroot	Werkelijk	Verschil
Burgerzaken	1.476.400	1.439.387	37.013	-601.700	-648.945	47.245
Voormalige gemeentehuizen	247.500	258.047	-10.547	-80.000	-80.000	-
Streekarchief	321.700	336.018	-14.318	-34.900	-36.588	1.688
Voormalig raadhuis Middelhamis	101.000	113.791	-12.791	-	-	-
Gehandicaptenparkeerkaarten	14.900	21.825	-6.925	-15.000	-27.671	12.671
Totaal	2.161.500	2.169.068	-7.568	-731.600	-793.203	61.603

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

13. Bestuurs- en kabinetszaken

Voortgang subdoelen

Maatschappelijk effect	Een hogere opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 ten opzichte van 2022 (64%).
-------------------------------	--

Wat wil de raad bereiken?	Programmalijnen			
	Aantrekkelijk eiland	Vitaal eiland	Duurzaam en Innovatief eiland	Betrokken eiland
	Wat gaat het college daarvoor doen?			
Zorgen voor optimale verbinding tussen samenleving en gemeentebestuur.	Zorgen dat de raadsbijeenkomsten laagdrempelig toegankelijk zijn.			Verder invoeren en uitwerken van de nota participatie.
	Door goede (raads)communicatie inzetten op het creëren van begrip en draagvlak doelgroepen voor politiek-bestuurlijke keuzes.			Onderzoeken of de raad vaker dan één keer per maand besluiten kan nemen.
				Representatief handelen en communiceren door en namens het gemeentebestuur.
				Mogelijk maken dat de samenleving, waar nodig, input levert voor beleid en uitvoering.

Beleidsindicatoren

Bestuurs- en kabinetszaken					
Doel	Indicator	Bron			Norm
<i>De doelen in relatie met een (wettelijke) indicator</i>	<i>W staat voor wettelijke indicator</i>	<i>Periode</i>	<i>Goeree-Overflakkee</i>	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Doelstelling</i>
Er is betrokkenheid van de samenleving bij de politiek.	Bij elke herdenking of viering waarvan de organisator betrokkenheid van de gemeente wenst, is een lid van het gemeentebestuur aanwezig (%).	<i>Eigen waarneming en administratie</i>			100%
		2023	100%	n.v.t.	
		2022	100%	n.v.t.	
		2021	100%	n.v.t.	
	Mate van vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (+) (%).	<i>WSJG - Burgerpeiling</i>			> 28%
		2023	22%	28%	
		2022	Geen	29%	
		2021	23%	28%	

Wat heeft het gekost?

Bestuurs- en kabinetszaken	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil Begroting -/ Jaarrekening
Totaal Lasten	2.892.000	2.886.800	2.675.956	210.844
Totaal Baten	-25.500	-196.500	-199.162	2.662
Geraamd / Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.866.500	2.690.300	2.476.794	213.506
Storting in reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-35.000	-35.000	-
Geraamd / Gerealiseerd resultaat	2.866.500	2.655.300	2.441.794	213.506

Overzicht onderliggende producten						
Bestuurs- en kabinetszaken	LASTEN 2023			BATEN 2023		
Taakveld	Begroot	Werkelijk	Vershil	Begroot	Werkelijk	Vershil
Bestuur	2.611.300	2.464.300	147.000	-196.500	-197.329	829
Representatie, voorlichting en communicatie	275.500	211.655	63.845	-	-1.833	1.833
Totaal	2.886.800	2.675.956	210.844	-196.500	-199.162	2.662

Voor een toelichting op bovenstaande cijfers wordt verwezen naar het onderdeel “analyse verschillen begroting – jaarrekening”. Alleen afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau worden toegelicht.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderdeel	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Algemene Dekkingsmiddelen			
Lasten	3.331.400	2.134.500	2.102.718
<i>Lokale heffingen</i>			
Lasten heffing in invordering	771.700	851.700	827.598
<i>Dividend / Rente belegde gelden</i>			
Nutsvoorzieningen	34.500	19.700	14.438
BNG	1.800	1.800	572
<i>Saldo financieringsfunctie</i>			
Geldleningen < 1 jaar	8.000	1.000	830
Geldleningen > 1 jaar	1.501.600	1.251.600	1.251.604
Rente uitstaande gelden	1.100	1.100	2.122
Rente eigen financieringsmiddelen	12.700	7.600	5.556
<i>Overige algem. dekkingsmiddelen</i>	1.000.000	-	-
Baten	-105.365.400	-112.051.700	-113.418.395
<i>Lokale heffingen</i>			
OZB gebruikers	-990.800	-1.065.800	-1.161.311
OZB eigenaren	-7.937.600	-8.317.600	-8.345.209
OZB eigenaren - niet woningen	-1.554.700	-1.649.700	-1.764.676
Hondenbelasting	-	-	588
Precariobelasting	-41.600	-18.600	-21.126
Lasten heffing in invordering	-	-	-99.537
<i>Algemene uitkering</i>	-87.742.300	-92.019.500	-93.196.385
<i>Integrale uitkering Sociaal Domein</i>	-4.980.200	-5.482.600	-5.482.649
<i>Dividend</i>			
Nutsvoorzieningen	-562.700	-1.921.900	-1.923.502
BNG	-108.800	-181.200	-181.253
<i>Saldo financieringsfunctie</i>			
Geldleningen < 1 jaar	-	-595.300	-710.535
Geldleningen > 1 jaar	-1.443.800	-792.300	-525.505
Rente uitstaande gelden	-2.900	-7.200	-7.295
Rente eigen financieringsmiddelen	-	-	-
Saldo Algemene Dekkingsmiddelen	-102.034.000	-109.917.200	-111.315.676

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderdeel	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Onvoorzien			
<i>Onvoorziene uitgaven</i>	50.000	101.000	102.000
<i>Saldo Onvoorzien</i>	50.000	101.000	102.000
Heffing Vennootschapsbelasting			
<i>Te betalen vennootschapsbelasting</i>	-	176.000	175.940
<i>Saldo Heffing Vennootschapsbelasting</i>	-	176.000	175.940
Saldo compensabele btw en uitkering uit het btw-compensatiefonds (bcf)			
	2021	2022	2023
<i>Compensabele btw</i>	400.851	429.210	538.073
<i>Uitkering uit bcf</i>	-400.851	-429.210	-538.073
<i>Saldo compensabele btw</i>	-	-	-
TOTAAL	-101.984.000	-109.640.200	-111.037.736

Overzicht overhead

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. Deze definitie omvat onder andere elementen die via de gangbare definitie uit 'Vensters voor Bedrijfsvoering' tot overheadkosten kunnen worden gerekend, maar beperkt zich daar niet toe. Naast de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies, omvat de in de BBV-definitie bedoelde overhead onder andere voosok de ICT-kosten van alle PIOFACH-systemen en alle ambtelijke huisvestingskosten die niet zijn toe te delen aan de programma's of taakvelden in het primaire proces. (NB: PIOFACH staat voor de functies personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering, communicatie en huisvesting)

Onderdeel	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Overhead teams			
Lasten	10.981.400	11.433.600	11.649.683
Bestuurssecretariaat	377.200	393.900	393.791
Buitendienst	393.800	11.400	391.349
Concern Control	568.900	639.800	634.076
Directie	606.400	648.100	652.692
Dienstverlening Extern	1.645.600	1.758.600	1.699.128
Dienstverlening Intern	878.500	1.157.700	1.107.163
Economische Zaken	324.700	330.800	320.188
Programma- en projectmanagement	2.500	2.500	9.369
Jeugd & Gezin	129.200	140.500	151.654
Leefbaarheid & Wijk	129.000	178.000	173.384
Maatschappelijke Ontwikkeling	283.000	414.600	398.029
Organisatie & Advies	1.788.600	1.723.800	1.728.448
Servicecenter	826.000	867.000	873.821
Veiligheid & Handhaving	223.700	233.900	228.821
Passend Werk & Inkomen	146.600	153.800	167.420
Zorg	122.700	127.800	138.786
Omgeving	129.100	265.000	229.293
Vastgoed	866.900	907.700	920.512
I-team	1.539.000	1.478.700	1.431.759
Baten	-25.500	-25.500	-34.185
Directie	-25.500	-25.500	-26.003
Vastgoed	-	-	-8.182
Subtotaal teams	10.955.900	11.408.100	11.615.498

Overzicht overhead

Onderdeel	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Overhead producten			
Lasten	8.181.000	7.533.600	7.551.538
Voorlichting en communicatie	143.200	162.200	114.955
Representatie	68.300	68.300	70.250
Ambtelijk personeel	1.570.800	783.000	966.238
Organisatieontwikkeling	326.600	297.100	340.373
Deelauto	14.400	14.400	9.902
Laadpunten gemeentelijke locaties	-	-	2.445
Huisvesting gemeentehuis	797.300	927.000	915.815
Huisvesting Rondeel	393.800	389.500	407.470
Catering	161.900	176.900	172.894
Informatisering en automatisering	3.402.800	3.553.900	3.445.572
Facilitaire diensten	427.000	427.000	464.272
Voertuig vastgoed	10.300	10.300	6.678
Administraties	302.900	308.900	238.377
Advies	561.700	415.100	396.297
Baten	-127.900	-222.900	-277.503
Representatie	-	-	-1.833
Huisvesting gemeentehuis	-25.000	-25.000	-
Huisvesting Rondeel	-102.800	-102.800	-111.786
Catering	-100	-100	-1.005
Administraties	-	-95.000	-162.879
<i>Subtotaal producten</i>	<i>8.053.100</i>	<i>7.310.700</i>	<i>7.274.036</i>
Overhead overig			
Lasten	-	726.500	26.450
Saldo kostenplaatsen	-	726.500	26.450
Baten	-	-290.400	-
Saldo kostenplaatsen	-	-290.400	-
<i>Subtotaal overig</i>	<i>-</i>	<i>436.100</i>	<i>26.450</i>
TOTAAL	19.009.000	19.154.900	18.915.984

gemeente
Goeree-Overflakkee

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering 2023

Inleiding

Als gevolg van de snel veranderende samenleving veranderen de opgaven voor onze organisatie eveneens in snel tempo. Denk daarbij aan de opvang vluchtelingen Oekraïne, asielzoekers en statushouders, IZA en GALA, invoering Omgevingswet, informatiesamenleving en de energietransitie. Een greep uit belangrijke ontwikkelingen en opgaven waar we in 2023 als organisatie mee zijn geconfronteerd. Maar ook invulling geven aan participatie in een situatie waarbij het imago van de overheid sterk onder druk staat is geen sinecure. Daarnaast dienen wij ook onze meer traditionele kerntaken uit te voeren naast de ambities uit het coalitieprogramma. Dit vraagt om een wendbare organisatie en een goede bedrijfsvoering is daarvoor onontbeerlijk.

In deze paragraaf we terug naar de resultaten binnen de bedrijfsvoering. Daarnaast brengen we verslag uit over de voorgeschreven onderdelen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat hierbij om de navolgende onderwerpen:

- a. Human resource
- b. Financiën
- c. Rechtmatigheid
- d. Facilitair
- e. Inkoop
- f. Informatievoorziening en automatisering
- g. Informatiebeveiliging
- h. Juridische kwaliteitszorg

a. Human Resource

Benchmarken is een goede methode om ons te vergelijken met andere gemeenten. Uiteraard doen wij dat ook. De landelijke benchmarkgegevens voor de sector gemeenten (personeelsmonitor A&O fonds gemeenten) waren bij het opstellen van deze paragraaf nog niet beschikbaar, waardoor er geen vergelijking kon worden gemaakt.

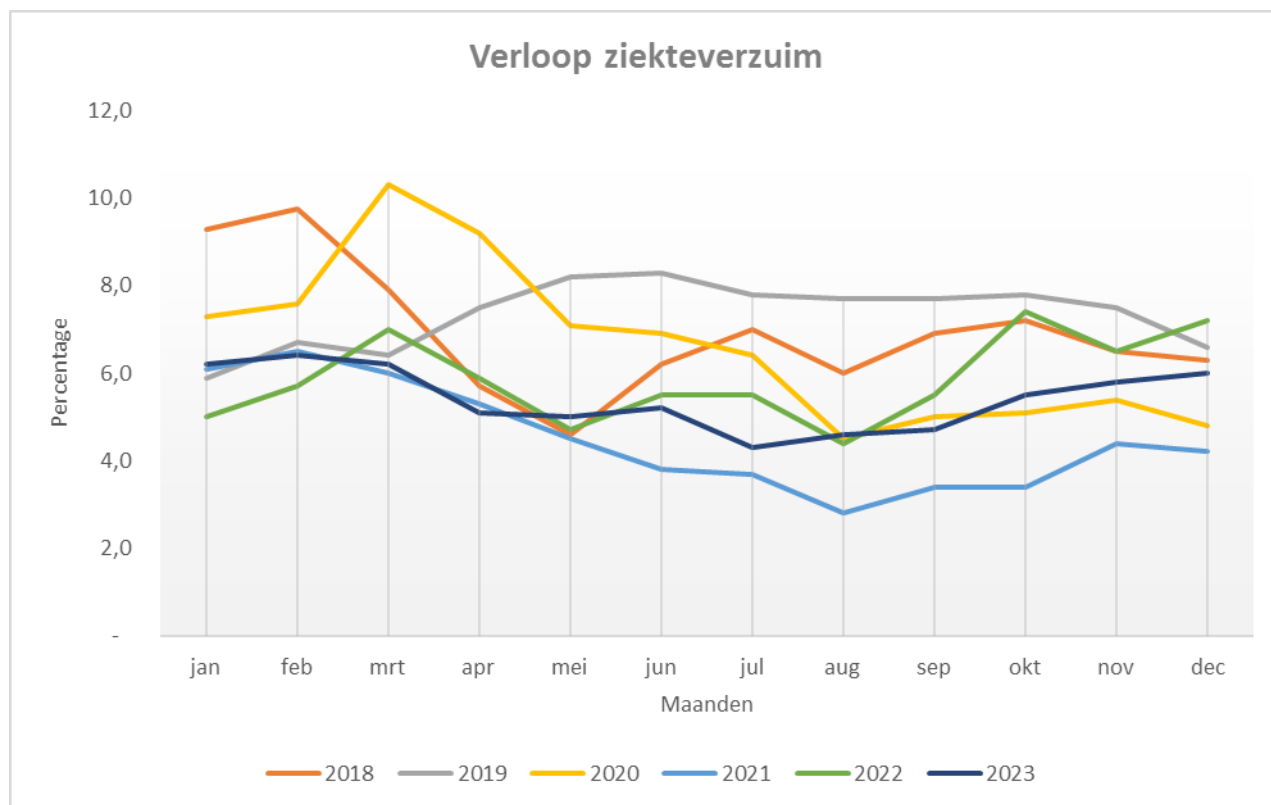
De arbeidsmarkt verandert snel en is veel dynamischer geworden. In 2023 hebben wij 121 vacatures opengesteld, waarvan we ongeveer 33,89% nog niet hebben kunnen vervullen in 2023. Ongeveer 9,9% van de vacatures bleek moeilijk vervulbaar. We zagen dit vooral terug in het fysieke domein, wat aansluit bij het landelijke beeld. Dit had een lange doorlooptijd van de procedures tot gevolg. Mede als gevolg hiervan hebben wij op een aantal vacatures capaciteit ingehuurd. We hebben 76 nieuwe medewerkers verwelkomd en we hebben afscheid genomen van 31 collega's. 19 collega's zijn intern doorgestroomd.

Kalenderjaar	2021	2022	2023
Uitstroom	5,17%	10,32%	6,20%
Instroom	10,34%	9,23%	15,20%
Interne mobiliteit	4,74%	4,83%	3,80%

Ziekteverzuim

Paragraaf Bedrijfsvoering 2023

Wij zijn tevreden met het (nog) steeds dalende ziekteverzuim over het meerjaren gemiddelde. Ten opzichte van 2022 is het percentage met 0,4% gedaald. Het (Corona)jaar 2021 mag niet als representatief worden gezien, alhoewel dit zeker een mooi streefpercentage is.

Vergrijzing/vergroening

De cijfers op het gebied van vergrijzing/vergroening laten een consistent beeld zien, waaruit mag worden afgeleid dat wij erin slagen om jonge medewerkers aan te trekken en aan ons te binden.

Uit het onderstaande overzicht kunnen de ontwikkelingen op de verschillende indicatoren worden afgelezen.

	2021	2022	2023
Gem. Ziekteverzuim	4,45%	5,84%	5,38%
Nulverzuim	49,72%	35,58%	41,80%
Meldingsfrequentie	0,77	1,25	0,93
Vergroening 35-	12,93%	12,53%	14,20%
Vergrijzing 55+	33,62%	34,07%	34,00%
Gemiddelde leeftijd	48,22	48,27%	47,39

Ontwikkelingen

De veranderende samenleving vraagt om een overheid die zich door blijft ontwikkelen. Van daaruit geredeneerd, blijft organisatieontwikkeling noodzakelijk. De evaluatie van de organisatieontwikkeling gaf aan dat er thema's zijn die nog extra aandacht vragen. Denk hierbij aan participatie, communicatie, projectmatig en opgavegericht werken. Aan ontwikkeling wordt op verschillende niveaus aandacht besteed door middel van:

- Organisatieontwikkeling;
- Teamontwikkeling;
- Persoonlijke ontwikkeling;
- Leiderschapsontwikkeling;
- GO-academie.

Uitgaven				2021	2022	2023
Opleidingen/trainingen				1,4%	1,36%	2,17%

De uitgaven voor opleidingen en trainingen bedroegen in 2023 € 718.618,-. In deze kosten zijn niet de kosten meegenomen van onze interne trainingen die door “eigen medewerkers” worden verzorgd. Denk hierbij o.a. aan feedback trainingen, Excel en de Ken Uw Gemeente “trainingen” voor medewerkers die nieuw in dienst treden. Voor 2023 was een bedrag begroot van € 636.300,-. In 2023 is door alle medewerkers een hospitalitytraining gevolgd, waardoor eenmalig sprake is van hogere opleidingskosten.

Strategische personeelsplanning (SPP) & organisatieontwikkeling

Voor een goede continuïteit van de bedrijfsvoering is het van belang door middel van duurzame inzetbaarheid te kunnen voldoen aan de personeelsbehoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dit thema heeft een nauwe relatie met mobiliteit. Inmiddels beschikken bijna alle teams over een strategische personeelsplanning. Van daaruit zullen wij meer systematisch en strategisch dit instrument door ontwikkelen. Vanuit de strategische HR visie wordt hier nadrukkelijk ook de verbinding tussen vitaliteit, mobiliteit en persoonlijke ontwikkeling gelegd. Inmiddels heeft het sociaal domein al een gezamenlijk SPP en streven wij ernaar om in 2024 op meer domeinen of organisatie niveau een SPP gereed te hebben.

Formatie en bezetting

De raming voor de begroting voor 2023 betreft de gewenste formatie inclusief de aanwezige vacatureruimte. Dit geldt niet voor de gepresenteerde cijfers in de jaarrekeningen want die hebben alleen betrekking op de werkelijk aanwezige vaste bezetting. Het verschil wordt ingevuld door middel van inhuur/tijdelijke dienstverbanden. In de formatie is structureel drie fte opgenomen voor traineeships, gelet op het succes hiervan tot op heden. De vastgestelde formatie voor 2023 bedroeg 434 fte. De (vaste) bezetting op 31 december 2023 bedroeg 418 fte.

Paragraaf Bedrijfsvoering 2023

Personeelsbestand in fte	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2021	2022	2022	2023	2023
Directie	4	4	4	4	4	4,00
Griffie	3	3	3	4	4,5	4,50
Programma's en projecten	3	4	3	6	4	6,00
Buitendienst	90,5	86	90,5	82	90,5	84,00
Externe Dienstverlening	30,5	33,5	30,5	32,5	30,5	30,50
Interne Dienstverlening	23	22	23	21	25,5	28,00
Servicecenter	24	21,5	23	21	0	0,00
Team informatievoorziening	0		0		23	22,00
Vastgoed	11	11	11	12	12,5	13,00
Leefbaarheid en Wijk	15,5	14	15,5	14	26,5	19,50
Zorg	15,5	14	14	13,5	14	15,00
Passend werk en inkomen	55	49	55	50	55,5	56,00
Jeugd en Gezin	19	27	26,5	26,5	26,5	26,00
Maatschappelijke Ontwikkelingen	25	27	25	26,5	27	26,00
Veiligheid en Handhaving	16,5	24	16,5	21,5	25,5	22,50
Omgeving	31,5	13,5	31	12	18,5	16,50
Bestuurssecretariaat	5	5	5	5	5	5,00
Organisatie en Advies	22	19,5	22	21	19,5	18,00
Overig	1	2	0	1	0	1,00
Trainees	3	3	3	3	3	3,00
Economische Zaken	11,5	14	12	12	12,5	12,50
Concern Control	6,5	6	6	6	6	5,00
afronding formatie (directie overleg 25-8-2021)			0,5	0,5		
Teams (inclusief trainees)						
Totaal	416	403	420	395	434	418,00

Onze inhuur in relatie tot de loonsom zat langere tijd rond de landelijke norm (18%). Voor 2023 is het werkelijke inhuurpercentage hoger, namelijk 22%.

Op moeilijk en niet te vervullen vacatures waren wij genoodzaakt om in te huren om onze geplande activiteiten te kunnen uitvoeren. In eerste instantie werd daarvoor dekking gevonden in de vrijvallende personeelslasten. Daarnaast huren we ook regelmatig externe krachten in voor specifieke taken (bijvoorbeeld in het sociaal domein), waar geormerkte (tijdelijke) financiële middelen beschikbaar zijn gesteld.

Het totaal aan loonkosten en inhuur derden levert de volgende informatie op over de periode 2021 t/m 2023.

Personeelskosten x € 1.000	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Loonkosten vast personeel	28.800	28.542	30.232	29.843	33.085	33.303
Inhuur derden	7.168	6.306	8.068	7.220	9.822	9.596
Totaal	35.968	34.848	38.299	37.063	42.907	42.899

b. Financiën

Doorontwikkeling Planning & Controlcyclus (P&C-cyclus)

Aan het begin van een raadsperiode kan de raad de indeling van de nieuwe begroting vaststellen, zoals ook opgenomen in onze financiële verordening. Dit is gebeurd door middel van de vaststelling van de begroting 2023.

Vanaf de begroting 2023 is aangesloten bij de programmalijnen zoals opgenomen in de startnotitie omgevingsvisie.

Bij het opstellen van de begroting 2023 is daar een vierde programmalijn bijgekomen om participatie en dienstverlening verder vorm en inhoud te geven. De volgende vier programmalijnen worden onderscheiden:

1. Duurzaam en innovatief eiland: inspelen op klimaatverandering, waaronder warmteplan, natuurlijk kapitaal en circulaire economie;
2. Aantrekkelijk eiland: het gaat dan onder andere om mobiliteit en ontwikkelruimte, ruimtelijke hoofdstructuur, gebiedsontwikkeling, openbare ruimte, nieuwe woonmilieus/verblijfsrecreatie/centra;
3. Vitaal eiland: inspelen op effecten demografische ontwikkelingen, kwaliteit van leven, transitie naar netwerk van dorpen;
4. Betrokken eiland: inzetten op participatie van inwoners, ondernemers, verenigingen en stichtingen en een dienstverlening die geprofessionaliseerd en geoptimaliseerd wordt.

c. Rechtmatigheid

Tot en met de jaarrekening 2022 gaf de accountant nog een verklaring af inzake de getrouwheid van de jaarrekening én de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen. Vanaf de jaarrekening 2023 is het college verplicht zelf een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen. Deze verantwoording is als aparte bijlage opgenomen in de jaarstukken. De rechtmatigheidsverantwoording wordt gecontroleerd door de externe accountant die zijn oordeel geeft over de getrouwheid van de jaarrekening waar de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel van uitmaakt. Er komt geen apart rechtmatigheidsoordeel meer van de accountant. Er is een standaardtekst voor deze verantwoording ontwikkeld. Het model wordt verplicht voorgeschreven. Hierin geeft het College aan dat er zich geen rechtmatigheidsfouten (alleen de 3 criteria: begroting, voorwaarden en M&O) in de financiële handelingen gedurende het kalenderjaar hebben voorgedaan boven een gestelde verantwoordingsgrens. De keuze van de hoogte van deze grens – de verantwoordingsgrens – is aan de gemeenteraad overgelaten en is vastgesteld op 3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan reserves. Dit geldt voor fouten én onduidelijkheden. Als deze zich boven de grens bevinden dan is het vereist aan te geven welke afwijkingen het betreffen.

De gemeentewet is op deze nieuwe werkwijze aangepast. Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) echter nog niet. Dit heeft voor de nodige verwarring gezorgd. Doordat de Gemeentewet is aangepast kan de accountant geen direct oordeel geven over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties in de gehele jaarrekening, zoals tot en met controlejaar 2022 het geval was. De wettelijke opdracht aan de accountant voor de controle 2023 is daarom ook anders geformuleerd, met een indirect oordeel aan de hand van de verantwoording van het college over rechtmatigheid in de jaarrekening. Dit alles met uitzondering van het oordeel over de specifieke uitkeringen, aangezien het directe oordeel hier wel gegeven wordt door de accountant.

In overeenstemming met het Controleprotocol 2021-2024 en de Financiële verordening 2024 van gemeente Goeree-Overflakkee en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV geeft het college van Burgemeester en Wethouders in de paragraaf Bedrijfsvoering een nadere toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden,

Paragraaf Bedrijfsvoering 2023

voor zover deze boven de door de gemeenteraad op 21 maart 2024 vastgestelde rapportagegrens van € 100.000 liggen. Daarbij wordt aangegeven welke (beheers)maatregelen zijn of nog worden getroffen om deze rechtmatigheidsafwijkingen op te heffen of in de toekomst te voorkomen. Aspecten die hierbij aan de orde moeten komen zijn de tussentijdse communicatie met de gemeenteraad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven - alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om rechtmatigheids-afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden boven de rapportagegrens van € 100.000 betreffen:

- Uitgaven aan twee leveranciers (1 inzake het aankopen van bomen en planten en 1 inzake het aankopen van laptops en telefoons) voor in totaal een bedrag van € 143.500 voor het jaar 2023. Hiervoor is geen Europese aanbesteding doorlopen terwijl dit volgens de historische uitgaven achteraf, wel nodig was geweest.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen: Voor genoemde onderwerpen vindt op dit moment de voorbereiding plaats voor een aanbesteding. Daarnaast wordt in het jaar 2024 een spendanalyse gemaakt waarbij in een eerder stadium een en ander signaleerd kan worden.

M&O-CRITERIUM

Gemeente Goeree-Overflakkee heeft in 2022 een overkoepelend M&O beleid vastgesteld, zodat naast fraudepreventie ook beheersmaatregelen ter voorkoming, opsporing en afdoening van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (overheidsgelden) die zijn geïntegreerd zijn in de administratieve organisatie/interne controle van de organisatie inzichtelijk worden gemaakt. Gemeente Goeree-Overflakkee heeft een risicoanalyse en een (verbijzonderd) intern controleplan opgesteld waarbij is besloten om het misbruik & oneigenlijk gebruik beleid en de beheersmaatregelen hierin te integreren. Zoals uit de rechtmatigheidsverantwoording 2023 zoals opgenomen in de jaarrekening blijkt zijn er door de VIC in 2023 geen rechtmatigheidsafwijkingen als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van overheidsgelden gevonden.

d. Facilitair

Er wordt door veel medewerkers plaats en tijd onafhankelijk gewerkt. Dit wordt ook gefaciliteerd met een thuiswerkplek. We zien op een aantal dagen in de week een sterk wisselende bezetting. Er zijn projectruimtes en ruimtes voor Teams overleggen ingericht. Daarnaast zijn in de afgelopen periode een aantal ruimtes in het Rondeel en de oudbouw van het gemeentehuis aangepast. Deze aanpassingen waren Arbo noodzakelijk. Ook is er een vervolg gemaakt om de nieuwe toekomstbestendige huisvesting van de gemeente vorm te geven.

e. Inkoop

Naar aanleiding van het in 2023 (opnieuw) vastgestelde inkoopbeleid heeft een herijking plaatsgevonden op de (uitvoerings)visie van de inkoopfunctie binnen de organisatie; deze visie is in september 2023 vastgesteld door de directie.

Gelijktijdig is gestart met het schrijven van een geheel nieuw inkoophandboek. Dit handboek is in concept gereed en dient nog te worden vastgesteld door de directie.

Paragraaf Bedrijfsvoering 2023

Vanuit de vastgestelde visie is de flexibele schil rondom de inkoopfunctie geborgd door middel van uitbreiding bij Inkoopbureau Karel (voorheen Inkoopbureau West-Brabant) en externe inkoopadviseurs. In het 3e kwartaal van 2024 wordt gestart met het werven van de opvolging van één van de huidige inkoopadviseur vanwege naderende pensionering. Daarnaast worden in 2024 cursussen inkoop gegeven vanuit de GO-Academy.

Het crediteurenbestand over 2023 zal worden ingelezen in de spend-managementtool. Hierdoor krijgen we inzicht in onze uitgaven wat helpt om mogelijke besparingen te kunnen realiseren. Er zijn 165 inhuurstartformulieren en 63 inkoopstartformulier via het Merscell-source-to-contract systeem goedgekeurd. In 2024 worden de goedgekeurde inkoopstartformulier vanuit het Merscell-systeem doorgestart als inkooptrajecten. Ruim 30 inkooptrajecten staan in planning om te begeleiden voor 2024; een 20-tal trajecten lopen nog over vanuit 2023.

Contractmanagement wordt actief doorontwikkeld (start gross-lijst-systematiek) en samenwerking tussen teams (organisatiebrede aanpak) wordt gezocht als het gaat om contractmanagement.

f. Informatievoorziening & Automatisering

Start van het nieuwe team

Het nieuwe team informatievoorziening is in april 2023 gestart. Een samenvoeging van clusters die daarvoor ondergebracht waren bij o.a. team interne dienstverlening en O&A:

DIM (documentair informatiemanagement), ICT (servicedesk, applicatiebeheer, informatisering & automatisering), het gemeentelijk archief en het cluster GEO (waaronder de BAG, BGT en GIS vallen). Op 01/07 is er een teamleider op het team gestart.

De samenvoeging tot 1 team heeft geleid tot een efficiëntere ondersteuning in dienstverlening en bedrijfsvoering doordat kennis en kunde onder één dak is gebracht. Hierdoor zijn wij sneller en gericht in staat om mee te bewegen met de complexe digitale transformatie die voor ons ligt.

Het team informatievoorziening zal door de snelle ontwikkelingen en groei van mogelijkheden steeds meer en meer een drijvende factor achter de veranderingen in dienstverlening en bedrijfsvoering worden. Met in het verlengde hiervan het adequaat kunnen bedienen van onze inwoners, bedrijven en organisaties, nú en naar de toekomst.

Belangrijke ontwikkelingen in 2023

- Het ontwikkelen en invoeren van portfoliomanagement;
- Doorontwikkelen van projectmatig werken;
- Implementatie van diverse wetgeving vanuit de rijksoverheid (o.a. Omgevingswet, Wet open overheid, wet voor digitale toegankelijkheid);
- Diverse eerder lastig te vervullen vacatures zijn ingevuld;
- Er is een start gemaakt om meer onder architectuur te gaan werken;
- Uitvoer van projecten om het archief verder te digitaliseren;
- Verkenning samenwerkingsmogelijkheden met gemeenten in de regio.

g. Informatiebeveiliging

Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO) van kracht. De hierin opgenomen maatregelen zijn verplicht. Op basis hiervan is een informatieveiligheidsanalyse en een actieplan vastgesteld. De acties worden geprioriteerd op basis van een actuele risicoanalyse. Over volgende gebieden wordt jaarlijks verantwoording afgelegd aan de diverse toezichthouders:

- Basisregistratie Personen (BRP) en reisdocumenten;
- Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI);
- DigiD aansluitingen.

De volgende onderwerpen zijn continue in ontwikkeling op het gebied informatiebeveiliging.

- Bedrijfscontinuïteitsbeheer;
- Risicovolle processen, zoals melding incidenten, datalekken en integriteit;
- Blijvende bewustwording van de organisatie (E-learning).

h. Juridische kwaliteitszorg

Verbetering van de onderbouwing van besluiten

De afgelopen begrotingsperiode was de onderbouwing van besluiten een belangrijk aandachtspunt. Dat kwam vooral door twee ontwikkelingen die we hier noemen. In de eerste plaats zijn er veel nieuwe collega's in dienst gekomen. Het komt vaak voor dat zij niets weten van het algemeen bestuursrecht. Bijvoorbeeld omdat ze uit het bedrijfsleven komen. De signalen vanuit juridische kwaliteitszorg zijn voor de directie aanleiding geweest om de module 'juridische kennis' van de GO academie verplicht te maken voor alle (nieuwe) medewerkers die in hun functie te maken hebben met besluiten.

In de tweede plaats zijn rechters in deze periode strengere eisen gaan stellen aan de motivering van besluiten. Zelfs bij gebonden beschikkingen (waarbij de wet zegt wanneer het antwoord "ja" en wanneer het "nee" moet zijn) moet duidelijk zijn welke afweging het bestuur gemaakt heeft.

Minder regels

Net als in voorgaande jaren was er veel aandacht voor kwaliteitsverbetering van regels. Het gaat zowel om lokale wetgeving als om beleidsregels. We keken vooral naar begrijpelijkheid en uitvoerbaarheid. Veel regelingen zijn daardoor gewijzigd en verbeterd. De kwaliteit is gelijk meegenomen in het geheel. Zo creëren we eenheid in de regelgeving en voorkomen we onduidelijke, onnodige en onuitvoerbare artikelen.

Voorkomen van procedures

Het cluster Juridische Zaken zet voortdurend in op vroegtijdige conflictbemiddeling. Hoe eerder geprobeerd wordt een conflict te voorkomen, hoe beter. Hierdoor zijn in meerdere gevallen geschillen voorkomen en juridische kosten bespaard. Bijvoorbeeld bij een aantal kwesties van bedrijven die op een onrechtmatige manier geld wilden verdienen ten koste van de gemeente.

Oplossen van juridische procedures

Aandacht voor de belangen van partijen en een vriendelijke manier van omgang zorgen er in praktijk soms voor dat een verschil van inzicht met de gemeente kan worden opgelost. Het bieden van een luisterend oor of het aanreiken van een alternatieve oplossing leidt dan tot een compromis. Dat komt voor in zowel bestuurs- als privaatrechtelijke kwesties.

Wetgeving

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De gevolgen daarvan worden pas langzaam duidelijk en nog in beperkte mate. Wat het effect uiteindelijk is op de behoefte aan juridische ondersteuning, is nog niet duidelijk.

Paragraaf Bedrijfsvoering 2023

Het grootste gedeelte van de vergunningaanvragen of omgevingsplanprocedures moet nog komen. Op dit moment is nog vaak oud recht van toepassing, omdat veel ruimtelijke plannen (nog net) voor het jaar 2024 in procedure zijn gebracht.

Bezwaarschriften en klachten

In 2023 kreeg de bezwaarschriftencommissie 216 bezwaarschriften voorgelegd. Ten opzichte van 2022 (195 bezwaarschriften ontvangen) een stijging van 21 bezwaarschriften. Het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften, dat binnenkort zal verschijnen, omvat gedetailleerde informatie over de afhandeling.

Klachten werden er in totaal 64 ontvangen. Er is sprake van een daling ten opzichte van vorig jaar toen 94 klachten werden ontvangen. Uitgangspunt is om zoveel als mogelijk te komen tot een informele afhandeling, hetgeen in bijna alle gevallen lukte. Meer uitleg en details hierover volgen in het jaarverslag.

Openbaarheid

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid, voor het gedeelte van de passieve openbaarmaking, in werking getreden. Hiermee hebben we inmiddels in de praktijk veel ervaring opgedaan. Ook met verzoeken om grote aantallen gegevens. Voor zulke verzoeken zijn veel arbeidsuren nodig. Daarnaast bereiden we ons voor op de inwerkingtreding van de actieve openbaarmakingsplicht. Een projectleider gaat daarbij helpen. De afgelopen periode zijn twee Woo-contactpersonen actief geweest. Zij staan klaar om vragen te beantwoorden van personen over de beschikbaarheid van gemeentelijke informatie.

Paragraaf Financiering

Inleiding

De op basis van het BBV verplichte paragraaf financiering is één van de instrumenten die de gemeente helpt bij de uitvoering van de financierings- en treasuryfunctie. De kaders van deze paragraaf zijn te vinden in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). De Wet Fido bepaalt dat de gemeente haar treasurybeleid dient vast te leggen in een Treasurystatuut. Ook in de Financiële verordening (art. 212 Gemeentewet) wordt bepaald dat het college regels opstelt ter uitvoering van de financieringsfunctie (artikel 10) en dat deze regels en de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast worden gelegd in een Treasurystatuut.

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar met betrekking tot risicobeheer, gemeentefinanciering en het kasstroombeheer.

De financieringsfunctie omvat de volgende onderwerpen:

1. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde beleids- en budgettaire kaders in de begroting uit te kunnen voeren;
2. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
3. het beperken van de kosten van leningen;
4. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Verstrekken van leningen en garanties en het aangaan van financiële participaties worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het college, indien mogelijk, zekerheden. Het college motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.

In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan de volgende punten:

- a. financieringspositie;
- b. kasgeldlimiet;
- c. renterisiconorm;
- d. rentevisie;
- e. rentetoerekening grondexploitatie;
- f. rentetoerekening taakvelden (renteomslag);
- g. Leningenportefeuille
- h. EMU-saldo.

a. Financieringspositie

De financieringspositie geeft inzicht in de ontwikkelingen in de financieringspositie van de gemeente en de daarbij behorende financieringsbehoefte rekening houdend met de (geplande) investeringen en beschikbare interne en externe middelen. Voor het in beeld brengen van de financieringspositie is een liquiditeitsprognose opgesteld die maandelijks is geactualiseerd. De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de leningenportefeuille. Om in de financieringsbehoefte te voorzien bestaat een aantal mogelijkheden. Deze kunnen onderverdeeld worden in interne (reserves en voorzieningen) en externe financieringsmiddelen (leningen).

Paragraaf Financiering

Financieringspositie	per	werkelijk
	1-1-2023	31-12-2023
Totaal kapitaalgoederen	170.591.276	177.481.806
Vaste geldleningen	34.828.207	31.773.534
Te dekken door reserves en voorzieningen	135.763.069	145.708.272
Aanwezige reserves en voorzieningen	139.686.155	152.404.547
tekort(-) / overschot(+) financieringsmiddelen	3.923.086	6.696.275

In 2023 is zijn er geen nieuwe leningen afgesloten en is regulier afgelost.

b. Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal één jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De norm wordt toegepast om te bepalen wat het maximum aan kort geld is dat een gemeente mag aantrekken. De limiet is bepaald op 8,5% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000,-. Indien de gemiddelde liquiditeitspositie (saldo van vlottende schuld en vlottende middelen) de kasgeldlimiet bij herhaling overschrijdt, dient er gefinancierd te worden met lang geld in plaats van kort geld.

*Limiet: 8,5% van begrotingstotaal per aanvang van het jaar (lasten + storting in reserves)
Criteria: gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal (per eind van de maand)*

Kasgeldlimiet 2023	Gemiddelde	Gemiddelde	Gemiddelde	Gemiddelde
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld (a-b)	7.174.813-	16.731.363-	28.009.180-	29.911.361-
Toegestane kasgeldlimiet	12.551.304	12.551.304	12.551.304	12.551.304
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	19.726.117	29.282.667	40.560.484	42.462.665

De gemeente heeft in 2023 alle kwartalen voldaan aan de kasgeldlimiet. Ook in 2023 zijn de liquiditeiten van de verkoop Eneco aandelen uit 2020 nog steeds geplaatst in de schatkist. Hierdoor is er in alle kwartalen zelfs een negatieve vlottende schuld (liquiditeitsoverschot). In verband met de renteontwikkelingen op de geldmarkt wordt er vanaf 14 september 2022 weer rente vergoed door het Ministerie van Financiën op het saldo in de schatkist. De overnight rente is gelijk aan de Euro short-term rate €STR van de Europese Centrale Bank. De rente is opgelopen tot 3,9% eind 2023.

c. Renterisiconorm

Met behulp van deze norm wordt voorkomen dat bij herfinanciering grote fluctuaties in rentelasten ontstaan. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan dat deel van de vaste schuld waarover het rentepercentage in een jaar aangepast mag worden. De bedoelde aanpassing doet zich voor bij herfinanciering en renteherziening. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, met een minimum van € 2.500.000,-.

Paragraaf Financiering

	Renterisico's vaste schuld	begroot 2023	werkelijk 2023
	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0
	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0
1	Renteherziening op vaste schuld (per saldo)	0	0
2	Aflossingen	3.251.928	3.054.673
3	renterisico op vaste schuld (1+2)	3.251.928	3.054.673
4	renterisiconorm	27.798.040	29.532.480
5a	Ruimte onder renterisiconorm	24.546.112	26.477.807
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0
	Berekening renterisiconorm		
	Begrotingsomvang per 1 januari	145.910.200	147.662.400
4a	Het bij ministeriële regeling vastgestelde %	20%	20%
4b	Renterisiconorm	29.182.040	29.532.480

In 2023 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken en heeft er geen renteherziening plaatsgevonden. De afwijking in de renterisiconorm komt doordat het positieve saldo begroting 2023 toegevoegd is aan de algemene reserve.

d. Rentevisie

Er vindt geen rentetoerekening plaats aan reserves en voorzieningen.

De rentelasten worden geraamd op basis van de werkelijk te betalen rente over de aangetrokken geldleningen. Deze rente wordt verhoogd met de rente over nieuwe leningen o.b.v. de geraamde investeringen in de loop van het jaar en de nog uit te voeren investeringen uit voorgaande jaren. De financieringsrente over deze investeringen wordt berekend op basis van een gemiddeld rentepercentage van 2,5%. Financieringsrente voor investeringen wordt in het jaar van investeren voor de helft meegenomen. Er zijn geen nieuwe financieringen opgenomen in 2023.

e. Rentetoerekening grondexploitatie

Bij de begroting 2023 is de rente toerekening voor de grondexploitatie bepaald op 1,90%. Bij de nacalculatie komt het rentepercentage uit op 1,64%. De werkelijke rente wijkt minder dan 0,5% af van de prognose met als gevolg dat geen correctie behoefde te worden toegepast in de rente toerekening grondexploitatie.

Paragraaf Financiering

Begroting 2023		jaarrekening 2023	
(A) bestaande leningen + kasgeld 1-1-2023	€ 34.828.206	(A) bestaande leningen + kasgeld 1-1-2023	34.828.206
(B) rentelast bestaande leningen 1-1 + begrote rente kasgeld 2023	€ 1.259.604	(B) rentelast bestaande leningen 1-1 + rente kasgeld 2023	1.252.434
(C) Eigen vermogen 31-12-2022	€ 92.398.508	(C) Eigen vermogen 31-12-2022	116.199.481
(D) Vreemd Vermogen 31-12-2022	€ 111.973.918	(D) Vreemd Vermogen 31-12-2022	97.042.281
(E) Totaal Vermogen 31-12-2022 (C + D)	€ 197.622.471	(E) Totaal Vermogen 31-12-2022 (C + D)	213.241.762
(F) gewogen gemiddelde rentepercentage (B/A)	3,62%	(F) gewogen gemiddelde rentepercentage (B/A)	3,60%
(G) factor VV/TV (debt ratio) (D/E)	0,525	(G) factor VV/TV (debt ratio) (D/E)	0,455
(H) factor EV/TV (solvabiliteits ratio) (C/E)	0,475	(H) factor EV/TV (solvabiliteits ratio) (C/E)	0,545
(I) netto rentelast VPB (F * 75/100)	2,71%	(I) netto rentelast VPB (F * 75/100)	2,70%
(J) rentetoerekening grondexploitatie 2023 BBV (F*G)	1,90%	(J) rentetoerekening grondexploitatie 2023 BBV (F*G)	1,64%
(K) Disconteringsvoet grondexploitatie 2023 BBV (F*H + F*G)	3,62%	(K) Disconteringsvoet grondexploitatie 2023 BBV (F*H + F*G)	3,60%
(L) rentetoerekening grondexploitatie 2023 VPB (F*G)	1,90%	(L) rentetoerekening grondexploitatie 2023 VPB (F*G)	1,64%
(M) disconteringsvoet grondexploitatie 2023 VPB (F*H+I*G)	3,14%	(M) disconteringsvoet grondexploitatie 2023 VPB (F*H+I*G)	3,19%

f. Rentetoerekening taakvelden (renteomslag)

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening		begroot 2023		werkelijk 2023	
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.509.604		1.252.433
B	De externe rentebaten	-/-	15.900	-/-	730.252
	Totaal door te rekenen externe rente		1.493.704		522.181
C1	De rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend(-/-)	-44.571		-30.574	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (-/-)	0		0	
C3	De rentebaat van doorverstrekte leningen die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend(+)	0		0	
	Saldo door te rekenen externe rente	-/-	-44.571	-/-	-30.574
			1.538.275		552.755
D1	Rente over eigen vermogen	+	0	+	0
D2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	+	0	+	0
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toe te rekenen rente		1.538.275		552.755
E	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht overhead) toegerekende rente (renteomslag 0,33%)	-/-	1.529.867	-/-	552.294
F	Renteresultaat op het taakveld treasury		-8.408		-462
	Afwijking in % t.o.v. werkelijke rente		-0,55%		-0,08%

In 2023 bedraagt de door te rekenen externe rente € 552.755. Dit is fors lager dan bij de begroting en komt doordat er geen rente betaald is over een nieuwe lening. Er is geen nieuwe lening aangetrokken in 2023. Daarnaast was er bij de begroting 2023 geen rekening gehouden met de grote rente ontvangsten op de uitstaande middelen in de schatkist. In de loop van 2023 heeft de ECB zes keer een renteverhoging doorgevoerd om de inflatie te beteugelen. Dit werkt door in de rentetarief vergoeding van

Paragraaf Financiering

de schatkist. In de begroting 2023 was de omslagrente berekend op 0,86%. Door de benoemde rente ontwikkelingen is in augustus 2023 bij de eerste kapitaallasten run, de omslagrente bijgesteld naar 0,45%. Nu bij de jaarrekening bleek dit percentage nog te hoog.

Indien de werkelijke rentelasten, die moeten worden toegerekend, afwijken van de rentelasten die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag zijn toegerekend, is een correctie verplicht als het renteresultaat meer dan 25% bedraagt. De omslagrente is uiteindelijk vastgesteld op 0,33% en via nacalculatie verwerkt in de activa.

g. Leningenportefeuille

De tabel hieronder geeft inzicht in het verloop van de leningenportefeuille

Mutaties leningenportefeuille	werkelijk 2018	werkelijk 2019	werkelijk 2020	werkelijk 2021	werkelijk 2022	werkelijk 2023
Stand per 1 januari	55.375.511	57.938.364	53.555.647	49.279.439	38.080.134	34.828.206
Nieuwe leningen	7.000.000	-	-	-	-	-
reguliere aflossingen	4.437.147	4.382.717	4.276.208	11.199.305	3.251.928	3.054.673
vervroegde aflossingen	-	-	-	-	-	-
Stand per 31 december	57.938.364	53.555.647	49.279.439	38.080.134	34.828.206	31.773.533

In 2023 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken. Eind 2023 zijn er nog 13 leningen met een gemiddelde resterende looptijd van 10 jaar. De financieringsbehoefte is heel 2023 afgedekt door gebruik te maken van de overliquiditeit in de schatkist.

h. EMU-saldo

De macro-budgettaire doelstelling van de Wet Financiering Decentrale Overheden komt tot uitdrukking in het beheersen van de grenswaarde van het EMU-saldo. Het EMU-saldo is de referentiewaarde voor het vorderingensaldo van de overheid, binnen de Europese Unie. Het maximale vorderingstekort van Nederland is bepaald op 3% van het Bruto Binnenlands Product. Alle decentrale overheden hebben een aandeel in het bepalen van dit tekort van 0,4%.

		T-1 2022	T 2023		
EMU-SALDO		16.848.872	7.819.020		
EMU-SALDO referentiewaarde		-4.963.000	-5.586.000		
Vershil EMU-saldo & referentiewaarde		21.811.872	13.405.020		
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	1.740.052	1.481.548
			Uitzettingen	1.684.257	1.348.633
		Vlottende activa	Uitzettingen	6.684.033	6.293.218
			Liquide middelen	-32.111	814.723
			Overlopende activa	4.884.446	-225.311
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-3.252.153	-3.055.321
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	1.455.042	250.790
Overlopende passiva			-91.084	4.698.322	
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa		0	0		

Het EMU-saldo is het bedrag waarmee de EMU-schuld veranderd. Bij een positief saldo neemt de EMU-schuld af. Het EMU-saldo voor onze gemeente komt uit op € 7.819.020, waardoor wordt bijgedragen aan een lagere schuld. De referentiewaarde is een indicatie hoeveel de gemeente had mogen bijdragen aan de (negatieve) schuld.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

In de paragraaf Grondbeleid wordt beschreven hoe de gemeente het grondbeleid inzet om de bestuurlijke doelen te bereiken. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) stelt de volgende onderdelen verplicht:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen in de programma's;
- Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie op het grondbeleid

Op 3 februari 2022 is de Nota Grondbeleid 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. De Nota Grondbeleid 2021 richt zich op situationeel grondbeleid. Dit wil zeggen dat per casus wordt beoordeeld welke grondstrategie de gemeente het beste voert en welke regierol daarbij hoort, met als doel de ambities voor de betreffende gebiedsontwikkeling te kunnen realiseren.

De gemeente Goeree-Overflakkee werkt aan de hand van een viertal programmalijnen: Duurzaam Innovatief Eiland, Aantrekkelijk Eiland, Vitaal Eiland en sinds de begroting 2023 is daar de programmalijn Betrokken Eiland aan toegevoegd. De eerste drie programmalijnen zijn inhoudelijk uitgewerkt in de Omgevingsvisie en geborgd in de gemeentelijke programmabegroting.

Gebiedsontwikkeling is een van de instrumenten om de doelstellingen uit deze thema's te realiseren. Bij het nemen van besluiten rondom gebiedsontwikkeling speelt grondbeleid een belangrijke rol. Grondbeleid bepaalt in algemene zin de kaders waarbinnen de gemeente opereert in een ruimtelijke ontwikkeling. Denk daarbij aan de financiële kaders en de mate van regie die de gemeente wil of moet voeren om haar ambities waar te kunnen maken. Het grondbeleid handelt op basis van (maatschappelijke) doelen die in beleids- en toekomstvisies zijn vastgesteld.

Het grondbeleid richt zich op het vinden van een goede balans tussen maatschappelijk rendement en financieel effect. Het maatschappelijk rendement meten we langs de lat van de Brede Welvaart. In een Integrale Impactanalyse wordt een koppeling gemaakt tussen de 3 maatschappelijke gemeentelijke programmalijnen en de voor gebiedsontwikkeling meest van toepassing zijnde thema's van Brede Welvaart.

In de financiële analyse worden zowel de directe als de indirecte financiële effecten van de betreffende gebiedsontwikkeling gemeten. Het direct financieel effect zijn de geldstromen die optreden tijdens de looptijd van de gebiedsontwikkeling (denk aan grondexploitatie, grondverkoop en/of effecten voor het gemeentelijk vastgoed). Het indirect financieel effect zijn de financiële gevolgen van de gebiedsontwikkeling voor de algemene dienst/gemeentelijke exploitatie. Denk daarbij aan gevolgen voor kapitaalslasten, onderhoud en beheer openbare ruimte, inkomsten uit belastingen, het gemeentefonds, etc.

Er is sprake van een wisselwerking tussen de Nota Grondbeleid 2021 en de Nota Reserves en Voorzieningen en de Nota Risicomanagement.

Actualisatie Nota Grondbeleid

Het grondbeleid is dynamisch en kan jaarlijks via deze paragraaf grondbeleid worden geactualiseerd. De systematiek en werkwijze uit de Nota Grondbeleid 2021 is nog actueel en wordt bij actuele casussen toegepast. Met de invoering van de Omgevingswet is bijstelling van de Nota

Paragraaf Grondbeleid

Grondbeleid 2021 wel vereist. In de Omgevingswet zijn de mogelijkheden van kostenverhaal bij gebiedsontwikkeling uitgebreid. Dit betreft zowel het facilitair als het actief grondbeleid. De actualisatie van de Nota Grondbeleid betreft de verwijzing naar de nu geldende wet- en regelgeving en de juiste artikelen. En een inhoudelijke actualisatie van de instrumenten om kosten te verhalen. Met de vaststelling van het Meerjarenperspectief Grondbeleid (MPG) wordt een voorstel tot actualisatie van de Nota Grondbeleid aan de raad voorgelegd.

De gemeente houdt bij het voeren van haar grondbeleid rekening met de notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)” van de commissie BBV, december 2023. Deze Notitie is uitgeven vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 en de doorwerking hiervan in het Besluit Begroting en Verantwoording. In de Notitie geeft de commissie BBV richtlijnen, in de vorm van stellige uitspraken en aanbevelingen, wat betreft het actief en faciliterend grondbeleid van gemeenten. Een belangrijke wijziging is het kostenverhaal bij facilitair grondbeleid. Daarnaast geeft de commissie BBV richtlijnen over “warme grond”, het activeren van voorbereidingskosten ná 5 jaar, rentetoerekening (wordt via omslagrente), winstneming en de mogelijkheid voor saldering van resultaat in een gemengde gebiedsontwikkeling met grondexploitatie- en faciliterende projecten. Bij de actualisatie van de Nota Grondbeleid 2021 wordt verwezen met deze nieuwe Notitie.

Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG)

Op 1 januari 2024 heeft de gemeente vier actieve grondexploitaties waarvan twee grondexploitaties worden afgesloten. Beide lopende grondexploitaties hebben betrekking op bedrijventerreinen: Oostplaat III Middelharnis en Zuidelijke Randweg Middelharnis. Daarnaast zijn er twee PPS-projecten: Bedrijvenpark Oostflakkee en Suijssenwaerde, beiden in Oude-Tonghe. Hiervoor heeft de gemeente aandelenkapitaal gestort (Eigen Vermogen).

De twee grondexploitaties die betrekking hebben op woningbouw (plan Westplaat Middelharnis en 'H Oranjeweg Achthuizen) zitten in de eindfase van planrealisatie. Alle grondinkomsten zijn ontvangen en de nog te maken kosten zijn zodanig overzichtelijk dat deze ook als definitief beschouwd kunnen worden. De bestaande, reeds aangegane en nog uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd. In deze situatie is afsluiting van het complex zinvol. Een dergelijke afsluiting heeft tot doel de financiële eindbalans op te maken en dient om de overdracht van de openbare gronden naar de algemene dienst plaats te laten vinden.

Grondexploitaties/PPS-projecten

Kerngegevens grondexploitaties	Boekwaarde		Verwacht planeconomisch resultaat		
	per 1-1-2024	V/N	einddatum per 1-1	eindwaarde	V/N
Projecten in realisatie					
<i>Actief grondbeleid</i>					
- BT Oostplaat III	€ -783.023	V	2025	€ 897.425	V
- Westplaat	€ -642.915	V	2024	€ 642.915	V
- Zuidelijke Randweg	€ 575.325	N	2028	€ 595.867	V
- Plan Achthuizen	€ -31.477	V	2024	€ 31.477	V
<i>Overige activiteiten</i>					
- Suijssenwaerde	€ 844.846	N	2025	€ -	-
- Bedrijvenpark Oostflakkee	€ 838.750	N	2025	€ -	-
totaal voorraad grond	€ 801.506	N		€ 2.167.684	V

Een positieve boekwaarde in de tabel betekent dat er meer uitgaven zijn geweest dan inkomsten.

Een negatieve boekwaarde in de tabel betekent dat er meer inkomsten zijn geweest dan uitgaven.

De boekwaarde wordt gepresenteerd vóór winstneming JR2023.

De eindwaarde wordt gepresenteerd inclusief in voorgaande jaren genomen winst.

Paragraaf Grondbeleid

Risico's grondexploitaties/PPS-projecten

De gemeente dient, conform de geldende regelgeving, voldoende middelen gereserveerd te hebben om de voorziene negatieve risico's adequaat te dekken. Als het projectrisico als onvermijdelijk wordt aangemerkt is daarvoor een verliesvoorziening getroffen.

In het MPG2024 zijn voor alle grondexploitaties en PPS-projecten de positieve en negatieve risico's berekend op basis van scenario's, met in achtneming van het conjunctureel risico (het effect van landelijke tendensen). Het totaalbedrag aan projectrisico MPG2024 is afgerond **€172.000**.

Dit bedrag is ingebracht in het totaalbeeld van de risico's van de gemeente en verwerkt in de weerstandratio van de gemeente. Verwezen wordt naar de paragraaf Weerstandvermogen in deze jaarrekening 2023.

Voor de categorie 'projecten in PPS-constructie' zijn verliesvoorzieningen beschikbaar. In de jaarrekening 2023 valt een verliesvoorziening voor 'strategische gronden' vrij vanwege de afwaardering boekwaarde van een kavel strategische grond uit de Materiële Vaste Activa (MVA).

Winstneming

De gemeente volgt ten aanzien van (tussentijdse) winstneming de landelijke regelgeving uit de notitie "grondbeleid" van december 2023 van de commissie BBV. Winst dient genomen te worden over gerealiseerde kosten en baten. De winst wordt berekend volgens de voorgeschreven POC-methode waarin ook rekening wordt gehouden met het voorzichtigheidsbeginsel.

Op basis van de resultaten uit het MPG2024 wordt tussentijds winst genomen op de grondexploitaties Zuidelijke Randweg en Oostplaat III met in totaal afgerond **€ 430.250**.

De grondexploitaties Westplaat Middelharnis en H'Oranjeweg Achthuizen worden afgesloten. De winstneming bij afsluiting van de grondexploitaties is **€ 674.392**.

De (tussentijdse) winstnemingen zijn in de Jaarrekening 2023 verwerkt.

In het kader van de vaststelling van de Jaarrekening 2023 wordt de raad voorgesteld om via de resultaatbestemming de winstneming uit de grondexploitatie Zuidelijke Randweg en Oostplaat III, ten gunste te laten vallen van de Reserve Bedrijventerreinen.

Reserve Grondbeleid

De functie van de Reserve Grondbeleid staat in de Nota Grondbeleid 2021 als volgt beschreven:

Ter waarborging van de continuïteit van het grondbedrijf houden we een Reserve Grondbeleid in stand waaruit we via het grondbeleid actief invulling geven aan gewenste gebiedsontwikkelingen. Indien de omvang van de Reserve Grondbeleid hiervoor ontoereikend is, zal de algemene reserve worden aangesproken. Dit is een raadsbevoegdheid.

De Nota Grondbeleid bepaalt géén minimale omvang van de Reserve Grondbeleid.

Wel staat beschreven welke mutaties ten gunste of ten laste komen van de Reserve Grondbeleid:

- Verliesvoorzieningen voor actieve grondexploitaties komen ten laste van de Reserve Grondbeleid. Wanneer de Reserve Grondbeleid ontoereikend is, komt de verliesvoorziening ten laste van de algemene reserve.
- Winsten die tussentijds of bij afsluiting van een grondexploitatie worden genomen komen ten gunste van de Reserve Grondbeleid.

De omvang van de Reserve Grondbeleid is per 1-1-2024 afgerond **€ 3,4 mln**.

Het gepresenteerde bedrag is na verwerking van de mutaties als gevolg van het MPG2024. En na uitname naar de Reserve Bedrijventerreinen (via de resultaatbestemming in de Jaarrekening 2023).

Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De gemeente Goeree-Overflakkee kent de volgende belastingen, heffingen en retributies:

Algemene belastingen:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB);
- Toeristenbelasting (land en water);
- Forensenbelasting;
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ);
- Precariobelasting (vaste) standplaatsen;
- Precariobelasting terrassen.

Bestemmingsbelastingen:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Retributies (leges en rechten):

- Lijkbezorgingsrechten;
- Marktgeden;
- Haven- en kadegeld;
- Leges.

Het SVHW (Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling) verzorgt de uitvoering van een aantal belastingsoorten. Dit zijn de OZB, hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting, BIZ, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Toelichting opbrengsten algemene belastingen

Hieronder treft u een overzicht van de geraamde en werkelijke inkomsten uit 'algemene belastingen'. Een nadere toelichting per belastingsoort is onder het overzicht opgenomen.

Algemene belastingen	2023 begroot	2023 werkelijk	verschil	%
OZB (totaal)	€ 11.033.100	€ 11.271.196	€ 238.096	2,16%
Toeristenbelasting (land en water)	€ 3.764.500	€ 3.695.247	€ -69.253	-1,84%
Forensenbelasting	€ 940.900	€ 1.014.734	€ 73.834	7,85%
Bedrijveninvesteringszone (BIZ)	€ 253.500	€ 268.478	€ 14.978	5,91%
Precariobelasting standplaatsen	€ 9.600	€ 10.136	€ 536	5,59%
Precariobelasting terrassen	€ 9.000	€ 10.990	€ 1.990	22,11%
Totaal	€ 16.010.600	€ 16.270.781	€ 260.181	1,63%

➤ Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De belangrijkste eigen inkomstenbron van de gemeente wordt gevormd door de OZB. Deze belasting wordt geheven van de eigenaren van woningen en van de eigenaren en de gebruikers van niet-woningen. De opbrengst van de OZB dient als algemeen dekkingsmiddel.

De grondslag voor de heffing is de WOZ-waarde. De tarieven van de OZB zijn mede afhankelijk van de op grond van de WOZ getaxeerde waarden. De WOZ-waarden voor 2023 hebben de waarde peildatum 1 januari 2022.

Voor de OZB worden verschillende tarieven gehanteerd voor woningen en niet-woningen. Door gebruik te maken van de mogelijkheid tot tariefdifferentiatie wordt de lastendruk evenwichtiger verdeeld.

Paragraaf Lokale heffingen

Algemene belastingen	2023 begroot	2023 werkelijk	verschil	%
Baten OZB gebruikers	€ 1.065.800	€ 1.161.311	€ 95.511	8,96%
Baten OZB eigenaren	€ 8.317.600	€ 8.345.209	€ 27.609	0,33%
Baten OZB eigenaren niet-woningen	€ 1.649.700	€ 1.764.676	€ 114.976	6,97%
	€ 11.033.100	€ 11.271.196	€ 238.096	2,16%

➤ *Toeristenbelasting (land en water)*

Toeristenbelasting is een algemene belasting voor personen die hier overnachten tegen een vergoeding. De opbrengst is afhankelijk van het aantal overnachtingen in de gemeente. De opbrengst kan hierdoor per jaar wat variëren.

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven. Wel is jaarlijks een bedrag in de begroting opgenomen als dotatie aan de 'reserve toeristenbelasting'. Dit bedrag komt ten goede aan de recreatiesector, waarbij de gemeente in overleg met de Veero de besteding van deze gelden bepaald.

➤ *Forensenbelasting*

Deze belasting wordt geheven van personen die niet binnen de gemeente Goeree-Overflakkee wonen, maar wel voor 90 dagen of meer een woning voor zichzelf of hun gezin ter beschikking houden.

De opbrengst van deze belasting dient als algemeen dekkingsmiddel. Tegenover de belastingopbrengsten staan geen specifieke uitgaven.

➤ *BedrijvenInvesteringsZone (BIZ)*

Een bedrijveninvesteringszone is een afgebakend gebied zoals een winkelgebied of een bedrijventerrein. In dit gebied investeren ondernemers en/of de eigenaren samen in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. De gemeente treedt op als dienstverlener. De opbrengst wordt uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen. De stichtingen zorgen voor de plannen en de uitvoering ervan.

Binnen onze gemeente zijn 4 zones actief. Dit zijn 2 winkelgebieden (Middelharnis en Ouddorp) en 2 bedrijventerreinen (Stellendam en Oude-Tonghe).

Toelichting opbrengsten en kostendekkendheid bestemmingsheffingen en retributies

De bestemmingsheffingen en retributies zijn bedoeld om met de inkomsten uit de belastingheffing bepaalde gemeenteactiviteiten te bekostigen. Om te voorkomen dat gemeenten met deze specifieke belastingen ook andere activiteiten financieren, verbieden de wettelijke bepalingen in de Gemeentewet dat de geraamde baten de geraamde lasten mogen overschrijden. Door dit vereiste mogen de opbrengsten hooguit kostendekkend zijn.

Bij bepaalde rechten en leges waarbij de tarieven voor verschillende activiteiten in één belastingverordening worden geregeld, kan zich de vraag voordoen op welk niveau de kostendekkendheid moet worden getoetst. Het uitgangspunt daarbij is toetsing op verordeningenniveau, waarbij de geraamde lasten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen belastingen. Hierdoor is de zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk; een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Het is daardoor niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen.

➤ *Afvalstoffenheffing*

De gemeente heeft de wettelijke plicht om bij hun percelen huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Met de afvalstoffenheffing kunnen gemeenten de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval bekostigen.

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. Dit betekent dat de opbrengsten niet vrij besteedbaar zijn. Ook mag geen winst gemaakt worden om daarmee andere gemeentetaken te financieren. De

Paragraaf Lokale heffingen

afvalstoffenheffing hoeft niet kostendekkend te zijn en mag worden aangevuld uit de algemene middelen.

De heffing bestaat uit een vast deel en een variabel deel. Voor het restafval wordt een tariefdifferentiatie (diftar) toegepast. Dit is per lediging van een restafvalcontainer of per inworp in een ondergrondse container. Het vaste deel is in 2023 in rekening gebracht. Voor het variabele deel (restafval) gebeurt dit in het 1^e kwartaal van 2024.

Kostendekkendheid - Afvalstoffenheffing	Begroting 2023 - primair	Begroting 2023 - na wijziging	Werkelijk 2023	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	6.712.800	6.795.800	6.787.313	8.487
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-592.700	-631.500	-757.919	126.419
<i>Netto kosten taakveld:</i>	6.120.100	6.164.300	6.029.394	134.906
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Overhead, incl (omslag)rente	-	-	-	-
- Kosten toe te rekenen van overige taakvelden (incl omslagrente)	322.400	322.400	374.028	-51.628
- BTW *	1.372.500	1.372.500	1.369.800	2.700
Totale kosten	7.815.000	7.859.200	7.773.222	85.978
Opbrengst heffingen	-6.339.100	-6.339.100	-6.160.938	-178.162
Dekkingspercentage	81,1%	80,7%	79,3%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ Rioolheffing

De rioolheffing is een heffing om het beheer en onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel te bekostigen.

De opbrengsten van deze heffing dient als dekking van de uitgaven voor het in stand houden van de riolering, het afvoeren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater, het afvoeren van hemelwater en treffen van maatregelen ter voorkomen of beperken van nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Uitgangspunt is dat de tarieven op totaalniveau kostendekkend zijn. De hoogte van de rioolheffing is bij woningen een vast bedrag. Bij niet-woningen wordt de hoogte bepaald door een percentage van de WOZ-waarde.

In onderstaand overzicht is de nacalculatie van de rioolheffing opgenomen. Deze is berekend op basis van de uitgangspunten zoals benoemd in de begroting 2023. In de begroting was rekening gehouden met een dekkingspercentage van afgerond 99,9%. Bij het opstellen van de nacalculatie is de kostendekkendheid berekend op 97,6%. Dit komt hoofdzakelijk door hogere lasten, zoals toegelicht in de analyse verderop in deze jaarrekening. Daarbij zijn de toegerekende lasten hoger door de toegerekende BTW, als gevolg van een inhaalslag op de rioolinvesteringen. Om deze extra kosten te dekken is, op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), € 449.500,- onttrokken aan een voorziening (ex 44, lid 2 BBV) van derden verkregen middelen Rioolheffing.

Paragraaf Lokale heffingen

Kostendekkendheid - Rioolheffing	Begroting 2023 - primaire	Begroting 2023 - na wijziging	Werkelijk 2023	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	4.550.900	4.513.900	4.799.526	-285.626
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-	-	-	-
Netto kosten taakveld:	4.550.900	4.513.900	4.799.526	-285.626
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Egalisatievoorziening Rioolheffing (onttrekking)			-449.516	449.516
- Overhead, incl (omslag)rente	342.400	342.400	369.145	-26.745
- Kosten toe te rekenen van overige taakvelden (incl omslagrente)	283.000	283.000	301.470	-18.470
- BTW *	821.600	833.000	1.139.856	-306.856
Totale kosten	5.997.900	5.972.300	6.160.481	-188.181
Opbrengst heffingen	-5.990.600	-5.990.600	-6.013.798	23.198
Dekkingspercentage	99,9%	100,3%	97,6%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ *Lijkbezorgingsrechten*

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door onze gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Deze rechten worden in rekening gebracht bij de aanvrager dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht.

In onderstaand overzicht is de nacalculatie van de lijkbezorgingsrechten opgenomen. Het dekkingspercentage is iets hoger, dan bij het opstellen van de begroting is ingeschat. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere opbrengst van de rechten (meer begrafenissen en daarbij een toename koopgraven).

Kostendekkendheid - Begraafrechten	Begroting 2023 - primaire	Begroting 2023 - na wijziging	Werkelijk 2023	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	988.100	1.026.700	1.041.027	-14.327
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-	-	-	-
Netto kosten taakveld:	988.100	1.026.700	1.041.027	-14.327
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Overhead, incl (omslag)rente	291.200	291.200	258.020	33.180
- BTW *	nvt	nvt	nvt	-
Totale kosten	1.279.300	1.317.900	1.299.047	18.853
Opbrengst heffingen	-996.800	-996.800	-1.014.758	17.958
Dekkingspercentage	78%	76%	78%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ *Marktgeld*

Voor het innemen van een standplaats op de markt worden marktgelden geheven.

Marktgeld is een bestemmingsheffing. Er kunnen alleen kosten worden verhaald die verband houden met het gebruik van de standplaatsen op de markten. In 2023 waren de energiekosten meer dan verdrievoudigd. Ook zijn extra (incidentele) kosten gemaakt bij de markt in Middelharnis. Hierdoor komt de kostendekkendheid behoorlijk lager uit dan begroot. De verwachting is dat in 2024 de energiekosten weer zullen dalen, omdat een contract is aangegaan met een andere leverancier met lagere prijzen.

Paragraaf Lokale heffingen

Kostendekkendheid - Marktgeden	Begroting 2023 - primair	Begroting 2023 - na wijziging	Werkelijk 2023	verschil
Kosten taakveld(en), incl (omslag)rente	40.500	78.000	91.255	-13.255
Inkomsten taakveld(en), exclusief heffingen	-8.600	-8.600	-7.989	-611
<i>Netto kosten taakveld:</i>	31.900	69.400	83.266	-13.866
<i>Toe te rekenen kosten:</i>				
- Overhead, incl (omslag)rente	24.000	24.000	23.979	21
- BTW *	nvt	nvt	nvt	-
Totale kosten	55.900	93.400	107.245	-13.845
Opbrengst heffingen	-53.300	-37.300	-37.547	247
Dekkingspercentage	95%	40%	35%	

* De BTW zoals opgenomen in de tabel (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen zoals riool- en afvalstoffenheffing.

➤ *Haven- en kadegeld*

Onder het havengeld wordt een recht geheven voor het kortstondig gebruik van de haven met een vaartuig of voor het genot van door of vanwege de gemeente in verband hiermee verleende diensten (passanten). Belastingplichtig voor het havengeld is de schipper van het vaartuig.

Onder het kadegeld wordt een recht geheven voor het gebruik van de haven voor het laden, lossen of opslaan van goederen of voor het genot van door of vanwege de gemeente in verband hiermee verleende diensten. Belastingplichtig is degene die van de haven gebruikt maakt om goederen te laden, te lossen of op te slaan.

Het gaat hier in hoofdzaak om de haven in Middelharnis.

Woonlastendruk 2023 (eigen woning) ten opzichte van omliggende, vergelijkbare gemeenten:

Woonlasten voor ¹	Goeree-Overflakkee	Schouwen-Duiveland	Veere	Hoeksche Waard
Eenpersoonhuishoudens	€ 835,-	€ 898,-	€ 741,-	€ 691,-
Meerpersoonhuishoudens	€ 873,-	€ 987,-	€ 828,-	€ 793,-

¹ Hieronder vallen de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Kwijtscheldingsbeleid gemeente

Op grond van de Invorderingswet 1990 kunnen gemeenten kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke heffingen. Gemeenten beslissen zelf voor welke heffingen kwijtschelding mogelijk is.

In onze verordening kwijtschelding gemeentelijke belasting is bepaald dat kwijtschelding wordt verleend voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

SVHW toetst en behandelt de verzoeken tot kwijtschelding.

In 2023 is € 125.900,- geraamd aan kwijtschelding.

In werkelijkheid is € 147.236,71 kwijtgescholden, waarvan € 139.443,30 betrekking heeft op afvalstoffenheffing.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Dit onderdeel gaat met name in op het beheren en de kosten van wegen, riolering, gebouwen, infrastructurele kunstwerken en dergelijke. Het in stand houden van kapitaalgoederen, op het afgesproken kwaliteitsniveau, beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële positie.

In de openbare ruimte heeft een belangrijke maatschappelijke functie. Daarin vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig met betrekking tot wegen, rioleringen, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit en het functioneren van de kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor de uitstraling van onze gemeente en uiteraard voor de benodigde vervangingsinvesteringen en structurele (groot) onderhoudskosten.

Onze gemeente beschikt over beleids- en beheerplannen voor de openbare ruimte. In beleidsplannen is het kwaliteitsniveau en het daarbij behorende kostenniveau opgenomen en verwerkt in de begroting. In de in 2020 geactualiseerde Beleidsnota reserves en voorzieningen is nader ingegaan op het vormen van voorzieningen en bestemmingsreserves om onder meer kosten voor (groot) onderhoud en investeringen meerjarig te kunnen dekken. Als alle beleidsplannen met betrekking tot het gewenste kwaliteitsniveau en de beschikbare middelen zijn vastgesteld, ontstaat inzicht in het onderhoudsniveau in relatie tot de benodigde middelen. In 2024 zal in het kader van het Integraal Maatschappelijk Beleidskader (IMBK) een nieuwe herijking plaats vinden van middelen, beeldkwaliteit en het areaal.

Onderhoudsvoorzieningen worden gevormd om de onderhoudskosten van een kapitaalgoed te egaliseren over de gebruiksduur van het kapitaalgoed. In haar 'Notitie verkrijging/vervaardiging en onderhoud van kapitaalgoederen' schrijft de Commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) voor dat een onderhoudsvoorziening alleen mag worden gevormd indien een adequaat beheerplan voorhanden is. Zodoende mogen kosten van (groot) onderhoud alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht, indien een recent beheerplan van het desbetreffende kapitaalgoed aanwezig is. Indien het hieraan ontbreekt, kunnen de kosten van groot onderhoud wel door een daartoe gevormde reserve worden gedekt.

Wegen

Het beleid met betrekking tot het beheer en onderhoud van wegen in 2023 is gebaseerd op het Wegenbeheerplan 2018-2022. Hierin wordt voor de ca. 2.5 miljoen m² verharding voor de komende jaren een beeld geschetst over de financiële impact van het onderhoud en wordt het programma voor de komende jaren omschreven.

Kerncijfers Wegen	
> Elementenverharding (inclusief halfverharding)	1.870.168 m ²
> Asfaltverharding	898.871 m ²

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen wegen	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 1.495.300	€ 1.764.500	€ 1.753.272
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ 55
Kapitaallasten	€ 426.300	€ 401.900	€ 392.064
Totaal	€ 1.921.600	€ 2.166.400	€ 2.145.390

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Kunstwerken

Beleidskader

In 2021 is het beheerplan Civiele Kunstwerken vastgesteld. In het beheerplan is het beleidskader gebaseerd op de Richtinggevende startnotitie Omgevingsvisie waarin is opgenomen dat de gemeente Goeree-Overflakkee een aantrekkelijk eiland wil zijn voor haar eigen inwoners en toeristen. Er wordt daarom ingezet op een openbare ruimte met een schone en fraaie uitstraling. Omdat op dit moment een forse achterstand bestaat in het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken, wordt de komende periode een kwaliteitsniveau B (redelijk) nagestreefd. Definitieve vaststelling van de beeldkwaliteit zal plaatsvinden binnen het Integraal Maatschappelijk Beleidskader.

Beheerplan

De gemeente beheert een groot aantal civiele kunstwerken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in kademuren (5.472 meter), glooiingen (9.356 meter), keerwanden (1.726 meter), 66 bruggen, 2 onderdoorgangen, 9 sluizen, 21 stuwen, 4 uitkijktorens en een groot aantal kleine kunstwerken in de vorm van trappen en hekken. Bij sommige kunstwerken ontbreken parameters die informatie geven over de kwaliteit (bijvoorbeeld het jaar van aanleg of inspectieresultaten). Met name de kleinere kunstwerken zijn nog niet volledig in beeld en nog niet opgenomen in het beheersysteem.

De komende jaren ligt de focus op het op orde krijgen van de gegevens in het beheersysteem, de inspectie van alle civiele kunstwerken en het inhalen van achterstanden in het onderhoud. Hiervoor is in 2023 gestart met het opstellen van een MJOP Bruggen. Aansluitend volgen de MJOP's voor als objectgroepen, zoals sluizen, kademuren en stuwen. In bijna alle kernen zijn grote vervangingsinvesteringen nodig aan de kademuren en glooiingen.

In onderstaande tabel worden de kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen kunstwerken	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 573.700	€ 516.500	€ 499.082
Storting voorzieningen	€ 831.400	€ 15.000	€ 15.000
Kapitaallasten	€ 173.900	€ 327.500	€ 315.581
Totaal	€ 1.579.000	€ 859.000	€ 829.663

Openbare Verlichting

Beleidskader

In 2015 is de beleidsnota "Samen op weg naar een duurzame openbare verlichting! Beleidsplan 2015-2024" vastgesteld. Het beleidsplan 2015-2024 is een nadere uitwerking van de "Startnotitie beleidsplan en beheerplan openbare verlichting 2015-2024".

Het beleidsplan heeft betrekking op het onderhoud en de instandhouding van de openbare verlichting in de gemeente. De nota beschrijft het kosteneffectief onderhouden en renoveren van ons areaal lichtmasten, waarbij duurzaamheid een basisgedachte is. Duurzame materialen en energiezuinige armaturen en langere levensduren zorgen voor een investering in de toekomst. Hierbij worden de duurzaamheidsdoelen van de gemeente, maar ook landelijke energiedoelstellingen haalbaar gemaakt.

Beheerplan

In de startnotitie "Beleidsplan en beheerplan openbare verlichting 2015-2024" is aangegeven welke maatregelen noodzakelijk én mogelijk zijn om de openbare verlichting veilig, verantwoord en duurzaam te beheren en tegen welke kosten. De relevante kaders die onder meer het gevolg zijn van de keuze voor het scenario "Duurzaam" zijn in het beleidsplan beschreven. De operationele invulling die het gevolg is van deze keuze is in dit beheerplan "Openbare Verlichting 2015 - 2024" opgenomen.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen openbare verlichting	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 203.800	€ 175.000	€ 194.606
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 234.100	€ 231.800	€ 228.731
Totaal	€ 437.900	€ 406.800	€ 423.337

Naast het reguliere budget voor onderhoud van de openbare verlichting is er jaarlijks een budget voor renovatieprojecten. In 2023 bedroeg dit budget € 340.000,-. Het budget is met een bedrag van € 396.800,- meer dan volledig besteed. De overschrijding van het budget is te verklaren uit niet geplande vervangingen van masten en armaturen.

Groenvoorziening

In 2014 zijn alle groenelementen opgenomen in het beheerpakket groen. Dit vormt mede de basis voor het opgestelde groenkwaliteitsplan 2016. Dit groenkwaliteitsplan is opgebouwd uit de structuur van het groen, het beheren van het groen en de verbetering- en uitbreidingsvoorstellen op dit gebied. Tevens zijn keuzes gemaakt ten aanzien van de te hanteren kwaliteitsniveaus in relatie tot de kosten.

Het groenkwaliteitsplan, beschrijft de richtlijnen voor het onderhoud van het openbaar groen. Het plan gaat uit van het doelmatig beheren van de voorziening met daarbij het creëren van mogelijkheden voor het accentueren van bepaalde delen van deze voorzieningen. Een en ander dient afgestemd te worden in samenhang met de beschikbare financiële middelen.

Onderhoud van de groenvoorzieningen is in 2023 planmatig uitgevoerd.

Kerncijfers Groen		
> Aantal bomen	18.236	stuks
> Bosplantsoen	6.820	are
> Sierplantsoen	3.293	are
> Grassen	14.940	are
> Hagen	150	are

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen groenvoorziening	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 305.400	€ 339.500	€ 374.614
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ 19
Kapitaallasten	€ 74.800	€ 76.800	€ 78.344
Totaal	€ 380.200	€ 416.300	€ 452.978

Begraafplaatsen

Het beheerplan voor de begraafplaatsen is in combinatie met het opstellen van het groenkwaliteitsplan bepaald. Een en ander is nader toegelicht onder de paragraaf 'groenvoorziening'. Bij het opstellen van het beheerplan is kritisch gekeken naar het onderhoudsniveau, waarbij het huidige intensieve beheer als aandachtspunt geldt. Verder is de aanpak, daar waar nodig, geharmoniseerd en plaatsgebonden kenmerken en gebruiken zijn als toetsingskader vastgelegd.

Onderhoud van de begraafplaatsen is in 2023 planmatig uitgevoerd.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen begraafplaatsen	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 124.400	€ 127.300	€ 94.210
Storting voorzieningen	€ 35.000	€ 65.000	€ 65.000
Kapitaallasten	€ 142.100	€ 124.000	€ 119.229
Totaal	€ 301.500	€ 316.300	€ 278.438

Speelplaatsen

In 2017 is de speelnotitie vastgesteld. Dit plan gaat niet alleen uit van het beheren, maar ook van het doelmatig inzetten van voorzieningen afgestemd op leeftijdsgroepen en wensen. De speeltoestellen zijn periodiek getoetst of ze voldoen aan de wettelijke vereisten van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. De inspecties zijn vastgelegd in een logboek. Bij gebleken gebreken zijn reparaties uitgevoerd of het toestel is vervangen dan wel verwijderd. Thans heeft de gemeente Goeree-Overflakkee 772 speelobjecten in beheer.

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen speelvoorzieningen	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 54.500	€ 59.600	€ 65.641
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 70.300	€ 73.600	€ 69.933
Totaal	€ 124.800	€ 133.200	€ 135.574

Naast het reguliere budget voor onderhoud van de Speelplaatsen is er jaarlijks een budget voor het vervangen van speeltoestellen. In 2023 bedroeg dit budget € 73.700,-. Van dit budget is € 23.700,- besteed, waarbij het restant is gereserveerd voor uitgaven in 2024.

Waterwerken

In het waterplan wordt ingegaan op de knelpunten en risico's in het watersysteem. Het eilandelijk waterplan wordt gezien als paraplu waaraan diverse soorten aan water gerelateerd beleid opgehangen kan worden. Voorbeelden van beleidsplannen die gerelateerd zijn aan het 'waterplan', zijn het baggerplan, Programma Stedelijk Water (PSW), eilandelijk Grondwaterplan en basis rioleringsplannen. Met het waterschap wordt samengewerkt om te komen tot een integrale aanpak van alle aspecten die te maken hebben met riolering en water. In 2023 is het baggerbeheerplan geactualiseerd, een plan van aanpak gemaakt en inzichtelijk wat de meerjarige onderhoudskosten zullen zijn.

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen waterwerken	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 134.500	€ 172.800	€ 183.521
Storting voorzieningen	€ -	€ -	€ -
Kapitaallasten	€ 2.900	€ 2.800	€ 2.597
Totaal	€ 137.400	€ 175.600	€ 186.118

Riolering

Beleidskader

In het Programma Stedelijk Water (PSW) geeft de gemeente aan hoe ze denkt invulling te geven aan de zorgplichten, die ze heeft voor:

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. een doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen;
2. de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater;
3. het in openbaar gemeentelijk gebied treffen van doelmatige maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

Beheerplan

In het PSW, dat samen met het waterschap is gevormd en opgesteld, wordt aangegeven wat de jaarlijkse kosten zijn van exploitatie en vervanging voor de komende periode. Verder is in het kostendekkingsplan, als onderdeel van het PSW, aangegeven hoe deze kosten worden gedekt. Dit vormt de basis voor de berekening van de rioolheffing.

Het in het PSW aangegeven beleid wordt in de jaarlijks op te stellen operationele programma's (werkplannen) uitgewerkt op detailniveau. De operationele programma's en de projectplannen vormen de basis voor de te ramen onderhoudskosten in de begroting. In het PSW zijn vanuit efficiency oogpunt zoveel mogelijk crosslinks gelegd met het onderhoud van andere kapitaalgoederen. Waar mogelijk is aansluiting gezocht met het onderhoud aan wegen.

Kerncijfers Riolering		
> Riool	555	km
> Rioolkolken	±2.000	stuks
> Rioolgemalen	785	stuks

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Onderhoud kapitaalgoederen riolering	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 475.900	€ 493.900	€ 505.281
Storting voorzieningen	€ 1.046.000	€ 1.124.500	€ 1.124.500
Kapitaallasten	€ 1.140.300	€ 1.013.800	€ 1.010.162
Totaal	€ 2.662.200	€ 2.632.200	€ 2.639.943

De lasten van groot onderhoud en van vervangingsinvesteringen worden gedekt uit de daartoe bestemde voorziening. In 2023 is ten laste van deze voorziening een mutatie van € 1.730.000,- geraamd. De werkelijke lasten waren € 3.512.100,-, waarbij wordt opgemerkt dat de afronding van projecten uit voorgaande jaren is. Ook met deze lasten is rekening gehouden in de voorziening.

Gebouwen en overig vastgoed

Beleidskader

Het beleidskader voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is de rapportage "Planmatig onderhoud 2020 – 2029". Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan een toekomstvisie voor het gebruik van de gebouwen. Binnen het beleidskader is het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden een doorlopend aandachtspunt.

Beheerplan

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gebouwen wordt 2-jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Goeree-Overflakkee heeft ongeveer 120 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten tot zwembaden en opstallen bij begraafplaatsen en monumentale kerktorens en van dorps- en verenigingsgebouwen tot brandweerkazernes. Tevens worden de gym- en sportzalen en een deel van de sportcomplexen onderhouden en beheerd.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In het kader van het Integraal Huisvesting Plan Onderwijs en de kansenversneller Maatschappelijk Vastgoed is de dotatie aan de onderhoudsvoorziening van een aantal dorpshuizen en gymzalen stopgezet per 1 januari 2026. Voor deze gebouwen geldt ook dat we in de komende periode terughoudend zijn met het planmatig onderhoud.

Financiële consequenties

In onderstaande tabel worden de geraamde en de werkelijke kosten voor het begrotingsjaar 2023 weergegeven:

Gebouwen en overig vastgoed - Onderhoud kapitaalgoederen	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 132.800	€ 139.500	€ 136.086
Gymzalen	€ 18.100	€ 20.400	€ 24.548
Brandweerkazernes	€ 12.000	€ 10.300	€ 7.982
Woningen	€ 6.000	€ 6.100	€ 9.825
Recreatiecentrum de Staver	€ 98.000	€ 102.300	€ 102.656
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 31.000	€ 55.700	€ 59.659
Sporthal De Gooye	€ 24.000	€ 25.600	€ 39.971
Sportcomplexen/terreinen	€ 360.700	€ 399.500	€ 399.682
Monumenten, torens en molens	€ 91.800	€ 145.100	€ 154.477
Webego	€ 57.000	€ 58.300	€ 82.459
Kinderopvang	€ 5.600	€ 5.700	€ 15.851
Woonwagencentra	€ 12.900	€ 12.200	€ 33.669
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 90.000	€ 104.800	€ 136.928
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 21.000	€ 22.500	€ 49.889
Overige gebouwen	€ 47.400	€ 41.500	€ 49.399
Totaal	€ 1.008.300	€ 1.149.500	€ 1.303.084

Gebouwen en overig vastgoed - Storting voorzieningen	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 536.500	€ 641.200	€ 648.175
Gymzalen	€ 72.200	€ 69.200	€ 69.200
Brandweerkazernes	€ 1.000	€ 12.400	€ 12.400
Woningen	€ 30.500	€ 23.500	€ 28.038
Recreatiecentrum de Staver	€ 272.900	€ 226.700	€ 226.700
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 72.000	€ 72.000	€ 72.000
Sporthal De Gooye	€ 43.400	€ 44.000	€ 44.000
Sportcomplexen/terreinen	€ 67.200	€ 79.200	€ 78.814
Monumenten, torens en molens	€ 82.400	€ 88.400	€ 111.042
Webego	€ 119.000	€ 213.000	€ 213.000
Kinderopvang	€ 5.000	€ 22.000	€ 22.000
Woonwagencentra	€ 46.500	€ 46.500	€ 46.463
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 272.500	€ 300.000	€ 300.000
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 102.500	€ 131.500	€ 131.500
Overige gebouwen	€ 127.000	€ 119.000	€ 119.000
Totaal	€ 1.850.600	€ 2.088.600	€ 2.122.331

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouwen en overig vastgoed - Kapitaallasten	Begroot 2023	Begroting na wijziging	Werkelijk 2023
Verenigingsgebouwen/dorpshuizen	€ 336.800	€ 322.800	€ 305.299
Gymzalen	€ 25.000	€ 26.000	€ 23.486
Brandweerkazernes	€ 16.600	€ 16.400	€ 15.457
Woningen	€ 77.800	€ 36.600	€ 28.924
Recreatiecentrum de Staver	€ 445.100	€ 427.800	€ 423.669
Zwembad 't Zuiderdiep	€ 127.700	€ 103.000	€ 101.111
Sporthal De Gooye	€ 28.400	€ 32.100	€ 25.915
Sportcomplexen/terreinen	€ 523.800	€ 623.100	€ 574.022
Monumenten, torens en molens	€ 26.100	€ 21.800	€ 20.307
Webego	€ 154.500	€ 144.700	€ 143.725
Kinderopvang	€ 17.700	€ 17.500	€ 16.692
Woonwagencentra	€ 5.700	€ 34.900	€ 24.276
Huisvesting gemeentelijke gebouwen	€ 597.900	€ 430.100	€ 423.538
Gemeentelijke werkplaatsen	€ 95.500	€ 91.000	€ 82.440
Overige gebouwen	€ 139.000	€ 129.100	€ 120.531
Totaal	€ 2.617.600	€ 2.456.900	€ 2.329.392

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente én een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Er is sprake van bestuurlijk belang als:

- de gemeente een zetel in het bestuur heeft
- de gemeente stemrecht heeft

Er is sprake van financieel belang als:

- de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt zijn bij een faillissement van de verbonden partij
- het mogelijk is om financiële problemen bij de verbonden partij te verhalen op de gemeente.

Algemeen

Hieronder staan alle gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen of vennootschappen waar de gemeente Goeree-Overflakkee in deelneemt. De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer op de betreffende terreinen uit voor de gemeente. Meestal kiest de gemeente voor een gemeenschappelijke regeling als de gemeente dit beleid niet zelf wil of doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden (of werden) nagestreefd.

Nr.	Gemeenschappelijke regelingen	Begrotingsonderdeel
1.	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	Thema: Openbare orde en veiligheid
2.	GGD Rotterdam-Rijnmond	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode
3.	DCMR Milieudienst Rijnmond	Thema: Ruimte en wonen
4.	Jeugdhulp Rijnmond	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode
5.	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)	Algemene dekkingsmiddelen
Nr.	Vennootschappen en coöperaties	Begrotingsonderdeel
6.	ZEH	Algemene dekkingsmiddelen
7.	GBE Aqua B.V.	Algemene dekkingsmiddelen
8.	Stedin Holding N	Algemene dekkingsmiddelen
9.	Webego BV	Thema: Blijvend ontwikkelen
10.	Bedrijvenpark Oostflakkee beheer BV en CV (BPO)	Thema: Bedrijvigheid
11.	Suijssenwaerde BV en CV	Thema: Ruimte en wonen
12.	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	Algemene dekkingsmiddelen
13.	United Fish Auctions N.V. (UFA)	Thema: Bedrijvigheid
14.	Coöperatie Deltawind U.A.	Thema: Duurzame ontwikkeling
15.	Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland B.V. (GVC)	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode
16.	RAD HW B.V.	Thema: Leefomgeving
Nr.	Stichtingen en verenigingen	Begrotingsonderdeel
17.	Stichting CJG Rijnmond	Thema: Ondersteuning en zorg voor de inwoners in een kwetsbare periode

Paragraaf Verbonden partijen

nr.	Gemeenschappelijke regelingen	resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12		Bijdrage door GO	
			2023	2022	2023	2022	2023 begroot	2023 werkelijk
1	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond VRR	nmb	nmb	€ 6.157.000	nmb	€ 107.478.000	€ 3.478.200	€ 3.322.616
2	GGD Rotterdam-Rijnmond	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 421.100	€ 400.118
3	DCMR Milieudienst Rijnmond	€ 607.000	€ 5.159.000	€ 5.038.000	€ 20.310.000	€ 11.779.000	€ 2.021.400	€ 1.977.827
4	Jeugdhulp Rijnmond	€ 0	€ 0	€ 0	86,4 mln.	55 mln.	€ 6.329.991	€ 5.783.595
5	Samenw.Vastgoedinfo.Heffing en Waardebepaling	€ 684.000	€ 1.450.000	€ 847.000	10,3 mln.	6,6 mln.	€ 806.800	€ 808.273
nr. Vennootschappen en Cooperaties								
nr.	resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12		dividend		
		2023	2022	2023	2022	over 2023	over 2022	
6	ZEH N.V.	nmb	nmb	€ 1.407.300	nmb	€ 1.731.694	nmb	€ 1.891.361
7	GBE Aqua B.V.	€ 15.603.100	€ 134.306.610	€ 30.452.671	€ 162.777.333	€ 263.705.830	n.v.t.	n.v.t.
8	Stedin Holding N.V.	164 mln	3221 mln	3342 mln.	5063 mln	5178 mln	n.v.t.	€ 230.737
9	Webego B.V.	€ -257.516	€ -239.365	€ -219.650	€ 1.648.827	€ 1.540.820	n.v.t.	n.v.t.
10	Bedrijvenpark Oostflakkee CV	€ 233.000	€ 10.897.000	€ 10.664.000	€ 260.000	€ 177.000	n.v.t.	n.v.t.
10a	Bedrijvenpark Oostflakkee BV	€ 6.000	€ 49.000	€ 43.000	€ 26.000	€ 29.000	n.v.t.	n.v.t.
11	Suijssenwaarde CV	€ -443.000	€ -10.282.000	€ -9.839.000	€ 11.118.000	€ 10.677.000	n.v.t.	n.v.t.
11a	Suijssenwaarde BV	€ 0	€ -29.000	€ -29.000	€ 29.000	€ 29.000	n.v.t.	n.v.t.
12	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	254 mln	4721 mln	4615 mln	110.819 mln	107.459 mln	€ 181.200	€ 165.300
13	United Fish Auctions N.V.	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb
14	Cooperatie Deltawind U.A.	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb	€ 575
15	Gemeentelijke vervoercentrale Zeeland B.V.	€ 1.323	€ 530.504	€ 529.181	€ 1.920.304	€ 2.287.645	€ 0	€ 0
16	RAD HW	€ -181.744	€ 5.118.287	€ 5.449.611	€ 11.866.277	€ 12.782.222	n.v.t.	n.v.t.
nr. Stichting en verenigingen								
nr.	resultaat 2023	Eigen vermogen per 31-12		Vreemd vermogen per 31-12		Bijdrage door GO		
		2023	2022	2023	2022	2023 begroot	2023 werkelijk	
17	Stichting CJG Rijnmond	€ 283.867	€ 3.167.639	€ 2.883.772	€ 9.354.286	€ 8.377.208	€ 1.608.300	€ 1.617.693

1. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	De gemeente Goeree-Overflakkee is ingedeeld in de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). De VRR heeft als doel: <ul style="list-style-type: none"> - het organiseren en coördineren van werkzaamheden ter voorkoming, beperking en bestrijding van brand, - vervoer van zieken en ongeval-slachtoffers. - organisatie en coördinatie bij ongevallen en rampen.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Deelnemers	De gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is de vertegenwoordiger van de gemeente in het AB en DB.
Risico's	De personele capaciteit van de brandweervrijwilligers staat onder druk. Het werven van voldoende vrijwilligers die overdag beschikbaar zijn, is moeilijk. Zeker in kleinere dorpskernen is het steeds lastiger om de paraatheid 24 uur per dag, 7 dagen in de week te garanderen. De VRR heeft als prioriteit om de dekking op niveau te krijgen en te houden. Inzet blijft om voldoende vrijwilligers te vinden.
Ontwikkelingen	De aanleiding voor de VRR Ontwikkelagenda was dat het takenpakket van de VRR in het afgelopen decennium aanzienlijk is verbreed. De uitbreiding van taken is o.a. het gevolg van diverse nieuwe ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de dienstverlening van de VRR. Om aan de huidige eisen te kunnen voldoen is een aantal scenario's ontwikkeld. In de vergadering van 8 december 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten om uitvoering te geven aan het scenario Basis op orde (scenario 2). In dit scenario zal de basisdienstverlening van de VRR op orde worden gebracht. Dat betekent dat de VRR beter is toegerust voor het bestrijden van incidenten in hoogbouw en de informatievoorziening en informatiebeveiliging wordt verbeterd. Verder kan de organisatie zich aanpassen op de nu al ervaren gevolgen van klimaatverandering en energietransitie. Ook zal de VRR vanuit dit scenario verder investeren en ontwikkelen in de coördinerende en netwerk-rol tijdens crises.

2. GGD Rotterdam-Rijnmond

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking. En het voorkomen en vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking.
Vestigingsplaats	Rotterdam

Paragraaf Verbonden partijen

Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de GGD-RR bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende gemeenten. Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente.
Risico's	Bij het opstellen van een begroting voor de gemeenschappelijke regeling GGD-RR wordt gewerkt met een cyclus van vier jaar. Elke vier jaar wordt de begroting opnieuw opgesteld. Gedurende vier jaar wordt het basistakenpakket niet meer gewijzigd, tenzij onvermijdelijk door onvoorzienne ontwikkelingen. In 2024 is de begroting voor 2024-2027 opnieuw opgesteld. Er wordt wel jaarlijks geïndexeerd conform het indexatiepercentage van de Kring van Gemeentesecretarissen.
Ontwikkelingen	De prijs van het nieuwe pakket is gelijk gebleven. De gemeenschappelijke regeling GGD-RR houdt zich echter altijd aan het indexpercentage dat jaarlijks wordt afgegeven door de Kring van Gemeentesecretarissen van de regio Rotterdam-Rijnmond. Dit bedraagt +6,8% voor het begrotingsjaar 2025. Het definitieve budgettair kader voor 2025 bedraagt daarmee € 9,01 per inwoner voor het vaste deel van het basistakenpakket.

3. DCMR Milieudienst Rijnmond

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	De DCMR zorgt voor een leefbare en veilige regio, waar inwoners prettig kunnen wonen, werken en recreëren. Dit doen zij in opdracht van lokale en regionale overheden. Dat doet de DCMR onder meer door het maken van vergunningen en het handhaven van milieu- en veiligheidsregels.
Vestigingsplaats	Schiedam
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee en de provincie Zuid-Holland
Bestuurlijk belang	Wethouder D.A. Markwat is de vertegenwoordiger van de gemeente in het AB.
Risico's	Het is gezien sommige adhoc werkzaamheden en vraag naar levering bijdragen advies in complexe onderwerpen (duurzaamheidsthema's, waterstof, biogas, elektrische batterijenopslagen etc) lastig om binnen de begroting van het werkplan te blijven zodat een kostenoverstijging ontstaat.
Ontwikkelingen	Financieel is opnieuw een overstijging geweest. Voor 2025 hebben we de taken Reguleren, Toezicht en Handhaving, Bodem, Beleid en bedrijfsvoering (door 4 jaar structurele overstijging van de begroting) opnieuw tegen het licht gehouden en opnieuw, gemotiveerd begroot. Dit resulteert in een stijging van ruim 300.000,- . E.e.a. wordt in de komende begroting 2025 onderbouwd verantwoord.

4. Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	De Jeugdwet stelt de verplichting dat gemeenten binnen aangewezen regio's samenwerken met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none"> - het gezamenlijk organiseren van specifieke jeugdhulptaken (Veilig Thuis, jeugdreclassering en jeugdbescherming) - en voor het gezamenlijk inkopen van specialistische jeugdhulp. Hierdoor kan er voldoende kwalitatief en kwantitatief aanbod geboden worden aan de inwoners van de individuele gemeenten.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang	Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente in het AB.

Paragraaf Verbonden partijen

Risico's	<p>Een aantal risico's die benoemd zijn in de begroting 2023 zijn daadwerkelijk opgetreden. In de begrotingswijziging 2023 van 8 september 2023 zijn de begrotingsaannames en -budgetten bijgesteld in nauw overleg met de individuele gemeenten. Daarbij is als aanvullend risico gemeld dat de aannames hierbij nog steeds een onderschatting kunnen zijn. Ook dit risico is opgetreden. De conclusie is dat het zo realistisch mogelijk begroten nog beter moet. GRJR en gemeenten werken op dit punt nauw samen. De inzet van de GRJR is hierbij als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de GRJR spant zich zeer in om de informatiepositie dusdanig te verbeteren dat de uitgavenontwikkeling eerder in beeld komt • de GRJR komt hiermee verder in control • de GRJR draagt bij aan de uitgavenbeheersing door middel van inkoop en contractmanagement. In 2023 zijn nieuwe contracten gestart met stevige ontwikkelopdrachten voor een passender en doelmatiger zorgaanbod. • Eind 2023 is een omvangrijk pakket aan kostenbeheersingsmaatregelen voorbereid binnen de scope van de GRJR. Dit pakket is alleen effectief als het in de uitvoering bij gemeenten, GI's, uitvoeringsorganisaties en aanbieders tot praktische verandering leidt.
Ontwikkelingen	<p>De begroting 2023 bevat geen weerstandsvermogen of een budget voor risicodekking. Tegelijk met de afschaffing van de vlaktaks wensten de gemeenten het risico in de eigen begroting mee te nemen. Het risico op tegenvallende jeugdhulpuitgaven wordt primair door de deelnemende gemeenten zelf beheerst en gemeenten houden daarvoor naar behoefte zelf weerstandsvermogen aan. Het gevolg van deze begrotingskeus is dat alle opgetreden risico's rechtstreeks doorslaan naar de deelnemende gemeenten.</p>

5. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	<p>Samenwerking bij het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie, heffing en invordering van waterschapsomslagen en gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet Waardering onroerende zaken. De gemeente heeft de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de WOZ ondergebracht bij SVHW.</p>
Vestigingsplaats	Klaaswaal
Deelnemers	Gemeenten Altena, Alblasserdam, Albrandswaard, Barendrecht, Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard, Hardinxveld-Giessendam, Krimpenerwaard, Lansingerland, Nieuwkoop, Voorne aan Zee en Waterschap Hollandse Delta.
Bestuurlijk belang	Wethouder J.W Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in het DB- AB.
Risico's	<p>Het SVHW heeft in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing voor totaal € 700.000 aan risico's opgenomen. De belangrijkste risico's zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Door de vele bezwaarschriften die worden ingediend moeten hoge proceskostenvergoedingen worden betaald. Deze zijn verwerkt in de begroting maar de omvang hiervan is lastig in te schatten. 2. Informatiebeveiliging en cybercrime. Informatiebeveiliging is steeds actueler. Er is weliswaar steeds meer aandacht voor, maar het risico wordt ook steeds groter. Denk hierbij aan datalekken. Het SVHW heeft een plan opgesteld hoe men hackers kan weren. Maar hoe goed je de beveiliging ook op orde hebt, het garandeert niet dat hacken onmogelijk is. Hackers bedenken steeds weer nieuwe mogelijkheden en schade ten gevolge daarvan is niet uit te sluiten. Vooral nog is het risico door Het SVHW niet verzekerd. 3. Prijsontwikkelingen. SVHW maakt bij het opstellen van de begroting per programma een reële en actuele inschatting van de kosten. Er is geprobeerd om de hoge inflatie in 2022 van de energielasten en marktprijzen zo mogelijk in te schatten. Grote onzekerheid heerst hoe de inflatie zich zal ontwikkelen 4. Uittreden van deelnemers of afstoten van diensten door een deelnemer. Het risico van verlies van baten bij uittreden van deelnemers uit de

Paragraaf Verbonden partijen

	gemeenschappelijke regeling is afgedekt binnen de gemeenschappelijke regeling waarbij de kosten worden opgevangen door de uittredend deelnemer. Maar als een deelnemer een dienst uit het takenpakket afstoot, moeten deze kosten opgevangen worden door de overige deelnemers.
Ontwikkelingen	<p>Onlangs is een governance check uitgevoerd in het kader van grip op verbonden partijen. Op basis van de uitslag van deze check is geen actie vanuit de gemeente nodig. De organisatie van SVHW is op orde en er zijn geen bijzondere aandachtspunten uit dit onderzoek naar voren gekomen. Wel zijn er een aantal aanbevelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Momenteel wordt er gewerkt aan een actualisatie van de DVO. De laatste update dateert uit 2016. Aanbevolen wordt om de gestelde actualisatie termijn van 3 jaar zoveel mogelijk aan te houden. Dit om sneller tot gezamenlijke afspraken te komen bij tussentijdse veranderingen. • Om de gezamenlijke P&C documenten wat meer in overeenstemming te brengen, is het advies om met elkaar in gesprek te gaan over de streefdatum van de jaarlijkse aanlevering van de WOZ waarden. • M.b.t. de BAG werkzaamheden was het advies om met elkaar in gesprek te gaan om de BAG werkzaamheden beter te borgen. Deze aanbeveling loopt inmiddels en van beide kanten uit worden inspanningen verricht om te komen tot een tijdige en juiste verwerking.

6. Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij (ZEH)

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	<p>ZEH richt zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het produceren van energie - handel in energie - het aanbieden van energieproducten en diensten op de zakelijke markt. <p>Kernenergie is een overheidstaak. Het indirecte openbaar belang zijn de aandelen van Kerncentrale Borssele die voor een gedeelte in handen zijn van ZEH. De aandelen ZEH zijn weer in handen van (lokale) overheden.</p>
Vestigingsplaats	Middelburg
Aandeelhouders	Provincies Zeeland, Noord-Brabant, Zuid-Holland, gemeenten, Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen, Veere, Vlissingen, Bergen op Zoom, Woensdrecht en Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 1,89% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	De omstandigheden op de energiemarkt blijven lastig. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Er wordt o.a. gesproken over verlenging van de openstelling van de kerncentrale.
Ontwikkelingen	<p>In november 2021 is het dividendbeleid ZEH vastgesteld door de aandeelhouders. De verwachting is dat in de komende jaren extra dividend uitgekeerd wordt. Dit wordt vooralsnog niet opgenomen in de begroting maar geraamd bij een tussentijdse rapportage als de aandeelhouders daadwerkelijk besloten hebben om tot uitkering over te gaan. Er wordt voorafgaand aan de dividenduitkering een financiële stresstest uitgevoerd om te bezien of uitkering mogelijk is. In 2022 is voor het eerst een dividend van € 92 miljoen uitgekeerd en in 2023 € 100 miljoen. Na de verkoop van het onderdeel Wholesale eind 2022 (levering aandelen januari 2023). Is er een nieuwe dividend prognose gegeven. De verwachting is een superdividend uit te keren in 2024. Hiermee zou de lening van GBE Aqua volledig kunnen worden afgelost in 2024 en zullen de dividenden in het vervolg vrij ter beschikking staan van de gemeente zie ook hieronder.</p> <p>In het voorjaar 2023 zijn de aandeelhouders begonnen met PWC om de aandeelhoudersstrategie te herijken. In december 2023 hebben de aandeelhouders individueel besloten om in te stemmen met de aandeelhoudersstrategie. De strategie zal geagendeerd worden in de eerstvolgende AvA van juni 2024.</p>

Paragraaf Verbonden partijen

7. GBE Aqua B.V.

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Door het drinkwaterbedrijf Evides te scheiden van de commerciële activiteiten van PZEM wordt de wettelijke eis om drinkwaterbedrijven in eigendom te houden van publieke aandeelhouders geborgd. Om deze ontvlechting te bewerkstelligen was het nodig om een nieuwe overheids-BV op te richten die 50% van het aandelenbelang van Evides opneemt. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van het Gemeenschappelijk Bezit Evides Aqua BV (GBE Aqua). Het doel van GBEA is het houden en beheren van de aandelen in Evides en het uitoefenen van stemrecht daarop voor eigen rekening en risico, maar ten behoeve van de aandeelhouders van de vennootschap.
Vestigingsplaats	Middelburg
Aandeelhouders	De provincie Zeeland en de gemeenten Terneuzen, Middelburg, Vlissingen, Goes, Schouwen-Duiveland, Hulst, Sluis, Veere, Tholen, Borsele, Reimerswaal, Goeree-Overflakkee, Kapelle, Woensdrecht, Noord-Beveland, Bergen op Zoom.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 1.892 aandelen elk nominaal € 10,- zijnde 1,892% van het totale aandelenkapitaal bij oprichting. Wethouder J.W. Eijkenduijn vertegenwoordigt de gemeente in de AvA.
Risico's	De risico's zijn minimaal. Evides is een gereguleerd bedrijf die in principe niet failliet kan gaan. De ontvlechting leidt tot voordelen omdat er in deze nieuwe BV dividend uitgekeerd gaat worden. In de vorige constructie verdween het dividend in het resultaat van ZEH, nu komt het direct toe aan de aandeelhouders.
Ontwikkelingen	GBE Aqua heeft 50% van de aandelen Evides N.V. aangekocht. Hier is € 354,55 miljoen voor betaald. Voor de aankoop van deze aandelen heeft GBE Aqua een financiering aangetrokken bij de BNG bank met een looptijd van 6 jaar (juli 2027). In een aandeelhoudersovereenkomst is o.a. vastgelegd dat de aandeelhouders zich verplichten om jaarlijks de ZEH dividenden (minus de jaarlijkse omvang van het Evides dividend) middels een kapitaalstorting in te brengen in GBE Aqua. Met deze middelen lost GBE Aqua haar lening af, Op basis van de laatste prognose van het superdividend ZEH, zal de lening waarschijnlijk juli 2024 reeds afgelost kunnen worden.

8. Stedin Holding NV

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	De vennootschap heeft als missie: Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Stedin vindt het haar belangrijkste opdracht om de energietransitie samen mogelijk te maken. Zodat klanten betrouwbare, betaalbare, veilige en duurzame energie hebben om te leven, wonen, werken en ondernemen, vandaag en in de toekomst.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Aandeelhouders	De gemeenten, Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasterdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Bloemendaal, Capelle a/d IJssel, Castricum, Delft, Dordrecht, Goeree-Overflakkee, Gorinchem, Haarlemmermeer, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoekse Waard, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Molenlanden, Nissewaard, Noardeast-Fryslan, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Schiermonnikoog, Den Haag, Sliedrecht, Uithoorn, Vijfheerenland, Voorne aan Zee, West Betuwe, Zandvoort, Zoetermeer, Zwijndrecht en de Nederlandse Staat.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 1,10% van het geplaatst aandelenkapitaal en 1.24% van de cumulatief preferente aandelen 2021. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	De infrastructuur van Stedin is een aantrekkelijk doelwit voor cyberaanvallen. Daarom is cybersecurity van wezenlijk belang voor de continuïteit van de activiteiten van Stedin. Door technologische ontwikkelingen en de steeds grotere afhankelijkheid van digitalisering neemt de kans op een cyberaanval verder toe. Een cyberaanval kan grote gevolgen hebben voor de dienstverlening van Stedin en van haar

Paragraaf Verbonden partijen

	<p>stakeholders. Vitale infrastructuur en daarmee de stabiliteit van het energienet kunnen in gevaar komen. Beheersmaatregel: Stedin past zich proactief aan aan de evoluerende Europese en nationale wetgeving. Stedin versterkt actief de digitale veiligheidscultuur en investeren continu in kennis en technologische oplossingen om de informatiebeveiligingsrisico's te beheersen en de dienstverlening te beschermen tegen cyberdreigingen.</p>
Ontwikkelingen	<p>De aandeelhouders van Stedin Groep zijn op de algemene aandeelhoudersvergadering van 8 december 2023 unaniem akkoord gegaan met de toetreding van de Nederlandse Staat als aandeelhouder van het netwerkbedrijf. Met dit besluit versterkt de Staat het eigen vermogen van Stedin met € 500 miljoen en wordt daarmee voor 11,9% aandeelhouder. Hiermee kunnen ze blijven investeren in de uitbreidingen en verzwaring van het elektriciteitsnet.</p> <p>De Provincie Zeeland en de Provincie Utrecht hebben zich voorgenomen om het eigen vermogen van Stedin met respectievelijk € 5 miljoen en € 15 miljoen te versterken. De huidige aandeelhouders besluiten hierover eind maart 2024. Als deze voornemens daadwerkelijk worden omgezet in een eigenvermogensbijdrage, zijn alle regio's in het verzorgingsgebied vertegenwoordigd. Verder zijn er diverse gemeenten in het verzorgingsgebied die interesse kenbaar hebben gemaakt in het aandeelhouderschap. Hier lopen nog gesprekken mee.</p>

9. Webego B.V.

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	<p>Webego richt zich op de ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In het ontwikkelbedrijf leren en werken mensen die (nog) niet in staat zijn om het wettelijk-minimum loon te verdienen. Bij het ontwikkelbedrijf kunnen zij een leven lang leren. Bijvoorbeeld door te oefenen met werknemersvaardigheden en door verschillende ontwikkellijnen trainingen te volgen. Dit doen wij altijd in samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen. Voor sommige mensen is de reguliere arbeidsmarkt een stap te ver. Voor hen hebben we beschutte en beschermde werkplekken. Iedereen verdient een plaats op de arbeidsmarkt!</p>
Vestigingsplaats	Middelharnis
Aandeelhouders	De gemeente is 100% eigenaar van Webego B.V.
Bestuurlijk belang	Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente.
Risico's	N.v.t.
Ontwikkelingen	<p>Ons college heeft op 4 juli 2023 besloten om de BV Webego met ingang van 1-1-2024 op te heffen en zijn de baten en lasten opgenomen in de administratie van de gemeente. Er wordt een eindafrekening gemaakt om deze baten en lasten te verevenen. Ook zal de BV vanaf die datum niet meer als verbonden partij worden opgenomen in deze paragraaf.</p>

10. Bedrijvenpark Oostflakkee beheer B.V. en C.V. (BPO)

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	<p>Bedrijvenpark Oostflakkee (BPO) is opgericht voor de realisatie van 39,2 ha uitgeefbaar bedrijventerrein. Hiertoe is een ontwikkelingsmaatschappij opgericht met een BV-CV constructie. Het is een Publiek Private Samenwerking (PPS) met BNG-Gebiedsontwikkeling.</p>
Vestigingsplaats	Den Haag
Aandeelhouders	<p>Het is een Publiek Private Samenwerking (PPS) waarin BNG-Gebiedsontwikkeling voor 79,5% participeert en de gemeente voor 19,5%. 1% van de aandelen is in bezit van de beherende BV. De gemeente heeft indertijd € 838.750,- ingebracht als aandeel (19,5%) in het eigen vermogen van deze ontwikkeling. Bij de beheer-BV is een aandelenkapitaal geplaatst van € 20.000,-, waarin de gemeente met €10.000,- deelneemt. De zeggenschap in de beheer-BV ligt voor 50% bij BNG-Gebiedsontwikkeling en 50% bij de gemeente.</p>
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de BV vertegenwoordigd door wethouder D. Markwat en in de CV door wethouder J.W. Eijkenduijn.
Risico's	De vastgestelde grondexploitatie geeft een positief resultaat op eindwaarde. Door

Paragraaf Verbonden partijen

	<p>BPO BV/CV zijn de planeconomische risico's in de grondexploitatie benoemd. In deze publiek-private samenwerking is het risico voor de gemeente dat het ingebracht Eigen Vermogen Gemeente bij het einde van de looptijd niet is terug verdiend. Dat risico is nihil.</p> <p>Deze publiek-private samenwerking bevindt zich echter in een liquidatietraject. Risico's verbonden met de grondovername door de gemeente van BPO BV/CV worden in het liquidatietraject meegewogen. Zij zijn medebepalend voor de grondbieding waarover de gemeente in onderhandeling is.</p> <p>Er is een verliesvoorziening Bedrijvenpark Oostflakkee (openstaande vorderingen) per 31-12-2022 van afgerond € 3,8 ton. Dit betreft een destijds, in de periode dat de gronduitgifte op BPO stagneerde, niet opgelegde rendementsuitkering. De afwikkeling van deze verliesvoorziening wordt in de eindafrekening van het liquidatietraject meegenomen.</p>
Ontwikkelingen	<p>Per 1 januari 2024 is Fase 1 t/m 3 geheel verkocht. Echter is voor een kavel in Fase 3 van ca 8,25 ha de koop is gesloten met de ontbindende voorwaarde van een onherroepelijk bestemmingsplan. Deze grondinkomst, dan wel een deel van deze inkomst wordt in 2024 verwacht. Fase 4, met een gepland netto uitgeefbaar oppervlak van 7,4 ha, komt pas beschikbaar na onherroepelijk bestemmingsplan.</p> <p>BNG Gebiedsontwikkeling heeft in 2020 aan de gemeente voorgesteld alle nog resterende gronden (fase 1 t/m 4) over te nemen waarna BPO BV/CV opgeheven kan worden. Destijds hebben partijen naar elkaar uitgesproken dat de gemeente het aanbod en haar belangen serieus overweegt. In juli 2022 heeft het college van B&W aan aandeelhouder BNG Gebiedsontwikkeling laten weten bereid te zijn de onderhandelingsgesprekken te starten. Voorjaar 2023 stelde de AvA BPO een stappenplan voor liquidatie vast. Sinds medio 2023 zijn partijen in onderhandeling over de prijsvorming van de over te nemen gronden. Deze prijsonderhandelingen zitten Q1-2024 in de afrondende fase. Daarna volgen contractbesprekingen. Het sluiten van een grondoverdrachtsovereenkomst kan pas nadat de gemeente het bestuurlijk besluitvormingstraject heeft doorlopen. We verwachten de afsluiting van de PPS BPO gedurende het boekjaar 2024 af te ronden.</p>

11. Project Suijssenwaarde beheer B.V. en C.V.

Beleidsdoelstelling/ openbaar belang	Voor de bouw van 226 permanente recreatiewoningen in de Suijssenvlakte, 2.000 m2 commerciële ruimte en 87 luxe appartementen, waarvan 40 voor permanente bewoning en 47 voor recreatiebewoning op de Handelskade, en 54 vrijstaande of geschakelde woningen op het Crispijnterrein te Oude-Tonghe, is een PPS ontwikkelingsmaatschappij opgericht met een BV-CV constructie.
Vestigingsplaats	Den Haag
Aandeelhouders	Het is een PPS waarin BNG-Gebiedsontwikkeling voor 79,5% participeert en de gemeente voor 19,5%. De overige 1% is in bezit van de beherende BV. De gemeente heeft op 31-12-2022 € 831.729 ingebracht als aandeel (19,5%) in het eigen vermogen van deze ontwikkeling. Bij de beheer-BV is een aandelenkapitaal geplaatst van € 20.000,- waarin de gemeente met €10.000,- deelneemt. De zeggenschap in de beheer-BV ligt voor 50% bij BNG-Gebiedsontwikkeling en 50% bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in de BV vertegenwoordigd door wethouder D. Markwat en in de CV door wethouder J.W. Eijkenduijn.
Risico's	Alle tekorten komen voor rekening van de deelnemende organisaties Er is een verliesvoorziening van € 642.215 gevormd, zijnde het bij aanvang gestort commanditair kapitaal gemeente. Daarnaast is er een verliesvoorziening Suijssenwaarde (dubieuze debiteuren) van € 331.819. Streven is om de PPS Suijssenwaarde in boekjaar 2024 af te sluiten. Op het moment van eindafwikkeling van deze PPS zullen alle door partijen gemaakte kosten (en eventuele baten) in één finale afwikkeling worden betrokken.
Ontwikkelingen	Alleen het deelgebied Handelskade valt nog binnen de invloedssfeer van Suijssenwaarde BV/CV. De BV/CV werkt met uitvoeringsbudgetten, er is geen vastgestelde grondexploitatie. De totale (meer)kosten van het woonrijp maken van

Paragraaf Verbonden partijen

	<p>Handelskade fase 1 gingen het budget flink te boven. Hierover hebben gemeente en Suijssenwaerde afspraken gemaakt. De gemeente heeft in boekjaar 2022 een deel van de meerkosten voor haar rekening genomen.</p> <p>Voor de tweede fase, plan 'De Nieuwe Handelskade', zal de BV/CV de gronden overdragen aan een ontwikkelende partij in de actuele status ("as is"). De koppeling van de grondverkoop aan een onherroepelijk bestemmingsplan is hiermee losgelaten.</p> <p>De afsluiting van de PPS Suijssenwaerde kan worden voorbereid zodra deze grondverkoop van Suijssenwaerde BV/CV aan de ontwikkelende partij heeft plaatsgevonden.</p> <p>Suijssenwaerde BV/CV heeft in Q1-2024 in principe commitment met een ontwikkelende partij over de grondtransactie. De ontwikkelende partij is in overleg met de gemeente over een in te dienen Omgevingsvergunning (BOPA). De gemeente zal met de ontwikkelende partij een anterieure overeenkomst afsluiten.</p> <p>Voor de liquidatie van de samenwerkingsovereenkomst Suijssenwaerde wordt te zijner tijd een separaat raadsvoorstel aan de raad voorgelegd.</p>
--	---

12. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Vestigingsplaats	Den Haag
Aandeelhouders	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 0,13% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's
Ontwikkelingen	Er hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank.

13. United Fish Auctions N.V. (UFA)

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	<p>Het doel van de vennootschap is onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het in stand houden en exploiteren van een visafslag - en het verlenen van diensten ten behoeve van de visserij.
Vestigingsplaats	Statutair gevestigd in Goedereede
Aandeelhouders	De gemeenten Goeree-Overflakkee en Den Haag.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 63% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder H. van Putten is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Steeds meer vissers worden van hun visgronden verdreven, doordat er steeds nieuwe natuurgebieden worden aangewezen op de Noord- en Waddenzee waar niet gevestigd mag worden. Ook staat de visserij onder druk door de sterk gestegen energieprijzen. De visserij staat ook bekend om haar innovatiekracht en de optimalisering van bestaande technieken. Maar al met al is de conclusie dat de toekomst(bestendigheid) behoorlijk onder druk staat.
Ontwikkelingen	Visafslagen zien nog steeds de noodzaak tot samenwerking en verminderen op deze manier de overcapaciteit die er in Nederland aanwezig is. De focus ligt op de kwaliteit van dienstverlening, transparantie in de keten en wordt er sterker gekeken naar de klantverwachting. UFA heeft alle mogelijkheden om hierop in te spelen in huis en heeft aangegeven klaar te zijn om in deze ontwikkelingen een rol van betekenis te spelen. Inzake de ontwikkelingen m.b.t. de renovatie en nieuwbouw van het bestaande pand van Visafslag Scheveningen is er vooruitgang geboekt in het onderhandelingsproces met de gemeente Den Haag.

14. Coöperatie Deltawind U.A.

Beleidsdoelstelling /	Deltawind is een professionele coöperatieve vereniging, die zich richt op
-----------------------	---

Paragraaf Verbonden partijen

openbaar belang	verantwoord energiegebruik en opwekking van duurzame energie op Goeree-Overflakkee. Samen met haar directe omgeving stimuleert en realiseert zij CO2-reductie.
Vestigingsplaats	Statutair gevestigd in Oude-Tonge
Aandeelhouders	De gemeente Goeree-Overflakkee, naast diverse particuliere en zakelijke leden / obligatiehouders
Bestuurlijk belang	De gemeente Goeree-Overflakkee is lid van de vereniging. Wethouder J.W. Eijkenduijn is de vertegenwoordiger van de gemeente in de ledenvergadering. In 2019 bedroeg de obligatielening € 5.000.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's, maar de nieuwe projecten zijn wel risicovoller en minder rendabel dan de windprojecten.
Ontwikkelingen	Deltawind heeft diverse projecten in ontwikkeling, zoals: <ul style="list-style-type: none"> • Proefproject met infrarood vloerverwarming: • Deltawind onderzoekt in opdracht van de Gemeente Goeree-Overflakkee of het realistisch is om boven grote parkeerterreinen zonnepanelen te plaatsen. Een van de locaties is het parkeerterrein bij de Jonge Spartaan. • Local4local lokaal opgewekte energie ook lokaal gebruiken. • Subsidie Regeling Reductie Energieverbruik Woningen (RREW) Met energiecoaches in beeld krijgen hoe verduurzaming woningen dient plaats te vinden • Pilot buurtgerichte verduurzaming. Een hele buurt tegelijk verduurzamen met dakisolatie of zonnepanelen • Productie van waterstof. Bij windpark Van Pallandt samen met Eneco

15. Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland B.V. (GVC)

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	Het doelgroepenvervoer bundelen en alle regie (ritaanninge, planning en administratie) van het vervoer centraliseren. Door aansluiting bij het regiemodel van de GVC ontstaan er mogelijkheden om het vervoer efficiënter te organiseren. De regie ligt niet meer bij de afzonderlijke vervoerders.
Vestigingsplaats	Statutair gevestigd in Terneuzen
Aandeelhouders	Samenwerkingsverband Oosterschelderegio (7 gemeenten), Samenwerkingsverband Collectief Vervoer Zeeuws-Vlaanderen (3 gemeenten), Provincie Zeeland, gemeente Goeree-Overflakkee.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 9% van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente in de AvA.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's.
Ontwikkelingen	In het kader van de Regionale Mobiliteitsstrategie van de provincie/gemeenten Zeeland maakt de GVZ een doorontwikkeling door. De GVZ gaat al het vervoer in Zeeland coördineren. De huidige bestuursstructuur past hier niet bij, daarom wordt er één GR gerealiseerd: de GR Publiek Vervoer Zeeland met de Mobiliteitscentrale Zeeland als BV. Hier worden voorbereidingen voor getroffen zodat de samenwerking met de GVZ gecontinueerd kan worden.

16. RAD HW B.V.

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	De BV drijft een onderneming gericht op het uitvoeren van publieke taken in het afval- en grondstoffenbeheer, waaronder in ieder geval verstaan wordt: <ul style="list-style-type: none"> - het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen van afval en grondstoffen en het adviseren hierover, - de inzameling van bedrijfsafval en -grondstoffen, inclusief het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen, het uitvoeren van taken op het gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte - en het verzorgen van beleidsadvies, beleidsvoorbereiding en het vervullen van een expertisefunctie richting de gemeente, inwoners en partners op de taakgebieden van de BV.
Vestigingsplaats	Westmaas
Aandeelhouders	Gemeente Hoekse Waard en Goeree-Overflakkee

Paragraaf Verbonden partijen

Bestuurlijk belang	De gemeente bezit 36% (5.626 aandelen) van het geplaatst aandelenkapitaal. Wethouder Markwat is de vertegenwoordiger de gemeente in de AvA.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's.
Ontwikkelingen	n.n.b.

17. Stichting CJG Rijnmond

Beleidsdoelstelling / openbaar belang	CJG Rijnmond biedt preventieve jeugdgezondheidszorg en maakt zich sterk om een integraal zorgaanbod in de wijken te kunnen aanbieden voor alle leeftijden. Daarbij werkt ze samen met professionals in de jeugdketen.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Deelnemers	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Voorne aan Zee.
Bestuurlijk belang.	Wethouder B.J. Bruggeman is de vertegenwoordiger van de gemeente in de stichting.
Risico's	<p>Er zijn een aantal risico's te benoemen waarvan de kans groot is en de impact middel en/of groot is:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. schaarste van (zorg)professionals. De beschikbaarheid van voldoende (zorg)professionals is cruciaal voor een goede kwaliteit van de dienstverlening . Door krapte op de arbeidsmarkt wordt het steeds lastiger om goed personeel te werven en vast personeel te blijven binden. Naast deze inspanningen, zien ze ook een druk op de salarislasten en het extern voor langere tijd moeten inhuren van personeel tegen hogere kosten. De beheersmaatregel is dat het HRM-beleid van CJG erop gericht is dat ze zowel voor huidige als toekomstige personeelsleden een aantrekkelijke werkgever willen zijn. Dit willen zij bereiken door te streven naar marktconforme arbeidsvoorwaarden. Ook zien zij het belang van programma's die gericht zijn op duurzame inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling. Ook wordt er gekeken naar mogelijkheden om medewerkers met een ander profiel aan te trekken en naar mogelijkheden meer te differentiëren in taken tussen zorgprofessionals 2. Het CJG heeft altijd een eigen CAO gehad waarmee ze enigszins konden sturen binnen de financiële kaders die ze vanuit de opdrachtgevers krijgen. Bij het afsluiten van de nieuwe CAO is afgesproken om in de loop van 2025 aan te sluiten bij een sector CAO. De kans bestaat dat er een pakket aan arbeidsvoorwaarden gaat gelden dat niet past binnen de indexatie van de subsidies. 3. De omvang van de ontvangen subsidies is onzeker. Door een aantal onzekerheden is het lastig om de kosten niet of niet tijdig in overeenstemming te brengen met te ontvangen subsidiegelden. Dit heeft o.a. te maken met het (te) laat ontvangen van de subsidiebeschikkingen, het wel/niet behalen van prestatieafspraken en hoogte van de aangevraagde subsidie in relatie tot de afgesproken indexatiemethodiek. Om deze onzekerheden/risico's te beperken worden er vanaf het tweede kwartaal -1 gesprekken gevoerd met de gemeenten over de dienstverlening van het volgende jaar. Ook worden er enkele keren per jaar in individuele accountgesprekken of in de RvhPB voortgangsrapportages besproken om indien nodig de prestatieafspraken en/of de terugbetaling te herijken.
Ontwikkelingen	Er staan geen noemenswaardige ontwikkelingen gepland.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's, en een beknopte weergave van het weerstandsbeleid:

Identificatie risico's

In de kadernota risicomanagement wordt het beleid omtrent risico's beschreven. In een onderliggende uitvoeringsnota wordt voor de organisatie richting gegeven aan de uitvoering van het risicobeleid. De risico's worden geïventariseerd middels zogenaamde risico-overleggen.

Om een analyse en beoordeling van risico's te kunnen maken is het nodig om risico's in te delen in kansen (de waarschijnlijkheid waarbij een risico zich voor kan doen) en gevolgen (de hoogte van de (financiële) impact van het risico). De beoordeling van risico's wordt verkregen door kansen en gevolgen in te delen in klassen en deze vervolgens met elkaar te vermenigvuldigen. $Risico = kans \times gevolg$.

Top tien risico's

De al eerder geïventariseerde risico's van de top 10 zijn vanuit de organisatie geactualiseerd. In deze paragraaf wordt de nieuwe top 10 gepresenteerd.

Nieuwe top 10 risico's *(bedragen in blauw zijn gewijzigd)*

Risico-oorzaak	Gebeurtenis/ gevolg	Invloed op weerstands- vermogen na <u>huidige</u> actualisatie jaarrekening 2023	Invloed op weerstands- vermogen voorgaande actualisatie begroting 2024	Invloed op weerstands- vermogen actualisatie begroting 2023
1. Fluctuatie Algemene Uitkering Gemeentefonds	Kans op verlaging algemene uitkering waardoor er een tekort in de begroting kan ontstaan	€ 900.000	€ 876.000	€ 852.000
2. Schadeclaims	Geen tot weinig grip op uitkomsten schadeclaims	€ 533.000	€ 533.000	€ 441.000
3. Openeinde-regelingen: - leerlingenvervoer - minimabeleid - wmo voorzieningen + vervoer - uitkeringen - jeugdhulp + vervoer - TONK - kinder-opvangtoeslag (KOTA) - kindpakket	Kans op hogere kosten dan van te voren ingecalculeerd	€ 525.000	€ 525.000	€ 450.000
4. Brand in de gemeente waarbij in hoge mate giftige stoffen of asbest vrij	De opruimingskosten kunnen niet meer verzekerd worden	€ 500.000	€ 500.000	€ 500.000

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico-oorzaak	Gebeurtenis/ gevolg	Invloed op weerstands- vermogen na <u>huidige</u> actualisatie jaarrekening 2023	Invloed op weerstands- vermogen voorgaande actualisatie begroting 2024	Invloed op weerstands- vermogen actualisatie begroting 2023
komt				
5. Achterstallig onderhoud Havens	Kans op onvoorziene incidenten	€ 500.000	€ 500.000	€ 0
6. Tekorten SRGO	Ontoereikende prestatiesubsidie	€ 450.000	€ 450.000	PM
7. Uitvoering van de actualisatie onderhoudsbeheerplannen en vervangingsplannen/wegwerken van achterstanden	Onvoldoende budget	€ 401.000	€ 0,00	€ 0,00
8. Rechtspositionele fricties	Kans op hogere uitgaven	€ 400.000	€ 400.000	€ 225.000
9. Diverse risico's inzake ICT incidenten (hacking systeem, phishing ed.)	Risico op meer incidenten	€ 375.000	€ 375.000	€ 225.000
10. Uitval van systeem	Dit risico is gericht op het herstellen van de dienstverlening	€ 375.000	€ 375.000	€ 225.000

Toelichting gewijzigde risico's:

Fluctuatie Algemene Uitkering gemeentefonds: Het bedrag voor 1 uitkeringspunt is verhoogd van € 73.000 naar € 75.000, het bruto risico bedrag is berekend op 16 punten.

Uitvoering actualisatie onderhoudsbeheerplannen en vervangingsplannen/wegwerken van achterstanden (IMBK):

In het kader van het IMBK (Integraal Maatschappelijk Beleidskader) wordt het traject "basis op orde" doorlopen. De "basis op orde" houdt in een herijking van de beeldkwaliteit, het op niveau brengen van de onderhouds- en vervangingsbudgetten en vervolgens het opstellen van een uitvoeringsplan voor een wijkgerichte aanpak. De hiervoor benodigde budgetten zijn nog niet opgenomen in de begroting en daarom wordt € 401.000,- zijnde de kapitaallasten, opgenomen als risico.

Weerstandscapaciteit:

Naast de hiervoor genoemde risico's van de top 10. zijn er nog meer risico's met financiële gevolgen met een kleinere omvang. Door middel van het actualiseren van de risico's is het totale beslag op het weerstandsvermogen ten opzichte van vorige actualisatie verhoogd van € 9.693.700 naar € 10.029.700. Dit is een verhoging van € 336.000 afgerond.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

PM risico's:

Op dit moment staan ook risico's als PM opgenomen. Een aantal daarvan zijn gerelateerd aan duurzaamheid en vastgoed zoals de transitievisie warmte. Het gaat dan niet direct om een financieel risico, maar op termijn om maatschappelijke en economische risico's. Daarnaast is aan de uitvoering van rijksprogramma's het risico verbonden dat andere projecten vertraging oplopen omdat er onvoldoende capaciteit is. Het stellen van prioriteiten is daarom van belang.

Welke noemenswaardige risico's hebben zich daadwerkelijk voorgedaan in 2023:

- Inhuur derden/niet kunnen invullen van vacatures.

Dit risico is binnen de begroting of binnen het (bedrijfs)proces opgevangen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit onderstaande onderdelen. In het bedrag van de totale financiële risico's zijn ook de risico's met betrekking tot de Grexen opgenomen voor een bedrag van afgerond € 172.800. Dit is volgens de methodiek beschreven in de Nota Grondbeleid en de Nota Risicomanagement. Zie voor meer informatie over de risico's met betrekking tot de Grexen de paragraaf Grondbeleid.

Bedragen x € 1.000	jaarrekening 2022	primitieve begr. 2023	jaarrekening 2023
Algemene reserve**	27.904	20.600	30.571
Bestemmingsreserves (niet geblokkeerd)	41.487	35.930	50.157
Post onvoorzien	50	50	50
Totaal weerstandscapaciteit	€ 69.441	€ 56.580	€ 80.778
Totaal Financiële risico's***	9.434	9.495	10.201
Weerstandscapaciteit / financiële risico's	7,36	5,96	7,92
** algemene reserve is exclusief jaarrekeningresultaat.			
*** financiële risico's betreffen € 10.029.700 gemeentebrede risico's en €172.800 Grex risico's			

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. In de wet staat geen absolute norm hiervoor opgenomen. In de toelichting op artikel 11 BBV is aangegeven dat gemeenten hiervoor zelf beleid moeten maken en een norm moeten vaststellen. Met betrekking tot de beoordeling van de ratio wordt in de kadernota risicomanagement de volgende tabel gehanteerd:

Categorie	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	> 0,6	Ruim onvoldoende

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt kan de gemeente **uitstekend** middelen vrij maken om eventuele risico's op te vangen.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basis set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarrekening. De berekeningswijze is vastgelegd in een ministeriële regeling. Naast de vijf verplichte kengetallen zijn er ook niet verplichte kengetallen berekend om een indruk te geven van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zijn:

Signaleringswaarden Provincie						
Verplichte kengetallen	jaarrekening 2022	primitieve begr. 2023	jaarrekening 2023	minst risico	neutraal	meest risico
Netto schuldquote	10,27%	37,23%	6,65%	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,68%	29,07%	-2,02%	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	54,49%	45,62%	57,87%	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	1,17%	1,42%	2,41%	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	13,91%	0,93%	8,94%	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	100,25%	87,94%	96,57%	< 95%	95% - 105%	> 105%
Overige kengetallen	jaarrekening 2022	primitieve begr. 2023	jaarrekening 2023	minst risico	neutraal	meest risico
Debratio	45,51%	54,38%	42,13%	< 50%	50% - 80%	> 80%
Investerings versus schulden	20,57%	32,28%	17,88%	< 55%	55% - 75%	> 75%
Brutoschuld per inwoner	€ 1.177	€ 1.465	€ 1.208	< € 2.500	€ 2.500 - € 2.700	> € 2.700
Nettoschuld per inwoner	€ 53	€ 823	€ -69	< € 1.800	€ 1.800 - € 2.000	> € 2.000
Reserves per inwoner	€ 2.252	€ 1.794	€ 2.550	> € 2.000	€ 1.400 - € 2.000	< € 1.400

Netto schuldquote:

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Analyse: Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. Zoals uit de berekening te zien is ligt de schuldquote onder de 90%. De daling van de schuldquote ten opzichte van de begroting 2023 wordt vooral veroorzaakt doordat er geen nieuwe lening aangetrokken is in 2023 en forse overliquiditeit die in de schatkast geplaatst is. De verlaging wordt tevens onder meer veroorzaakt door reeds ontvangen specifieke uitkeringen die nog besteed moeten worden.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

Analyse: In vergelijking met 1.a. is te zien dat de netto schuldquote een verlaging laat zien van ongeveer 8,5% wanneer deze gecorrigeerd is voor de verstrekte leningen.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Analyse: Een solvabiliteitsratio boven de 50% is het minst risicovol. Uit de berekening blijkt dat de gemeente boven deze norm uitkomt. Het eigen vermogen is gestegen in vergelijking met het voorgaande jaar door het voordelige resultaat 2023 en toevoeging aan de bestemmingsreserves.

Kengetal grondexploitatie:

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor de berekening van dit kengetal worden de voormalige niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17 onderdeel van het BBV = exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

Analyse: Deze berekening laat de verhouding zien van de verwachte baten grondexploitatie ten opzichte van de totale baten van de gemeente. Hoe lager het percentage, hoe minder groot het risico is. Het kengetal grondexploitatie zit net boven 2% en valt binnen de categorie minst risico (<20%). Het kengetal is ten opzichte van de Jaarrekening 2022 toegenomen. Dit wordt verklaard doordat op twee grondexploitaties tussentijdse winst is genomen en twee grondexploitaties zijn afgesloten.

Structurele exploitatieruimte:

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Analyse: De structurele exploitatieruimte ligt ruim boven de 0%. Dit betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Er is flexibele ruimte. Ten opzichte van het voorgaande jaar is deze iets gedaald doordat de structurele lasten sneller gestegen zijn dan de structurele baten.

Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Analyse: De gemeente Goeree-Overflakkee zit ongeveer 3% onder het landelijke gemiddelde.

Debtratio:

De mate waarmee het balansbezit is belast met schuld.

Analyse: Onder de 50% is het minst risicovol. In de tabel is te zien dat de ratio op afgerond 42% uitkomt. Het vreemd vermogen is licht gedaald ten opzichte van 2022. De daling van het vreemd vermogen ten opzichte van de begroting 2022 wordt vooral veroorzaakt doordat er geen nieuwe lening in 2023 is afgesloten. Er is geen kortlopende geldlening aangetrokken omdat er gedurende het jaar gebruik is gemaakt van de toevoegingen/onttrekkingen binnen de schatkist. De debtratio is het omgekeerde van de solvabiliteitsratio.

Investeringen versus schulden:

Hoeveel procent van de investeringen is gefinancierd met schulden.

Analyse: Een percentage onder de 55% is minst risicovol. Onze gemeente zit hier fors onder. Het percentage is afgenomen doordat investeringen niet gefinancierd zijn met vreemd vermogen (leningen) maar uit lopende (incidentele) inkomsten. Hoe lager het percentage hoe positiever het kengetal.

Bruto en netto schuld per inwoner:

Bruto schuld: totaal van alle schulden, uitgedrukt in € per inwoner.

Netto schuld: omvang van de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet voor de publieke taak, in mindering gebracht op de bruto schuld, uitgedrukt in € per inwoner.

Analyse: Een netto schuld onder de € 1.800 is minst risicovol. Onze gemeente zit hier ruim onder. Er is geen netto schuld meer per inwoner. Dit is onder andere veroorzaakt door de forse overliquiditeit die geplaatst is in de schatkist. De bruto schuld is licht gestegen ten opzichte van 2022, door de reeds ontvangen specifieke uitkeringen die nog besteed moeten worden.

Reserves per inwoner:

Eigen vermogen van de gemeente uitgedrukt in € per inwoner.

Analyse: De reserves per inwoner groter dan € 2.000 per inwoner is het minst risicovol. De gemeente zit hier boven. Het totale eigen vermogen inclusief resultaat telt mee in de berekening van de reserves per inwoner.

Samenvatting en conclusie

De gemeente heeft een robuuste solvabiliteit. De gemeente kan hierbij makkelijk aan haar financiële verplichtingen voldoen. De beheersing van risico's is, uitgedrukt in de weerstandsratio, uitstekend. Er is structurele exploitatieruimte in 2023 omdat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. De belastingdruk ligt iets lager dan het landelijk gemiddelde. De reserves per inwoner zijn hoger dan de minst risicovolle signaleringswaarde van de Provincie. Er is sprake van een zeer lage bruto schuld per inwoner. Er is zelfs geen nettoschuld per inwoner meer op balansdatum. Tot slot is de activa gefinancierd met weinig vreemd vermogen. De financiële positie van de gemeente is erg goed te noemen.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Hieronder treft u nog een totale samenvatting aan van het verloop van onze financiële positie. Door middel van een stoplichtmodel wordt per onderdeel een nadere duiding van de score aangegeven.

Lokale lasten voor de burger	Reserves van de gemeente	Schulden van de gemeente
<p>Lokale lasten 2021 (meerpersoonshuishouden)</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: € 813 Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: € 772 Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: € 788 Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: € 717 Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: € 692 Landelijk gemiddelde 2022: € 904 plaats op de Coelo-lijst: 124</p>	<p>Reserves per inwoner</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: € 2.252 Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: € 1.848 Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: € 1.812 Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: € 772 Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: € 754 Landelijk gemiddelde 2021: € 2.053</p>	<p>Netto schulden (per inwoner)</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: € 53 Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: € 350 Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: € 377 Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: € 1.121 Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: € 1.183 Landelijk gemiddelde 2021: € 1.762</p>
<p>Lasten voor de toekomst van de gemeente</p>	<p>Reserves en voorzieningen per inwoner</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: € 2.955 Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: € 2.538 Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: € 2.517 Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: € 1.501 Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: € 1.513 Landelijk gemiddelde 2021: € 2.420</p>	<p>Debt ratio (VV/TV)</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: 46% Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: 51% Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: 56% Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: 77% Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: 77% Landelijk gemiddelde 2021: 62%</p>
<p>% investeringen gefinancierd met schulden</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: 20% Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: 23% Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: 31% Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: 37% Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: 40% Landelijk gemiddelde 2021: 52%</p>	<p>Weerstandsvermogen</p> <p>Risicoprofiel 2022: € 9,4 miljoen Weerstandscapaciteit 2022: € 69,4 miljoen Weerstandsratio 2022: 7,3 Weerstandsratio 2021: 6,1 Weerstandsratio 2020: 4,3 Weerstandsratio 2019: 2,9 Weerstandsratio 2018: 2,4</p>	<p>Legenda</p> <p>Beter dan gemiddeld Gemiddeld Slechter dan gemiddeld</p>
<p>Solvabiliteitsratio (Eigen vermogen/balanstotaa)</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: 54% Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: 49% Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: 44% Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: 23% Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: 23% Landelijk gemiddelde 2021: 38%</p>	<p>Weerstandscapaciteit per inwoner</p> <p>Gemeente Goeree-Overflakkee 2022: €1.346 Gemeente Goeree-Overflakkee 2021: €1.138 Gemeente Goeree-Overflakkee 2020: € 1.002 Gemeente Goeree-Overflakkee 2019: € 621 Gemeente Goeree-Overflakkee 2018: € 561</p>	

Paragraaf regionale ontwikkelingen

In de zomer van 2020 is in het kader van de 3^e tranche een Regio Deal met het Rijk gesloten.

Vanaf begin 2021 is aan de slag gegaan om de projecten in het kader van deze deal uit te voeren. We hebben u op diverse momenten en op diverse manieren bijgepraat over voortgang. Het laatst afgelopen oktober 2023 waarbij u bent geïnformeerd over de stand van zaken en een aantal projecten zijn bezocht.

In 2023 is het grootste gedeelte van het beschikbare budget uitgegeven of beschikt wat ook in overeenstemming met de planning is. Daardoor kunnen in 2024 de resterende projecten worden uitgevoerd.

In 2025 vindt de verantwoording van de Regio Deal richting het Rijk plaats.

Parallel daaraan is eind oktober 2023 een voorstel ingediend bij het Rijk voor een nieuwe Regio Deal. In februari 2024 heeft het Rijk laten weten met de regio in gesprek te willen gaan om een nieuwe Regio Deal te sluiten waarbij het Rijk € 10 miljoen aan de regio wil toekennen. U bent recent hier over geïnformeerd.

Op dit moment (voorjaar 2024) is de regio druk bezig met het verder vormgeven en uitwerken van de nieuwe Regio Deal waarbij tegelijkertijd nog wordt gewerkt aan de huidige deal. Insteek van het Rijk bij deze 5^e tranche is om de samenwerking tussen Rijk en regio en in de regio zelf te versterken.

Vanuit de samenwerking in de Regio Deal wordt nu ook verder gesproken over een mogelijke samenwerking op andere thema's waarbij een gezamenlijke lobby, kennisuitwisseling en elkaar informeren kansen biedt. Denk hierbij dan bijvoorbeeld aan de regionale bereikbaarheid, de wateropgaven en de ruimtelijke puzzel. Bij dit laatste thema hebben we gemerkt dat gezamenlijk optrekken in de lobby nodig is om meer aandacht te krijgen vanuit het Rijk en provincie voor de problematiek zoals die bij ons speelt.

gemeente
Goeree-Overflakkee

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Omschrijving Programma	Primitieve begroting 2023 lasten	Primitieve begroting 2023 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2023 lasten	Begroting na wijziging 2023 baten	Saldo	Rekening 2023 lasten	Rekening 2023 baten	Saldo
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	47.501.300	-25.057.900	22.443.400	52.489.000	-27.084.600	25.404.400	51.400.447	-29.809.492	21.590.955
Openbare orde en veiligheid	5.271.600	-227.600	5.044.000	5.614.700	-231.500	5.383.200	5.257.644	-233.723	5.023.921
Mobiliteit	603.700	-215.300	388.400	1.012.000	-215.300	796.700	1.022.890	-249.688	773.202
Ruimte en wonen	8.725.500	-4.538.500	4.187.000	10.952.500	-5.837.000	5.115.500	10.067.252	-7.715.523	2.351.729
Leefomgeving	27.800.100	-14.826.300	12.973.800	29.449.800	-15.020.100	14.429.700	30.094.548	-15.758.967	14.335.581
Bedrijvigheid	5.100.400	-5.250.200	-149.800	5.460.000	-5.780.700	-320.700	4.958.114	-5.851.591	-893.477
Programmalijn Vitaal eiland	69.460.700	-14.336.800	55.123.900	84.830.700	-22.578.400	62.252.300	81.107.254	-30.505.920	50.601.334
Blijvend ontwikkelen	16.462.900	-2.431.300	14.031.600	16.961.700	-2.092.400	14.869.300	16.671.432	-2.986.282	13.685.150
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	7.104.000	-986.500	6.117.500	7.705.000	-1.389.200	6.315.800	7.219.050	-1.888.028	5.331.022
Gezondheid en welzijn	8.251.500	-1.650.700	6.600.800	12.321.200	-1.984.300	10.336.900	11.612.638	-2.336.421	9.276.217
De inwoner in regie	4.957.400	-84.900	4.872.500	11.797.500	-5.100.500	6.697.000	11.051.473	-10.812.617	238.855
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	32.684.900	-9.183.400	23.501.500	36.045.300	-12.012.000	24.033.300	34.552.661	-12.482.572	22.070.090
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	678.700	-211.500	467.200	2.489.300	-1.803.300	686.000	3.466.836	-3.003.235	463.601
Duurzame ontwikkeling	678.700	-211.500	467.200	2.489.300	-1.803.300	686.000	3.466.836	-3.003.235	463.601
Programmalijn Betrokken eiland	4.164.400	-471.600	3.692.800	4.595.000	-902.600	3.692.400	4.430.741	-964.530	3.466.211
Dienstverlening	1.683.100	-471.600	1.211.500	2.161.500	-731.600	1.429.900	2.169.068	-793.203	1.375.864
Bestuurs- en kabinetszaken	2.481.300	-	2.481.300	2.433.500	-171.000	2.262.500	2.261.673	-171.326	2.090.347
Subtotaal programma's	121.805.100	-40.077.800	81.727.300	144.404.000	-52.368.900	92.035.100	140.405.278	-64.283.177	76.122.101
Lokale heffingen	771.700	-10.524.700	-9.753.000	851.700	-11.051.700	-10.200.000	827.598	-11.391.271	-10.563.673
Algemene uitkeringen	-	-92.722.500	-92.722.500	-	-97.502.100	-97.502.100	-	-98.679.034	-98.679.034
Dividend	1.800	-671.500	-669.700	1.800	-2.103.100	-2.101.300	572	-2.104.755	-2.104.183
Saldo financieringsfunctie	1.509.600	-1.443.800	65.800	1.252.600	-1.387.600	-135.000	1.252.433	-1.236.040	16.393
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.048.300	-2.900	1.045.400	28.400	-7.200	21.200	22.115	-7.295	14.820
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	3.331.400	-105.365.400	-102.034.000	2.134.500	-112.051.700	-109.917.200	2.102.718	-113.418.395	-111.315.676
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	176.000	-	176.000	175.940	-	175.940
Overhead	19.162.400	-153.400	19.009.000	19.648.700	-538.800	19.109.900	19.201.221	-311.687	18.889.534
Onvoorzien	50.000	-	50.000	101.000	-	101.000	102.000	-	102.000
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	144.348.900	-145.596.600	-1.247.700	166.464.200	-164.959.400	1.504.800	161.987.158	-178.013.259	-16.026.102
<i>Toevoeging/onttrekking reserves</i>									
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	1.357.100	-505.100	852.000	2.557.300	-2.799.400	-242.100	3.662.540	-2.336.106	1.326.434
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	-	-42.600	-42.600	77.500	-101.400	-23.900	77.500	-8.150	69.350
Ruimte en wonen	-	-35.100	-35.100	200.000	-1.111.600	-911.600	1.304.642	-1.078.650	225.992
Leefomgeving	107.600	-6.400	101.200	107.600	-840.400	-732.800	107.600	-718.829	-611.229
Bedrijvigheid	1.249.500	-421.000	828.500	2.172.200	-746.000	1.426.200	2.172.798	-530.477	1.642.320
Programmalijn Vitaal eiland	-	-386.800	-386.800	9.383.800	-3.236.900	6.146.900	9.383.830	-2.519.688	6.864.142
Blijvend ontwikkelen	-	-120.300	-120.300	-	-261.400	-261.400	-	-261.400	-261.400
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	-	-	-	-	-18.300	-18.300	-	-18.300	-18.300
Gezondheid en welzijn	-	-	-	2.341.200	-278.500	2.062.700	2.341.200	-148.174	2.193.026
De inwoner in regie	-	-	-	5.849.200	-1.531.200	4.318.000	5.849.200	-1.155.815	4.693.385
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	-	-266.500	-266.500	1.193.400	-1.147.500	45.900	1.193.430	-936.000	257.430
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	204.200	-271.600	-67.400	972.900	-1.080.600	-107.700	912.668	-1.004.421	-91.753
Duurzame ontwikkeling	204.200	-271.600	-67.400	972.900	-1.080.600	-107.700	912.668	-1.004.421	-91.753
Programmalijn Betrokken eiland	-	-	-	359.000	-79.100	279.900	359.000	-79.100	279.900
Dienstverlening	-	-	-	359.000	-44.100	314.900	359.000	-44.100	314.900
Bestuurs- en kabinetszaken	-	-	-	-	-35.000	-35.000	-	-35.000	-35.000
Algemene dekkingsmiddelen	1.752.200	-902.300	849.900	8.962.600	-16.544.400	-7.581.800	8.962.604	-14.768.844	-5.806.240
Subtotaal reserves	3.313.500	-2.065.800	1.247.700	22.235.600	-23.740.400	-1.504.800	23.280.642	-20.708.159	2.572.483
Het gerealiseerde resultaat	147.662.400	-147.662.400	-	188.699.800	-188.699.800	-	185.267.800	-198.721.418	-13.453.619

Overzicht van baten en lasten

Presentatie van het structureel saldo (bedragen x € 1.000)	Rekening 2023
Saldo van Baten en lasten	16.026
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-2.572
Resultaat	13.454
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	10.290
Structureel saldo	23.743

Analyse begrotingsafwijkingen

Omschrijving Programma	Begroting na wijziging 2023 lasten	Begroting na wijziging 2023 baten	Saldo	Rekening 2023 lasten	Rekening 2023 baten	Saldo	Afwijking lasten 2023	Afwijking baten 2023	Saldo
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	52.489.000	-27.084.600	25.404.400	51.400.447	-29.809.492	21.590.955	-1.088.553	-2.724.892	-3.813.445
Openbare orde en veiligheid	5.614.700	-231.500	5.383.200	5.257.644	-233.723	5.023.921	-357.056	-2.223	-359.279
Mobiliteit	1.012.000	-215.300	796.700	1.022.890	-249.688	773.202	10.890	-34.388	-23.498
Ruimte en wonen	10.952.500	-5.837.000	5.115.500	10.067.252	-7.715.523	2.351.729	-885.248	-1.878.523	-2.763.771
Leefomgeving	29.449.800	-15.020.100	14.429.700	30.094.548	-15.758.967	14.335.581	644.748	-738.867	-94.119
Bedrijvigheid	5.460.000	-5.780.700	-320.700	4.958.114	-5.851.591	-893.477	-501.886	-70.891	-572.777
Programmalijn Vitaal eiland	84.830.700	-22.578.400	62.252.300	81.107.254	-30.505.920	50.601.334	-3.723.446	-7.927.520	-11.650.966
Blijvend ontwikkelen	16.961.700	-2.092.400	14.869.300	16.671.432	-2.986.282	13.685.150	-290.268	-893.882	-1.184.150
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	7.705.000	-1.389.200	6.315.800	7.219.050	-1.888.028	5.331.022	-485.950	-498.828	-984.778
Gezondheid en welzijn	12.321.200	-1.984.300	10.336.900	11.612.638	-2.336.421	9.276.217	-708.562	-352.121	-1.060.683
De inwoner in regie	11.797.500	-5.100.500	6.697.000	11.051.473	-10.812.617	238.855	-746.027	-5.712.117	-6.458.145
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	36.045.300	-12.012.000	24.033.300	34.552.661	-12.482.572	22.070.090	-1.492.639	-470.572	-1.963.210
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	2.489.300	-1.803.300	686.000	3.466.836	-3.003.235	463.601	977.536	-1.199.935	-222.399
Duurzame ontwikkeling	2.489.300	-1.803.300	686.000	3.466.836	-3.003.235	463.601	977.536	-1.199.935	-222.399
Programmalijn Betrokken eiland	4.595.000	-902.600	3.692.400	4.430.741	-964.530	3.466.211	-164.259	-61.930	-226.189
Dienstverlening	2.161.500	-731.600	1.429.900	2.169.068	-793.203	1.375.864	7.568	-61.603	-54.036
Bestuurs- en kabinetszaken	2.433.500	-171.000	2.262.500	2.261.673	-171.326	2.090.347	-171.827	-326	-172.153
Subtotaal programma's	144.404.000	-52.368.900	92.035.100	140.405.278	-64.283.177	76.122.101	-3.998.722	-11.914.277	-15.912.999
Lokale heffingen	851.700	-11.051.700	-10.200.000	827.598	-11.391.271	-10.563.673	-24.102	-339.571	-363.673
Algemene uitkeringen	-	-97.502.100	-97.502.100	-	-98.679.034	-98.679.034	-	-1.176.934	-1.176.934
Dividend	1.800	-2.103.100	-2.101.300	572	-2.104.755	-2.104.183	-1.228	-1.655	-2.883
Saldo financieringsfunctie	1.252.600	-1.387.600	-135.000	1.252.433	-1.236.040	16.393	-167	151.560	151.393
Overige algemene dekkingsmiddelen	28.400	-7.200	21.200	22.115	-7.295	14.820	-6.285	-95	-6.380
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	2.134.500	-112.051.700	-109.917.200	2.102.718	-113.418.395	-111.315.676	-31.782	-1.366.695	-1.398.476
Heffing vennootschapsbelasting	176.000	-	176.000	175.940	-	175.940	-60	-	-60
Overhead	19.648.700	-538.800	19.109.900	19.201.221	-311.687	18.889.534	-447.479	227.113	-220.366
Onvoorzien	101.000	-	101.000	102.000	-	102.000	1.000	-	1.000
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	166.464.200	-164.959.400	1.504.800	161.987.158	-178.013.259	-16.026.102	-4.477.043	-13.053.859	-17.530.902
<i>Toevoeging/onttrekking reserves</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programmalijn Aantrekkelijk eiland	2.557.300	-2.799.400	-242.100	3.662.540	-2.336.106	1.326.434	1.105.240	463.295	1.568.534
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	77.500	-101.400	-23.900	77.500	-8.150	69.350	-	93.250	93.250
Ruimte en wonen	200.000	-1.111.600	-911.600	1.304.642	-1.078.650	225.992	1.104.642	32.950	1.137.592
Leefomgeving	107.600	-840.400	-732.800	107.600	-718.829	-611.229	-	121.571	121.571
Bedrijvigheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programmalijn Vitaal eiland	9.383.800	-3.236.900	6.146.900	9.383.830	-2.519.688	6.864.142	30	717.212	717.242
Blijvend ontwikkelen	-	-261.400	-261.400	-	-261.400	-261.400	-	-	-
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	-	-18.300	-18.300	-	-18.300	-18.300	-	-	-
Gezondheid en welzijn	2.341.200	-278.500	2.062.700	2.341.200	-148.174	2.193.026	-	130.326	130.326
De inwoner in regie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	972.900	-1.080.600	-107.700	912.668	-1.004.421	-91.753	-60.232	76.179	15.947
Duurzame ontwikkeling	972.900	-1.080.600	-107.700	912.668	-1.004.421	-91.753	-60.232	76.179	15.947
Programmalijn Betrokken eiland	359.000	-79.100	279.900	359.000	-79.100	279.900	-	-	-
Dienstverlening	359.000	-44.100	314.900	359.000	-44.100	314.900	-	-	-
Bestuurs- en kabinetszaken	-	-35.000	-35.000	-	-35.000	-35.000	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	8.962.600	-16.544.400	-7.581.800	8.962.604	-14.768.844	-5.806.240	4	1.775.556	1.775.560
Subtotaal reserves	22.235.600	-23.740.400	-1.504.800	23.280.642	-20.708.159	2.572.483	1.045.042	3.032.241	4.077.283
Het gerealiseerde resultaat	188.699.800	-188.699.800	-	185.267.800	-198.721.418	-13.453.619	-3.432.000	-10.021.618	-13.453.619

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

De cijfermatige analyse geeft inzicht in het verschil tussen de werkelijke en geraamde baten en lasten, teneinde een verklaring te geven voor het verschil tussen het geraamde resultaat (nihil) en het werkelijke resultaat (ad. € 13.453.619,- positief). Afwijkingen groter dan € 100.000,- op themaniveau vormen de basis voor de gemaakte analyse. De analyse is voor lasten (U) en baten (I) afzonderlijk uitgevoerd en afwijkingen worden op hoofdlijnen toegelicht. Thema's waarvan de afwijking gelijk of kleiner dan € 100.000,- is, worden niet verder toegelicht bij onderstaande overzichten. De analyse valt uiteen in de volgende onderdelen:

- A. Baten en lasten per programmaliijn, onderverdeeld per thema;
- B. Investeringsbudgetten.

A. Baten en lasten per programmaliijn, onderverdeeld per thema

Programmaliijn	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
Aantrekkelijk eiland			
Openbare orde en veiligheid	€ 5.383.200	€ 5.023.921	€ 359.279
Mobiliteit	€ 772.800	€ 842.552	€ -69.752
Ruimte en Wonen	€ 4.203.900	€ 2.577.721	€ 1.626.179
Leefomgeving	€ 13.696.900	€ 13.724.352	€ -27.452
Bedrijvigheid	€ 1.105.500	€ 748.843	€ 356.657
Vitaal eiland			
Blijvend ontwikkelen	€ 14.607.900	€ 13.423.750	€ 1.184.150
Gemeenschapszin & sociale veiligheid	€ 6.297.500	€ 5.312.722	€ 984.778
Gezondheid en welzijn	€ 12.399.600	€ 11.469.243	€ 930.357
De inwoner in regie	€ 11.015.000	€ 4.932.241	€ 6.082.759
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	€ 24.079.200	€ 22.327.520	€ 1.751.680
Duurzaam en innovatief eiland			
Duurzame ontwikkeling	€ 578.300	€ 371.848	€ 206.452
Betrokken eiland			
Dienstverlening	€ 1.744.800	€ 1.690.764	€ 54.036
Bestuurs- en kabinetszaken	€ 2.655.300	€ 2.441.794	€ 213.506
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -98.539.900	€ -98.340.889	€ -199.011
Totaal baten en lasten	€ -	€ -13.453.619	€ 13.453.619

Programmaliijn Aantrekkelijk eiland

Aantrekkelijk eiland - Openbare orde en veiligheid	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 5.614.700	€ 5.257.644	€ 357.056
baten	€ -231.500	€ -233.723	€ 2.223
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -	€ -	€ -

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Lasten Openbare orde en veiligheid

- Bijdrage VRR (€ 116.400,-)

Bij het opstellen van de Begroting 2023 is bij het bepalen van de bijdrage aan de VRR rekening gehouden met het financiële risico als gevolg van de invoering van de WNRA (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren). De invoering van de wet kan consequenties hebben voor de rechtspositie en salariëring van vrijwilligers, hetgeen een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten zou betekenen. Er bestaat nog discussie over de toepassing van de wet voor de vrijwillige brandweer, zolang er geen duidelijkheid is, is deze extra bijdrage ook niet nodig en verklaart het voordeel ten opzichte van de begroting.

- Ondernijning (€ 161.200,-)

Op 2 februari jl. is ingestemd met het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Voor de doorontwikkeling van de aanpak van ondernijning was € 169.400,- geraamd voor inhuur van personeel. Na uitwerking van de bijbehorende jaarplannen en strategieën is geconstateerd dat er minder inhuurbudget nodig is om de gestelde ambities te behalen. Het restant op het inhuurbudget bedraagt € 125.500,-.

Het resterende voordeel (€ 35.700,-) betreft onder andere het budget voor het voeren van online campagnes. Aangezien 2023 een opstartjaar is voor het te voeren beleid is dit budget niet volledig besteed.

- Actualisatie Marktverordening en standplaatsenbeleid (€ 32.500,-)

Voor het actualiseren van de Marktverordening was een budget beschikbaar, dat bij nader inzien niet nodig is gebleken.

- Inhuur toezicht en handhaving (€ 37.700,-)

Via de Meicirculaire 2022 (Algemene Uitkering) is structureel extra budget ontvangen voor de inzet van BOA's. In 2023 is dit 'extra' budget niet nodig geweest.

Aantrekkelijk eiland - Mobiliteit	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 1.012.000	€ 1.022.890	€ -10.890
baten	€ -215.300	€ -249.688	€ 34.388
dotatie reserve	€ 77.500	€ 77.500	€ -
aanwending reserve	€ -101.400	€ -8.150	€ -93.250

Afwijkingen zijn kleiner dan € 100.000,-, vandaar geen verdere toelichting.

Aantrekkelijk eiland - Ruimte en wonen	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 10.952.500	€ 10.067.252	€ 885.248
baten	€ -5.837.000	€ -7.715.523	€ 1.878.523
dotatie reserve	€ 200.000	€ 1.304.642	€ -1.104.642
aanwending reserve	€ -1.111.600	€ -1.078.650	€ -32.950

Lasten Ruimte en wonen

- Monumenten (€ 128.500,-)

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Een geraamd budget van € 50.000,- voor de cultuurhistorische borging en beleving van de kerkenpaden is in 2023 niet besteed. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld dit budget door te schuiven naar 2024.

Daarnaast zijn diverse budgetten gericht op monumentenbehoud niet volledig besteed in 2023. In 2024 wordt het monumentenbeleid – met bijbehorende budgetten – herzien.

- Torens (-/- € 26.600,-)

Het onderhoud van de torens bleek in 2023 fors hoger dan geraamd.

- Fort Prins Frederik (€ 236.700,-)

Voor het beheer van de gebouwen en omliggende terreinen van het Fort Prins Frederik in Ooltgensplaat zijn – net als in 2022 – de budgetten niet volledig besteed. In 2024 worden deze budgetten beoordeeld en bezien welke gedeelte van deze budgetten noodzakelijk zijn voor een gezonde beheersituatie van dit fort.

- Structuur- en bestemmingsplannen (-/- € 171.000,-)

Voor een bedrag van € 36.400,- konden salariskosten van eigen personeel worden toegerekend aan de realisatie van de flexwoningen ten behoeve van de opvang van de Oekraïense vluchtelingen. Hiervoor wordt een vergoeding ontvangen van het ministerie.

De kosten van inhuur waren € 125.900,- hoger dan begroot. Daarnaast is aan externe advieskosten € 154.000 meer uitgegeven dan verwacht. Van het beschikbare budget voor voorbereiding van gebiedsontwikkelingen is € 53.200,- niet besteed. Er waren in 2023 geen planschades die niet op derden konden worden verhaald, dus het gemeentelijk budget daarvoor van € 27.900,- is niet uitgegeven.

- Woningexploitatie/woningbouw (-/- € 33.100,-)

De kosten van heffingen en belastingen bleken hoger dan geraamd.

- Omgevingsvergunning: activiteit bouwen (-/- € 165.200,-)

Voor het kunnen afwickelen van omgevingsvergunningen bleek meer capaciteit nodig dan geraamd, waardoor meer is uitgegeven aan inhuur.

- Bedrijvenpark Oostflakkee (-/- € 97.600,-)

Ten behoeve van de overname van BPO is externe expertise ingehuurd. Deze kosten worden te zijner tijd gedekt binnen de nog te openen grondexploitatie.

- Lasten diverse grondexploitaties (€ 903.900,-)

De werkelijke lasten binnen diverse grondexploitaties zijn lager dan geraamd, onder andere als gevolg van wijziging in de fasering.

Baten Ruimte en wonen

- Monumenten (€ 22.600,-)

Aan SIM-subsidies is meer binnen gekomen dan verwacht.

- Diverse anterieure overeenkomsten (€ 251.000,-)

Als gevolg van het aangepaste beleid met betrekking tot anterieure overeenkomsten, waarbij meer kosten worden verhaald op ontwikkelaars, is voor de “grotere” anterieure overeenkomsten fors meer binnen gekomen.

- Structuur- en bestemmingsplannen (-/- € 38.000,-)

Voor leges principeverzoeken is € 20.600,- meer ontvangen dan geraamd. Van baten uit “kleine” anterieure overeenkomsten waren de inkomsten € 113.300,- lager dan verwacht.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Inkomsten uit doorberekening van planschadevergoedingen aan derden bleken uiteindelijk € 35.800,- hoger dan de raming.

Tot slot kon voor een bedrag van € 18.800,- aan kosten worden toegerekend aan de nog te openen grondexploitatie Spuiplein.

- Aan- en verkopen (-/- € 118.700,-)

De verwachte verkoop van een garage aan de Spuikolk in Dirksland waarvoor een bedrag van € 80.000,- was geraamd, bleek uiteindelijk in 2023 niet haalbaar. Aan opbrengsten uit verkoop bloot eigendom is € 29.500,- meer binnengekomen dan verwacht. Voor opbrengsten uit grondverkoop was geraamd een bedrag van € 236.600,-. De werkelijke opbrengst is echter uitgekomen op € 167.900,-.

- Leges bouwactiviteiten (€ 1.527.800,-)

In 2023 zijn twee keer zoveel grote bouwaanvragen ontvangen dan in 2022. Hierdoor is een extra incidentele bate gerealiseerd van ruim € 1.200.000,-. Blijkbaar was de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 voor een aantal initiatiefnemers reden om eerder een vergunningaanvraag in te dienen. Bij het opstellen van de begroting was dit niet te voorzien. Aan leges uit vooroverleg voor omgevingsvergunningen is € 14.400,- meer binnengekomen dan verwacht.

- Baten diverse grondexploitaties (€ 264.000,-)

De werkelijke baten binnen diverse grondexploitaties zijn hoger dan geraamd, onder andere als gevolg van wijziging in de fasering.

Dotatie reserve Ruimte en wonen

- Reserve grondbeleid (-/- € 1.104.600,-)

Bij de grondexploitaties Westplaat, Zuidelijke Randweg, Oostplaat III en Achthuizen is een (tussentijdse) winstneming geboekt. Het totaal hiervan is in deze reserve gestort.

Aantrekkelijk eiland - Leefomgeving	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 29.449.800	€ 30.094.548	€ -644.748
baten	€ -15.020.100	€ -15.758.967	€ 738.867
dotatie reserve	€ 107.600	€ 107.600	€ -
aanwending reserve	€ -840.400	€ -718.829	€ -121.571

Lasten Leefomgeving

- Onderhoud wegen groot (-/- € 261.700,-)

Het verschil ten opzichte van de begroting wordt voor een deel (€ 133.000,-) verklaard uit niet doorbelaste personeelskosten naar investeringsprojecten. In de loop van 2023 is het strategisch personeelsplan van het team Leefbaarheid & Wijk vastgesteld. In dit plan staat, dat een deel van de extra gevraagde capaciteit doorbelast wordt aan investeringsprojecten. Dit is in 2023 slechts gedeeltelijk gelukt, mede door het ontbreken van een volledige urenadministratie. In 2024 zou dit probleem opgelost moeten zijn.

Het restant van de overschrijding kan in zijn algemeenheid worden verklaard uit hogere lasten door prijsstijgingen in 2023.

- Bruggen (€ 208.500,-)

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

In 2023 is rekening gehouden met een budget voor het uitvoeren van extra onderhoud aan civiele kunstwerken (bruggen e.d.). De daadwerkelijke uitvoering van deze werkzaamheden wordt in 2024 verwacht en is daarom een voordelig resultaat op het budget 2023. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld het budget opnieuw beschikbaar te stellen.

- Straatreiniging (-/- € 79.100,-)

De post Straatreiniging is overschreden met € 79.100,-. Hiervoor zijn diverse redenen:

- Een brand in een van de veegwagens heeft ervoor gezorgd dat deze is total loss is verklaard. Ter vervanging wordt een veegwagen gehuurd, dit heeft in 2023 € 16.000,- gekost. Nog onduidelijk is of deze kosten vergoed worden;
- De storkosten van veegvuil zijn gestegen in 2023, waardoor een overschrijding van € 20.000,- is ontstaan;
- In zijn algemeenheid zijn de kosten voor het onderhoud van prullenbakken, maar ook van de veegwagens, hoger dan geraamd. Dit verklaart het restant van de overschrijding.

- Onderhoud overige kunstwerken (€ 102.000,-)

In 2023 is het Projectplan 'Projectopgave havens Goeree-Overflakkee' gestart, maar nog niet afgerond. Deze kosten worden gedekt uit de Algemene reserve. Het restantbudget blijft voor 2024 beschikbaar.

- Openbaar groen (-/- € 253.400,-)

De overschrijding wordt voornamelijk verklaard uit doorbelaste kosten, die hoger zijn dan geraamd. De doorbelaste kosten bestaan onder andere uit onderhoud van het wagenpark, overige materieel en werkplaatsen.

- Riolering (-/- € 384.700,-)

De overschrijding van de post riolering bestaat uit 2 onderdelen. Namelijk € 70.000,- betreft het realiseren van een rioolaansluiting op particulier grondgebied. Dit is geen taak van de gemeente en wordt als zodanig ook in rekening gebracht bij de initiatiefnemer. En voor € 315.000,- is een overschrijding op de post Riolering te zien, waarvan:

- € 136.000,- betrekking heeft op energiekosten pompen en gemalen. Per 1 januari 2023 heeft de gemeente een nieuwe energieleverancier. De prijzen waren ten opzichte van oude contract gemiddelde drie keer zo hoog. Per 1 januari 2024 zijn er nieuw energietarieven van toepassing en daarmee is het huidige budget weer toereikend.
- € 85.000,- van overschrijding wordt voornamelijk verklaard uit personele en doorbelaste kosten, die hoger zijn dan geraamd. De doorbelaste kosten bestaan onder andere het onderhoud van het wagenpark, overige materieel en werkplaatsen.
- € 90.000,- bestaat uit extra kosten met betrekking tot het onderhoud van het rioolstelsel en de bijdrage aan het waterschap voor de zuiveringstaak. De hoger lasten kunnen in zijn algemeenheid worden verklaard door prijsstijgingen in 2023.

Baten Leefomgeving

- Onderhoud wegen groot (€ 65.000,-)

Voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden door derden in de openbare ruimte zijn leges verschuldigd. In 2023 zijn omvangrijke aanvragen voor het aanleggen van het glasvezelnetwerk verwerkt, dit heeft geleid tot een aanzienlijk hogere legesopbrengst. Daarnaast zijn er in de reguliere aanvragen een aantal omvangrijke projecten behandeld.

- Openbare Verlichting (€ 49.000,-)

Voor diverse instanties verricht de gemeente het beheer en onderhoud van openbare verlichting. Voor deze werkzaamheden wordt een vergoeding doorberekend. Deze vergoeding viel in 2023 hoger uit door het hogere door te berekenen energietarief op basis van het nieuwe energiecontract per 1 januari 2023.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

- Openbaar groen (€ 66.600,-)

Het voordeel wordt voornamelijk verklaard uit doorbelaste opbrengsten verantwoord op kostenplaatsen, die hoger zijn dan geraamd. De doorbelaste inkomsten bestaan onder andere uit opbrengsten van verhuurde ruimten bij de gemeentelijke werkplaatsen.

- Inzameling afval (€ 127.000,-)

Van de stichting NEDVANG (Afvalfonds) is, als gevolg van een toegenomen hoeveelheid ingezamelde PMD, een hogere vergoeding ontvangen. Daarnaast zijn de vergoedingen zelf ook in de loop van 2023 verhoogd. De definitieve afrekeningen zijn altijd pas laat in het jaar bekend, waardoor deze niet verwerkt zijn de laatste tussentijdse rapportage.

- Riolering (€ 483.400,-)

Een bedrag van € 449.500,- is onttrokken aan de Voorziening van derden verkregen middelen – rioolheffing. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Lokale Heffingen.

Het restant is te verklaren uit diverse – niet geraamde – bijdragen voor uitgevoerde werkzaamheden aan een gedeeld rioolstelsel.

- Vergoeding voor Riolaansluiting op verzoek van derden (€ 48.800,-)

Het realiseren van een riolaansluiting op verzoek van derden valt niet onder de reguliere rioolwerkzaamheden. De opbrengsten vallen weg tegen de gerealiseerde kosten, waaronder de uitbestede werkzaamheden en ambtelijke uren voor het behandelen van de aanvraag.

- Afvalstoffenheffing (-/- € 178.200,-)

Bij de begroting 2023 was rekening gehouden met gemiddeld 9 ledigingen per huishouden, maar in werkelijk is dit aantal 8. Hetgeen leidt tot een lagere inkomst uit het variabele tarief.

Aanwending reserve Leefomgeving

- Algemene Reserve (-/- € 105.800,-)

In 2023 is het Projectplan 'Projectopgave havens Goeree-Overflakkee' gestart, maar nog niet afgerond. Het restantbudget blijft voor 2024 beschikbaar in de reserve.

- Reserve budgetoverheveling (-/- € 14.200,-)

Voor het Integraal maatschappelijk beheerkader (IMBK) is minder uitgegeven dan geraamd. Het restant blijft beschikbaar in de reserve.

Aantrekkelijk eiland - Bedrijvigheid	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 5.460.000	€ 4.958.114	€ 501.886
batens	€ -5.780.700	€ -5.851.591	€ 70.891
dotatie reserve	€ 2.172.200	€ 2.172.798	€ -598
aanwending reserve	€ -746.000	€ -530.477	€ -215.523

Lasten Bedrijvigheid

- Havens in eigen beheer (€ 82.900,-)

De keersluis van Middelharnis maakt onderdeel uit van de primaire waterkering die ons eiland beschermt tegen hoog water uit het Haringvliet. Bij de tussentijdse rapportage is voor een periode van 5 jaar een calamiteitenbudget beschikbaar gesteld van € 100.000,-. Dit budget is in 2023 niet nodig geweest en is daarom de verklaring van het voordeel.

- Bevordering toerisme (€ 335.100,-)

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

In de begroting is € 200.000,- geraamd voor de uitvoering van Convenant Toeristische Impuls. Dit budget is beschikbaar om initiatieven vanuit de sector te ondersteunen. Het toekennen van de bijdrage gaat in overleg met de VEERO. In 2023 is € 145.700,- aan projecten gerealiseerd. Dekking van deze kosten vindt plaats vanuit de reserve Toeristenbelasting.

Het Uitvoeringsprogramma toeristisch/recreatieve visie is (nog) niet volledig uitgevoerd. Dekking van deze kosten vindt plaats vanuit de reserve Toeristenbelasting. Het nog te besteden bedrag, ad € 110.000,- wordt in 2024 ingezet voor de realisatie van de geplande projecten.

In de begroting is structureel een bedrag van € 60.000,- en € 65.000,- voor respectievelijk een Fonds voor evenementen en Zandsuppletiefonds beschikbaar. In 2023 zijn deze bedragen niet besteed. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld het budget voor zandsuppletie opnieuw beschikbaar te stellen in 2024.

- Gebiedsgerichte aanpak (€ 144.800,-)

Dit product bestaat uit diverse budgetten, waaronder de Toeristische recreatieve impuls en Smart Water. De besteding hiervan heeft niet volledig plaatsgevonden, mede omdat voor sommige activiteiten alternatieve dekking, in de vorm van bijdragen van derden, is gevonden.

Aanwending reserve Bedrijvigheid

- Reserve toeristische voorzieningen (-/- € 215.500,-)

Diverse projecten zijn niet uitgevoerd en worden in 2024 opnieuw gepland.

Programmaliijn Vitaal eiland

Vitaal eiland - Blijvend ontwikkelen	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 16.961.700	€ 16.115.540	€ 846.160
baten	€ -2.092.400	€ -2.430.390	€ 337.990
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -261.400	€ -261.400	€ -

Lasten Blijvend ontwikkelen

- Beroepscampus (€ 155.500,-)

Aan verplichtingen inzake zakelijke lasten beroepscampus over 2021 en 2022 is vrijgefallen een bedrag van € 78.700,- daarnaast bleken de werkelijke zakelijke lasten over 2023 circa € 30.000,- lager dan geraamd. Tevens bleek voor de vergoeding gymonderwijs RGO beroepscampus € 30.600,- minder nodig dan begroot.

- Vervoerskosten schoolbezoek (€ 95.200,-)

De begrote kostenstijging als gevolg van de nieuwe aanbesteding is minder dan verwacht gerealiseerd, ook de vergoedingen aan ouders zijn achtergebleven.

- Bibliotheekwerk (-/- € 105.000,-)

De lastenoverschrijding is veroorzaakt door hogere subsidiering van de huisvestingskosten en de doorbetaling van een Rijkssubsidie, die door hogere baten wordt gecompenseerd.

- Uitvoering WSW (€ 142.800,-)

Als gevolg van de hogere ontvangen subsidie van het Rijk is het exploitatieresultaat van Webego gunstiger dan de raming.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

- Wet participatiebudget (€ 490.100,-)

De personeelskosten zijn lager dan begroot als gevolg van een vergoeding UWV met terugwerkende kracht en ook als gevolg niet volledige bezetting door krapte op de arbeidsmarkt en minder dan begrote inzet op de ontwikkellijn groen. Daarnaast is de inzet voor inburgeraars minder als gevolg van achterblijvende invulling van de plaatsingstaakstelling.

- Peuterspeelzalen (€ 79.100,-)

De vaststelling van de subsidie van diverse partijen over 2022, alsook de lager aangevraagde dan geraamde afbouwregeling voor een subsidiepartij leiden tot een overschot op het budget.

Baten Blijvend ontwikkelen

- Onderwijsachterstandenbeleid (€ 192.500,-)

Van het Rijk is een bijdrage ontvangen (NPO-gelden) waarvan de inzet later in het jaar afgestemd is met de onderwijspartijen. Daarnaast is een uitkering ontvangen voor voorschoolse educatie ontheemde peuters. Beide bedragen waren niet geraamd.

- Bibliotheekwerk (€ 50.300,-)

Een Rijkssubsidie, die ook weer is doorbetaald, was niet begroot.

- Uitvoeringsbedrijf WSW (€ 81.100,-)

De ontvangen compensatie van het UWV is hoger dan was voorzien.

Vitaal eiland - Gemeenschapszin & sociale veiligheid	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 7.705.000	€ 7.219.050	€ 485.950
baten	€ -1.389.200	€ -1.888.028	€ 498.828
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -18.300	€ -18.300	€ -

Lasten Gemeenschapszin & sociale veiligheid

- Kunst en cultuur (€ 151.600,-)

De bezetting van de formatie voor kunst en cultuur is laat in het jaar gerealiseerd, waardoor ook de cultuureducatie en -activiteiten niet of in mindere mate hebben plaatsgevonden. Voorgesteld wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat een deel van het budget in 2024 opnieuw beschikbaar te stellen.

- Cultuur- en Erfgoedbehoud (RO) (€ 85.400,-)

Het budget voor advieskosten van derden is niet volledig besteed en de onderhoudsuitgaven hebben niet plaatsgevonden.

- Erfgoedlijnen (€ 158.400,-)

De geraamde uitgaven voor de Sommelsdijkse Havendijk en de Kreekbeleving Dirksland en Ooltgensplaat zijn niet gerealiseerd. Voorgesteld wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat het budget in 2024 opnieuw beschikbaar te stellen.

- Overig sociaal cultureel werk (-/- € 101.100,-)

De uitgaven ten laste van de specifieke uitkering GALA van het Rijk waren niet begroot.

- Leefbaarheid & Vitaliteit (€ 235.800,-)

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Het budget voor project- en prestatiesubsidies is niet volledig besteed, mogelijk als gevolg van de langzame start van projecten en activiteiten na de coronajaren.

Baten Gemeenschapszin & sociale veiligheid

- Exploitatie diverse accommodaties SRGO (€ 111.700,-)

Aan specifieke uitkeringen van het Rijk uit de SPUK sportregeling ter compensatie van BTW-lasten is meer ontvangen dan geraamd.

- Overig sociaal cultureel werk (€ 125.500,-)

De specifieke uitkering GALA van het Rijk was niet begroot.

- Toerekening multifunctionele accommodaties (€ 246.600,-)

Betreft de interne doorberekening van de afgewikkelde geharmoniseerde kostprijs dekkende huurberekening aan verenigingsgebouwen.

Vitaal eiland - Gezondheid en welzijn	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 12.321.200	€ 11.612.638	€ 708.562
baten	€ -1.984.300	€ -2.336.421	€ 352.121
dotatie reserve	€ 2.341.200	€ 2.341.200	€ -
aanwending reserve	€ -278.500	€ -148.174	€ -130.326

Lasten Gezondheid en welzijn

- Minimabeleid (€ 240.900,-)

Het beschikbaar gestelde budget voor noodhulp (SUN) is door een latere start niet volledig besteed. Daarnaast zijn de geraamde kosten van de gestarte pilot gratis OV niet volledig benut. Ook zijn de extra ontvangen middelen van dienstverlening aanpak (energie-)armoede en schulden nog niet volledig aangewend.

- Ouderenzorg (-/- € 80.900,-)

De kosten voor de voorzieningen ouderen zijn door subsidie van de open inloop hoger dan geraamd. Ook zijn er uitgaven gedaan vanuit de rijksmiddelen GALA.

- Meermiddelen preventie (€ 195.700,-)

Diverse geraamde uitgaven zijn bekostigd uit de NPO-middelen, waardoor het budget in 2023 niet besteed is.

- Jeugdgezondheidszorg (€ 130.000,-)

De onderbesteding betreft het budget uit de Algemene Uitkering december 2022 voor meerkosten gezondheidszorg Oekraïense vluchtelingen.

- Sportaccommodaties (€ 192.900)

Diverse geraamde werkzaamheden aan diverse accommodaties in het kader van de harmonisatie zijn nog niet uitgevoerd.

Baten Gezondheid en welzijn

- Meermiddelen preventie (€ 70.200,-)

De specifieke uitkering GALA van het Rijk was niet begroot.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

- Openbare gezondheidszorg (€ 73.700,-)
De specifieke uitkering GALA van het Rijk was niet begroot.
- Jeugdgezondheidszorg (maatwerkdeel) (€ 46.700,-)
De specifieke uitkering GALA van het Rijk was niet begroot.
- Toerekening multifunctionele accommodaties (€ 58.100,-)
Betreft de interne doorberekening van de afgewikkelde geharmoniseerde kostprijsdekkende huurberekening aan verenigingsgebouwen.
- Sportaccommodaties (€ 93.200)
De huren van de diverse accommodaties zijn geïndexeerd, een hoger dan voorziene schade-uitkering en een ontvangen specifieke uitkering over het coronajaar 2022 hebben geleid tot meer baten.

Aanwending reserve Gezondheid en welzijn

- Reserve budgetoverheveling (-/- € 130.300,-)
Met betrekking tot harmonisatie voetbal is minder uitgegeven dan geraamd. Het restant blijft beschikbaar in de reserve.

Vitaal eiland - De inwoner in regie	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 11.797.500	€ 11.051.473	€ 746.027
baten	€ -5.100.500	€ -10.812.617	€ 5.712.117
dotatie reserve	€ 5.849.200	€ 5.849.200	€ -
aanwending reserve	€ -1.531.200	€ -1.155.815	€ -375.385

Lasten De inwoner in regie

- Algemeen maatschappelijk werk (€ 82.000,-)
De inzet op maatschappelijk werk is minder dan begroot. Een deel van de kosten is ten laste van de ontvangen NPO-middelen gebracht.
- Vreemdelingen (€ 270.000,-)
De kosten zijn lager dan begroot als gevolg van de niet gerealiseerde taakstelling voor het vestigen van statushouders. Voorgesteld wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat een deel van het budget in 2024 opnieuw beschikbaar te stellen.
- Opvang vluchtelingen Oekraïne (€ 391.400,-)
De werkelijke kosten inzake de opvang van de Oekraïense vluchtelingen zijn lager dan geraamd.

Baten De inwoner in regie

- Opvang vluchtelingen Oekraïne (€ 5.721.600,-)
De van het Rijk ontvangen vergoeding voor het opvangen van de Oekraïense vluchtelingen blijkt voor onze gemeente, evenals in 2022, meer dan toereikend te zijn. Het overschot wordt ook dit jaar bij resultaatbestemming toegevoegd aan de Reserve opvang vluchtelingen.

Aanwending reserve De inwoner in regie

- Reserve opvang vluchtelingen (-/- € 375.400,-)
De werkelijke kosten voor de flexwoningen en de opvang van vluchtelingen waren in 2023 minder dan geraamd.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Vitaal eiland - Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 36.045.300	€ 34.552.661	€ 1.492.639
baten	€ -12.012.000	€ -12.482.572	€ 470.572
dotatie reserve	€ 1.193.400	€ 1.193.430	€ -30
aanwending reserve	€ -1.147.500	€ -936.000	€ -211.500

Lasten Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

- WWB: Algemene bijstand (€ 256.500,-)

De geraamde stijging van de kosten vanwege de ontwikkeling van het wettelijk minimum (bijstandsnorm) is gedeeltelijk tenietgedaan door een lager beroep op de regelingen.

- IOAW/IOAZ (€ 82.200,-)

De geraamde stijging van de kosten vanwege de ontwikkeling van het wettelijk minimum is gedeeltelijk tenietgedaan door een lager beroep op de regelingen.

- BBZ (€ 78.600,-)

Er zijn geen BBZ-leningen aangevraagd en de omvang van de aanvragen levensonderhoud is lager dan was begroot.

- WMO – Huishoudelijke zorg (€ 91.900,-)

De bijstelling van de begroting bij de Tussentijdse rapportage voor verwachte groei van aanvragen is door wachttijden bij de zorgaanbieders niet volledig nodig geweest.

- WMO – begeleiding en dagbesteding (€ 429.200,-)

Het gebruik van de PGB's is in 2023 minder geweest dan was begroot, evenals van het zorgproduct verblijf en de dagbesteding.

- Jeugd- en jongerenwerk (€ 70.300,-)

De begrote budgetten voor versterking inzet jongerenwerk, opzetten activiteiten aanbod voor jongeren en het opzetten van effectieve nazorg/terugvaltrajecten bij verslavingsproblematiek zijn nog niet volledig besteed.

- Uitvoeringsbudgetten (€ 112.300,-)

De budgetten voor ondersteuning in de uitvoering en doorontwikkeling van het sociaal domein zijn niet volledig ingezet. Zo is de inzet van de POH-Jeugd nog niet in alle kernen gerealiseerd.

- Beschermd wonen / Maatschappelijke en vrouwenopvang (€ 176.800,-)

Het budget is onderdeel van de GRJR-begroting en is nagenoeg niet besteed.

- Jeugdhulp en -reclassering (€ 122.200,-)

Het beroep op de regionaal gecoördineerde zorg (via GRJR) is lager dan begroot, de lokaal ingekochte zorg daarentegen meer dan begroot. Per saldo blijven de kosten binnen het hiervoor begrote budget.

- IAV en verslavingspreventie (€ 53.400,-)

Het project gaat in een lager tempo dan in de begroting was voorzien. De kosten lopen echter door in 2024.

Baten Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

- Eigen bijdrage WMO maatwerkvoorzieningen en opvang (€ 60.100,-)
De toename van het gebruik van de hulp bij het huishouden en Wmo hulpmiddelen heeft ertoe geleid dat meer eigen bijdragen zijn opgelegd door het CAK en zijn ontvangen door de gemeente.
- Uitvoeringsbudgetten (€ 281.900,-)
In de begrotingswijziging voor de ontvangsten uit de regionale middelen IZA is meer ontvangen dan was begroot. Voorgesteld wordt bij de bestemming van het rekeningresultaat een deel van het budget in 2024 opnieuw beschikbaar te stellen.
- Jeugd veiligheid, reclassering en opvang (€ 93.600,-)
Van de centrumgemeente is een bedrag doorbetaald voor Veilig Thuis. Dit bedrag is als onderdeel van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling jeugdzorg (GRJR) doorbetaald.

Aanwending reserve Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode

- Reserve Sociaal Domein (-/- € 146.500,-)
De geraamde onttrekking voor 'Procesplan fase 2 Integrale aanpak verslavingsproblematiek' bleek in werkelijkheid niet nodig, maar zal in 2024 plaatsvinden.
- Reserve budgetoverheveling (-/- € 65.000,-)
Voor het project 'optimalisatie werkprocessen Sociaal Domein' is minder onttrokken dan geraamd. Het restant blijft beschikbaar in de reserve voor afronding in 2024.

Programmatisch Duurzaam en innovatief eiland

Duurzaam en innovatief eiland - Duurzame ontwikkeling	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 2.489.300	€ 3.466.836	€ -977.536
baten	€ -1.803.300	€ -3.003.235	€ 1.199.935
dotatie reserve	€ 972.900	€ 912.668	€ 60.232
aanwending reserve	€ -1.080.600	€ -1.004.421	€ -76.179

Lasten Duurzame ontwikkeling

- Regiodeal – Pijler Duurzaamheid (-/- € 861.900,-)
De gemeente Goeree-Overflakkee is in het kader van de Regiodeal trekker van de Pijler Duurzaamheid. Dit houdt in dat besteding van de regiodealgelden beschikbaar voor deze pijler via de gemeente Goeree-Overflakkee wordt uitbetaald aan de initiatiefnemers. Deze uitgaven worden gedekt uit de beschikbare rijksmiddelen, waardoor er per saldo geen lasten zijn voor de gemeente.
- Energie – Warmte (-/- € 71.000,-)
De kosten van inhuur, extern advies en onderzoeken zijn hoger dan geraamd.
- Energie – Stad Aardgasvrij (-/- € 86.100,-)
De advieskosten van externen zijn € 46.100,- hoger dan geraamd. Daarnaast is aan subsidies voor de overgang naar een aardgasvrij Stad aan 't Haringvliet € 39.000,- meer uitgegeven dan geraamd. Dekking daarvan vindt plaats uit de ontvangen PAW-middelen.

Baten Duurzame ontwikkeling

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

- Regiodeal – Pijler Duurzaamheid (€ 861.900,-)
Zie de opmerking onder 'lasten Duurzame ontwikkeling'.
- Energie - Stad Aardgasvrij (Hydrogen City) (€ 95.900,-)
Als gevolg van hogere kosten dan geraamd, bleek ook een grotere dekking nodig uit de ontvangsten PAW-middelen. Daarnaast is van de Provincie een niet geraamde bijdrage ontvangen van € 14.000,-.
- Energie – Aanpak energie armoede (€ 301.800,-)
Van het Rijk is een subsidie ontvangen voor aanpak van energiearmoede. Deze was niet geraamd.

Programmalijs Betrokken eiland

Betrokken eiland - Dienstverlening	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 2.161.500	€ 2.169.068	€ -7.568
baten	€ -731.600	€ -793.203	€ 61.603
dotatie reserve	€ 359.000	€ 359.000	€ -
aanwending reserve	€ -44.100	€ -44.100	€ -

Afwijkingen zijn kleiner dan € 100.000,-, vandaar geen verdere toelichting.

Betrokken eiland - Bestuurs- en kabinetszaken	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 2.886.800	€ 2.675.956	€ 210.844
baten	€ -196.500	€ -199.162	€ 2.662
dotatie reserve	€ -	€ -	€ -
aanwending reserve	€ -35.000	€ -35.000	€ -

Lasten Bestuurs- en kabinetszaken

- Voorziening wethouderspensionen (€ 85.500,-)
Ter dekking van pensioenverplichtingen van (voormalig) wethouders is een voorziening gevormd, die jaarlijks wordt aangevuld op basis van actuariële waarde berekeningen. Als gevolg van een hogere rekenrente, oftewel lagere inleg voor hetzelfde eindkapitaal, is de storting dit jaar lager geweest.
- College van Burgemeester en Wethouders (€ 37.400,-)
Het totaal aan uitgaven voor met name reis- en verblijfkosten, representatie en studie van ons college is lager dan vooraf geraamd.
- Voorlichting en communicatie (€ 47.200,-)
De uitgaven voor met name online campagnes en promotiedrukwerk zijn in 2023 lager geweest dan de raming.
- Raadsvergoeding (€ 17.700,-)
De computervergoeding voor raadsleden is komen te vervallen en de werkelijke raadsvergoeding is in totaal iets lager dan de oorspronkelijke raming.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

- Initiatiefvoorstellen raad (€ 22.400,-)
In 2023 is vanuit de raad geen opdracht verleend voor initiatiefvoorstellen.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil Voordeel (+) Nadeel (-)
lasten	€ 21.606.900	€ 21.167.597	€ 439.303
baten	€ -112.565.000	€ -113.702.247	€ 1.137.247
dotatie reserve	€ 8.962.600	€ 8.962.604	€ -4
aanwending reserve	€ -16.544.400	€ -14.768.844	€ -1.775.556

Lasten Algemene dekkingsmiddelen

- Saldi kostenplaatsen (€ 408.500,-)
De lagere werkelijke uitgaven op het totaal van de kostenplaatsen kent meerdere oorzaken. Er is een voordeel te zien van € 301.800,-, dat wordt veroorzaakt door het doorboeken van salariskosten naar projecten, zoals het LOO en duurzaamheid. Daarnaast zijn de totale uitgaven op het gebied van I&A (€ 108.300,-) lager uitgevallen dan de raming. De oorzaak hiervan zit met name in het feit dat de vervanging van de audiovisuele apparatuur in de raadszaal op een later tijdstip is gerealiseerd, waardoor de facturatie vanaf 2024 plaatsvindt. Het geraamde budget in 2023 valt daardoor vrij.

- Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen (€ 24.100,-)
Er is in 2023 minder gebruik gemaakt van het inwinnen van extern juridisch advies, voor wat betreft de invordering van gemeentelijke belastingen, dan vooraf geraamd.

Baten Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene Uitkering Gemeentefonds (€ 1.176.800,-)
De daadwerkelijk ontvangen Algemene Uitkering in 2023 is hoger dan de raming. Dit wordt met name veroorzaakt door de uitkering die is ontvangen op basis van de Decemercirculaire 2023, het nog niet definitief zijn van de maatstaven 2023 en ontvangen afrekeningen van voorgaande jaren.

Aanwending reserve Algemene dekkingsmiddelen

- Algemene Reserve (-/- € 1.775.500,-)
De geplande onttrekking van € 1.775.500,- voor budgetoverheveling is werkelijk niet geboekt.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

B. Investerings

De analyse van de investeringen bestaat uit twee onderdelen. Onderdeel 1 betreft een analyse op hoofdlijnen, waarbij hoofdzakelijk wordt ingezoomd op het totaal beschikbare investeringsbudget voor 2023. Onderdeel 2 betreft een meer gedetailleerd overzicht van de investeringsplanning 2023 en daarbij een toelichting van de grootste afwijkingen.

Onderdeel 1

Investeringsbudget

Het investeringsbudget betreft het budget welke uw raad bij de vaststelling van de Begroting 2023 beschikbaar heeft gesteld. Daarnaast zijn meegenomen de restant investeringsbudgetten 2022, welke naar 2023 zijn doorgeschoven.

In onderstaand overzicht is op hoofdlijnen aangegeven hoe het investeringsbudget is opgebouwd en is toegelicht welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden na het vaststellen van de Begroting 2023. Deze mutaties zijn opgenomen en nader toegelicht in de tussentijdse rapportages 2023.

Ontwikkeling investeringsbudgetten - 2023 -	
Verloop investeringsbudgetten (vanaf 1 januari 2023)	
* Restantbudgetten 2022 en voorgaande jaren	€ 13.745.356
* Investeringsbudgetten 2023	€ 30.496.200
* Mutaties investeringsbudgetten 2023	€ 22.293.350
<i>Totale beschikbaar gestelde investeringsbudgetten</i>	€ 66.534.906

Opgemerkt wordt dat in het totaal van de investeringsbudgetten 2023, ad € 66.534.906,-, de totale raming van de nu in voorbereiding zijnde IHP-projecten is opgenomen. Dit is een bedrag van € 37.414.436,-, waarvan in 2023 alleen de voorbereidingskosten, ad € 590.636,-, zijn gemaakt. Naar verwachting zal in 2024 worden gestart met de realisatie van de eerste scholen.

Planning van de realisatie

Het investeringsbudget wordt beschikbaar gesteld voor een bepaald begrotingsjaar. Zoals afgelopen jaren is gebleken worden veelal de grotere – meer complexe – projecten niet in het desbetreffende begrotingsjaar afgerond. Door de complexiteit en omvang van een project duurt bijvoorbeeld de voorbereidingstijd tot en met de aanbesteding gemiddeld al een jaar tot anderhalf jaar.

Het realisatiepercentage op basis van de geraamde investeringsbudgetten 2023 bedraagt 22%. Het percentage is gebaseerd op betaalde facturen ten opzichte van het beschikbaar gestelde budget en zegt daarmee niet altijd iets over de feitelijke status van een project. Daarom is in 2021, bij het opstellen van de tussentijdse rapportages, gestart met het inzichtelijk maken van de werkelijk geplande uitgaven in het begrotingsjaar en zodoende inzicht te geven in het financiële verloop van het project. Ten opzichte van de geplande uitgaven is het realisatiepercentage 89%.

Van het beschikbaar gestelde budget, ad € 66.534.906,-, is € 14.325.598,- besteed. Het restant is € 52.209.308,-, hiervan schuift € 52.043.042,- door naar 2024. Dit is inclusief het

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

budget voor het IHP van € € 37.414.436,-. € 166.266,- kan worden gezien als positief resultaat op afgeronde investeringen.

In onderdeel 2 van deze analyse worden de grotere afwijkingen/feitelijke status nader toegelicht. *Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in de begroting 2024 (doorrekening kapitaallasten), door een aanneme te doen van de door te schuiven budgetten tot en met 2023, al is geanticipeerd op de mogelijkheid dat budgetten worden doorgeschoven.*

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de besteding van de beschikbaar gestelde budgetten:

Analyse investeringen obv status	Beschikbaar Investeringsbudget 2023	Geplande uitgaven 2023	Aantal budgetten	Werkelijk uitgaven - 2023
* projecten afgerond in 2023	€ 5.347.050	€ 5.327.050	21	€ 5.180.784
* projecten met doorlooptijd in 2024	€ 61.187.856	€ 10.845.700	47	€ 9.144.814
* projecten welke zijn herzien	€ -	€ -	3	€ -
	€ 66.534.906	€ 16.172.750	71	€ 14.325.598
Gemiddelde budgettaire realisatie tov begroting 2023 =			22%	
Gemiddelde budgettaire realisatie tov planning 2023 =			89%	

Bovenstaande tabel is afgeleid van het overzicht van alle projecten, waarop de analyse, zoals opgenomen in onderdeel 2, is gebaseerd. Uit een nadere analyse van bovenstaand overzicht blijkt dat:

- per saldo een voordeel van € 166.300,- is gerealiseerd op de afgeronde projecten;
- € 52,0 mln. aangemerkt kan worden als investeringen welke in 2024 zullen worden afgerond, dan wel worden gestart met de uitvoering ervan;
- voor 3 projecten geldt dat deze zijn komen te vervallen in 2023 of opnieuw zijn gepland en daarom opgenomen in de begroting 2024.

Onderdeel 2

Programmalijn / thema	Opbouw en wijzigingen investeringsplanning 2023				Realisatie investeringsplanning				
	Restant 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 incl restant '22 & wijzigingen 1e en 2e tr	Geplande uitgaven 2023	Looptijd	Uitgaven 2023	Nog te besteden 2023	Nog te besteden tov begroting	Status/toelichting
AANTREKKELIJK EILAND									
Openbare orde en veiligheid	€ -	€ 92.500	€ 265.000	€ 107.500	2023/2024	€ 93.497	€ 14.003	€ 171.503	nee
Mobiliteit	€ 98.400	€ 1.410.000	€ 2.048.400	€ 498.400	2023/2024	€ 219.194	€ 279.206	€ 1.829.206	ja
Leefomgeving	€ 6.783.920	€ 3.468.700	€ 10.433.520	€ 6.309.800	2023/2027	€ 5.782.408	€ 527.392	€ 4.651.112	ja
Ruimte en Wonen	€ 1.969.700	€ 300.000	€ 3.713.900	€ 1.095.100	2023/2024	€ 1.205.429	€ -110.329	€ 2.508.471	ja
Bedrijvigheid	€ 942.900	€ 200.000	€ 1.579.400	€ 535.000	2023/2024	€ 425.730	€ 109.270	€ 1.153.670	ja
VITAAL EILAND									
Blijvend ontwikkelen	€ -587.264	€ 22.380.000	€ 39.032.086	€ 1.859.250	2023/2026	€ 1.480.814	€ 378.436	€ 37.551.272	ja
Gemeenschapszin & Sociale veiligheid	€ 2.027.800	€ 75.000	€ 3.284.400	€ 1.799.200	2023/2024	€ 2.008.920	€ -209.720	€ 1.275.480	ja
Gezondheid en Welzijn	€ 1.805.200	€ -	€ 2.793.300	€ 2.515.800	2023/2024	€ 2.271.538	€ 244.262	€ 521.762	ja
BETROKKEN EILAND									
Dienstverlening	€ -	€ -	€ 30.000	€ 30.000	2023	€ -	€ 30.000	€ 30.000	nee
Algemene Dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering									
I&A	€ 407.200	€ 350.000	€ 777.200	€ 390.000	2023/2024	€ 218.056	€ 171.944	€ 559.144	nee
Huisvesting gemeentelijke organisatie	€ 297.500	€ 1.660.000	€ 2.132.700	€ 907.700	2023/2025	€ 537.993	€ 369.707	€ 1.594.707	ja
Tractie (Voertuigen en materieel)	€ -	€ 560.000	€ 445.000	€ 125.000	2023/2023	€ 82.019	€ 42.981	€ 362.981	ja
Totale	€ 13.745.356	€ 30.496.200	€ 66.534.906	€ 16.172.750		€ 14.325.598	€ 1.847.152	€ 52.209.307	

Algemeen

In het overzicht is op hoofdlijnen de status van de diverse investeringsprojecten aangegeven. Een gedetailleerd overzicht vindt u aan het eind van dit onderdeel. Hieronder zijn de grootste afwijkingen toegelicht.

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Mobiliteit

Onder dit thema valt hoofdzakelijk het verkeerscirculatieplan (VCP) Middelharnis. Dit voorjaar is gestart met de voorbereiding van een aantal onderdelen daarvan, namelijk:

- Kruispunt Rottenburgseweg – Doetinchemsestraat: mogelijk een rotonde;
- Kruispunt Doetinchemsestraat – Zuidelijke Randweg: mogelijk een rotonde;
- Bredere fietsstroken langs Doetinchemsestraat in rood asfalt.

Deze onderdelen zijn gezien het werkgebied als één project opgepakt, waarbij het de verwachting is dat het derde kwartaal 2024 gestart kan worden met de uitvoerende werkzaamheden.

Leefomgeving

Het totale budget voor 2023 (inclusief restantbudgetten) bedraagt € 10.433.520,-. Eind 2023 is hiervan nog te besteden € 4.651.112.

- Reconstructie wegen 2021 (€ 686.500,-)

Dit betreft het afgeronde project 'reconstructie Voorstraat Middelharnis'.

- Reconstructie wegen in combinatie met rioleringswerkzaamheden 2020/2021/2022 (€ 1.780.000,-)

De realisatie van het investeringsbudget 'Reconstructies in combinatie met rioleringswerkzaamheden' is afhankelijk van de realisatie van de gekoppelde rioleringsprojecten.

Het budget bestaat uit een bijdrage aan de volgende projecten:

- 2020 - Vervangen riolering Voorstraat, Pieterstraat e.o. Melissant – *afgerond 2023*
- 2020 - Vervanging riolering Soldatenplein Middelharnis – *afgerond 2023*
- 2021 - Aansluiten hemelwaterafvoer Westelijke Achterweg Middelharnis
- 2021 - Vervanging riolering Christiaan de Vrieslaan Middelharnis
- 2022 - Vervanging riolering Ringstraat Sommelsdijk
- 2022/2023 - Vervanging riolering Berkenlaan

- Rioleringsprojecten 2020/2021/2022 (€ 4.301.320,-)

Het totaal beschikbaar gestelde (restant)budget bedraagt € 4.301.320,- en heeft voor het grootste deel betrekking op een vijftal projecten, namelijk:

- 2020 - Vervangen riolering Voorstraat, Pieterstraat e.o. Melissant – *afgerond 2023*
- 2020 - Vervanging riolering Soldatenplein Middelharnis – *afgerond 2023*
- 2021 - Aansluiten hemelwaterafvoer Westelijke Achterweg Middelharnis
- 2021 - Vervanging riolering Christiaan de Vrieslaan Middelharnis
- 2022 - Vervanging riolering Ringstraat Sommelsdijk

De projecten uit 2020 zijn afgerond. De projecten 2021 zijn nog in voorbereiding, waarbij wordt verwacht dat deze nog dit jaar kunnen worden aanbesteed en gestart kan worden met de uitvoering ervan. Voor het project Ringstraat Sommelsdijk is de aanbestedingsprocedure in 2023 afgerond en is gestart met de uitvoerende werkzaamheden.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat de doorlooptijd van de projecten, inclusief de voorbereidingsperiode, vrij lang is. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is de wettelijke

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

verplichting kabel- en leidingbedrijven de mogelijkheid te geven – volgens hun eigen planning – werkzaamheden aan hun netwerk uit te voeren.

- Rioleringsprojecten 2023 (€ 1.697.000,-)

Het totaal budget beschikbaar voor de rioleringsprojecten 2023 bedraagt € 1.730.000,-. Een deel daarvan, ad € 33.000,- is overgeheveld naar de projecten 2022. Hierdoor is het budget voor de projecten 2023 € 1.697.000,- en bestaat uit de volgende projecten:

- Riolvervanging Berkenlaan te Middelharnis;
- Voorbereidingsbudget riolvervanging Prins Hendrikweg in Ouddorp;
- Bijdrage aan het waterschap voor de renovatie van het rioolgemaal in Ouddorp en Middelharnis – *afgerond 2023*;
- Vervangingsbudget elektrische installaties – *afgerond 2023*.

Beide riolvervangingprojecten zijn in voorbereiding en zullen worden aanbesteed, waarna begonnen zal worden met de uitvoerende werkzaamheden.

Ruimte en Wonen

- Gebiedsontwikkeling (€ 1.648.800,-)

In vervolg op de proeftuin Omgevingswet Den Bommel is in 2018 vanuit sociaaleconomisch oogpunt en gebiedsontwikkeling € 300.000,- structureel investeringsbudget voor vergelijkbare trajecten voor andere woonkernen opgenomen. Inmiddels is de uitwerking van het plan voor de kern Oude-Tonge gereed en kan worden gestart met de uitvoering ervan.

Voor 2023 is – inclusief het budget van 2019, 2020, 2021 en 2023 – nog € 1.480.300,- budget beschikbaar. Hiervan is € 880.300,- gereserveerd voor het project Oude-Tonge en € 270.000,- voor twee projecten in Ooltgensplaat. Voor het restant wordt nog gezocht naar geschikte projecten.

Een bedrag van € 168.500 is gereserveerd voor gebiedsontwikkeling in Oude- en Nieuwe-Tonge. Dit budget is ontstaan als compensatie voor de aanleg van het Windpark Krammer. Op dit moment wordt nog gezocht naar een geschikt project.

- Spuiplein Middelharnis - aanleg vervangend parkeerterrein (€ 1.000.000,-)

In uw raadsvergadering van 9 maart 2023 is een investeringsbudget van € 1.000.000,- beschikbaar gesteld voor het vervangende parkeerterrein voor het Spuiplein. Na de zomer 2023 is gestart met de aanleg ervan. De werkzaamheden zullen naar verwachting eind tweede kwartaal 2024 worden afgerond.

Bedrijvigheid

Onder dit thema zijn investeringen opgenomen die zijn gericht op de verbetering van het toeristisch product of de beleving van het winkelcentrum. Van de zeven onder dit thema opgenomen projecten zijn er twee afgerond. De overige projecten zijn op moment van schrijven nog in voorbereiding, maar zullen, met uitzondering van de reddingspost, in de loop van 2024 wordt gerealiseerd.

Blijvend ontwikkelen

Integraal Huisvestingplan Schoolgebouwen - Voor de eerste fasen van het IHP is totaal € 22.205.000,- beschikbaar, zoals blijkt uit onderstaand overzicht. Inmiddels is voor het IHP project Sommelsdijk door uw raad een aanvullend investeringsbudget beschikbaar gesteld

Toelichting van de belangrijkste verschillen
(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

van € 8.565.100,-. De voorbereidingen voor dit project zijn in volle gang. In de kadernota 2024 is aangegeven dat het beschikbare budget voor de 1^e fase van het IHP, in verband met bijkomende kosten zoals o.a. bouw- en woonrijp maken, sloopkosten van bestaande bebouwen, extra kosten voor realisatie van beweegboxen, kosten van infrastructuur, kiss & ride voorzieningen en groenvoorzieningen, met € 7.800.000,- zou moeten worden bijgesteld. Deze mutatie is verwerkt in de begroting 2024 en meegenomen in onderstaand overzicht.

Met betrekking tot de nu lopende IHP projecten is tot en met 2022 voor een totaalbedrag van € 1.155.664,- aan voorbereidingskosten gemaakt. De uitgaven voor 2023 bedragen € 590.636,-.

Met ingang van augustus 2023 is de mogelijkheid voor renovatie van schoolgebouwen opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Goeree-Overflakkee 2023. Voor enkele scholen is inmiddels gekozen voor renovatie. Als pilot zal renovatie plaatsvinden bij de Oranje Nassauschool in Nieuwe-Tonge en de Albert Schweitzer in Stad aan 't Haringvliet. Hiermee wordt naar verwachting na de zomer 2024 gestart.

In onderstaand overzicht is een nadere specificatie opgenomen van de verschillende IHP-projecten.

Overzicht IHP projecten	Prognose gereed	Beschikbaar budget	Extra budget = vastgesteld IHP	Totaal budget	Uitgaven tm 2022	Uitgaven 2023	Totaal uitgaven	Restant
IHP - Nieuwe Tonge								
* PC Basisschool Oranje Nassau	2025	2.548.900		2.548.900	71.775	143	71.918	2.476.982
* OBS De Pannebakker	2026	1.909.600		1.909.600	85.982	77.244	163.227	1.746.373
IHP Stad aan 't Haringvliet								
* PC Basisschool Albert Schweitzerschool	2026	2.133.300		2.133.300	79.279	585	79.863	2.053.437
* OBS De Molenvliet	2026	1.631.100		1.631.100	89.707	75.608	165.315	1.465.785
IHP Sommelsdijk								
* Fusieschool JC van Gent en D'n Tuun	2025	4.186.700	8.565.100	12.751.800	313.387	275.628	589.015	12.162.785
IHP Den Bommel								
* PC Basischool 't Kompas	2025	2.033.000		2.033.000	65.831	7.431	73.262	1.959.738
* OBS Ollie B Bommel	2025	1.619.300		1.619.300	80.236	37.903	118.139	1.501.161
IHP Ouddorp								
* OBS De Westhoek	2026	3.470.900		3.470.900	212.326	94.334	306.660	3.164.240
IHP Ooltgensplaat								
* CBS De Hoeksteen	2026	2.672.200		2.672.200	157.141	21.759	178.901	2.493.299
** Algemene kosten - nog te verdelen over projecten			7.800.000	7.800.000		-	-	7.800.000
Totalen		22.205.000	16.365.100	38.570.100	1.155.664	590.636	1.746.300	36.823.800

Gemeenschapszin & Sociale Veiligheid

- Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen fase 1, 2 en 3 (€ 5.092.964,-)

In 2018 is aan een extern bureau opdracht gegeven om gemeentelijke gebouwen te voorzien van energielabels en het uitbrengen van energie- en duurzaamheidsadviezen. Voorts is door de VNG de ambitie uitgesproken dat overheidsvastgoed in 2040 energieneutraal dient te zijn. Ook als gemeente hebben we een hoog ambitieniveau uitgesproken voor het verduurzamen van ons gemeentelijk vastgoed.

Tot en met 2024 is € 5,5 mln. beschikbaar voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen. Ten laste van dit bedrag is ook gedekt het gemeentelijk aandeel in de verbetering van de ventilatie van scholen, waarvoor via de SUVIS-regeling subsidie is ontvangen van het rijk. Op basis van de tot nu toe genomen besluiten is het volledige budget van 2023 besteed

Toelichting van de belangrijkste verschillen

(rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

en een stukje van 2024 naar voren gehaald, om de geplande maatregelen voor de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen die voor 2023 waren gepland te kunnen bekostigen.

Van diverse panden is de verduurzaming inmiddels, nagenoeg volledig, afgerond. Dit zijn onder andere zwembad 't Zuiderdiep, de gemeentewerkplaats in Goedereede, 't Centrum in Ooltgensplaat en de Grutterswei in Oude-Tonge. De verduurzaming van Oostdam en de gymzaal in Goedereede zijn zomer 2023 afgerond. De werkzaamheden bij Ons Huis in Herkingen zijn inmiddels gestart.

Gezondheid en Welzijn

- Projectplan Vitale Voetbalsport - fase 2/3 (€ 2.647.900,-)

Met betrekking tot het investeringsplan voetbalaccommodaties op basis van het projectplan Vitale Voetbalsport, zijn met de meeste verenigingen afspraken gemaakt en hebben betalingen plaatsgevonden. Inmiddels zijn de uitvoerende werkzaamheden voor veldrenovaties nagenoeg afgerond.

De werkzaamheden aan de opstallen van DBGC zijn inmiddels afgerond en onlangs heeft heropening van deze accommodatie plaatsgevonden. De plannen voor de opstallen van VV Stellendam zijn nog in voorbereiding.

Afronding van het gehele investeringsplan wordt eind 2024 verwacht.

Algemene dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering

- Huisvesting gemeentelijke organisatie (€ 1.457.500,-)

De opgenomen investeringsbudgetten zijn nodig om het gebouw in stand en leefbaar te houden. Inmiddels is het aanbrengen van koeling in het oude deel van het gemeentehuis afgerond.

- Voorbereidingsbudget - Huisvesting gemeentelijke organisatie (€ 500.000,-)

Al geruime tijd wordt nagedacht over de toekomstbestendigheid van de huisvesting van de gemeentelijke organisatie. De situatie daaromtrent wordt steeds nijpender. Mankementen aan het gebouw leveren gezondheidsklachten op bij medewerkers. Daarnaast nemen de jaarlijkse kosten om het gebouw in gebruik te kunnen houden exponentieel toe. Ook voldoet het gebouw niet in het kader van duurzaamheid. Om te komen tot renovatie van de huidige huisvesting, of vervangende nieuwbouw, is een voorbereidingsbudget geraamd van € 500.000,-.

Het afgelopen jaar heeft een werkgroep gewerkt aan een eerste voorstel.

- Tractie – voertuigen en materieel (€ 445.000,-)

Van het vervangingsplan zijn nog niet alle investeringen gerealiseerd. Dit heeft met name te maken met het maken van de juiste keuze van het type voertuig in relatie tot duurzaamheid en verwachte levertijden die doorlopen tot in 2024.

Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Gedetailleerd totaaloverzicht investeringen

Investeringsplanning 2023 (incl niet bestede of ingezette budgetten 2022 - per 1 januari 2023)											
Investeringsplanning 2023 (incl niet bestede of ingezette budgetten 2022 - per 1 januari 2023)	Restant 2022	Begroting 2023	Begroting 2023 incl restant '22 & wijzigingen 1e en 2e tr	Geplande uitgaven 2023	termijn		investeringsbudget - planning realisatie				
					start	gereed	Uitgaven 2023	Nog te besteden tov planning	Nog te besteden tov begroting	Status	
AANTREKKELIJK EILAND											
Openbare orde en veiligheid											
ORB - Reddingsvaartuig	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	2023	2023	€ 41.822	€ -4.322	€ -4.322	A	
ORB - Reddingsvoertuig, 2 Reddingswaterscooters & trailer	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	€ 55.000	2023	2023	€ 51.675	€ 3.325	€ 3.325	A	
Aanleg - Uitrit brandweerkazerne Olympiaweg/N215 Sommelsdijk		€ 172.500	€ 172.500	€ 15.000	2023	2024	€ -	€ 15.000	€ 172.500	N	
Mobiliteit											
VCP Oude-Tonge - Aanleg Ronde Stationsweg/Eisenhowerlaan	€ 24.400	€ 24.400	€ 24.400	€ 24.400	2021	2023	€ 24.342	€ 58	€ 58	A	
Aanleg parkeervoorzieningen Oost Voorgors Mhs	€ 74.000	€ 74.000	€ 74.000	€ 74.000	2021	2023	€ 73.940	€ 60	€ 60	A	
VCP Middelharnis/Sommelsdijk - micromaatregelen - 2023	€ 1.410.000	€ 1.750.000	€ 1.750.000	€ 200.000	2023	2024	€ 99.077	€ 100.923	€ 1.650.923	P	
Uitbreiding parkeerterrein Goedereede		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	2023	2023	€ 21.835	€ 178.165	€ 178.165	P	
Leefomgeving											
Reconstructie wegen 2020	€ 520.000	€ 520.000	€ 520.000	€ 520.000	2020	2023	€ 520.000	€ -	€ -	A	
Reconstructie wegen 2021	€ 556.500	€ 946.500	€ 946.500	€ 686.500	2021	2024	€ 699.427	€ -12.927	€ 247.073	R	
Reconstructie wegen 2022	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ -	2022	2024	€ -	€ -	€ 1.000.000	P	
Reconstructie wegen 2023		€ 1.100.000	€ 765.000	€ 125.000	2023	2024	€ 80.881	€ 44.119	€ 684.119	P/R	
Overname keersluis en brug - Suijsenwaarde (technische renovatie)	€ 215.000	€ 215.000	€ 215.000	€ 215.000	2022	2023	€ 208.772	€ 6.228	€ 6.228	P/R	
Vervangen keermuur Kortewegje D'land & stuw P.C. Hoofdstraat S'dijk		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	2023	2023	€ 173.957	€ 26.043	€ 26.043	A	
Aanschaf (nivellerings-)pomp - haven Middelharnis		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	2023	2023	€ -	€ 150.000	€ 150.000	P/R	
Renovatie/vervanging openbare verlichting 2023	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	2023	2023	€ 396.777	€ -56.777	€ -56.777	A	
Groenvoorziening - houtversnipperaar (district West)	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	2023	2023	€ 35.990	€ -5.990	€ -5.990	A	
Materieel Gladheidsbestrijding (vervangingsbudget)	€ 191.100	€ -	€ -	€ -	2018	2024	€ -	€ -	€ -	V	
Begraafplaatsen - Grafiften (vervanging)	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	2023	2023	€ 39.751	€ 249	€ 249	A	
Begraafplaatsen - plaatsen urnenmuren diverse begraafplaatsen	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	2023	2023	€ 91.157	€ 63.843	€ 63.843	R	
Speelvoorzieningen beleid 2023	€ 73.700	€ 73.700	€ 73.700	€ 73.700	2023	2023	€ 23.642	€ 50.058	€ 50.058	R	
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerig 2020	€ 1.777.600	€ 1.777.600	€ 1.777.600	€ 1.777.600	2020	2023	€ 1.581.991	€ 195.609	€ 195.609	A	
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerig 2021	€ 863.970	€ 863.970	€ 863.970	€ 200.000	2021	2023	€ 161.500	€ 38.500	€ 702.470	P	
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerig 2022	€ 1.659.750	€ 1.659.750	€ 1.659.750	€ 850.000	2022	2024	€ 916.740	€ -66.740	€ 743.010	R	
Groot onderhoud- & vervangingsinvesteringen Riolerig 2023		€ 1.730.000	€ 1.697.000	€ 947.000	2023	2024	€ 851.823	€ 95.177	€ 845.177	P	
Ruimte en wonen											
Gebiedsontwikkeling (structureel investeringsbudget) - Oude Tonge (2019/20/21)	€ 880.300	€ 880.300	€ 880.300	€ 75.000	2021	2024	€ 86.945	€ -11.945	€ 793.355	P	
Gebiedsontwikkeling (Compensatie Windpark Krammer) - Oude-Tonge	€ 40.000	€ 77.000	€ 77.000	€ -	2021	2024	€ -	€ -	€ 77.000	P	
Gebiedsontwikkeling (structureel investeringsbudget) - 2022	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 25.000	2022	2024	€ 21.421	€ 3.579	€ 278.579	P	
Gebiedsontwikkeling (Compensatie Windpark Krammer) - Nieuwe-Tonge	€ 73.500	€ 91.500	€ 91.500	€ -	2021	2024	€ -	€ -	€ 91.500	N	
Gebiedsontwikkeling (structureel investeringsbudget)	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ -	2023	2024	€ -	€ -	€ 300.000	N	
Aankoop grond Boomgaardweg Middelharnis		€ 365.000	€ 365.000	€ 365.000	2023	2023	€ 362.741	€ 2.259	€ 2.259	A	
Spuiplein Middelharnis - aanleg vervangend parkeerterrein		€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 75.000	2023	2024	€ 96.883	€ -21.883	€ 903.117	P	
Aank. grond Fort Prins Frederik - Vestingwal / Schootsveld / Vestingvoet	€ 246.300	€ 270.500	€ 270.500	€ 270.500	2018	2023	€ 270.412	€ 88	€ 88	A	
Fort Prins Frederik - restauratie fase 3	€ 259.600	€ 259.600	€ 259.600	€ 259.600	2021	2023	€ 367.028	€ -107.428	€ -107.428	R/A	
Fort Prins Frederik - renovatie riolerig, openbare verlichting en nutsvoorzieningen	€ 170.000	€ 170.000	€ 170.000	€ 25.000	2022	2024	€ -	€ 25.000	€ 170.000	R	
Bedrijvigheid											
Toiletvoorziening Noordzeestranden (vernieuwing)	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 25.000	2023	2024	€ -	€ 25.000	€ 200.000	P	
Vernieuwing verplaatsbare reddingspost (Brouwersdam) + Toilettunit	€ 238.700	€ 563.700	€ 563.700	€ 25.000	2021	2024	€ 11.046	€ 13.954	€ 552.654	P	
Strandje Twins - Ouddorp	€ 260.700	€ 260.700	€ 260.700	€ 50.000	2019	2025	€ 35.326	€ 14.674	€ 225.374	P	
Summerboulevard Brouwerdam	€ 244.500	€ 244.500	€ 244.500	€ 244.500	2022	2023	€ 223.836	€ 20.664	€ 20.664	R/A	
Openbaar Toilet Centrum Middelharnis	€ 71.500	€ 120.000	€ 120.000	€ 100.000	2022	2023	€ 103.846	€ -3.846	€ 16.154	A	
Verplaatsing Markt Sommelsdijk (aanleg stroomkast e.d.)	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.500	2022	2023	€ 33.860	€ -6.360	€ -6.360	A	
Vervangen sanitaire unit - Haven Middelharnis	€ 100.000	€ 163.000	€ 163.000	€ 63.000	2022	2023	€ 17.817	€ 45.183	€ 145.183	P	

Toelichting van de belangrijkste verschillen (rekening 2023 ten opzichte van begroting 2023)

Investerings - omschrijving	Restant 2022	Begroting 2023 (incl 1e tr)	Begroting 2023 incl restant '22 & wijzigingen 1e en 2e tr	Geplande uitgaven 2023	termijn		investeringsbudget - planning realisatie			Status
					start	gereed	Uitgaven 2023	Nog te besteden tov planning	Nog te besteden tov begroting	
VITAAAL EILAND										
<u>Blijvend ontwikkelen</u>										
Pascal 40 - Webego - diverse aanpassingen (vnl klimaatinstallaties)		€ 175.000	€ 175.000	€ 75.000	2023	2024	€ -	€ 75.000	€ 175.000	P
Verhuizing Bibliotheek naar Diekhuus	€ 313.400		€ 507.400	€ 75.000	2021	2024	€ 21.672	€ 53.328	€ 485.728	P
<u>Uitvoering Integraal Huisvestingsplan Schoolgebouwen =</u>										
IHP - Fase 1/2/3 (Voorbereiding v.a. 2020-2023 + start bouw 2024)	€ -1.155.664	€ 22.205.000	€ 37.414.436	€ 824.000	2020	2026	€ 590.636	€ 233.364	€ 36.823.800	P/R
Uitbreiding Daltonschool (2 lokalen) + incl aanbrengen ventilatie			€ 605.250	€ 605.250	2023	2023	€ 605.300	€ -50	€ -50	A
Aankoop Schoolstraat 9a Middelhamis	€ 255.000		€ 255.000	€ 255.000	2021	2023	€ 251.284	€ 3.716	€ 3.716	A
Fietsregeling WSW en nieuw beschut			€ 75.000	€ 25.000	2023	2023	€ 11.922	€ 13.078	€ 63.078	P
<u>Gemeenschapszin & Sociale Veiligheid</u>										
Duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen - fase 3/4	€ 1.883.600		€ 3.035.200	€ 1.650.000	2022	2023	€ 1.977.277	€ -327.277	€ 1.057.923	R
Ons Huis Herkingen - Aanpassen Entree	€ 69.200		€ 219.200	€ 119.200	2023	2024	€ 865	€ 118.335	€ 218.335	R
Upgrade gemeentelijke accommodaties - fase 1 & 2	€ 75.000	€ 75.000	€ -	€ -	2023	2023	€ -	€ -	€ -	A
Voertuig team Woonoverlast/Sociaal Rechercheur			€ 30.000	€ 30.000	2023	2023	€ 30.778	€ -778	€ -778	A
<u>Gezondheid en Welzijn</u>										
Investeringsplan voetbalaccommodaties - Projectplan Vitale Voetbalsport - fase 2	€ 500.300		€ 500.300	€ 500.300	2021	2023	€ 500.300	€ -	€ -	A
Investeringsplan voetbalaccommodaties - Projectplan Vitale Voetbalsport - fase 3	€ 1.225.000		€ 2.147.600	€ 1.950.000	2022	2024	€ 1.764.761	€ 185.239	€ 382.839	R
Vervangen douche installatie Sporthal De Staver - 2023			€ 65.500	€ 65.500	2023	2023	€ 6.477	€ 59.023	€ 59.023	R
Toekomst Zwembaden - onderzoek	€ 79.900		€ 79.900	€ -	2019	2024	€ -	€ -	€ 79.900	N
BETROKKEN EILAND										
<u>Dienstverlening</u>										
Programmaplan Participatie - aanschaf platform		€ -	€ 30.000	€ 30.000	2023	2023	€ -	€ 30.000	€ 30.000	P
<u>Algemene Dekkingsmiddelen / Bedrijfsvoering</u>										
<u>I&A (informatie en automatisering)</u>										
Informatiebeleidsplan - jaarschijf 2022/2023	€ 407.200	€ 350.000	€ 777.200	€ 390.000	2023	2024	€ 218.056	€ 171.944	€ 559.144	R
<u>Huisvesting gemeentelijke organisatie</u>										
Gemeentehuis - renovatie entree	€ 120.500		€ 155.700	€ 155.700	2022	2024	€ 5.797	€ 149.903	€ 149.903	R
Gemeentehuis - aanpassen collegevleugel & restaurant	€ 177.000		€ 177.000	€ 17.000	2020	2023	€ -	€ 17.000	€ 177.000	N
Gemeentehuis - vervangen erkers		€ 360.000	€ 440.000	€ 25.000	2023	2024	€ 21.705	€ 3.295	€ 418.295	P
Gemeentehuis - uitbreiding/vervanging klimaatinstallaties		€ 550.000	€ 550.000	€ 550.000	2023	2023	€ 422.533	€ 127.467	€ 127.467	R
Gemeentehuis - toegangscontrolesysteem			€ 60.000	€ 60.000	2023	2023	€ 3.841	€ 56.159	€ 56.159	R
Rondeel - diverse aanpassingen (vnl klimaatinstallaties)		€ 250.000	€ 250.000	€ 50.000	2023	2023	€ 56.782	€ -6.782	€ 193.218	P
Voorbereidingsbudget - Huisvesting gemeentelijke organisatie		€ 500.000	€ 500.000	€ 50.000	2023	2025	€ 27.335	€ 22.665	€ 472.665	P
<u>Tractie (Voertuigen en materieel)</u>										
Minigraver + trailer district Oost	€ 50.000		€ -	€ -	2023	2023	€ -	€ -	€ -	V
Minigraver + trailer district Midden	€ 65.000		€ -	€ -	2023	2023	€ -	€ -	€ -	V
Kipperwagens 2 stuks (district Oost)	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	2023	2023	€ -	€ 35.000	€ 35.000	P
Vervangen middelgrote bladzuigwagen (district Oost)	€ 45.000		€ 45.000	€ 45.000	2023	2023	€ 42.296	€ 2.704	€ 2.704	A
Vervangen heftruck (district West)	€ 30.000		€ 30.000	€ 30.000	2023	2023	€ 39.723	€ -9.723	€ -9.723	A
Transportmiddelen heetwaterkokers (onkruidbestrijding)		€ 240.000	€ 240.000	€ 15.000	2023	2024	€ -	€ 15.000	€ 240.000	P
Vervangen tractor door BE-trekker (district midden)		€ 95.000	€ 95.000	€ -	2023	2024	€ -	€ -	€ 95.000	P
Totaal	€ 13.745.356	€ 30.496.200	€ 66.534.906	€ 16.172.750			€ 14.325.598	€ 1.847.152	€ 52.209.307	

Aanwending onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien uitgaven. In het boekjaar 2023 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

Begrotingswijziging	Datum raadsbesluit	Omschrijving	Incidenteel	Structureel	Saldo
BW 5	10-11-2022	Primaire begroting 2023		50.000	50.000
	14-12-2023	2e Tussentijdse rapportage 2023 - Donatie noodhulp na aardbeving Marokko	51.000		51.000
		Totaal begrotingswijzigingen 2023			51.000
		Uitgaven Donatie noodhulp na aardbeving Turkije en Syrië	-51.000		-51.000
		Donatie noodhulp na aardbeving Marokko	-51.000		-51.000
Restant bedrag onvoorzien per 31 december 2023					-1.000

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele lasten (> € 10.000)	Geraamd 2023	Werkelijk 2023
Thema's		
Openbare orde en veiligheid: Bijdrage VRR	10.700	10.700
Mobiliteit: Opstellen gemeentelijk verkeer en vervoersplan	22.500	24.653
Ruimte en wonen: planschadeuitkering	27.900	-
Ruimte en wonen: Project onrechtmatig grondgebruik	26.600	21.814
Ruimte en wonen: Cultuurhistorische waardering kerkenpaden	50.000	-
Bedrijvigheid: Zomertrein	37.000	40.057
Bedrijvigheid: Workout Boulevard	25.000	-
Bedrijvigheid: Markt Middelharnis	22.000	22.000
Blijvend ontwikkelen: Verwijderen fietsenstalling Koningin Julianaweg	14.500	-
Gezondheid en Welzijn: Veldrenovatie VV Herkingen	30.100	27.101
Gemeenschapszin & Sociale veiligheid: Onderzoek Joods rechtsherstel	22.000	21.867
Gemeenschapszin & Sociale veiligheid: Project-orkest 10 jaar GO	37.000	8.131
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Renovatie muziektent Middelharnis	17.700	22.975
Dienstverlening: verkoop gemeentehuis Oostflakkee	91.700	91.709
Bestuurs- en kabinetszaken: Gemeente Goeree-Overflakkee 10 jaar	19.000	15.257
Bestuurs en kabinetszaken: vervroegde tweede kamer verkiezingen	150.000	117.723
Algemene dekkingsmiddelen: noodhulp aardbeving Turkije en Syrië	50.000	51.000
Algemene dekkingsmiddelen: Noodhulp aardbeving Marokko	51.000	51.000
Subtotaal thema's	704.700	525.987

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele lasten (> € 10.000)	Geraamd 2023	Werkelijk 2023
Reserves		
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaat TR02	921.100	921.100
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaat jaarstukken 2022	-	12.809.520
Algemene dekkingsmiddelen: Storting dividend	1.583.100	1.583.104
Algemene dekkingsmiddelen: indelng werkplekken	45.000	45.000
Algemene dekkingsmiddelen: wet open overheid	146.600	146.600
Algemene denkkingsmiddelen: Saldo primaire begroting 2023	1.752.200	1.752.200
Leefomgeving: onderhoud bruggen	80.200	80.200
Leefomgeving: overige kunstwerken	27.400	27.400
Mobiliteit: Strategisch mobiliteitsplan	77.500	77.500
Ruimte en wonen: tussentijdse winstneming Oostplaat	512.700	512.700
Ruimte en wonen: tussentijdse winstneming Oostplaat	-	217.250
Ruimte en wonen: Winstneming plan Zuidelijke Randweg	-	213.000
Ruimte en wonen: Winstneming plan Westplaat	-	642.915
Ruimte en wonen: Winstneming plan Achthuizen	-	31.477
Duurzame ontwikkeling: opstalovereenkomst windturbines zuiderdieppolder	159.800	159.768
Duurzame ontwikkeling: Bijdrage maatschappelijke participatie en inkomsten windpark	90.500	90.500
Duurzame ontwikkeling: Transitievisie warmte	60.200	-
Duurzame ontwikkeling: Overheveling van reserve budgetoverheveling	662.400	662.400
Bedrijvigheid: Liquidatie ZWD - bijdrage is vervallen	35.600	35.600
Bedrijvigheid: Meeropbrengst extra tariefsverhoging toeristenbelasting	564.600	565.198
Bedrijvigheid: Havens in eigen beheer onderhoud	146.100	146.100
Bedrijvigheid: Havens in beheer bij derden onderhoud	187.600	187.600
Bedrijvigheid: Cultuur en erfgoed historische havens onderhoud	55.300	55.300
Bedrijvigheid: Havens in eigen beheer baggeren	108.800	108.800
Bedrijvigheid: Havens in beheer bij derden baggeren	163.100	163.100
Bedrijvigheid: Cultuur en erfgoed historische havens baggeren	54.400	54.400
Bedrijvigheid: opstellen economische visie	85.000	85.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Vrijgevallen reserve centrumtaken	1.193.400	1.193.430
Gezondheid en welzijn: Resultaatbestemming 2022	2.341.200	2.341.200
De inwoner in regie: Resultaatbestemming 2022	5.849.200	5.849.200
Dienstverlening: deelname gemeenschappelijke archiefdienst	160.000	160.000
Dienstverlening: Archief- en informatiebeheer	40.500	40.500
Dienstverlening: Projectleider en inkoopadviseur projecten Streekarchief	158.500	158.500
Subtotaal reserves	17.262.000	31.116.562
TOTAAL LASTEN	17.966.700	31.642.549

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Incidentele baten (> € 10.000)	Geraamd 2023	Werkelijk 2023
Thema's		
Vastgoed: Opbrengst grondverkoop	167.900	167.871
Vastgoed: Opbrengst project onrechtmatig grondgebruik	48.500	51.155
Ruimte en wonen: Verkoop perceel grond Dirksland	68.700	-
Ruimte en wonen: verkoop bloot eigendom	31.900	61.400
Ruimte en wonen: Verkoop garageloods Spuikolk Dirksland	80.000	-
Ruimte en wonen: Verhuur locatie Groene Zoom	18.300	18.296
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Vrijgevalle reserve centrumtaken	1.193.400	1.193.430
Dienstverlening: Verkoop gemeentehuis Oostflakkee	60.000	59.751
Subtotaal thema's	1.668.700	1.551.903
Reserves		
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaat TR01	907.100	907.100
Algemene dekkingsmiddelen: Resultaatbestemming diverse reserves	12.639.000	12.639.000
Algemene dekkingsmiddelen: Vrijval reserve steunfonds	-1.605.000	-1.605.000
Algemene dekkingsmiddelen: budgetoverheveling 2022-2023	1.775.500	-
Algemene dekkingsmiddelen: Tussentijdse winstneming Oostplaat	512.700	512.700
Algemene dekkingsmiddelen: Informatiebeveiliging	13.500	13.500
Algemene dekkingsmiddelen: archiefbeheer	31.000	31.000
Algemene dekkingsmiddelen: Dienstverlening tweede lijn	100.000	100.000
Algemene dekkingsmiddelen: Vrijval reserve steunfonds	1.605.000	1.605.000
Leefomgeving: Projectopgave havens Goeree-Overflakkee	515.000	409.219
Leefomgeving: Wegenonderhoud	250.000	250.000
Leefomgeving: Integral maatschappelijk beheerkader	69.000	54.838
Mobiliteit: Verkeerstechnische maatregelen VCP's	42.600	-
Mobiliteit: Onderzoek Oostelijke Randweg Middelhamnis	58.800	8.150
Ruimte en wonen: planschadeuitkering	27.900	-
Ruimte en wonen: Grondaankoop Groene Zoom	7.200	2.150
Ruimte en wonen: Aankoop grond vestingswal Fort Prins Frederik	120.200	120.200
Ruimte en wonen: Parkeerterrein Goedereede	200.000	200.000
Ruimte en wonen: omgevingswet	20.000	20.000
Ruimte en wonen: Vennootschapsbelasting	176.000	175.940
Ruimte en wonen: Gebiedsontwikkeling Kop van Goeree	123.600	123.600
Ruimte en wonen: Gebiedsontwikkeling Spuiplein	100.000	100.000
Duurzame ontwikkeling: Duurzaamheidseducatie G-O	16.600	16.600
Duurzame ontwikkeling: Onderzoekskosten	250.000	231.876
Duurzame ontwikkeling: Ondersteuning EcoSchools	5.000	5.000
Duurzame ontwikkeling: Energiescans ondernemers en maatschappelijke organisaties	30.000	29.160
Duurzame ontwikkeling: Reserve duurzaamheid	49.600	49.386
Duurzame ontwikkeling: Duurzaamheid	57.200	10.000

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Duurzame ontwikkeling: overheveling naar reserve duurzaamheid	662.400	662.400
Bedrijvigheid: bijdrage promotie VVV	25.000	25.000
Bedrijvigheid: Jaarlijkse benchmark toeristische cijfers	10.000	-
Bedrijvigheid: Convenant besteding toeristische impuls	200.000	145.718
Bedrijvigheid: Zomertrein	32.000	32.000
Bedrijvigheid: evenement dat past bij de identiteit	50.000	-
Bedrijvigheid: Toer infrastructuur bereikbaarheid, verkeer, bewegwijzering	50.000	-
Bedrijvigheid: Toer infrastructuur uitbreiden wandel-, fiets- en ruiternetwerken	50.000	-
Bedrijvigheid: Bijdrage openbaar toilet	4.000	2.760
Bedrijvigheid: Kwaliteitsverbetering bestaande parken		
Bedrijvigheid: Nieuwbouw redidngspost Brouwersdam	325.000	325.000
Gezondheid en welzijn: Specifieke uitkering zwembaden en ijsbanen	82.400	82.389
Gezondheid en welzijn: Harmonisatie voetbal	196.100	65.785
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Stichting Goed voor Goed	371.000	371.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: bijdrage tussenvoorziening Hobbemastraat	160.000	160.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Stichting Kairos	162.000	162.000
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Procesplan fase 2 verlaavingsproblematiek	146.500	-
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Optimalisatie werkprocessen sociaal domein	308.000	243.000
Blijvend ontwikkelen: Bibliotheek op school	261.400	261.400
De inwoner in regie: Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen	550.000	533.717
De inwoner in regie: Opvang Oekraïense vluchtelingen	981.200	622.098
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit: bijdrage energiefonds GO	18.300	18.300
Dienstverlening: actualisering beleid lijkbezorging	10.000	10.000
Dienstverlening: restauratie voormalig raadhuis Middelhamis	34.100	34.100
Bestuurs- & kabinetszaken: Accountant vrijval	25.000	25.000
Bestuurs- & kabinetszaken: Accountant	10.000	10.000
Subtotaal reserves	22.821.900	19.801.086
TOTAAL BATEN	24.490.600	21.352.989
Saldo incidentele baten & lasten	-6.523.900	10.289.560

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Toelichting

Toelichting Incidentele lasten			
Omschrijving	Geraamd 2023	Werkelijk 2023	Toelichting
Openbare orde en veiligheid: Bijdrage VRR	10.700	10.700	De GR heeft in haar begroting inzichtelijk gemaakt welk deel van de bijdrage incidenteel is.
Mobiliteit: Opstellen gemeentelijk verkeer en vervoersplan	22.500	24.653	Als gevolg van de bouwopgave binnen de gemeentegrenzen neemt de verkeersdruk in sommige kernen toe. Veelal is het nemen van eenvoudige maatregelen niet meer mogelijk om deze verkeersdruk te lossen. In 2023 wordt dit in beeld gebracht
Ruimte en wonen: planschadeuitkering	27.900	0	Deze kosten zijn naar zijn aard incidenteel. Bij wijziging van een bestemmingsplan kan maar 1x planschadevergoeding geclaimd worden.
Ruimte en wonen: Project onrechtmatig grondgebruik	25.600	0	Voor het legaliseren van onrechtmatig gebruik van gemeentegrounden is een afgebakend project dat eindigt in 2023 opgezet.
Ruimte en wonen: Cultuurhistorische waardering kerkenpaden	50.000	0	Cultuurhistorische borging en beleving van kerkenpaden.
Bedrijvigheid: Zomertrein	37.000	40.057	De toeristentreintjes worden ingezet om bij te dragen aan de recreatieve beleving te weten voor: - toeristenvoer - vervoer naar belevingsplekken of rondrit - vervoer bij evenementen - inzet voor scholen of zorgcentra bij excursies. Het college heeft besloten het project twee jaar te continueren.,
Bedrijvigheid: Workout Boulevard	25.000	0	Openbare sporttributen om sport en suf imago te beleven en beoefenen. Dit om uitvoering te geven aan de ambitie in de toeristische - recreatieve visie Goeree-Overflakkee 2025
Bedrijvigheid: Markt Middelhamis	22.000	22.000	In verband met de verplaatsing van de markt is tijdelijk gebruik gemaakt van een aggregaat voor de stroomvoorziening
Blijvend ontwikkelen: Verwijderen fietsenstalling Koningin Julianaweg	14.500	0	De fietsenstalling wordt door jongeren gebruikt als ontmoetingsplaats en niet meer als fietsenstalling. Dit levert overlast op daarom is besloten de fietsenstalling te verwijderen
Gezondheid en Welzijn: Veldrenovatie VV Herkingen	30.100	27.101	Veldrenovatie VV Herkingen

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Toelichting Incidentele lasten			
Omschrijving	Geraamd 2023	Werkelijk 2023	Toelichting
Gemeenschapszin & Sociale veiligheid: Onderzoek Joods rechtsherstel	22.000	21.867	De kosten voor het onderzoek economisch rechtsherstel Joodse families op Goeree-Overflakkee wordt door een externe uitgevoerd.
Gemeenschapszin & Sociale veiligheid: Project-orkest 10 jaar GO	37.000	8.131	In het kader van 10 jaar Goeree-Overflakkee biedt de gemeente in het najaar van 2023 een gratis muzikaal cadeau aan de inwoners aan in de vorm van het concert 'Faces of Water'. De muziek is gecomponeerd, uitvoering heeft in 2023 niet plaats gevonden
Gemeenschapszin & sociale veiligheid: Renovatie muziektent Middelharnis	17.700	22.975	Bij het renoveren van de muziektent is gebleken dat de hekwerken houtrot vertoonden en deze vervangen moesten worden.
Dienstverlening: verkoop gemeentehuis Oostflakkee	91.700	91.709	Notariskosten en overdrachtsbelasting verkoop gemeentehuis Oostflakkee en het leeg maken van het pand.
Bestuurs- en kabinetszaken: Gemeente Goeree-Overflakkee 10 jaar	19.000	15.257	Viering van 10 jarig bestaan gemeente Goeree-Overflakkee door verschillende evenementen en activiteiten
Bestuurs en kabinetszaken: vervroegde tweede kamer verkiezingen	150.000	117.723	Als gevolg van de val van het kabinet zijn op 22 november vervroegde verkiezingen gehouden voor de Tweede Kamer
Algemene dekkingsmiddelen: noodhulp aardbeving Turkije en Syrië	51.000	51.000	Noodhulp aan de getroffen gebieden en mensen in het aardbevingsgebied in Turkije en Syrië
Algemene dekkingsmiddelen: Noodhulp aardbeving Marokko	51.000	51.000	Noodhulp aan de getroffen gebieden en mensen in het aardbevingsgebied in Marokko
Toelichting Incidentele baten (bedragen > € 100.000,-)			
Omschrijving	Geraamd 2023	Werkelijk 2023	Toelichting
Vastgoed: Opbrengst grondverkoop	167.900	167.871	Een bezit kun je maar één keer verkopen, dus is er altijd sprake van een incidentele opbrengst.
Vastgoed: Opbrengst project onrechtmatig grondgebruik	48.500	51.155	Voor het legaliseren van onrechtmatig gebruik van gemeentegronden is een afgebakend project dat eindigt in 2023 opgezet.
Ruimte en wonen: Verkoop perceel grond Dirksland	68.700	0	Voor de inrichting als tuin voor de toekomstige bewoners van voormalig Elkersweide in Dirksland zou een perceel grond worden verkocht aan de woningenbouwvereniging Oost West Wonen. Verkoop heeft nog niet plaats gevonden
Ruimte en wonen: verkoop bloot eigendom	31.900	61.400	In 2023 zijn een drietal percelen verkocht
Ruimte en wonen: Verkoop garageloods Spuikolk Dirksland	80.000	0	Verkoop is niet gelukt in 2023
Ruimte en wonen: Verhuur locatie Groene Zoom	18.300	18.296	Verhuur van locatie

Overzicht van de incidentele baten en lasten

Toelichting Incidentele baten (bedragen > € 100.000,-)			
Omschrijving	Geraamd 2023	Werkelijk 2023	Toelichting
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode: Vrijgevalle reserve centrumtaken	1.193.400	1.193.430	De Centrumgemeente heeft een deel van de reserve vrij laten vallen en uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve sociaal domein.
Dienstverlening: Verkoop gemeentehuis Oostflakkee	60.000	59.751	voordeel (na afboeking van de boekwaarde) van de verkoop van voormalig gemeentehuis Oostflakkee

Voor een toelichting op de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het onderdeel "toelichting reserves".

Overzicht van structurele mutaties reserves

LASTEN	BEGROTING 2023 (na wijziging)			REKENING 2023		
	Omschrijving Thema	Toevoeging reserve	waarvan structureel	waarvan incidenteel	Toevoeging reserve	waarvan structureel
Aantrekkelijk eiland						
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	77.500	-	77.500	77.500	-	77.500
Ruimte en wonen	200.000	-	200.000	2.409.284	-	2.409.284
Leefomgeving	107.600	-	107.600	107.600	-	107.600
Bedrijvigheid	2.172.200	-	2.172.200	2.172.798	-	2.172.798
Vitaal eiland						
Blijvend ontwikkelen	-	-	-	-	-	-
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit	-	-	-	-	-	-
Gezondheid en welzijn	2.341.200	-	2.341.200	2.341.200	-	2.341.200
De inwoner in regie	5.849.200	-	5.849.200	5.849.200	-	5.849.200
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	1.193.400	-	1.193.400	1.193.430	-	1.193.430
Duurzaam en innovatief eiland						
Duurzame ontwikkeling	972.900	-	972.900	912.668	-	912.668
Betrokken eiland						
Dienstverlening	359.000	-	359.000	359.000	-	359.000
Bestuurs- en kabinetzaken	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	8.962.600	-	8.962.600	8.962.604	-	8.962.604
Totaal	22.235.600	-	22.235.600	24.385.284	-	24.385.284

BATEN	BEGROTING 2023 (na wijziging)			REKENING 2023		
	Omschrijving Thema	Onttrekking reserve	waarvan structureel	waarvan incidenteel	Onttrekking reserve	waarvan structureel
Aantrekkelijk eiland						
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	101.400	-	101.400	8.150	-	8.150
Ruimte en wonen	1.111.600	-	1.111.600	1.078.650	-	1.078.650
Leefomgeving	840.400	6.400	834.000	718.829	4.772	714.057
Bedrijvigheid	746.000	-	746.000	530.477	-	530.477
Vitaal eiland						
Blijvend ontwikkelen	261.400	-	261.400	261.400	-	261.400
Gemeenschapszin & Sociale vitaliteit	18.300	-	18.300	18.300	-	18.300
Gezondheid en welzijn	278.500	-	278.500	148.174	-	148.174
De inwoner in regie	1.531.200	-	1.531.200	1.155.815	-	1.155.815
Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode	1.147.500	-	1.147.500	936.000	-	936.000
Duurzaam en innovatief eiland						
Duurzame ontwikkeling	1.080.600	-	1.080.600	1.004.421	-	1.004.421
Betrokken eiland						
Dienstverlening	44.100	-	44.100	44.100	-	44.100
Bestuurs- en kabinetzaken	35.000	-	35.000	35.000	-	35.000
Algemene dekkingsmiddelen	16.544.400	902.300	15.642.100	14.768.844	901.597	13.867.247
Totaal	23.740.400	908.700	22.831.700	20.708.159	906.369	19.801.790

Wet Normering Topinkomens

In de Wet Normering Topinkomens worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld. Voor 2023 geldt als norm € 223.000. De gemeentesecretaris en de (plaatsvervangend) raadsgriffier ontvangen een bezoldiging die beneden deze norm ligt.

Aandachtsgebieden	Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking	Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking
Naam :	W.M. van Esch	G. Brand
Functie (functienaam)	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-sep-16	1-mei-19
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	13-jun-24	heden
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	169.619	107.952
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	22.643	17.641
Totaal bezoldiging	192.262	125.593
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
Vergelijkende cijfers 2022		
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.392	104.706
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	22.939	18.212
Totaal bezoldiging	184.331	122.918
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000

Balans per 31 december 2023

Activa	31-12-2023		31-12-2022	
Bedragen in euro's				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		1.233.019		1.230.940
-kosten van onderzoek en ontw ikkeling voor een bepaald actief	1.213.769		1.209.940	
-Bijdrage aan activa in eigendom van derden	19.250		21.000	
materiële vaste activa		152.928.258		148.869.988
Investeringen met een economisch nut:				
-gronden uitgegeven in erfpacht	3.053.876		3.053.876	
-overige investeringen met een economisch nut	101.281.512		97.915.951	
-Investeringen met een economisch nut, w aarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan w orden geheven	29.337.052		30.262.917	
-Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	19.255.818		17.637.244	
financiële vaste activa		23.320.529		20.490.348
Kapitaalverstrekking aan:				
- deelnemingen	7.882.967		6.401.419	
Leningen aan:				
-Overige langlopende leningen	15.437.562		14.088.929	
Totaal vaste activa		177.481.806		170.591.276
Vlottende activa				
Voorraden		222.328		-1.260.794
-Onderhanden w erk, w aaronder bouw gronden in exploitatie	222.328		-1.868.294	
-Gereed product en handelsgoederen	-		607.500	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar		34.262.364		27.969.146
-Vorderingen op openbare lichamen	1.092.402		1.897.920	
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	27.500.000		13.500.000	
-Overige vorderingen	5.355.962		12.257.226	
-Overige uitzettingen	314.000		314.000	
Liquide middelen		1.114.587		299.864
-Kassaldi	5.585		9.952	
-Banksaldi	1.109.002		289.912	
Overlopende activa		15.416.959		15.642.270
-De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	827.293		2.068.627	
-Overige nog te ontvangen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	14.589.666		13.573.643	
Totaal vlottende activa		51.016.238		42.650.486
Totaal algemeen		228.498.044		213.241.762

Balans per 31 december 2023

Passiva	31-12-2023		31-12-2022	
Bedragen in euro's				
Vaste passiva				
Eigen vermogen	132.225.583		116.199.481	
-Algemene reserves	30.571.003		27.904.276	
-Bestemmingsreserves	88.200.961		75.485.685	
-Gerealiseerd resultaat	13.453.619		12.809.520	
Voorzieningen	33.632.583		36.296.194	
-Egalisatievoorziening	19.425.823		21.830.529	
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.110.438		4.657.458	
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	9.096.322		9.808.207	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	31.773.534		34.828.855	
-Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.773.534		34.828.207	
- Waarborgsommen	-		648	
Totaal vaste passiva	197.631.700		187.324.530	
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar:	5.681.768		5.430.978	
-Bank- en giroaldi	-0		-	
-Overige schulden	5.681.768		5.430.978	
Overlopende passiva	25.184.576		20.486.254	
-Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	10.787.916		7.643.150	
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	11.872.177		11.759.136	
-Overige vooruitontvangen bedragen	2.524.483		1.083.968	
Totaal vlottende passiva	30.866.344		25.917.232	
Totaal generaal	228.498.044		213.241.762	
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	<i>112.130.988</i>		<i>115.404.976</i>	

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande samenvatting van grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

Waarderingsgrondslagen:

Algemeen

De jaarrekening is opmaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage, verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de verbruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de betreffende investering in mindering gebracht.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven'

Wanneer investeringen grotendeels of meer betrekking hebben op riolering, het inzamelen van

Toelichting op de balans

huishoudelijk afval of gemeentelijke begraafplaatsen, worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2008 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd. Over de verwachte toekomstige gebruiksduur wordt afgeschreven.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op financiële verordening Goeree-Overflakkee 2017. Deze verordening is vastgesteld in de raadsvergadering van 23 februari 2017. In artikel 8 staat het volgende vermeld:

Waardering en afschrijving vaste activa

1. Voor de aangeschafte activa tot en met het verslagjaar 2015 worden de al eerder bepaalde afschrijvingstermijnen gecontinueerd.
2. Immateriële en materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingsbeleid bij deze verordening.
3. Kosten voor het afsluiten van geldleningen en een saldo voor agio en disagio worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
4. Het afschrijven op activa begint in beginsel in het jaar volgend op de totstandkoming c.q. realisatie van het investeringswerk.
5. Afschrijving vindt in principe lineair plaats. Indien op een andere wijze wordt afgeschreven wordt dit gemotiveerd aangegeven.
6. Investeringen met een aanschaffingswaarde kleiner dan € 25.000 worden niet geactiveerd.
7. Investeringen worden volledig afgeschreven met uitzondering van vervoers-/tractiemiddelen waar rekening gehouden wordt met een restwaarde.

De volgende termijnen worden aangehouden:

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa	maximale afschrijvingstermijn in jaren
gronden en terreinen	0
woonruimten:	
woonruimten	40
woonwagens	30
bedrijfsgebouwen:	
algemeen (incl. school- en verenigingsgebouwen)	50
nood- en tijdelijke gebouwen	20
bouwkundige aanpassingen/renovatie	25
reddings- en strandpost en daarbij behorende opstallen	25
grond- weg- en waterbouwkundige werken:	
riolering algemeen	50
riolering persleidingen	50
riolering gemalen bouwkundig	50
riolering gemalen elektrisch/mechanisch	15
wegen - aanleg en reconstructie van wegen, pleinen, rotondes en fietspaden	25
openbare verlichting - masten	30
openbare verlichting - armaturen	15
verkeersmeubilair - w.o.abri's, plattegrondkasten e.d.	5
civiele kunstwerken (aanleg-renovatie-vervanging):	
bruggen en tunnels	25-75
kademuren	25-75
watgangen	25-75
beschoeiingen	15
steigers, stuwen en remmingswerken	25
overige (w.o. geluidswallen-duikers-keermuren)	25-75
begraafplaatsen - aanleg	40
begraafplaatsen - herinrichting	25
sportaccommodaties:	
aanleg kunst- en natuurgrasvelden	30
aanleg toplaag en renovatie van kunst- en natuurgrasv.	10
aanschaf (ondergrondse) containers afvalinzameling	10
vervoersmiddelen:	
groot materieel - w.o. vrachtwagens, glasheidsbestrijdingsmaterieel, tractoren, reinigingsvoertuigen	10
personenauto's bestelwagens, lichte transportmidelen	8
klein materieel - w.o. maaimachines e.d.	8
machines, apparaten en installaties:	
klein materieel - w.o. gereedschappen, apparatuur e.d.	5
investeringen begraafplaatsen (grafliften e.d.)	8
investeringen reiniging en milieu	10
inventaris/meubilair	10
installaties/machines	15
ict:	
hard- en software	5
mobiele devices (smartphones, notebooks, laptops, tablets)	3

Toelichting op de balans

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

De verstrekte leningen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de ontvangen aflossingen.

Vlottende activa

Vorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Onder voorraden is opgenomen de waarde van de bouwgrondexploitatie. De waarde van deze gronden is gebaseerd op de verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van voorbereiding, toezicht bouw- en woonrijp maken en verminderd met de opbrengst van grondverkoop en eventuele bijdragen. De voorraden bouwgrondexploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde o.a. door het vormen van verliesvoorzieningen. Winstbepaling op grondexploitaties wordt gebaseerd op de methode van "percentage of completion" (POC-methode). Deze methode is voorgeschreven in de notitie Grondexploitaties van de commissie BBV en de daaropvolgende uitwerking in de "nadere uitleg tussentijds winstnemen" van maart 2018.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald aan de hand van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en risicoreserve alsmede het exploitatieresultaat over het verslagjaar.

Toelichting op de balans

Vorzieningen

Vorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De voorziening wethouders pensioen is berekend op basis van de contante waarde gestoeld op actuariële grondslagen.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten, zoals overlopend vakantiegeld en vakantiedagen, toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Toelichting op de balans

Afschrijving vindt in principe lineair plaats. Indien op een andere wijze wordt afgeschreven wordt dit gemotiveerd aangegeven.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024, het Controleprotocol 2021-2024 (inclusief normen- en toetsingskader) en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - o Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader 2023 zoals op 29-02-2024 door de raad is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024 (artikel 7 en 10) is beschreven wanneer deze overschrijdingen 'acceptabel' zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld (conform artikel 7 en 10 van de Financiële verordening Goeree-Overflakkee 2024).
 - o Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen Financiële verordening en Controleprotocol. Dit betekent dat:
 - o Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 5.558.000 van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - o Een rapportagegrens van € 100.000 is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen en nader worden toegelicht.

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

verloop immateriële vaste activa	boekwaarde 31-12-2022	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2023
kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.209.940	413.049			409.219		1.213.769
bijdragen aan activa in eigendom van derden	21.000			1.750			19.250
totaal	1.230.940	413.049	0	1.750	409.219	0	1.233.020

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

verloop materiële vaste activa economisch nut	boekwaarde 31-12-2022	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2023
gronden uitgegeven in erfpacht	3.053.876						3.053.876
totaal	3.053.876	0	0	0	0	0	3.053.876

verloop materiële vaste activa economisch nut	boekwaarde 31-12-2022 na correctie verliesvoorz	verliesvoorz 31/12/2022	boekwaarde 31-12-2022 voor correctie verliesvoorz	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2023
gronden en terreinen	23.881.933	172.811	24.054.744	1.230.947,77	35.860,20	137.008,00	205.811,23		24.907.012
woonruimten	162.937		162.937	4.225.102,15			4.225.102,15		162.937
bedrijfsgebouwen	56.514.864		56.514.864	3.776.363,95		3.124.522,28	513.842,20		56.652.864
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	7.837.641		7.837.641	388.108,85		533.903,32	79.956,13		7.611.891
vervoermiddelen	2.289.654		2.289.654	136.196,95		384.235,76			2.041.615
machines, apparaten en installaties	7.218.349		7.218.349	4.825.694,39		808.049,09	1.336.287,92		9.899.706
overige materiële vaste activa	10.573		10.573			5.086,07			5.487
totaal	97.915.951	172.811,00	98.088.762	14.582.414	35.860	4.992.805	6.361.000	0	101.281.512

Materiële vaste activa van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut met heffing weer:

verloop materiële vaste activa economisch nut met heffing	boekwaarde 31-12-2022	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2023
gronden en terreinen	788.830						788.830
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	29.102.303	3.086.354,23		1.056.308,72	2.955.197,55		28.177.151
vervoermiddelen	86.096			9.566			76.530
machines, apparaten en installaties	285.688	39.751,47		30.899			294.541
overige materiële vaste activa	0						0
totaal	30.262.917	3.126.106	0	1.096.774	2.955.198	0	29.337.052

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

verloop materiële vaste activa maatschappelijk nut	boekwaarde 31-12-2022	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31-12-2023
grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	16.957.141	3.968.100,21		843.919,36	1.428.465,52		18.652.856
machines, apparaten en installaties	622.605	23.641,90		69.055,71			577.191
overige materiële vaste activa	57.498			31.727,00			25.771
totaal	17.637.244	3.991.742	0	944.702	1.428.466	0	19.255.818

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Toelichting op de balans

verloop financiële vaste activa	boekwaarde 31-12-2022 voor aftrek verliesvoorz.	verliesvoorziening 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2022 na aftrek verliesvoorz.	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen/a flossingen	verliesvoorziening 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2023
kapitaalverstrekking aan:								
deelnemingen	6.401.419		6.401.419	1.481.548,37				7.882.967
leningen aan:								
overige verbonden partijen	1.683.596	642.216	1.041.381				642.216	1.041.381
overige :								
overige langlopende leningen	13.047.548		13.047.548	2.048.904,39	694.375,63	5.896,00		14.396.181
overige uitzettingen > 1 jaar								
totaal	21.132.563	642.216	20.490.348	3.530.453	694.376	5.896	642.216	23.320.529

De deelname in Suijssenwaarde is volledig afgedekt door een verliesvoorziening.

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie en
- Gereed product en handelsgoederen.

Van de bouwgronden in exploitatie wordt het verloop in 2023 in de volgende tabel weergegeven:

Voorraden; verloop in exploitatie genomen bouwgronden (1/2)	boekwaarde 31-12-2022 voor aftrek verliesvoorz.	verliesvoorziening 31-12-2022	boekwaarde 31-12-2022 na aftrek verliesvoorz.	investeringen	voorz nog te maken kosten	opbrengsten	winstneming
Westplaat Middelharnis	-1.690.475		-1.690.475	841.131	266.065	73.636	656.915
Zuidelijke Randweg Middelharnis	858.156		858.156	21.170		304.000	213.000
Oostplaat III Middelharnis	-849.729		-849.729	66.480			217.250
Achthuizen (Kerkwijk)	-186.246		-186.246	0	167.000	12.231	31.477
totaal	-1.868.294	0	-1.868.294	928.782	433.065	389.866	1.118.642

Voorraden; verloop in exploitatie genomen bouwgronden (2/2)	boekwaarde 31-12-2023 voor aftrek verliesvoorz.	mutatie verliesvoorziening 2023	verliesvoorziening 31-12-2023	boekwaarde 31-12-2023 na aftrek verliesvoorz.
Westplaat Middelharnis	0			0
Zuidelijke Randweg Middelharnis	788.326			788.326
Oostplaat III Middelharnis	-565.998			-565.998
Achthuizen (Kerkwijk)	0		0	0
totaal	222.329	0	0	222.329

De geprognosticeerde kosten en opbrengsten m.b.t. de gronden in exploitatie zijn als volgt:

Complexen	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten
Totaal diverse complexen	852.292	2.184.051

Kosten en opbrengstenindices

Voor de kostenparameter wordt de trend van de GWW-index (Grond- Weg en Waterbouw) en plankosten/VTU (voorbereiding, toezicht, uitvoering) gevolgd. Over het algemeen lopen de ontwikkelingen in de GWW-sector achter de woningbouw trends aan. In 2023 was nog sprake van 6% kostenstijging.

Toelichting op de balans

De GWW-sector heeft net als de bouwsector te maken met stijgende materiaalkosten, personeelstekort en stikstofproblematiek. De rentestand en de bouwkosten zijn redelijk stabiel gebleven. Wel heeft de sector te maken met personeelstekorten.

Hoe de toekomst er voor de GWW-sector uit zal zien blijft onzeker. De loon-en materiaalkosten zullen nog blijven stijgen. Hierdoor zal de prijsstijging in 2024 naar verwachting met 3% stijgen. Op middellange termijn (2025-2026) zullen de GWW-kostenstijgingen stabiliseren naar 2,5%. Pas na 2026 zal de stijging naar verwachting verder afvlakken naar 2%

Voor de stijging van de opbrengsten in de grondexploitatie wordt een onderscheid gemaakt tussen grondexploitaties voor woningbouw en grondexploitaties voor bedrijventerreinen. De gemeente heeft op het moment van dit schrijven geen actieve grondexploitaties voor woningbouw lopen. Voor nieuwe ontwikkelingen wordt per project de grondwaarde residueel bepaald. Voor toekomstige grondexploitaties is het wel wenselijk naar de landelijke trends te kijken en de parameters te bepalen. Na een daling van de prijzen eind 2022 en begin 2023 is er momenteel sprake van een prijsstijging. Dit heeft te maken met een sterke stijging van de lonen (toename leencapaciteit) en inflatiecorrectie. Ook de sterk stijgende hypotheekrente is gestabiliseerd. Door meer leencapaciteit en onzekerheid in de huursector en de verwachting van een dalende rente is de vraag naar bestaande en nieuwbouwwoningen toegenomen. Voor 2024 wordt een prijsstijging van 1% verwacht. Op middellange termijn (2025-2026) zal dit naar verwachting 1,5% zijn.

De bedrijventerreinen op Goeree-Overflakkee kunnen worden beschouwd als basislocatie of secundaire locatie. De Outlook Grondexploitaties van Metafoor schets in 2024 t/m 2026 een prijsindexatie tussen 0% en 3%. Op de lange termijn (vanaf 2027) wordt een opbrengstenstijging verwacht van 2%.

De grondwaardes van de bedrijventerreinen werden in november 2023 via de comparatieve methode getoetst. Daarnaast is gekeken naar de lokale marktontwikkeling op Goeree-Overflakkee. Momenteel zijn er nagenoeg geen bouw kavels meer beschikbaar. Landelijk gezien kenmerkt de markt zich door krapte. Door schaarste zijn bepaalde excessen waargenomen die de marktwaarde ver te boven gaan. Tegen de landelijke trends in is de prijsindexatie voor de lopende grondexploitaties verschillend toegepast. De prijsindexatie is reeds bekrachtigd door vaststelling van de Grondprijzenbrief 2024. Voor 2025 en later wordt een prijsstijging van 2% verwacht.

Van het gereed product en handelsgoederen wordt het verloop in 2023 in de volgende tabel weergegeven:

verloop voorraden	boekwaarde 31-12-2022	investeringen	desinvesteringen	afschrijvingen	bijdragen van derden	afwaarderingen	boekwaarde 31- 12-2023
gereed product en handelsgoederen	607.500		607.500				0
totaal	607.500	0	607.500	0	0	0	0

Toelichting op de balans

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar Bedragen in euro's	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.092.402	-	1.092.402	1.897.920
Uitzettingen in Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	27.500.000	-	27.500.000	13.500.000
Overige vorderingen	6.284.985	929.024	5.355.961	12.257.226
Overige uitzettingen	314.000	-	314.000	314.000
Totaal	35.191.388	929.024	34.262.364	27.969.146

Uitzettingen in Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen in Rijksschatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar:

Het drempelbedrag voor het zogenaamde schatkistbankieren bedraagt € 2.953.248. Dit drempelbedrag is gebaseerd op een gemiddelde. Per kwartaal mag gemiddeld per kalenderdag maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aangehouden worden. In 2023 was er alle kwartalen voldoende ruimte onder het maximale drempelbedrag. Per 1 januari 2023 was er € 13.500.000 overtollige middelen in de schatkist. Per 31 december 2023 was er € 27.500.000 in de schatkist geplaatst.

Schatkistbankieren Bedragen in euro's	1e kwartaal 2023	2e kwartaal 2023	3e kwartaal 2023	4e kwartaal 2023
Som van per dag werkelijk buiten schatkist gelaten banksaldo	28.210.981	33.754.971	35.788.447	34.113.893
Aantal dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Gemiddeld buiten schatkist	313.455	370.934	389.005	370.803
Berekening drempelbedrag per 1 januari				
Begrotingsomvang per 1 januari	147.662.400	147.662.400	147.662.400	147.662.400
Bij ministeriële regeling vastgesteld %	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Maximaal buiten schatkist aanhouden	2.953.248	2.953.248	2.953.248	2.953.248
Toets schatkistbankieren				
Werkelijk buiten schatkist gehouden	313.455	370.934	389.005	370.803
Toegestaan bedrag	2.953.248	2.953.248	2.953.248	2.953.248
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	2.639.793	2.582.314	2.564.243	2.582.445

Overige uitzettingen

Hieronder zijn opgenomen de participaties in het BNG APPA fonds voor € 314.000 bedoeld voor de pensioenen van wethouders. Maandelijks kan zonder kosten worden beschikt over dit fonds. In het boekjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden. Er bestaan geen voornemens tot afstoting van dit fonds. De waarde van de geregistreerde participaties bedraagt per 31 december 2023 afgerond € 393.000.

Toelichting op de balans

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedragen in euro's		
Kassaldi	5.585	9.952
Banksaldi	1.109.002	289.912
Totaal	1.114.588	299.864

De banksaldi per 31 december 2023 bestaan voornamelijk uit tegoeden van de BNG en de Rabo bankrekening.

Overlopende activa

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen voorschotbedragen	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Bedragen in euro's				
Overige Nederlandse overheidslichamen:				
Subsidie Landschapstafel Haringvliet	331.445		958	330.487
Subsidie restauratie Fort Prins Frederik	44.000		44.000	-
Subsidie meerkosten Erfgoed Fort Prins Frederik	200.000		200.000	-
Subsidie restauratie Fort Prins Frederik toren/brug	4.600		4.600	-
Subsidie restauratie geschutstoren Fort Prins Frederik	48.065		48.065	-
Subsidie Gebiedsgerichte Aanpak Goeree-Overflakkee	158.979			158.979
GGA kosten Proeftuin van Pallandpolder 2021	1.870			1.870
Subsidie Kwaliteitsimpuls Havenkanaal SD	44.000			44.000
Vergoeding kosten fieldlab N59	43.408			43.408
Subsidie provincie restauratie watertoren D'land	102.000		102.000	-
80% van toegezegde subsidie Stationsweg O-T G21019	208.000		208.000	-
Subsidie gebiedsgerichte aanpak	241.748			241.748
Subsidie Deltapontje O'plaat Erfgoedlijn 2019	6.000		6.000	-
Prov. subsidie Erfgoedlijn 2019 Dirksland	10.000		10.000	-
Prov. subsidie Erfgoedlijn 2021 Den Bommel		6.800		6.800
N.t.o. inz. opvang Oekraïens vluchtelingen 2022	624.512		624.512	-
Totaal	2.068.627	6.800	1.248.135	827.293

Toelichting op de balans

De specificatie van de overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedragen in euro's		
Nog te ontvangen bedragen	13.688.122	13.243.634
Vooruitbetaalde bedragen	901.544	330.009
Totaal	14.589.666	13.573.643

Reserves

Het verloop van de reserves in 2023 wordt in onderstaande overzicht weergegeven.

Overzicht Reserves 2023						
	1-jan-23	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Verm. ter dekking van afschr.	31-dec-23
Algemene reserve						
Algemene reserve	27.904.276	15.312.300	12.816.094	170.520	-	30.571.002
Sub totaal	27.904.276	15.312.300	12.816.094	170.520	-	30.571.002
Bestemmingsreserves						
Reserve ORB materiaal	29.797	-	-	-	-	29.797
Reserve infrastructuur Goedereede	200.000	-	200.000	-	-	-
Reserve verkeerscirculatieplan	156.668	-	-	-	-	156.668
Reserve kunstwerken	2.488.870	822.900	-	-	-	3.311.770
Reserve bedrijventerreinen	1.200.000	512.700	-	-	-	1.712.700
Reserve aandelen GBE Aqua	1.638.800	1.583.104	-	-	-	3.221.904
Reserve recreatieve voorziening Haringvliet en Volkerak	311.400	-	-	-	-	311.400
Reserve Grevelingenfonds	159.600	35.600	-	-	-	195.200
Reserve sociale uitkeringen	498.050	-	-	-	-	498.050
Reserve Sociaal Domein	3.544.619	1.193.430	954.400	2.341.200	-	6.124.849
Reserve opvang vluchtelingen	-	-	1.155.815	5.849.200	-	4.693.385
Reserve wind- en zonneparken	337.608	90.500	18.300	-	-	409.808
Reserve duurzaamheid	326.200	662.400	49.386	-	-	939.215
Reserve gebiedsontwikkeling Noordrand	170.513	159.768	-	-	-	330.281
Reserve Omgevingswet	975.608	-	20.000	-	-	955.608
Reserve dorpsvernieuwing Herkingen	71.101	-	-	-	-	71.101
Reserve kwaliteitsverbetering dorpskernen	47.642	-	-	-	-	47.642
Reserve bovenwijkse voorzieningen	268.933	-	-	-	-	268.933
Reserve grondbeleid	3.411.783	1.104.642	688.640	-	-	3.827.785
Reserve organisatieontwikkeling	82.481	-	-	-	-	82.481
Reserve privacy en gegevensbeheer	62.148	-	13.500	-	-	48.648
Reserve Informatie- & Archiefbeheer	31.000	-	31.000	-	-	-
Reserve budgetoverheveling	3.717.438	713.100	1.696.872	-	-	2.733.665
Reserve steunfonds	1.605.000	-	1.605.000	-	-	-
Reserve Eneco gelden	18.859.970	-	-	-	-	18.859.970
Reserve toeristische voorzieningen	1.291.826	565.198	530.477	-	-	1.326.546
Reserve ex-BWS gelden	107.757	-	21.600	-	-	86.157
Reserve bijdrage kapitaallasten	33.890.876	525.000	-	4.448.600	907.076	37.957.400
Sub totaal	75.485.685	7.968.342	6.984.990	12.639.000	907.076	88.200.961
Totaal reserves	103.389.961	23.280.642	19.801.083	12.809.520	907.076	118.771.964

Toelichting op de balans

Reserve verkeerscirculatieplan <i>Thema/Onderdeel:</i> Mobiliteit	Doel: <i>Planmatige inzet voor verbeteren van verkeerstechnische en verkeersveilige situaties.</i>
	<p style="text-align: right;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p> <p style="text-align: right;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p>
Reserve kunstwerken <i>Thema/Onderdeel:</i> Leefomgeving / Bedrijvigheid	Doel: <i>Dekking kosten onderhoud van kunstwerken.</i>
	<p style="text-align: right;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">326.300 Storting kunstwerken - baggeren</p> <p style="text-align: right;">496.600 Storting kunstwerken - onderhoud</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">822.900</p> <p style="text-align: right;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p>
Reserve bedrijventerreinen <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Dekking kosten bedrijventerreinen.</i>
	<p style="text-align: right;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">512.700 Overheveling van reserve grondbeleid (tussentijdse winstneming Oostplaat III 2022)</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">512.700</p> <p style="text-align: right;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p>
Reserve aandelen GBE Aqua <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>De dividenuitkering van PZEM wordt ingezet als agio kapitaalstorting aan GBE Aqua.</i>
	<p style="text-align: right;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">1.583.104 Storting dividend aandelen GBE Aqua</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">1.583.104</p> <p style="text-align: right;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p>
Reserve recreatieve voorziening Haringvliet en Volkerak <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Reserve ten behoeve van vrijgekomen middelen Haringvliet en Volkerak naar aanleiding van het opheffen van natuur- en recreatieschap ZWD. Besteding komt ten gunste aan het gebied.</i>
	<p style="text-align: right;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p> <p style="text-align: right;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p>

Toelichting op de balans

Reserve Grevelingenfonds <i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Reserve ten behoeve van vrijgekomen middelen Grevelingen naar aanleiding van opheffen van het natuur- en recreatieschap Zuid Westelijke Delta (ZWD). Besteding komt ten gunste aan het recreatiegebied Grevelingen en heeft een relatie met de Voorziening Grevelingenfonds.</i>																			
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; width: 100px;">35.600</td> <td>Liquidatie ZWD -bijdrage is vervallen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">35.600</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		35.600	Liquidatie ZWD -bijdrage is vervallen	35.600		Onttrekking		-	Geen	-								
Toevoeging																				
35.600	Liquidatie ZWD -bijdrage is vervallen																			
35.600																				
Onttrekking																				
-	Geen																			
-																				
Reserve sociale uitkeringen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ondersteuning en zorg voor inw oners in een kw etsbare periode	Doel: <i>Egalisatie van kosten voortvloeiend uit gemeentelijke taken op het gebied van sociale uitkeringen.</i>																			
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; width: 100px;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		-	Geen	-		Onttrekking		-	Geen	-								
Toevoeging																				
-	Geen																			
-																				
Onttrekking																				
-	Geen																			
-																				
Reserve Sociaal Domein <i>Thema/Onderdeel:</i> Blijvend ontw ikkelen / Gezondheid en Welzijn / Ondersteuning en zorg voor inw oners in een kw etsbare periode	Doel: <i>Ter dekking van lasten voortvloeiend uit de taken participatiewet, minimabeleid, WMO en jeugdwet.</i>																			
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; width: 100px;">1.193.430</td> <td>Vrijgevallen reserve centrumtaken</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">2.341.200</td> <td>Resultaatbestemming Jaarstukken 2022</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">3.534.630</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">371.000</td> <td>Stichting Goed voor Goed</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">160.000</td> <td>Bijdrage tussenvoorziening Hobbemastraat</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">162.000</td> <td>Stichting Kairos</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">261.400</td> <td>Bibliotheek op school</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">954.400</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		1.193.430	Vrijgevallen reserve centrumtaken	2.341.200	Resultaatbestemming Jaarstukken 2022	3.534.630		Onttrekking		371.000	Stichting Goed voor Goed	160.000	Bijdrage tussenvoorziening Hobbemastraat	162.000	Stichting Kairos	261.400	Bibliotheek op school	954.400
Toevoeging																				
1.193.430	Vrijgevallen reserve centrumtaken																			
2.341.200	Resultaatbestemming Jaarstukken 2022																			
3.534.630																				
Onttrekking																				
371.000	Stichting Goed voor Goed																			
160.000	Bijdrage tussenvoorziening Hobbemastraat																			
162.000	Stichting Kairos																			
261.400	Bibliotheek op school																			
954.400																				
Reserve opvang vluchtelingen <i>Thema/Onderdeel:</i> De inw oner in regie	Doel: <i>Ter dekking van kosten realisatie flexwoningen en opvang van vluchtelingen.</i>																			
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; width: 100px;">5.849.200</td> <td>Resultaatbestemming Jaarstukken 2022</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">5.849.200</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">533.717</td> <td>Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">622.098</td> <td>Opvang (Oekraïense) vluchtelingen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">1.155.815</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		5.849.200	Resultaatbestemming Jaarstukken 2022	5.849.200		Onttrekking		533.717	Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen	622.098	Opvang (Oekraïense) vluchtelingen	1.155.815						
Toevoeging																				
5.849.200	Resultaatbestemming Jaarstukken 2022																			
5.849.200																				
Onttrekking																				
533.717	Flexwoningen Oekraïense vluchtelingen																			
622.098	Opvang (Oekraïense) vluchtelingen																			
1.155.815																				

Toelichting op de balans

Reserve wind- en zonneparken <i>Thema/Onderdeel:</i> Duurzame ontwikkeling	Doel: Vanuit het windpark in de Van Pallandtpolder en een tweetal gerealiseerde zonneparken – Melissant en Ooltgensplaat – ontvangt de gemeente een vergoeding.																	
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">20.000</td> <td>Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Ooltgensplaat</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">5.500</td> <td>Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Melissant</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">10.000</td> <td>Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Middelharnis</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">55.000</td> <td>Inkomsten windpark Van Pallandtpolder</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">90.500</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">18.300</td> <td>Bijdrage Energiefonds GO</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">18.300</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		20.000	Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Ooltgensplaat	5.500	Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Melissant	10.000	Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Middelharnis	55.000	Inkomsten windpark Van Pallandtpolder	90.500		Onttrekking		18.300	Bijdrage Energiefonds GO	18.300
Toevoeging																		
20.000	Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Ooltgensplaat																	
5.500	Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Melissant																	
10.000	Bijdrage maatschappelijke participatie zonnepark Middelharnis																	
55.000	Inkomsten windpark Van Pallandtpolder																	
90.500																		
Onttrekking																		
18.300	Bijdrage Energiefonds GO																	
18.300																		
Reserve Duurzaamheid <i>Thema/Onderdeel:</i> Duurzame ontwikkeling	Doel: Deze reserve is ter dekking voor de uitvoering van transitieopgaven duurzaamheid.																	
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">662.400</td> <td>Overheveling van reserve budgetoverheveling</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">662.400</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">49.386</td> <td>Lasten m.b.t. duurzaamheid</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">49.386</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		662.400	Overheveling van reserve budgetoverheveling	662.400		Onttrekking		49.386	Lasten m.b.t. duurzaamheid	49.386						
Toevoeging																		
662.400	Overheveling van reserve budgetoverheveling																	
662.400																		
Onttrekking																		
49.386	Lasten m.b.t. duurzaamheid																	
49.386																		
Reserve gebiedsontwikkeling Noordrand <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: Deze reserve is ter dekking van de lasten voortvloeiend uit de gebiedsontwikkeling Noordrand.																	
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">159.768</td> <td>Opstalovereenkomst windturbines Zuiderdieppolder</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">159.768</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		159.768	Opstalovereenkomst windturbines Zuiderdieppolder	159.768		Onttrekking		-	Geen	-						
Toevoeging																		
159.768	Opstalovereenkomst windturbines Zuiderdieppolder																	
159.768																		
Onttrekking																		
-	Geen																	
-																		
Reserve Omgevingswet <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: Deze reserve is ter dekking van de kosten m.b.t. de Omgevingswet.																	
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">20.000</td> <td>Lasten m.b.t. omgevingswet</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">20.000</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		-	Geen	-		Onttrekking		20.000	Lasten m.b.t. omgevingswet	20.000						
Toevoeging																		
-	Geen																	
-																		
Onttrekking																		
20.000	Lasten m.b.t. omgevingswet																	
20.000																		
Reserve dorpsvernieuwing Herkingen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en wonen	Doel: Deze reserve is ingesteld voor de renovatie in de dorpskern van Herkingen.																	
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="2">Toevoeging</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Onttrekking</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td></td> </tr> </table>	Toevoeging		-	Geen	-		Onttrekking		-	Geen	-						
Toevoeging																		
-	Geen																	
-																		
Onttrekking																		
-	Geen																	
-																		

Toelichting op de balans

Reserve kwaliteitsverbetering dorpskernen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en w onen	Doel: <i>Deze reserve is gevormd voor kwaliteitsverbetering van de dorpskernen.</i>
	<p style="text-align: center;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p>
Reserve bovenwijkse voorzieningen <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en w onen	Doel: <i>Dekking bovenplanse voorzieningen met een directe relatie met grondexploitatie.</i>
	<p style="text-align: center;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p>
Reserve grondbeleid <i>Thema/Onderdeel:</i> Ruimte en w onen	Doel: <i>Deze reserve is gevormd voor het opvangen van financiële risico's en calamiteiten op het gebied van grondbeleid teneinde de continuïteit van het grondbedrijf te kunnen waarborgen.</i>
	<p style="text-align: center;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">217.250 Tussentijdse winstneming plan Oostplaat III</p> <p style="text-align: right;">213.000 Winstneming plan Zuidelijke Randweg</p> <p style="text-align: right;">642.915 Winstneming plan Westplaat</p> <p style="text-align: right;">31.477 Winstneming plan Achthuizen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">1.104.642</p> <p style="text-align: center;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">175.940 Vennootschapsbelasting</p> <p style="text-align: right;">512.700 Overheveling naar reserve bedrijventerreinen (tussentijdse winstneming Oostplaat III 2022)</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">688.640</p>
Reserve organisatieontwikkeling <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>Beschikbaar voor dekking van (een deel) van de kosten van de organisatieontwikkeling.</i>
	<p style="text-align: center;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p>
Reserve privacy en gegevensbeheer <i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen	Doel: <i>Reserve voor extra werkzaamheden op het gebied van privacy en gegevensbeheer als gevolg van nieuwe Europese wetgeving.</i>
	<p style="text-align: center;">Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: center;">-</p> <p style="text-align: center;">Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">13.500 Informatiebeveiliging</p> <hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">13.500</p>

Toelichting op de balans

Reserve informatie- en archiefbeheer	Doel: <i>Deze reserve is gevormd ter dekking van kosten voor informatie- en archiefbeheer.</i>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">31.000 Archiefbeheer</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">31.000</p> <p><i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen</p>
Reserve budgetoverheveling	Doel: <i>Deze reserve is gevormd voor budgetoverheveling.</i>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">45.000 Indeling werkplekken</p> <p style="text-align: right;">146.600 Wet open overheid</p> <p style="text-align: right;">160.000 Deelname gemeenschappelijke archiefdienst</p> <p style="text-align: right;">158.500 Projectleider en inkoopadviseur projecten Streekarchief</p> <p style="text-align: right;">40.500 Archief- en informatiebeheer</p> <p style="text-align: right;">85.000 Opstellen Economische visie</p> <p style="text-align: right;">77.500 Strategisch mobiliteitsplan</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">713.100</p> <p>Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">100.000 Dienstverlening tweede lijn</p> <p style="text-align: right;">10.000 Actualisering beleid lijkbezorging</p> <p style="text-align: right;">34.100 Restauratie voormalig raadhuis Middelharnis</p> <p style="text-align: right;">25.000 Accountant - vrijval</p> <p style="text-align: right;">10.000 Accountant</p> <p style="text-align: right;">10.000 Duurzaamheid</p> <p style="text-align: right;">662.400 Overheveling naar reserve duurzaamheid</p> <p style="text-align: right;">243.000 Optimalisatie werkprocessen Sociaal Domein</p> <p style="text-align: right;">250.000 Wegenonderhoud</p> <p style="text-align: right;">54.838 Integraal maatschappelijk beheerkader</p> <p style="text-align: right;">8.150 Onderzoek Oostelijke Randweg Middelharnis</p> <p style="text-align: right;">123.600 Gebiedsontwikkeling Kop van Goeree - vrijval</p> <p style="text-align: right;">65.785 Harmonisatie voetbal</p> <p style="text-align: right;">100.000 Gebiedsontwikkeling Spuiplein - vrijval</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">1.696.872</p> <p><i>Thema/Onderdeel:</i> Diversen</p>
Reserve steunfonds	Doel: <i>Deze reserve is bedoeld voor 'Maatregelen coronacrisis'.</i>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Onttrekking</p> <p style="text-align: right;">1.605.000 Vrijval reserve t.g.v. algemene reserve</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">1.605.000</p> <p><i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen</p>
Reserve Eneco gelden	Doel: <i>De opbrengst van de verkochte aandelen Eneco is in deze reserve gestort.</i>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Werkelijk</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <hr style="width: 10%; margin-left: 0;"/> <p style="text-align: right;">-</p> <p><i>Thema/Onderdeel:</i> Algemene dekkingsmiddelen</p>

Toelichting op de balans

Reserve toeristische voorzieningen	Doel:	<i>In overleg met de sector een bijdrage leveren aan het verbeteren en uitbreiden van de openbare toeristische voorzieningen.</i>
		<p>Toevoeging</p> <p>565.198 Opbrengst recreatieve heffingen</p> <p><u>565.198</u></p> <p>Onttrekking</p> <p>325.000 Overheveling naar reserve bijdrage kapitaallasten (Nieuwbouw reddingspost Brouwersdam)</p> <p>32.000 Zomertrein</p> <p>145.718 Convenant besteding toeristische impuls</p> <p>2.760 Bijdrage openbaar toilet Ouddorp</p> <p>25.000 Bijdrage promotie VVV</p> <p><u>530.477</u></p>
<i>Thema/Onderdeel:</i> Bedrijvigheid		
Reserve ex-BWS gelden	Doel:	<i>Reserve is volledig geormerkt om de kosten voor projecten gebiedsgerichte aanpak te dekken.</i>
		<p>Toevoeging</p> <p>- Geen</p> <p><u>-</u></p> <p>Onttrekking</p> <p>5.000 Ondersteuning Eco-schools VMBO en VO scholen</p> <p>16.600 Duurzaamheidseducatie G-O (Eco-schools)</p> <p><u>21.600</u></p>
<i>Thema/Onderdeel:</i> Duurzame ontwikkeling		
Reserve bijdrage kapitaallasten	Doel:	<i>Dekking kapitaallasten van investeringen.</i>
		<p>Toevoeging</p> <p>325.000 Overheveling van de reserve toeristische voorzieningen (Nieuwbouw reddingspost Brouwersdam)</p> <p>200.000 Overheveling van Reserve Infrastructuur Goedereede (parkeerterrein Goedereede)</p> <p>4.448.600 Resultaatbestemming Jaarstukken 2022</p> <p><u>4.973.600</u></p> <p>Onttrekking</p> <p>907.076 Bijdrage afschrijving diverse investeringen</p> <p><u>907.076</u></p>
<i>Thema/Onderdeel:</i> Diversen		

Toelichting op de balans

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Overzicht Voorzieningen 2023					
	1-jan-23	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-dec-23
Egalisatievoorzieningen					
Voorziening onderhoud sport	629.808	61.200	-	-	691.008
Voorziening onderhoud Fort Prins Frederik	67.854	22.618	-	-	90.472
Voorziening Ouddorp Bad (onderhoud)	134.802	-	-	82.514	52.288
Voorziening riolering ter afdekking (nw) vervangingsinv.	11.740.312	1.122.000	-	3.512.054	9.350.258
Voorziening onderhoud gebouwen	9.257.752	2.266.027	-	2.281.983	9.241.797
Sub totaal	21.830.529	3.471.845	-	5.876.551	19.425.823
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening wethouderspensioenen	4.013.692	262.783	-	248.883	4.027.593
Voorziening wachtgeld wethouders	408.642	61.221	-	334.151	135.712
Voorziening spaarverlof	-	280.860	-	-	280.860
Voorziening begeleidingskst. DCMR MER-proc. Wind	34.980	-	-	-	34.980
Voorziening nog uit te voeren werken Welgelegen	80.965	-	-	-	80.965
Voorziening nog uit te voeren werken Gemeentewerf	70.901	-	-	-	70.901
Voorziening nog uit te voeren werken Korteweg	15.667	-	-	1.915	13.752
Voorziening nog uit te voeren werken Prinsesselaan	32.611	-	-	-	32.611
Voorziening nog uit te voeren werken Westplaat	-	266.065	-	-	266.065
Voorziening nog uit te voeren werken Oranjeweg	-	167.000	-	-	167.000
Sub totaal	4.657.458	1.037.929	-	584.949	5.110.438
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden					
Voorziening schenking kleuterschool obs OPL	20.098	-	-	-	20.098
Voorziening Grevelingenfonds	9.338.593	180.260	-	442.629	9.076.223
Voorziening riolering (van derden verkregen)	449.516	-	449.516	-	0
Sub totaal	9.808.207	180.260	449.516	442.629	9.096.322
Totaal voorzieningen	36.296.194	4.690.034	449.516	6.904.129	33.632.583

Toelichting op de balans

Hieronder volgt de aard en reden van elke voorziening en de toevoegingen en aanwendungen daaraan.

Toelichting Voorzieningen 2023													
Egalisatievoorzieningen													
<p>Voorziening onderhoud sport</p> <p><i>Thema:</i> Gezondheid en welzijn</p>	<p>Doel: <i>Dekking van het op onderhoudsplan gebaseerd onderhoud van de sportvelden WFB Ouddorp, VV Stellendam en sportpark Oostplaat Middelharnis.</i></p>												
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">3.400</td> <td>Storting groot onderhoud sportvelden - WFB Ouddorp</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">2.900</td> <td>Storting groot onderhoud sportvelden - VV Stellendam</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">54.900</td> <td>Storting onderhoud sportpark Oostplaat - velden</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">61.200</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table>	3.400	Storting groot onderhoud sportvelden - WFB Ouddorp	2.900	Storting groot onderhoud sportvelden - VV Stellendam	54.900	Storting onderhoud sportpark Oostplaat - velden	61.200		-	Geen	-	
3.400	Storting groot onderhoud sportvelden - WFB Ouddorp												
2.900	Storting groot onderhoud sportvelden - VV Stellendam												
54.900	Storting onderhoud sportpark Oostplaat - velden												
61.200													
-	Geen												
-													
<p>Voorziening onderhoud Fort Prins Frederik</p> <p><i>Thema:</i> Gezondheid en welzijn</p>	<p>Doel: <i>Dekking van het onderhoud aan Fort Prins Frederik.</i></p>												
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">22.618</td> <td>Storting SIM subsidie</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">22.618</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table>	22.618	Storting SIM subsidie	22.618		-	Geen	-					
22.618	Storting SIM subsidie												
22.618													
-	Geen												
-													
<p>Voorziening Ouddorp Bad</p> <p><i>Thema:</i> Bedrijvigheid</p>	<p>Doel: <i>Deze voorziening is gevormd voor het project Ouddorp Bad, betreft dekking van de Overgangskosten van specifiek naar structureel beheer.</i></p>												
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">82.514</td> <td>Natuurontwikkeling Ouddorp Bad</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">82.514</td> <td></td> </tr> </table>	-	Geen	-		82.514	Natuurontwikkeling Ouddorp Bad	82.514					
-	Geen												
-													
82.514	Natuurontwikkeling Ouddorp Bad												
82.514													
<p>Voorziening riolering ter afdekking (nieuwe) vervangings-investeringen</p> <p><i>Thema:</i> Leefomgeving</p>	<p>Doel: <i>Dekking van vervangingsinvesteringen rioleringen.</i></p>												
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">1.122.000</td> <td>Voeding t.l.v. product riolering</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">1.122.000</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">3.512.054</td> <td>Investeringen obv vGRP 2021-2025</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">3.512.054</td> <td></td> </tr> </table>	1.122.000	Voeding t.l.v. product riolering	1.122.000		3.512.054	Investeringen obv vGRP 2021-2025	3.512.054					
1.122.000	Voeding t.l.v. product riolering												
1.122.000													
3.512.054	Investeringen obv vGRP 2021-2025												
3.512.054													

Toelichting op de balans

<p>Voorziening nog uit te voeren werken Welgelegen</p> <p><i>Thema:</i> Ruimte en w onen</p>	<p>Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Welgelegen Ouddorp.</i></p>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Aanwending</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p>
<p>Voorziening nog uit te voeren werken vm gemeentewerf</p> <p><i>Thema:</i> Ruimte en w onen</p>	<p>Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie vm. gemeentewerf Middelharnis.</i></p>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Aanwending</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p>
<p>Voorziening nog uit te voeren werken Korteweg</p> <p><i>Thema:</i> Ruimte en w onen</p>	<p>Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Korteweg Stellendam.</i></p>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Aanwending</p> <p style="text-align: right;">1.915 Woonrijpmaken openbaar gebied</p> <p style="text-align: right;">1.915</p>
<p>Voorziening nog uit te voeren werken Prinsesselaan</p> <p><i>Thema:</i> Ruimte en w onen</p>	<p>Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Prinsesselaan Sommelsdijk.</i></p>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p> <p>Aanwending</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p>
<p>Voorziening nog uit te voeren werken Westplaat</p> <p><i>Thema:</i> Ruimte en w onen</p>	<p>Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Westplaat Middelharnis/Sommelsdijk.</i></p>
	<p>Toevoeging</p> <p style="text-align: right;">266.065 Vorming voorziening</p> <p style="text-align: right;">266.065</p> <p>Aanwending</p> <p style="text-align: right;">- Geen</p> <p style="text-align: right;">-</p>

Toelichting op de balans

Voorziening nog uit te voeren werken Oranjeweg <i>Thema:</i> Ruimte en wonen	Doel: <i>Deze voorziening is gevormd ter dekking van de nog te maken kosten met betrekking tot de reeds afgesloten grondexploitatie Oranjeweg Achthuizen.</i>									
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">167.000</td> <td>Vorming voorziening</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">167.000</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table>	167.000	Vorming voorziening	167.000		-	Geen	-		
167.000	Vorming voorziening									
167.000										
-	Geen									
-										
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's										
Voorziening schenking kleuterschool obs OPL <i>Thema:</i> Blijvend ontw ikkelen	Doel: <i>Rentebaten van legaat P. van Weel komen ten bate van kleuterschool.</i>									
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table>	-	Geen	-		-	Geen	-		
-	Geen									
-										
-	Geen									
-										
Voorziening Grevelingenfonds <i>Thema:</i> Bedrijvigheid	Doel: <i>Voorziening is gevormd ten behoeve van vrijgekomen middelen Grevelingen naar aanleiding van opheffen van natuur- en recreatieschap Zuid Westelijk Delta. De voorziening heeft als doel een bijdrage te leveren in het onderhoud van de openbare voorzieningen op en rond de Grevelingen. De gemeente Goeree-Overflakkee fungeert als kassier voor deze middelen.</i>									
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">20.235</td> <td>Storting deelnemersbijdrage gem SD 2023</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">160.025</td> <td>Rente lening grevelingenfonds 2023</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">180.260</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">442.629</td> <td>Diverse kosten Grevelingenfonds</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">442.629</td> <td></td> </tr> </table>	20.235	Storting deelnemersbijdrage gem SD 2023	160.025	Rente lening grevelingenfonds 2023	180.260		442.629	Diverse kosten Grevelingenfonds	442.629
20.235	Storting deelnemersbijdrage gem SD 2023									
160.025	Rente lening grevelingenfonds 2023									
180.260										
442.629	Diverse kosten Grevelingenfonds									
442.629										
Voorziening riolering (van derden verkregen) <i>Thema:</i> Leefomgeving	Doel: <i>Voorziening is gevormd i.v.m. kostendekkendheid >100% op het product riolering.</i>									
	<p>Toevoeging</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">-</td> <td>Geen</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">-</td> <td></td> </tr> </table> <p>Aanwending</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right; width: 150px;">449.516</td> <td>Vrijval voorziening n.a.v. nacalculatie rioolheffing</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black; text-align: right;">449.516</td> <td></td> </tr> </table>	-	Geen	-		449.516	Vrijval voorziening n.a.v. nacalculatie rioolheffing	449.516		
-	Geen									
-										
449.516	Vrijval voorziening n.a.v. nacalculatie rioolheffing									
449.516										

Toelichting op de balans

Vaste schulden

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedragen in euro's		
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	31.773.534	34.828.207
Subtotaal	31.773.534	34.828.208
- waarborgsommen	-	648
Totaal	31.773.534	34.828.855

Verloop vaste schulden	Boekwaarde 31-12-2022	Verminderings	Aflossingen 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Bedragen in euro's				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.828.207		3.054.673	31.773.534
Waarborgsommen	648	648		0
Totaal	34.828.855	648	3.054.673	31.773.534

De totale rentelast voor het jaar 2023 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.282.783. In de financieringsparagraaf wordt ingegaan op de financieringspositie en rente. De aflossingsverplichting voor 2024 bedraagt € 3.057.543

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedragen in euro's		
Overige schulden	5.681.768	5.430.978
Totaal	5.681.768	5.430.978

Toelichting op de balans

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is al volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedragen in euro's		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	10.787.916	7.643.150
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	11.872.177	11.759.136
Overige vooruitontvangen bedragen, die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	2.524.483	1.083.968
Totaal	25.184.577	20.486.254

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Toelichting op de balans

Toelichting	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2023
Bedragen in euro's				
Ontvangen van rijk:				
Gebundelde uitkering SZW	36.762,00		12.254	24.508,00
COA	30.000,00			30.000,00
PAW Stad aan 't Haringvliet	4.571.975,17		1.249.957	3.322.018,14
OAB saldo 2020/2021/2022	189.600,00	12.254	12.254	189.600,00
TOZO 2021	218.734,00		60.726	158.008,00
Spec. uitk. stimul. verkeersveiligheidsmaat. 20/21	149.000,50			149.000,50
Min. I en W (Sisa E544) Klimaatadaptieve maatregelen	518.100,00		49.500	468.600,00
Spec. uitk. stimul. verkeersveiligheidsmaat. 22/23	179.917,36			179.917,36
DUO inz. Covid-19 gerelateerde onderw ijsvertragingen	464.439,66	44.134		508.573,66
Vooruitontvangen SPUK zw embaden	11.613,00		11.613	-
BBZ afrekening	159.272,00	61.085	66.475	153.882,00
Ovb. restant middelen preventieakkoord 2022 balans	24.671			24.670,50
Restant budget rijksmiddelen energiearmoede 2022	745.870		14.742	731.127,67
Overboeking subsidie flexw oningen naar balans	1.320.000		1.320.000	-
Overboeking vooruit ontvangen RGO Middelharnis	468.621		468.621	-
Oerboeking vooruit ontvangen CSG Prins Maurits	502.755		502.755	-
Overboeking vooruit ontvangen SUVIS SMDB Sommelsd	150.000			150.000,00
Overboeking vooruit ontvangen SUVIS OBS Buuten de	65.534		65.534	-
Overboeking vooruit ontvangen SUVIS Eben-Haëzer	72.512		72.512	-
Overboeking vooruit ontvangen SUVIS OBS de Inktvis	94.961		94.961	-
Overboeking vooruit ontvangen SUVIS OBS De regenbo	58.871		58.871	-
Terug te betalen CTB, niet uitgekeerd in 2022	123.694		123.694	-
Vooruitontvangen 2022 Inburgering-onderw ijsroute	43.423		43.423	-
Vooruitontvangen 2022 Inburgeringsw et B1 en Z-route	319.726		319.726	-
Vooruitontvangen KOTA 2022	35.775,00	7.368		43.142,72
Vooruitontvangen middelen opvang Oekraïense vluchteli	42.888,95			42.888,95
Meerkosten Energie Openbare zw embaden		739.740	8.356	731.384,51
RVO Dumava - De Landing		79.641		79.641,17
RVO Dumava - Diekhuus - Bibliotheek		95.190		95.189,57
Ministerie van Onderw ijs t.b.v. verbouw ing Bibliotheek		220.000		220.000,00
SPUK verduurzaming slecht geïsoleerde w oningen		1.004.240		1.004.240,00
Spuk regionale structuur NPLW 2023		139.386		139.386,43
Deel transitiekostenvergoeding BUCA LOO		236.592		236.591,85
Afrekening SUVIS Prins Maurits		64.215		64.215,25
Afrekening SUVIS Eben-Haëzer		7.518		7.517,74
Spuk begeleiding/opvang Oekraïense peuters saldo 2023		58.681		58.681,00
Verr. ministerie ivm lager aantal plaatsen		42.413		42.413,00
Ontv. middelen AU 2023 minus gemaakte kosten		110.858		110.857,60
Afrekening leefgeld POO 2023		19.108		19.107,84
Afrekening uitvoeringskosten leefgeld POO 2023		43.960		43.960,00
Overboeking restant CDOKE middelen 2023		861.761		861.760,73
Vooruitontvangen (niet besteed) GALA 2023		228.300		228.300,00
Vooruitontvangen Inburgeringsw et 2023 b1-route		162.000		162.000,00
Vooruitontvangen 2023 HAR		521.126		521.126,00
Ontvangen overig:				
Projectmiddelen RFPV-GO	779.292	55.605	114.732	720.165
Projectmiddelen IRP	23.515			23.515
Prov. Z-HBDU 2015 ontsluiting Nieuw e Tonge G15006	30.300			30.300
Prov. Z-H subsidie Boerenw andelpad	4.995			4.995
Subsidie regionale w eg N215 Melissant-Dirksland	107.814			107.814
Haalbaarheidsonderzoek Den Bommel	6.200			6.200
Subsidie ruiterspaden	100.271			100.271
Subsidie Gedichten landschap	15.000		15.000	-
Erfgoedlijn 2021 Den Bommel subsidie Erfgoedlijn	17.200		17.200	-
Erfgoedlijn 2021 Den Bommel subsidie Groene Impuls	20.123		20.123	-
Subsidie Opladen aan Zee	21.427			21.427
Subsidie Duinbalkons Brouwersdam	34.285		34.285	-
Prov. Subsidie - Erfgoedlijn 2023 - Kreekebeleving		12.775		12.775
Verplichting Stad Aardgasvrij Zealous Minds		7.406		7.406
Overboeking RES gelden 2023 Provincie Zuid Holland		168 35.000		35.000
Totaal	11.759.135	4.870.355	4.757.314	11.872.177

Toelichting op de balans

Vooruitontvangen bedragen, die ten bate van volgende begrotingsjaren komen Bedragen in euro's	Saldo 31-12-2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2023
Nog te transporteren gronden v.m. gemeente Oostflakkee	776		776	-
Vooruit ontvangen project Raak	1.884			1.884
Vooruit ontvangen project gezonde slagkracht (ZonMw)	41.647			41.647
Vooruit ontvangen reclamegelden markt Ouddorp	1.599	1.158		2.757
Vooruitontvangen vergoeding kunststof inzamelbakken	27.000			27.000
Vooruit ontvangen reclamegelden markt Sommelsdijk	4.204	632		4.836
Vooruit ontvangen m.b.t. herstel kabels en leidingen	176.445			176.445
Vooruit ontvangen m.b.t. pilot Thuisloosheid	30.000			30.000
Vooruit ontvangen m.b.t. Sanering verkeerslaw aai	39.998			39.998
Vooruitontvangen bijdrage Waterschap kosten 2018	31.822			31.822
Gewonnen prijs SKG Award	2.258		2.258	-
Bijdrage renovatie brug Suisendijk	172.000		172.000	-
Overb. aanleg 2 parkeerplaatsen Dorpsweg 4 Ouddorp	10.000			10.000
Vooruitontv. herstel erkz. kabels/leidingen 2021/2022	335.000			335.000
Vooruitontvangen middelen gem Nissewaard	196.231			196.231
Overboeking restantbudget CMK 2022	13.104			13.104
Vooruitontvangen bedrag Shere Masten BV		3.234		3.234
Voorne aan Zee inzake Regiodeel Drinkwater Tappunt		17.800		17.800
Vooruitontvangen subsidie heerlijkheidsarchieven		128.804		128.804
Gem. Rotterdam AMR Rijnmond 2020-2022 subsidie Programma kind-/gezinsbescherming (inzet S. Hest)		135.117		135.117
		29.417		29.417
Vooruitontv. herstel erkz. kabels en leidingen '23		596.000		596.000
Vooruitontvangen middelen Gem. Nissewaard 2023		236.223		236.223
Anterieure overeenkomst Hof van Lucard procedure		114.065		114.065
Anterieure overeenkomst Hernesseroord civieltechn.		169.000		169.000
Anterieure overeenkomst Hernesseroord procedure		64.800		64.800
Anterieure overeenk. Poortvliet O'dorp procedure		59.900		59.900
Anterieure overeenkomst Nollepolder procedure		59.400		59.400
Totaal	1.083.968	1.615.549	175.034	2.524.483

Toelichting op de balans

Overige langlopende verplichtingen

Kredietrisico's zijn afgedekt voor het aangaan van kortkredietfaciliteiten bij de BNG tot totaal € 2 miljoen.

Per 31/12/2023 zijn er de volgende niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen van minimaal € 100.000 met een looptijd van circa 3 jaar.

	omschrijving	bedrag
1	dienstverlening m.b.t. veiligheid	2.117.000
2	dienstverlening m.b.t. gezondheidszorg	1.700.000
3	aansluiting en transport energie diverse adressen	250.000
4	schoonmaak	124.000
5	onderhoud infrastructuur openbare verlichting en ruimte	615.000
	Totaal	4.806.000

Gewaarborgde geldleningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende garantstellingen:

Gewaarborgde geldleningen	Oorspronkelijk bedrag	Gew aarborgd deel gemeente	Bedrag per	Gew aar-borgde deel gem.	Bedrag per	Gew aarborgde deel gem.
			1-1-2023	1-1-2023	31-12-2023	31-12-2023
Bedragen in euro's						
Sportverenigingen	37.520	100%	4.448	4.448	1.952	1.952
Sportverenigingen	572.500	50%	289.032	144.516	240.281	120.141
Woningbouw verenigingen	6.709.579	100%	2.646.570	2.646.570	2.215.076	2.215.076
Woningbouw verenigingen	254.499.197	50%	164.847.434	82.423.717	185.213.129	92.606.565
Verzorgings- en verpleeghuizen	4.874.745	100%	1.621.245	1.621.245	1.303.495	1.303.495
Overig	28.650.000	100%	28.564.480	28.564.480	15.883.760	15.883.760
Totaal	295.343.541		197.973.209	115.404.976	204.857.693	112.130.988

Er zijn geen betalingen inzake de borg- en garantstellingen gedaan.

Nieuwe gewaarborgde geldleningen 2023:

- Woningbouwvereniging Oost West Wonen, geldleningen verstrekt door de Nederlandse Waterschapsbank van € 12.000.000.
- Woningbouwvereniging Oost West Wonen, geldleningen verstrekt door de Bank Nederlandse Gemeenten van € 23.000.000.

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat borg voor de leningen van de Woningbouwverenigingen als deze hun verplichtingen niet na kunnen komen.

Pas als het WSW deze verplichtingen niet meer kan overnemen, is de gemeente 50% achtervang voor het WSW. De Staat is achtervang voor de andere 50%.

Vennootschapsbelasting

Rekening houdend met de fiscale positie over het jaar 2022 is geen VpB verschuldigd over 2023.

SISA verantwoording

SiSa staat voor single information en single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. D.m.v. SiSa wordt verantwoord hoe specifieke uitkeringen zijn besteed. De doelstelling van SiSa is het verminderen van de verantwoordings- en controlelasten voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen (de mede-overheden). Het Rijk vraagt daarom per specifieke uitkering minder verantwoordingsinformatie en controle.

De verantwoordingsinformatie wordt verstrekt aan het CBS die namens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de intermediaire rol vervult tussen mede-overheden en vakdepartementen.

Voor de Gemeente Goeree-Overflakkee zijn 31 specifieke uitkeringen van toepassing te weten:

1. Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne;
2. Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek;
3. Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde;
4. Specifieke uitkering ventilatie in scholen;
5. Aanpak energiearmoede;
6. Specifieke uitkering voor de bekostiging van de kwijtschelding gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire;
7. Regiodeals 3e tranche;
8. Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen;
9. Regeling specifieke uitkering informatiepunten digitale overheid;
10. Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners enz. in het kader van het nationaal isolatieprogramma;
11. Regeling specifieke uitkering regionale structuur nationaal programma lokale warmtetransitie;
12. Regeling specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB);
13. Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen;
14. Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters;
15. Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen;
16. Brede doeluitkering verkeer en vervoer;
17. Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027;
18. Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023;
19. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid;
20. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023;
21. Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2023;
22. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2023;
23. Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2023;
24. Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2023;
25. Regeling specifieke uitkering onderwijsroute deel gemeente 2023;
26. Regeling specifieke uitkering stimulering sport;
27. Regeling sportakkoord 2020-2022;
28. Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken;
29. Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026;
30. Regeling specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden;
31. Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026.

Op de volgende pagina's zijn de overzichten met de specifieke uitkeringen opgenomen.

SISA verantwoordings

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking ssa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekker	Uitveringscode	Specifiek	Uitveringscode	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JeVW	A16	Onvanger grondslag Uitveringscode		Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A1601 (jaar T) - uitzonderingsopspaling (GOO)	Vul in wijziging tenopzichte van lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A1601 (jaar T) - uitzonderingsopspaling (GOO)	Besteding (jaar T) t.b.v. de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten t.b.v. de transitie verstrekingen (POO)	Indicator Aard controle R Indicator: A16/01
		Gemeenten		Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
				€ 9.149.084			€ 4.090.852	€ 36.033	€ 134.892
				Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgeleends) verstrekingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per gerealiseerde persoon (jaar T) POO en verstreking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
				€ 0	Aard controle R Indicator: A16/07	Som indicatoren 01/02/04/06/08/07 en 08			
				€ 0	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
				€ 91.040		€ 13.508.911	€ 23.046.866		

SISA verantwoording

BZK	C30	Specifieke uitkeringen profiuren aanstaande wijken 2e ronde	Gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen		Cumulatieve bestedingen (tm jaar T) te laste van Rijksmiddelen		Aantal (tm jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk		Aantal (tm jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk		Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)		Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	
				Aard controle R Indicator: C30/01	Aard controle R Indicator: C30/02	Aard controle D2 Indicator: C30/03	Aard controle D2 Indicator: C30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C30/12
				€ 1.201.817	€ 2.029.842	0	0	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld
				Einderantwoord (Ja/Nee)											
				Aard controle n.v.t. Indicator: C30/07											
				Nee											
				Beschikkingnummer/naam											
				1	SUVIS21-01023863	€ 37.640	€ 708.835	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Werkzaamheden afgerond 2023
				2	SUVIS21-01023877	€ 1.449.180	€ 1.461.800	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Werkzaamheden afgerond 2023
				3	SUVIS21-01026897	€ 148.377	€ 392.889	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Werkzaamheden afgerond 2023
				4	SUVIS21-01027006	€ 283	€ 216.649	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Werkzaamheden afgerond 2023
				5	SUVIS21-01030291	€ 0	€ 0								Om kapitaalvermindering te voorkomen wordt de schoolbestuur de mogelijkheid om het SUVIS-impact te integreren in renovatie van de school. Project niet gestart vóór 31 december 2023, dus einderantwoord op 'Ja' gezet.
				6	SUVIS21-01030298	€ 202.090	€ 336.816	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Werkzaamheden afgerond 2023
				7	SUVIS21-01108630	€ 164.388	€ 254.143	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Werkzaamheden afgerond 2023
				8	SUVIS21-01108637	€ 45.214	€ 231.088	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Werkzaamheden afgerond 2023
				9	SUVIS21-2-03070683	€ 2.404.088	€ 2.404.088	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Af ronding, wordt plaats in 2024.
				10	Kopie Beschikkingnummer/Naam										
					Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)										
					Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07										
				1	SUVIS21-01023863	Ja									
				2	SUVIS21-01023877	Ja									
				3	SUVIS21-01026897	Ja									
				4	SUVIS21-01027006	Ja									
				5	SUVIS21-01030291	Ja									
				6	SUVIS21-01030298	Ja									
				7	SUVIS21-01108630	Ja									
				8	SUVIS21-01108637	Ja									
				9	SUVIS21-2-03070683	Nee									Werkzaamheden zijn niet in 2023 afgerond. Af ronding vindt naar verwachting in 2024 plaats.
				10											

SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoordinginformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering sisa - d.d. 2-02-2024.									
Verstrekkerscode	Uitveringscode	Specifieke uitveringscode	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C65	Ampak energietarmoe	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Cumulative besteding (0m jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energierekening	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/05
			2.000	€ 14.742	€ 98.805	0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat in de vorm van advies over in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten	Cumulative besteding (0m jaar T) van de onder indicator 01 gemoede kosten				
			0	€ 0	€ 0				
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfilte en lichtslips)	Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(e) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, videsolatie, spouwmursolatie etc.)	Het aantal grote(e) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. verlichting, koelkasten, wasmachines etc.)	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09
			2.000	€ 0	€ 0	0	0	0	0
			Gedelfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het wijfschieten van gemeentelijke verbodingen	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			2.000	2.000	0	0	0	0	14.742
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)						
BZK	C62	Specifieke uitlegging aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke verbodingen van gemeentelijke verbodingen voor de beslagheffing		Aard controle n.v.t. Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 23	Nee					

SISA verantwoordings

Verstrekker	C75B	Specificatie	Subdiesel	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C75B	Regiofonds 3 ^e franchise	Subdiesel	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		SISA tussen medeoverheden								
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03	Aard controle R Indicator: C75B/04	Aard controle R Indicator: C75B/05	
		1 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Governance:				
		2 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Programmanagement				
		3 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Circulaire Economie				
		4 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Governance: organisatiekosten - trekker circulair				
		5 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Circulaire Economie - Circulaire bouwmakl.GO				
		6 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Waterstofregio - tmsstation	€ 732.900			
		7 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Bokasch-Traject				
		8 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Innovatielab				
		9 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Circulaire opleiding Beropscaam				
		10 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Circulaire Tiny Houses				
		11 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Circulair Ambachtscentrum Hoeksche Waard				
		12 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Agrifood - Educatievelid Proeftuin Van Pallandtolder				
		13 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Agrifood - Farm to Fork @ Keire Ketten				
		14 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Expeditie Hoingrijfel Landschap en Tersteme - Waterappunten	€ 8.807			
		15 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Boeren voor de Bouw	€ 100.000			
		16 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Symposium Circulair Bouwen	€ 7.000			
		17 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - Circulair GFE	€ 20.000			
		18 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - NS9 Circulair	€ 75.000			
		19 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Duurzaamheid - RAD-app	€ 47.000			
		20 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee			DGNVLG/20208676	Agrifood - diversen	€ 8.100			
		21								

SISA verantwoordings

Verreker	Uitkeringscode	Spaartek	Juridische uitkering	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Heerder verschaft de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medewerker invullen	Totale cumulatieve besteding per rijler (1m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per rijler (1m jaar T)	Teellichting			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06 Overflakkee	€ 99.811	€ 50.000	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09 Besteding betreft Public Result voor de ontwikkeling van de bestuursaanpak van de Gemeente Goeree-Overflakkee			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/07 Overflakkee	€ 4.635	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 8.865	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 76.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 732.900	€ 1.700.000	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 8.380	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 100.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 28.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 103.700	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 150.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 0	€ 31.250	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 0	€ 100.000	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 0	€ 31.388	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 0	€ 14.581	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 100.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 7.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 20.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 75.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 47.000	€ 0	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee	€ 0	€ 8.100	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			
					Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Overflakkee			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/08 Besteding betreft inhuur medewerker programma team duurzaamheid - circulair			

SISA verantwoordings

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekkers	Uitveringscode	Specifieke uitvering	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C85	Stimuleringsregeling flex- en transitiewoningen	Gemeenten	Projectteam	Cumulatief aantal flex- of transitiewoningen gerealiseerd per project (tm jaar T) - betreft totaalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Oriëntoemden of vergoedingsovereenkomsten per project (tm jaar T) - betreft totaalen	Cumulatieve besteding (tm jaar T) per project - inclusief uitvoering door derden	Cumulatieve opbrengsten (tm jaar T) per project - inclusief uitvoering door derden	Indicator
				Aard controle n.v.t. Indicator: C85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/05	
				1 Flexwoningen Middelharnis	0	0	€ 20.881.111	€ 3.067.727	
				2					
				20	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindeverantwoording (Ja/Nee)			
				1	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/06	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/07			
				2	Flexwoningen Middelharnis	Nee			
				20					
BZK	C82	Regeling specifieke uitkering informatiepunten digitale Oriëntoemden		Besteding (jaar T)	Bedrag toegeschreven naar t+1 gemeente financiert	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal wegen dat in het informatiepunt in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte lemmiddelen	
				1 LA1234347817	€ 0	3	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03
				2	Beschikkingnummer				
				100					
BZK	C84	Regeling houdende regels voor uitkering specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming (...) van eigenaars, woonverenigingen en woongroepen		Besteding (jaar T)	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag beschikbaar als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan de energiebesparende maatregelen, eventueel in samenhang met ventilatiemaatregelen.	Aantal beschikbare woningen [...] waarvan in samenhang met een WOZ-waarde van € 4.230 tot en met € 4.000 is toegekend het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...]	Aantal beschikbare woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...]	
				1 LA1234347817	€ 0	€ 0	0	0	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01
				2	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke energiebesparende maatregelen, eventueel in samenhang met ventilatiemaatregelen.			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/02
				100					Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03
BZK	C85	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtransitie		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T)	Activiteiten gericht conform aanvraag (Ja/Nee)	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Eindeverantwoording (Ja/Nee)	
				1	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C85/02			Aard controle n.v.t. Indicator: C85/03
				2					Aard controle n.v.t. Indicator: C85/04
				100	€ 0	€ 0			Aard controle n.v.t. Indicator: C85/05
						Nee	keuzegang kwam pas eind 2023 - met middelen gepland voor 2024	Nee	

SISA verantwoording

SISA-bijlage verantwoordinginformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverspreking ssa - d.d. 12-02-2024							
Verstrekker	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering	juridische grondslag	Orvanger	Indicator	Indicator	
OCW	D0	Onderwijsachterstandsbereid 2023-2026 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorlichting voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwalificaties (conform artikel 159, eerste lid WPO)	<p>Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)</p> <p>Aard controle R Indicator: D26/02</p> <p>€ 57.375</p>	<p>Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor voorschoolse educatie met beoogde gezorgaanen van scholen, houders van kinderopvangvoorzieningen (conform artikel 160 WPO)</p> <p>Aard controle R Indicator: D26/03</p> <p>€ 6.503</p>	<p>Indicator</p> <p>Correctie besteding (jaar T-1)</p> <p>Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)</p> <p>Aard controle R Indicator: D26/05</p> <p>€ 188.619</p>
					<p>Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)</p> <p>Aard controle R Indicator: D26/02</p> <p>€ 57.375</p>	<p>Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)</p> <p>Aard controle R Indicator: D26/03</p> <p>€ 6.503</p>	<p>Indicator</p> <p>Correctie besteding (jaar T-1)</p> <p>Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)</p> <p>Aard controle R Indicator: D26/05</p> <p>€ 188.619</p>
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gereleerde onderwijsovertragingen		Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgesteld	<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D26/06</p> <p>1</p>	<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D26/06</p> <p>2</p>	<p>Indicator</p> <p>Correctie besteding (jaar T-1)</p> <p>Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)</p> <p>Aard controle R Indicator: D14/05</p> <p>€ 484.441</p>
					<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D26/06</p> <p>1</p>	<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D26/06</p> <p>2</p>	<p>Indicator</p> <p>Correctie besteding (jaar T-1)</p> <p>Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)</p> <p>Aard controle R Indicator: D14/05</p> <p>€ 484.441</p>
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gereleerde onderwijsovertragingen		Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgesteld	<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/01</p> <p>1</p>	<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/01</p> <p>2</p>	<p>Indicator</p> <p>Correctie besteding (jaar T-1)</p> <p>Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)</p> <p>Aard controle R Indicator: D14/05</p> <p>€ 484.441</p>
					<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/01</p> <p>1</p>	<p>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/01</p> <p>2</p>	<p>Indicator</p> <p>Correctie besteding (jaar T-1)</p> <p>Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)</p> <p>Aard controle R Indicator: D14/05</p> <p>€ 484.441</p>

SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering SISA - d.d. 12-06-2024							
Verstrekker	Uitdragscode	Specifieke uitdragscode	Opvang	Indicator	Indicator	Indicator	
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Ontvanger grondslag	Beschikkingnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Aard van de activiteit besteding (m/jaar T)	
				Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05	
		1	SB 230 102	c) De bovenontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 220.000	c) De doorontwikkeling van een bibliotheekvoorziening	€ 0
		2					
		100		Eindeverantwoording (Ja/Nee)			
		1		Nee			
		2					
		100					
leW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISA tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen emaat de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoordde overige bestedingen
		Provinciale beschikking en/of verordening					
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen					
		1	PZH-2015-4-55526235	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05
		2	PZH-2017-3-58292351	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		3	PZH-2014-4-58543249	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	PZH-2014-4-583943407	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikkingnummer	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen (m/jaar T)	Cumulative overige bestedingen (m/jaar T)	Endverantwoording (Ja/Nee)	Endverantwoording (Ja/Nee)
				Dit bedrag is bedoeld voor de specifieke afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Dit bedrag is bedoeld voor de specifieke afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Als u niet over is, betekent dit dat het project is afgesloten en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoord	Als u niet over is, betekent dit dat het project is afgesloten en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoord
		1	PZH-2015-4-55526235	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10
		2	PZH-2017-3-58292351	€ 0	€ 0	Wegvoering NZ15 Nieuwe wijkwoning NZ15 Nieuwe	Nee
		3	PZH-2014-4-58543249	€ 0	€ 0	Tonpe GJ 13014 spaarzoed	Nee
		4	PZH-2014-4-583943407	€ 0	€ 0	Rotonde met fietslump NZ15 GJ14002 spaarzoed	Nee
				€ 0	€ 0	Ontsluitingsweg NT D15006	Nee

SISA verantwoording

Verstreker	Uitringcode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
lenW	E44	Tijdelijke impulsaanregeling Alimaaadaptatie 2021-2027	Grondslag	Ontvanger	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Cumulatieve besteding (in jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (in jaar T) cofinanciering cumulatief	Indicator Eindeantwoord (Ja/Nee)
					Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
					Aard controle n.v.t. Indicator: E44/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/06	
					€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
					31169769 // 5000004844	€ 24.750	€ 24.750	€ 71.295	€ 71.295	€ 71.295	
					2	€ 24.750	€ 24.750	€ 70.936	€ 70.936	Ja	
					3	€ 24.750	€ 24.750	€ 70.936	€ 70.936	Ja	
					4						
					5						
					6						
7											
8											
9											
10											
Kopie beschikkingnummer											
Maatregel afgevoerd in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel											
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09											
Nee											
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07											
Westelijke Achterweg											
Middelhamis											
31169769 // 5000004844											
Sokdalenplan - Middelhuis											
31169769 // 5000004844											
Pietestraat en Voorstraat e.o. - Ja											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
Kopie beschikkingnummer											
Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)											
Correctie besteding (jaar T-1) (in SISA tussen medioverheden)											
Correctie cofinanciering (jaar T-1) (in SISA tussen medioverheden)											
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/10											
Ja											
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/11											
Ja											
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/12											
Ja											
Aard controle n.v.t. Indicator: E44/13											
Ja											
6											
7											
8											
9											
10											

SISA verantwoording

SISA bijlage verantwoordinginformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking s.a. - d. d. 12-02-2024											
Verstrekker	Uitringingscode	Specifieke uitringing	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
lenW	E84	Regeling afmuling verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Provincie en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (lm jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (lm jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	Indicator	Indicator	Indicator	
				Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04				
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee				
				Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel	De hoeveelheid opgevoerde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mis nootzakelijk				
E2K	F28	Tijdelijke regeling capaciteit de centrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		1 342 Rotonde bibeko	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08			
				2 344 Het voorwaardig afwaarderen van een 50 km/uur weg naar een 30 km/uur weg	Nee	0					
				3	Nee						
				4							
				50							
				Besteding apparaatskosten (jaar T); salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T); kosten voor ingeleend personeel	Besteding (jaar T) overige kosten genoteerd aan apparatakosten	Cumulatieve bestedingen (lm jaar T) apparatakosten	Besteding (jaar T) overige kosten genoteerd aan apparatakosten	Cumulatieve bestedingen (lm jaar T) overige kosten genoteerd aan apparatakosten		
				€ 174.261	€ 0	€ 0	€ 174.261	€ 0	€ 0		
				Eindverantwoording (Ja/Nee)							
				Nee							

SISA verantwoording

SISA, bijlage verantwoordingsinformatie 2023, op grond van artikel 3 van de Regeling Informatievoorziening ssa - d.d. 12-02-2024							
Verstrekker	Uitrengcode	Specifieke uitrengcode	Opdrachtomschrijving	Indicator	Indicator	Indicator	
SZW	G10	Wet inburgering 2021, gemeentedeel 2023	Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) verantwoordelijk is voor de uitvoering van een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Vgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Indicator
			€ 404.931	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03	Indicator
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein Kinderoperatie Kinderopvangtoeslagaffaire, gemeentedeel 2023	Gedeelte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden (uit kwijtschelden schulden (jaar T) opzwaaiende (jaar T) 2019 (jaar T) tot, de kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	€ 0	Gedeelte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden (uit kwijtschelden schulden (jaar T) opzwaaiende (jaar T) 2019 (jaar T) tot, de kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	Indicator
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03	Indicator	
SZW	G13	Onderwijsroute, deel gemeente 2023	Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle baten heeft toebedeeld aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Vgr	Besteding onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			€ 0	Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05

SISA verantwoordig

WVWS	Verstrekker	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Regeling specifieke uitkering stimulerings sport								
	Gemeenten										
			Activiteiten		Totaal werkelijke berekende subsidie	Totaal werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief bhw x 17,5% (jaar T) Overlopende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief bhw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief bhw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief bhw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Vergelijk als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			€ 333.989	Aard controle R Indicator: HA071	€ 762.704	Aard controle n.v.t. Indicator: HA022					
			1 5200240 bommelste	Aard controle n.v.t. Indicator: HA013	€ 37	Aard controle R Indicator: HA024					Aard controle n.v.t. Indicator: HA078
			2 5200250 grutterswei	€ 1.728	€ 1.728						
			3 5200260 buurthuys achthuzen	€ 55	€ 55						
			4 5200270 entum	€ 39	€ 39						
			5 5200280 haagse huis	€ 235	€ 235						
			6 5200310 molitor	€ 602	€ 602						
			7 5200320 de luis	€ 415	€ 415						
			8 5200420 sportvereniging	€ 2.630	€ 2.630	€ 47	€ 330	€ 2.383	€ 2.383		
			9 5200430 gymzaal kerststal	€ 3.115	€ 3.115	€ 342	€ 1.388	€ 1.811	€ 1.811		
			10 5200440 gymzaal V.oostervik	€ 1.988	€ 1.988	€ 149	€ 395	€ 12.520	€ 12.520		
			11 5200470 gymzaal spoedeisde	€ 2.345	€ 2.345	€ 588	€ 254				
			12 6530020 sportcombinatie	€ 12.520	€ 12.520						
			13 6530200 comoritis	€ 588	€ 588						
			14 6530300 de staver	€ 5.045	€ 5.045						
			15 6530310 zanddijp	€ 1.440	€ 1.440						
			16 6530320 zanddijp	€ 6.952	€ 6.952						
			17 6531100 sportcomplex	€ 197	€ 197						
			18 6531200 sportclub mc-oye	€ 4.957	€ 4.957						
			19 6531210 sportclub sbad	€ 6.539	€ 6.539						
			20 6531220 sportclub oudorp	€ 8.092	€ 8.092						
			21 6531230 sportclub slielandam	€ 12.898	€ 12.898						
			22 6531240 sportclub dirksland	€ 4.976	€ 4.976						
			23 6531270 sportclub orngroen	€ 6.429	€ 6.429						
			24 6531280 sportclub slielandam	€ 1.310	€ 1.310						
			25 6531290 sportclub achthuzen	€ 1.310	€ 1.310						
			26 6531300 sportclub den boomel	€ 2.440	€ 2.440						
			27 6531310 sportclub oolligmpsl	€ 1.821	€ 1.821						
			28 6531400 jsbaren	€ 145	€ 145						
			29 6531500 sportclub losiphal	€ 35.859	€ 35.859						
			30 5900411 grutterswei	€ 2.734	€ 2.734						
			31 5930402 haagse huis	€ 1.489	€ 1.489						
			32 5930403 haagse huis	€ 2.269	€ 2.269						
			33 5930418 gymzaal sbad	€ 292	€ 292						
			34 5930419 gymzaal spoedeisde	€ 24.307	€ 24.307						
			35 5930404 de staver	€ 10.846	€ 10.846						
			36 5930401 zanddijp	€ 38.111	€ 38.111						
			37 5930405 gooye	€ 15.755	€ 15.755						
			38 7230028 zanddijp verduurz	€ 5.099	€ 5.099						
			39 7230032 gymzaal spoedeisde verduurz	€ 3.990	€ 3.990						
			40 7230033 sportclub orngroen verduurz	€ 1.112	€ 1.112						
			41 7231035 sportclub slielandam	€ 11.967	€ 11.967						
			42 7231038 w.vfb. havelichting	€ 9.084	€ 9.084						
			43 7231037 w. flakkee bevericht	€ 11.434	€ 11.434						
			44 7231042 w.vfb. bevericht	€ 6.220	€ 6.220						
			45 7231043 sportclub heik. w.lichting	€ 6.100	€ 6.100						
			46 7231044 w. havo9 beverichting	€ 3.956	€ 3.956						
			47 7231047 w. hvo. drainage	€ 2.020	€ 2.020						
			48 7231048 sportclub heik. lighing	€ 6.609	€ 6.609						
			49 7231059 sportclub meliss. bouw	€ 5.275	€ 5.275						
			50 7231058 sportclub meliss. bouw	€ 484	€ 484						
			51 7231068 w. flakkee besgen	€ 484	€ 484						
			52 7231070 w. dtpc. topslag	€ 1.437	€ 1.437						
			53 7231071 w. dtpc. drainage	€ 484	€ 484						
			54 7231085 w. melissant. besgen	€ 484	€ 484						
			55 7231086 w. melissant. besgen	€ 484	€ 484						
			56 7231088 w. hvo. drainage	€ 3.927	€ 3.927						
			57 7231089 w. hvo. drainage	€ 3.927	€ 3.927						
			58 7231097 w. vfb. havelicht	€ 5.511	€ 5.511						
			59 7231098 w. flakkee renovatieleak	€ 626	€ 626						
			60 7231099 sportclub ans. w.lichting	€ 10.901	€ 10.901						
			61 7231101 sportclub heik. besgen	€ 7.929	€ 7.929						
			62 7231102 sportclub heik. w.lichting	€ 8.279	€ 8.279						
			63 7231104 sportclub aliza. beig	€ 6.529	€ 6.529						
			64 7231105 sportclub aliza. atmatw	€ 8.215	€ 8.215						
			65 7231038 sportclub haveling	€ 9.749	€ 9.749						
			66 7231038 sportclub haveling	€ 8.156	€ 8.156						
			67								

SISA verantwoording

SISA-bijlage verantwoordinginformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverzekering sisa - d.d. 12-02-2024											
VWS	Verstrekker	H8	Uitrengscodes	Specifieke Uitrengscodes	Opdrachtnummer	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
						Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m sportakkoord (t/m jaar T))	
						Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Ge realiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Ge realiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Ge realiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06	
					Regeling Sportakkoord 2020-2022	1	€ 56.575	€ 0	€ 0	€ 214.288	
						2	€ 127.713	€ 0	€ 0	€ 30.000	
						3	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 30.000	
					4						
						Kopie beschikkingnummer Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
					1	€ 194.295	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08			
					2	€ 1038.367	Ja				
					3	€ 1038.367	Ja				
					4		Ja				
						Cumulatieve besteding (t/m jaar T) is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of niet? (Ja/Nee)					
					H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventiepakketten	€ 26.488	Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04
						1	€ 40.460	Ja	€ 936	€ 39.524	€ 39.524
						2	€ 278.551	Ja	€ 28.005	€ 626.364	€ 626.364
						3	€ 62.246	Ja	€ 0	€ 106.292	€ 106.292
						4	€ 46.685	Ja	€ 2.142	€ 44.543	€ 44.543
						5	€ 21.786	Ja	€ 0	€ 51.840	€ 51.840
						6	€ 54.465	Ja	€ 19.063	€ 2.050	€ 2.050
						7	€ 160.283	Ja	€ 95.059	€ 42.418	€ 42.418
						8	€ 31.123	Ja	€ 0	€ 31.810	€ 31.810
						9	€ 7.781	Ja	€ 0	€ 11.819	€ 11.819
						10	€ 113.599	Ja	€ 0	€ 125.418	€ 125.418
						11	€ 31.123	Ja	€ 0	€ 86.643	€ 86.643
						12	€ 31.123	Ja	€ 0	€ 31.123	€ 31.123
						13	€ 17.118	Ja	€ 0	€ 39.329	€ 39.329
						14	€ 7.781	Ja	€ 0	€ 7.781	€ 7.781
						15	€ 27.699	Ja	€ 0	€ 39.928	€ 39.928
						Resep naam onderdeel Mesgewicht van de monitoring (Ja/Nee n.v.t.)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/10			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/11	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/12			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/13	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/14			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/15	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/16			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/17	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/18			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/19	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/20			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/21	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/22			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			
						5	Ja	Ja			
						6	Ja	Ja			
						7	Ja	Ja			
						8	Ja	Ja			
						9	Ja	Ja			
						10	Ja	Ja			
						11	Ja	Ja			
						12	Ja	Ja			
						13	Ja	Ja			
						14	Ja	Ja			
						15	Ja	Ja			
						Eindeverantwoording (Ja/Nee)					
						1	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/23	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/24			
						2	Ja	Ja			
						3	Ja	Ja			
						4	Ja	Ja			

SISA verantwoordings

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekker	Uitvoeringscode	Specifieke uitlevering	Opdracht	Indicator	Indicator	Indicator			
VWS	H32	Regeling specifieke uitlevering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Opdracht grondslag uitlevering Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Indicator	Indicator	Indicator		
				Automatisch berekend	Automatisch berekend	Indicator	Indicator		
				Aard controle n.v.t. Indicator: H20/01	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Cumulatieve besteding (m/jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03	Indicator
				MECO:Z23073 € 991.811	Automatisch berekend	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Automatisch berekend	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03	Indicator
				Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Cumulatieve besteding per zwembad (m/jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	Verleendingsplan aanwezig (Ja/Nee)
				Aard controle n.v.t. Indicator: H20/04	€ 991.811	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	€ 260.427	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	Toelichting
				1 Zuiderdijk € 338.190	Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	€ 84.242	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08
				2 De Gooye € 217.580	Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	€ 663.912	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				3 De Slaver € 436.041	Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	€ 109.273	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				4		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				5		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				6		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				7		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				8		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				9		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				10		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				11		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				12		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				13		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
				14		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06	
15		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06					
16		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06					
17		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06					
18		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06					
19		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06					
20		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/06					
VWS	H35	Specifieke uitlevering IZA-doelen 2023-2028 (SISA tussen mede-overheden)	Hieronder per regulair coöperatief selecteren en in de kolommen er naast de verantwoordingsinformatie voor de mede-overheden indelen	Besteding (jaar T)	Aard controle R	Aard controle R			
				Automatisch berekend	Aard controle R	Aard controle R			
				€ 653.224	Aard controle R	Aard controle R			
				061930 Gemeente Nissewaard	Indicator: H35B/02	Indicator: H35B/02			

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Begroting na wijziging 2023		Werkeijk 2023		Thema	
	Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten
0. Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	-171.000	2.391.944	2.220.944	-171.326	2.237.993	Bestuurs- en kabinetzaken
0.2 Burgerzaken	-601.700	1.476.400	874.700	-648.945	1.439.387	Dienstverlening
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-89.400	282.500	193.100	-92.043	290.280	Ruimte en wonen / Leefomgeving / Dienstverlening
0.4 Overhead	-538.800	20.580.064	20.041.264	-311.687	19.985.010	Alle thema's
0.5 Treasury	-3.679.900	1.481.003	-2.198.897	-3.528.349	1.463.302	Algemene dekkingsmiddelen
0.61 OZB woningen	-8.317.600	305.537	-8.012.063	-8.345.209	347.257	Algemene dekkingsmiddelen
0.62 OZB niet-woningen	-2.715.500	58.650	-2.656.850	-2.925.987	48.730	Algemene dekkingsmiddelen
0.63 Parkeerbelasting	-12.400	-	-12.400	-21.661	-	Mobiliteit
0.64 Belastingen overig	-18.600	261.552	242.952	-120.075	194.586	Algemene dekkingsmiddelen
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-97.502.100	-	-97.502.100	-98.679.034	-	Algemene dekkingsmiddelen
0.8 Overige baten en lasten	-	101.000	101.000	-	102.000	Algemene dekkingsmiddelen
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	176.000	176.000	-	175.940	Algemene dekkingsmiddelen
0.10 Mutaties reserwes	-23.740.400	22.235.600	-1.504.800	-20.708.159	23.305.485	Alle thema's
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	Alle thema's
Subtotaal	-137.387.400	49.350.251	-88.037.149	-135.552.476	49.589.970	-85.962.506
1. Veiligheid						
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-155.200	2.668.327	2.513.127	-160.571	2.140.433	Openbare orde en veiligheid
1.2 Openbare orde en veiligheid	-76.300	2.268.400	2.192.100	-77.072	2.555.098	Openbare orde en veiligheid / Bedrijvigheid
Subtotaal	-231.500	4.936.727	4.705.227	-237.643	4.695.531	4.457.888
2. Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en vervoer	-802.800	12.643.791	11.840.991	-967.727	12.656.764	Leefomgeving / Mobiliteit
2.2 Parkeren	-	9.800	9.800	-1	4.364	Mobiliteit
2.3 Recreative havens	-297.400	1.393.700	1.096.300	-295.776	1.285.413	Bedrijvigheid
2.4 Economische havens en watenwegen	-	-	-	-	-	Bedrijvigheid
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	Mobiliteit
Subtotaal	-1.100.200	14.047.291	12.947.091	-1.263.504	13.946.541	12.683.037
3. Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	-68.600	416.000	347.400	-89.101	408.125	Bedrijvigheid
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-993.100	900.800	-92.300	-1.176.148	571.455	Ruimte en wonen / Bedrijvigheid / Algemene dekkingsmiddelen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-361.600	337.500	-24.100	-379.454	365.866	Bedrijvigheid / Leefomgeving
3.4 Economische promotie	-4.740.600	2.103.900	-2.636.700	-4.740.101	1.629.775	Ruimte en wonen / Bedrijvigheid
Subtotaal	-6.163.900	3.758.200	-2.405.700	-6.384.804	2.975.221	-3.409.583
4. Onderwijs						
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	126.700	126.700	-	131.696	Blijvend ontwikkelen
4.2 Onderwijs huisvesting	-56.300	2.680.200	2.623.900	-62.343	2.523.648	Blijvend ontwikkelen
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.064.500	3.156.600	2.092.100	-1.311.699	3.012.773	Blijvend ontwikkelen
Subtotaal	-1.120.800	5.963.500	4.842.700	-1.374.042	5.668.117	4.294.075

Baten en lasten per taakveld

	Taakveld	Begroting na wijziging 2023		Werkelijk 2023		Thema		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten		Lasten	Saldo
5.	Sport, cultuur en recreatie							
5.1	Sportbeleid en activering	-278.600	535.600	257.000	-290.008	550.156	260.148	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn
5.2	Sportaccommodaties	-2.028.100	6.426.200	4.398.100	-2.297.472	6.230.270	3.932.798	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-63.200	669.600	606.400	-67.785	532.705	464.920	Blijvend ontwikkelen / Gemeenschapszin & sociale veiligheid
5.4	Musea	-135.700	902.800	767.100	-118.111	624.630	506.520	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Dienstverlening
5.5	Cultureel erfgoed	-135.700	630.200	494.500	-164.356	532.308	367.952	Ruimte en wonen / Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Dienstverlening
5.6	Media	-30.700	1.146.700	1.116.000	-81.948	1.250.793	1.168.845	Blijvend ontwikkelen
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-491.000	6.804.600	6.313.600	-474.431	6.815.570	6.341.139	Ruimte en wonen / Leefomgeving / Bedrijvigheid / Gemeenschapszin en sociale veiligheid
	Subtotaal	-3.163.000	17.115.700	13.952.700	-3.494.110	16.536.432	13.042.322	
6.	Sociaal domein							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-5.722.300	13.060.200	7.337.900	-11.840.131	12.265.383	425.253	Blijvend ontwikkelen / Gezondheid en welzijn / De inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1.493.400	4.429.800	2.936.400	-1.845.542	4.074.538	2.228.995	Gezondheid en welzijn / Inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.3	Inkomensregelingen	-10.337.300	16.549.900	6.212.600	-10.301.998	15.891.666	5.589.667	Gezondheid en welzijn / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.4	WSW en beschermt werk	-873.900	6.973.700	6.099.800	-1.510.926	7.379.267	5.868.340	Blijvend ontwikkelen
6.5	Arbeidsparticipatie	-61.000	2.465.300	2.404.300	-12.508	1.975.172	1.962.664	Blijvend ontwikkelen
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-99.900	3.267.200	3.167.300	-103.283	3.256.027	3.152.744	De inwoner in regio / Dienstverlening
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-242.100	3.511.400	3.269.300	-302.210	3.419.476	3.117.266	Gemeenschapszin & sociale veiligheid / Gezondheid en welzijn / De inwoner in regio / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	2.433.900	2.433.900	-	2.274.557	2.274.557	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	2.172.900	2.172.900	-	1.823.659	1.823.659	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.71d	Overige maatwerkarrangementen WMO)	-	195.600	195.600	-46.569	294.898	248.329	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	2.053.400	2.053.400	-	2.250.334	2.250.334	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	2.177.500	2.177.500	-	2.472.330	2.472.330	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	1.279.600	1.279.600	-	1.465.105	1.465.105	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	115.900	115.900	-	682.110	682.110	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.73a	Pleegzorg	-	627.400	627.400	-	405.075	405.075	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-	2.381.100	2.381.100	-	1.914.517	1.914.517	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	855.600	855.600	-	247.643	247.643	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	543.600	543.600	-	520.738	520.738	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-	41.800	41.800	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	-	135.000	135.000	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.82a	Jeugdbescherming	-	1.330.000	1.330.000	-93.608	1.483.963	1.390.355	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
6.82b	Jeugdclassering	-	175.000	175.000	-	-	-	Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
	Subtotaal	-18.829.900	66.775.800	47.945.900	-26.056.776	64.096.459	38.039.683	

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Thema
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
7. Volksgezondheid en milieu							
7.1 Volksgezondheid	-41.200	2.687.100	2.645.900	-178.626	2.479.204	2.300.578	Gezondheid en welzijn / Ondersteuning en zorg voor inwoners in een kwetsbare periode
7.2 Riolering	-6.016.800	4.569.613	-1.447.187	-6.571.493	4.974.187	-1.597.306	Leefomgeving
7.3 Afval	-6.970.600	6.824.776	-145.824	-6.919.583	6.825.424	-94.159	Leefomgeving
7.4 Milieubeheer	-1.803.300	4.560.200	2.756.900	-3.003.235	5.480.132	2.476.897	Ruimte en wonen / Leefomgeving / Duurzame ontwikkeling
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-1.045.200	1.077.800	32.600	-1.076.586	1.104.730	28.144	Leefomgeving
Subtotaal	-15.877.100	19.719.489	3.842.389	-17.749.522	20.863.677	3.114.155	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing							
8.1 Ruimtelijke Ordening	-387.000	1.699.200	1.312.200	-599.773	1.867.984	1.268.210	Ruimte en wonen
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	-2.092.100	2.293.000	200.900	-2.241.716	1.788.464	-453.253	Ruimte en wonen
8.3 Wonen en bouwen	-2.346.900	3.040.642	693.742	-3.767.053	3.239.405	-527.648	Ruimte en wonen
Subtotaal	-4.826.000	7.032.842	2.206.842	-6.608.542	6.895.853	287.310	
TOTALEN	-188.699.800	188.699.800	-	-198.721.418	185.267.800	-13.453.619	

Baten en lasten per programma per taakveld

Omschrijving Programma en taakveld	Primitieve begroting 2023 lasten	Primitieve begroting 2023 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2023 lasten	Begroting na wijziging 2023 baten	Saldo	Rekening 2023 lasten	Rekening 2023 baten	Saldo
Programma lijn Aantrekkelijk eiland	48.170.749	-25.563.000	22.607.749	54.358.649	-29.884.000	24.474.649	54.501.583	-32.145.598	22.355.985
0.10 Mutaties reserves	1.357.100	-505.100	852.000	2.557.300	-2.799.400	-242.100	3.682.540	-2.336.106	1.326.434
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	56.600	-9.400	47.200	35.000	-9.400	25.600	32.233	-12.043	20.190
0.5 Treasury	182.000	-182.000	-	182.000	-182.000	-	180.260	-180.260	-
0.63 Paikerebelasting	-	-12.400	-12.400	-	-12.400	-12.400	-	-21.661	-21.661
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.668.227	-155.200	2.513.027	2.668.327	-155.200	2.513.127	2.140.433	-160.571	1.979.862
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.896.500	-72.400	1.824.100	2.242.700	-76.300	2.166.400	2.563.313	-77.072	2.476.241
2.1 Verkeer en vervoer	10.662.591	-647.800	10.014.791	12.643.791	-802.800	11.840.991	12.656.764	-967.727	11.689.037
2.2 Parkeren	9.800	9.800	9.800	9.800	-	9.800	4.364	-1	4.363
2.3 Recreatieve havens	1.006.400	-297.400	709.000	1.393.700	-297.400	1.096.300	1.285.413	-295.776	989.637
3.1 Economische ontwikkeling	398.800	-53.600	305.200	416.000	-68.600	347.400	408.125	-89.101	319.024
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.218.100	-1.312.400	-94.300	893.200	-99.900	-99.900	565.899	-1.176.148	-610.249
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	300.000	-377.600	-77.600	337.500	-361.600	-24.100	365.866	-379.454	-13.588
3.4 Economische promotie	2.184.900	-4.170.600	-1.985.700	2.103.900	-4.740.600	-2.636.700	1.629.775	-4.740.101	-3.110.326
5.5 Cultureel erfgoed	426.400	-35.600	390.800	495.400	-35.600	459.800	387.735	-58.944	328.791
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.643.100	-396.400	6.246.700	6.804.100	-491.000	6.313.100	6.815.373	-474.431	6.340.943
7.2 Riolering	4.571.113	-6.016.800	-1.445.687	4.569.613	-6.016.800	-1.447.187	4.964.783	-6.571.493	-1.606.710
7.3 Afval	6.741.776	-6.931.800	-190.024	6.824.776	-6.970.600	-145.824	6.825.424	-6.919.583	-94.159
7.4 Milieubeheer	1.775.900	-1.045.200	730.700	2.070.900	-	2.070.900	2.022.700	-	2.022.700
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.039.200	-101.000	938.200	1.077.800	-1.045.200	32.600	1.104.730	-1.076.586	28.144
8.1 Ruimte en leefomgeving	966.800	-101.000	865.800	1.099.200	-387.000	1.312.200	1.867.984	-599.773	1.266.210
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.449.200	-1.230.700	218.500	2.293.000	-2.092.100	200.900	1.788.464	-2.241.716	-453.253
8.3 Wonen en bouwen	2.656.242	-2.009.600	646.642	3.040.642	-2.346.900	693.742	3.239.405	-3.767.053	-527.648
Programma lijn Vitaal eiland	69.460.700	-14.723.600	54.737.100	94.214.500	-25.815.300	68.399.200	90.491.084	-33.025.609	57.465.475
0.10 Mutaties reserves	-	-386.800	-386.800	9.383.800	-3.236.900	6.146.900	9.383.830	-2.519.688	6.864.142
1.2 Openbare orde en veiligheid	25.700	-	25.700	25.700	-	25.700	1.785	-	1.785
4.1 Openbaar basisonderwijs	126.700	-	126.700	126.700	-	126.700	131.696	-	131.696
4.2 Onderwijsinvesting	2.911.600	-56.300	2.855.300	2.880.200	-56.300	2.823.900	2.623.648	-62.343	2.461.305
4.3 Onderwijsbeleid en leeringszaken	3.020.000	-962.100	2.057.900	3.156.600	-1.064.500	2.092.100	3.012.773	-1.311.699	1.701.074
5.1 Sportbeleid en activering	514.600	-	514.600	535.600	-278.600	257.000	550.156	-290.008	260.148
5.2 Sportaccommodaties	5.764.800	-1.684.200	4.080.600	6.426.200	-2.028.100	4.398.100	6.230.270	-2.297.472	3.932.798
5.3 Cultuurproductie en cultuurpresentatie	575.200	-63.200	512.000	669.800	-63.200	606.600	532.705	-67.785	464.920
5.4 Musea	316.700	-	316.700	581.100	-100.800	480.300	288.612	-81.523	207.089
5.5 Cultureel erfgoed	33.800	-100.100	-66.300	39.800	-100.100	-66.300	30.793	-105.412	-74.629
5.6 Media	1.005.600	-30.700	974.900	1.146.700	-30.700	1.116.000	1.250.793	-81.948	1.168.845
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	900	-	900	500	-	500	196	-	196
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.961.800	-693.700	5.268.100	13.060.200	-5.722.300	7.337.900	12.265.383	-11.840.131	425.253
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.260.300	-	4.260.300	4.429.800	-1.493.400	2.936.400	4.074.538	-1.845.542	2.228.995
6.3 Inkomensregelingen	11.550.200	-9.043.300	2.506.900	16.549.900	-10.337.300	6.212.600	15.891.666	-10.301.998	5.589.667
6.4 WSW en beschut werk	6.780.800	-1.376.200	5.404.600	6.973.700	-873.900	6.099.800	7.379.267	-1.510.926	5.868.340
6.5 Arbeidsparticipatie	2.212.800	-	2.212.800	2.465.300	-61.000	2.404.300	1.975.172	-12.508	1.962.664
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.954.500	-84.900	2.869.600	3.252.300	-84.900	3.167.400	3.234.202	-75.612	3.159.590
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	2.905.100	-242.100	2.663.000	3.511.400	-242.100	3.269.300	3.419.476	-302.210	3.117.266
6.71b Begeleiding (WMO)	2.339.400	-	2.339.400	2.433.900	-	2.433.900	2.474.557	-	2.274.557
6.71c Dagbesteding (WMO)	1.726.900	-	1.726.900	2.172.900	-	2.172.900	1.823.659	-	1.823.659

Baten en lasten per programma per taakveld

Omschrijving Programma en taakveld	Primitieve begroting 2023 lasten	Primitieve begroting 2023 baten	Saldo	Begroting na wijziging 2023 lasten	Begroting na wijziging 2023 baten	Saldo	Rekening 2023 lasten	Rekening 2023 baten	Saldo
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	132.500	-	132.500	195.600	-	195.600	294.898	-46.569	248.329
6.72a Jeugdhulp begeleiding	5.132.000	-	5.132.000	2.053.400	-	2.053.400	2.250.334	-	2.250.334
6.72b Jeugdhulp behandeling	202.400	-	202.400	2.177.500	-	2.177.500	2.472.330	-	2.472.330
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	995.900	-	935.900	1.279.600	-	1.279.600	1.465.105	-	1.465.105
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.866.300	-	1.866.300	115.900	-	115.900	682.110	-	682.110
6.73a Pleegzorg	-	-	-	627.400	-	627.400	405.075	-	405.075
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	2.381.100	-	2.381.100	1.914.517	-	1.914.517
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.220.400	-	1.220.400	855.600	-	855.600	247.643	-	247.643
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	979.000	-	979.000	543.600	-	543.600	520.738	-	520.738
6.81a Beschermd wonen (WMO)	41.800	-	41.800	41.800	-	41.800	-	-	-
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	135.000	-	135.000	-	-	-
6.82a Jeugdbescherming	1.328.400	-	1.328.400	1.330.000	-	1.330.000	1.483.963	-93.608	1.390.355
6.82b Jeugdclassering	-	-	-	175.000	-	175.000	-	-	-
7.1 Volksgezondheid	2.634.600	-	2.634.600	2.687.100	-41.200	2.645.900	2.479.204	-178.626	2.300.578
Programmalijn Duurzaam en innovatief eiland	882.900	-483.100	399.800	3.462.200	-2.883.900	578.300	4.379.504	-4.007.656	371.848
0.10 Mutaties reserves	204.200	-271.600	-67.400	972.900	-1.080.600	-107.700	912.668	-1.004.421	-91.753
7.2 Riolering	-	-	-	-	-	-	9.404	-	9.404
7.4 Milieubeheer	678.700	-211.500	467.200	2.489.300	-1.803.300	686.000	3.457.432	-3.003.235	454.197
Programmalijn Betrokken eiland	4.578.544	-497.100	4.081.444	5.410.744	-1.007.200	4.403.544	5.206.793	-1.071.465	4.135.328
0.1 Bestuur	2.484.744	-	2.484.744	2.391.944	-171.000	2.220.944	2.237.993	-171.326	2.066.666
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	359.000	-79.100	279.900	359.000	-79.100	279.900
0.2 Burgerzaken	1.178.900	-421.700	757.200	1.476.400	-601.700	874.700	1.439.387	-648.945	790.442
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	38.700	-	38.700	247.500	-80.000	167.500	258.047	-80.000	178.047
0.4 Overhead	410.700	-25.500	385.200	498.300	-25.500	472.800	440.732	-27.835	412.897
5.4 Musea	394.600	-34.900	359.700	321.700	-34.900	286.800	336.018	-36.588	299.431
5.5 Cultureel erfgoed	56.000	-	56.000	101.000	-	101.000	113.791	-	113.791
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	14.900	-15.000	-100	14.900	-15.000	-100	21.825	-27.671	-5.846
Algemene dekkingsmiddelen	24.569.507	-106.395.600	-81.826.093	31.253.707	-129.109.400	-97.855.693	30.688.836	-128.471.091	-97.782.254
0.10 Mutaties reserves	1.752.200	-902.300	849.900	8.962.600	-16.544.400	-7.581.800	8.987.447	-14.768.844	-5.781.397
0.4 Overhead	19.638.064	-127.900	19.510.164	20.081.764	-513.300	19.568.464	19.544.278	-283.852	19.260.426
0.5 Treasury	1.570.803	-2.118.200	-547.397	1.299.003	-3.497.900	-2.198.897	1.283.042	-3.348.090	-2.065.048
0.61 OZB woningen	305.537	-7.937.600	-7.632.063	305.537	-8.317.600	-8.012.063	347.257	-8.345.209	-7.997.952
0.62 OZB niet-woningen	58.650	-2.545.500	-2.486.850	58.650	-2.715.500	-2.656.850	48.730	-2.925.987	-2.877.257
0.64 Belastingen overig	181.552	-41.600	139.952	261.552	-18.600	242.952	194.586	-120.075	74.511
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-92.722.500	-92.722.500	-	-97.502.100	-97.502.100	-	-98.679.034	-98.679.034
0.8 Overige baten en lasten	1.050.000	-	1.050.000	101.000	-	101.000	102.000	-	102.000
0.9 Vermoedingsbelasting (VpB)	-	-	-	176.000	-	176.000	175.940	-	175.940
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.700	-	12.700	7.600	-	7.600	5.556	-	5.556
Totaal programma's	147.662.400	-147.662.400	-	188.699.800	-188.699.800	-	185.267.800	-198.721.418	-13.453.619

gemeente
Goeree-Overflakkee

Bijlagen

Rechtmatigheidsverantwoording**Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders**

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 29 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 5.558.000 (3% van € 185.267.800). De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad geen aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid aangezien er geen bevindingen zijn boven de grens. Het is ook niet nodig om te beschrijven door het college welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Financieel overzicht Sociaal Domein

Financieel overzicht Nieuw Sociaal Domein ("GRIP-begroting")					
omschrijving:	Begroot uitgavenbudget		Werkelijke uitgaven		Saldo
	2022	2023	2022	2023	2023
WMO:	€ 4.992.200	€ 5.384.100	€ 4.424.580	€ 4.790.744	€ 593.356
Jeugd:	€ 11.100.700	€ 11.564.100	€ 9.699.950	€ 11.348.208	€ 215.892
Participatie:	€ 51.600	€ 90.000	€ 162.268	€ 95.148	€ -5.148
Clusteroverstijgend in sociaal domein (0-100 jaar):	€ 4.653.500	€ 4.469.600	€ 4.169.970	€ 4.241.857	€ 227.743
Totalen:	€ 20.798.000	€ 21.507.800	€ 18.456.768	€ 20.475.957	€ 1.031.843

Mutaties reserves begroot t.o.v. werkelijk

Reserve	Toevoegingen 2023			Onttrekkingen 2023		
	Geraamd	Werkelijk	Vershil	Geraamd	Werkelijk	Vershil
Algemene Reserve	2.673.300	15.482.820	-12.809.520	14.749.300	12.816.094	1.933.206
Reserve infrastructuur Goedereede	-	-	-	200.000	200.000	-
Reserve verkeerscirculatieplan	-	-	-	42.600	-	42.600
Reserve kunstwerken	822.900	822.900	-	-	-	-
Reserve bedrijventerreinen	512.700	512.700	-	-	-	-
Reserve aandelen GBE Aqua	1.583.100	1.583.104	-4	-	-	-
Reserve Grevelingenfonds	35.600	35.600	-	-	-	-
Reserve Sociaal Domein	3.534.600	3.534.630	-30	1.100.900	954.400	146.500
Reserve opvang vluchtelingen	5.849.200	5.849.200	-	1.531.200	1.155.815	375.385
Reserve wind- en zonneparken	90.500	90.500	-	18.300	18.300	-
Reserve Duurzaamheid	722.600	662.400	60.200	49.600	49.386	215
Reserve gebiedsontwikkeling Noordrand	159.800	159.768	32	-	-	-
Reserve Omgevingswet	-	-	-	20.000	20.000	-
Reserve grondbeleid	-	1.104.642	-1.104.642	688.700	688.640	60
Reserve privacy en gegevensbeheer	-	-	-	13.500	13.500	-
Reserve Informatie- & Archiefbeheer	-	-	-	31.000	31.000	-
Reserve budgetoverheveling	713.100	713.100	-	2.004.200	1.696.872	307.328
Reserve steunfonds	-	-	-	1.605.000	1.605.000	-
Reserve toeristische voorzieningen	564.600	565.198	-598	746.000	530.477	215.523
Reserve ex-BWS gelden	-	-	-	21.600	21.600	-
Reserve bijdrage kapitaallasten	4.973.600	4.973.600	-	908.700	907.076	1.624
TOTAAL	22.235.600	36.090.162	-13.854.562	23.730.600	20.708.159	3.022.441

In de raadsbrief van december 2023 bent u geïnformeerd over de projecten van Smart Water.

Besteding Web-middelen

A. Inhoudelijke verantwoording van de ingezette WEB middelen.

1.	2	3	4	5	6	7	8
nr	Naam van de organisatie	Soort organisatie (bv stichting o.i.d.)	Doel van de activiteit	Duur van de activiteit	Intensiteit (bv aantal uren)	startdatum	einddatum
1	Albeda	Stichting	WEB activiteiten gericht op taalverhoging tbv participatie, inclusief aanbod Oekraïners	40 weken	Wekelijks, afhankelijk van taalniveau 1 of 2 dagdelen per week, buiten schoolvakanties	1-1-2023	31-12-2023
2	Bibliotheek	Stichting	WEB activiteiten gericht op verbeteren taal;-reken- en digitale vaardigheden	Doorlopend 2023	divers, afhankelijk van activiteit	1-1-2023	31-12-2023
3	Nl-training	BV	WEB activiteiten gericht op taalvaardigheden	Traject duurt gemiddeld 15 weken	Wekelijks, 2 dagdelen per week, buiten schoolvakanties	1-1-2023	31-12-2023

1	2	3	9	10	11
nr	Naam van de organisatie	Soort organisatie (bv stichting o.i.d.)	plaats van activiteit	aantal deelnemers	toegekend bedrag
1	Albeda	Stichting	Middelharnis	40	€ 104.241,00
	Bibliotheek	Stichting	Middelharnis	divers, afhankelijk van activiteit	€ 29.963,44
3	NL-training	BV	Middelharnis	12	€ 27.000-

Besteding Web-middelen

B. Financiële verantwoording van de ingezette WEB middelen tbv toelichting op de jaarrekening

Gemeente (naam)			
1	2	3	4
cat	Inzet van het lokale deel van de WEB middelen	Toelichting	Lokale WEB middelen
1a	Toegekende WEB middelen voor	(incl extra middelen ad €11.500 in medioQ3)	€ 168.290,00
2b	Niet bestede WEB middelen uit 2022		€ 11.961,00
	beschikbaar		€ 180.251,00
2a	Inzet bij regionaal opleidingscentra (ROC)	Kosten van de activiteiten in 2023	€ 104.241,00
2b	Inzet bij taalaanbieders die geen ROC zijn	Kosten van de activiteiten in 2023	€ 29.963,44
2c	Regionale inzet bij taalaanbieders die geen ROC zijn.	Kosten van de activiteiten in 2023	€ 27.000,00
	Totaal ingezet		€ 161.204,44
	Saldo (budget -/- inzet)		€ 19.046,56
bovenstaande verdeling in %			
1a	Inzet bij regionale opleidingscentra (ROC)		83 %
1b	Inzet bij taalaanbieders die geen ROC zijn		17 %
	Totaal		100,0%

WEB-activiteiten

In 2023 zijn voor de gemeente Goeree-Overflakkee diverse activiteiten uitgevoerd in het kader van de WEB, welke zijn gericht op de bestrijding van laaggeletterdheid en het verbeteren van reken- en digitale vaardigheden. Deze activiteiten staan open voor inwoners die ouder zijn dan 18 jaar, laaggeletterd (onder niveau 2F/B1 op lezen, schrijven, spreken, luisteren), laaggecijferd (rekenen), digitale basisvaardigheden (moeite met digitale basisvaardigheden) en niet-inburgeringsplichtig zijn.

Gemeente Goeree-Overflakkee
Koningin Julianaweg 45
3241 XB Middelharnis
Postbus 1
3240 AA Middelharnis
T. 14 0187
info@goeree-overflakkee.nl
www.goeree-overflakkee.nl